

22101322190

BJ

Heraclitus, of Ephesus

HERACLITI EPHESII RELIQUIAE

Londini

APUD

A. MACMILLAN ET SOCIOS.

HERACLITI EPHESII

RELIQUIAE.

RECENSUIT

I. BYWATER

COLLEGII EXONIENSIS SOCIUS.

APPENDICIS LOCO ADDITAE SUNT DIOGENIS LAERTII VITA HERACLITI
PARTICULAE HIPPOCRATEI DE DIAETA LIBRI PRIMI
EPISTOLAE HERACLITEAE.

CUM INDICE DUPLICI SCRIPTORUM ET VERBORUM.

Oxonii:

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

M DCCC LXXVII.

BT / HER

P R A E F A T I O.

Ex quo Schlicermacher primis huius saeculi annis Heraclitea collegit permulti extiterunt qui obiter ea dataque occasione adtulerint: duo autem operam navarunt ut de universo reliquiarum corpore dissererent Ferdinandus Lassallius ac Paulus Schuster, alter litteratus homo et perquam ingenuus, hic rei philologicae peritior, qui id potissimum egit ut fragmentis ad priscum ordinem coniectura redactis atque unde unde suppletis species conciliaretur Heraclitei libri. Et inter historicos Zeller rationem Heracliti ex fragmentis veterumque testimoniis restitutam docte et diserte exposuit. Sed est mihi praeipue memorandus Iacobus Bernaysius, investigator Heracliteorum interpresque sagacissimus; qui etiam Epistolas Heraclito suppositas recensuit commentarioque exornavit qualem ab uno Bernaysio accipere solemus.

Novam Heracliteorum editionem cum aggredior, et rem et tempora arbitror postulare ut id fere in Heraclito fiat quod iam in Ennio et scenicis Romanis summi viri Vahlenus et Ribbeckius fecerunt. Quorum exemplo hanc libelli mei formam constitui. Primo loco fragmenta posui absque mole disputationum, ordine eo quem ad nexum sententiarum satis respondere credidi—non equidem ignarus de re tam dubia statuere alios aliter et posse statuere. His subiacent testimonia veterum et quidquid habui quod firmaret infirmaret quomodocumque illustraret fragmentorum fidem. Tertio loco adnotationem criticam dedi quam brevissimam; cuius brevitate meminere velim si qui mirabuntur me non omnes omnium opiniones ac suspiciones in notulis commemoravisse¹.

¹ Indicem subicito eorum qui hoc saeculo Heracliteis criticam operam contulerunt; praecipuos tantum memoro:—Th. Bergk, (1) *Exercitatt. crit. spec. vi. p. 9* (Ind. lect. hib. Marburg. 1850); (2) ad Aristot. de Mundo (Ind. schol. hib. Hal. 1861); (3) ad Lyric. Graec. p. 792 ed. tert.—I. Bernays, (1) in Heracliteis: part. i.: Bonn. 1848; (2) *Mus. Rhen. N. S. vii. p. 90*; (3) *Mus. Rhen. N. S. ix. p. 241*; (4) *Epist. Critica ap. Bunsen. Analect. Ant. Nic. t. 3*; (5) *Theophrastos über Frömmigkeit p. 190*; (6) *Die Heraklitischen Briefe: Berol. 1869*—C. G. Cobet, (1) *Mnemos. t. ix. p. 437*; (2) *Δογίου Ἐρμού t. i. p. 187*; (3) *Miscell. Crit. p. 135*—Max Heinze, *Die Lehre vom*

In serie fragmentorum duo nunc demum comparent, XXXIX. dico et CXXX., quorum illud ex Tzetze extraxi², hoc ope eodice Vatieani graee primus exhibui: praeterea, si reete se habent quae ad LIV. disputavi, possis iam pro frustulo illo miserrimo integrum aphorismum reponere, quod nos periclitari ipsos lex ac condicio huiusce operis vetabat. Sed ante omnia testimoniis incubui undique conquirendis idque eo pacto ut, sicubi Heraclitea latent sine nomine citata aut respecta apud antiquos, ne hos quidem locos sciens praetermiserim; nam ex his quoque videmus Heracliti sententias quales et quemadmodum olim circumferebantur sive ex ipso libro citatae sive in recente libri memoria. Cuius rei ut exemplum adponam, fr. XCI. unus Stobaeus conservat, non ita loeuples auctor ubi de scriptis agitur perantiquis: at noti imitatores Heracliteorum, pseudo-Hippocrates Cleanthes Stoicosque secutus Plutarchus, potissima quaeque in fragmento nostro ita agnoscunt ut fidem Stobaei optimo rei argumento stabiliant. Fragmentum autem illud ex Tzetze modo erutum videmus subinde respexisse iam et pseudo-Hippocratem et pseudo-Heraclitum, longo annorum intervallo eos Graeculo isto priores. Itaque, ne quid deesset, sedulo operam dedi ut, si qua ad Heracliteum expressa exemplar apud scriptores reperti imitationem nostri aut adfectantes aut in eam incidentes, passim ea quoque testimonia causa citarem.

In Appendice fragmentorum primum locum obtinet capitulum Laertianum de vita Heracliti. Quod si adparatu nimio oneravi, non sum invidiosus, nedum securus, eorum quae de hac re Cobetus in praefatione ad *Miscellanea Critica* nuper edita verissime monuit. Verum postquam mecum reputaveram Huebnero nullam suppeditasse eodice copiam, carere suppellectile critica Cobeti textum, etiam nunc iustam Laertii editionem desiderari, decrevi tandem quae pence me essent omnia expromere: si nihil aliud, habes utique hoc

Logos c. i.: Oldenb. 1872—F. Lassalle, *Die Philosophie Herakleitos des Dunklen von Ephesos*: Berol. 1858—F. W. A. Mullach, *Fragm. Philosophor. Graecor. t. i.*: Par. 1860—H. Ritter et L. Preller, *Hist. Philosophiae Graeco-Romanae*: Hamb. 1838 (ed. quint. Goth. 1875)—F. Schleiermacher, *Heraclitos der dunkle, von Ephesos*: Opp. Philos. t. ii., et prius in Wolfii et Buttmani *Mus. der Alterthumswiss. t. i.*: Berol. 1807—P. Schuster, *Heraklit von Ephesos*: in *Ritschelii Act. soc. phil. Lips. t. iii.*: Lips. 1873—G. Teichmüller, *Neue Studien zur Gesch. der Begriffe*: Goth. 1876—E. Zeller, *Die Philosophie der Griechen t. i. p. 566 ed. quart.*: Lips. 1877.

² Occupavit tamen ex Bachmanni *Schol. ad Il. t. i. p. 826 eadem proferre Bergkii*: v. *Exercitatt. crit. spec. vi. p. 9*, quam viri illustrissimi disputationem doleo mihi opere nostro tantum non absoluto primum innotuisse.

tanquam specimen qui sint praecipui Vitarum codices³. In reliqua Appudice nonnulla dedi quae rationem Heracliticam illustrant, profecta scilicet ab imitatoribus. Ex primo de Diacta libro Hippocratea excerpsi quot ad mentem Heracliti accedere propius videbatur, ideoque ad fragmenta confirmanda fortasse etiam, si recte utaris, supplenda adhiberi possunt; nam vestigia Heraclitismi hic latere animadvertit iam priore saeculo I. M. Gesner, ac rem mire a Schleicrnachero neglectam iterum nostris temporibus eximia qua pollet elegancia et subtilitate demonstravit Bernaysius. Inesse cerno in ista farragine nonnulla quidem aliunde desumpta⁴, de summa tamen re non est quod hodie disceptetur. Excipiunt Hippocratea Scythini versus Lucianique parodia: quippe et Scythinus in altero saltem fragmento apertissime Heraclitissat, et Lucianus ioci causa plura disiecti philosophi membra in unum compegit, ex interprete (opinor) cuncta mutuatus, sed tam faceta re ac salsa quis non aegre inter Heraclitea caruerit? De Epistolis post commentationem Bernaysii disserere supervacuum est: sive sunt unius falsarii opus sive plurium (quod mihi nondum liquet), licet in plerisque auctorem deprehendere primi fere post Christum saeculi sophistam, veteris Testamenti non prorsus ignarum, Stoicae ethices adscritorem, cui aditus fuerit vel ad integrum *περὶ φύσεως* librum vel ad luculenta Heracliteae doctrinae summaria, qualia multa ea aetate extitisse credimus⁵. Qui plura de universa Epistolarum ratione desiderat, adeat Bernaysii editionem.

De fide fragmentorum duplici modo disputatur: nam sunt quae Heraclito alii vindicant abiudicant eadem prorsus alii; sunt autem plures alioqui certae ac testatae admodum reliquiae de quibus disquirere licet utrum vera orationis forma, an veritatis quasi quaedam imago sed immutata et distorta ad nos pervenerit. Quod ad prius genus controversiae adtinet, gravissima oritur dissensionis causa ex nota confusione nominum: Heraclitus enim interdum apud antiquos memoratur ubi contendere possis aut unum ex

³ Vellem ex codice Bourbonico plura potuisse adferre, cui primarium inter codices Laertii locum tribuit Fr. Nietzsche, *Beiträge zur Quellenkunde und Kritik des Laertius Diogenes*: Basil. 1870.

⁴ In iv. quidem cap. Hippocrateorum et Anaxagorea et Empedoclea quaedam insunt; conf. etiam Parmenid. v. 67 ed. Stein.: locos parallelos enumerare supersedeo quia rem fusius nunc tractatam video a Zellero t. i. p. 635 editionis quartae.

⁵ De veteribus Heracliti interpretibus v. Diog. Laert. v. 88, vii. 174, vii. 178, ix. 15. Et interpretum vice fungebantur scriptores cum alii tum in primis Stoici, quos Heraclitea passim citare imitarique solitos esse constat.

recentioribus Ephesii cognominibus esse intellegendum, aut Heraclidem aliudve eiusmodi nomen esse reponendum⁶. Qua de re et per se probabili et diu inter doctos confessa nolo verba facere, et exempla rei quaedam adtulī ad fr. CXXXVIII. : licet tamen paulisper in hoc loco immorari dum ea defendam quae ad fr. CXIX. brevius iusto dixi, scilicet cum Schleiermaehero Lassallio Schustero dissentiens de citato apud Eustathium et Schol. Ven. (A) ad Il. xviii. 251 auctore. Etsi non infitias eo potuisse Heraclitum in poetas iniquum iudicem superstitionem exprobrare Homero, res me magis movet ac rei forma ut eum Fabricio (Bibl. Gr. t. i. p. 194 Harl.) et Zellero alium neseio quem existimem a scholiasta indicari. Nam ad Homerieum illud de Polydama, Hectoris adeo moribus dissimili, Ἑκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος ἡ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο, hanc nobis interpretēs Venetus excitat argutiolam :—

πὼς ἐν μιᾷ νυκτὶ γενόμενοι τοσοῦτον ἀλλήλων διαφέρουσι τῆς συμπαθείας τῶν οὐρανίων ὁμοίως πρὸς ἀμφοτέρους ἐχούσης; ἔστιν οὖν διαφορὰ τοῖς γεννωμένοις οὐκ ἐν νυκτὶ μόνον ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς ὥρας ἀκρίβειαν. Ἡράκλειτος ἐντεῦθεν ἀστρολόγον φησὶ τὸν Ὅμηρον, καὶ ἐν οἷς φησι μοῖραν δ' οὐ τινὰ φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.

Horum quasi appendicem habes in scholio ad alteros Homeri citatos versus (Il. vi. 488), ubi eadem chorda oberrat interpretēs :—*φαίνεται καὶ τὴν μαθηματικὴν πρῶτος εἰδὼς Ὅμηρος, ἐν οἷς τὴν ἐπὶ γενέσεως ὄραν περιέχειν τὰ ἀποτελέσματα λέγει*⁷. Unde satis patet scriptorem a scholiasta excerptum, quisquis fuit, ἀστρολόγον vocem sensu recentiore usurpasse, mathematicas artes novisse, Homerum mathematicum velle laudare—quae omnia a saeculo⁸ et indole abhorrent, si quid video, Heracliti nostri. Verum ut est a nostro aliena ista Homeri laudatio ita optime in grammaticum quadrat Cratetis

⁶ Rem agnoverunt plurimi, e.g. Hieronymus Mercurialis V. L. iv. 14, Casaubonus ad Diog. Laert. viii. 61, Fabricius Bibl. Graec. t. i. p. 194 n. 7 ed. Harl., Bastius ad Gregor. Corinth. p. 881, E. Deswert de Heraclide Pontico p. 81, I. E. G. Roulez de Vita et scriptis Heraclidae Pontici passim, A. B. Krische Forschungen t. i. p. 327, Bernaysius Heraclit. part. i. p. 27. Unde fit ut et fr. XV. Herodoteum esse crediderint multi (quos inter Wesselingius Diss. Herodot. c. 3, ac C. F. Hermann ad Lucian. Quomodo hist. conscrib. p. 184); et fr. LXX. allegoretæ isti Heraclito Mehler (ad Alleg. Homeric. p. ix et p. 101) addixerit: errorem Mehleri satis me iudice Ionismus in ξυνόν servatus refellit.

⁷ Conf. Schol. Ven. (A) ad Il. i. 606: *πρῶτος δὲ Ὅμηρος ἀφορμὴν ἔδωκε τοῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων εἰρηκῶς ἕκαστον τῶν θεῶν ἴδιον οἶκον ἔχειν.*

⁸ Vid. Lobeck Aglaopham. p. 420.

Mallotae vel aemulum vel ex schola profectum: etenim eo usque processit Crateteorum acumen ut tandem sub virga interpretis musicus astronomus astrologus, omnium fere artium magister, poeta exierit. Sed praestat ea audire quae ad Il. xxiii. 79 (ἀλλ' ἐμὲ μὲν κῆρ ἀμφέχανε στυγερή, ἢ περ λάχε γιγνόμενόν περ) ex Zenodoto Mallota scholiasta noster adtulit:—ὄθεν μία τῶν Μοιρῶν Λάχεσις. παρέληφε δὲ ὅτι τῇ γενέσει συνδιατάσσεται καὶ ὁ τῆς τελευτῆς καιρός. ὄθεν Ζηνόδοτος ὁ Κρατήτειος Χαλδαῖον τὸν Ὅμηρον φησιν. Quibuscum confer ista (si dis plaect) Heraclitea, vides profecto esse locos inter se pares, ea necessitudine coniunctos quae si non eundem auctorem at certe eandem et aetatem et disciplinam arguat: unde concludo etiam in scholio ad Il. xviii. 251 recentioris aevi ineptias interpretem venditare, nec philosophum cerno sed grammaticum aequalem et paene gemellum Zenodoti. Ac nisi forte malis hic allegoretam Heraclitum dispicere, quo Zelleri opinio inelinare videtur (Phil. Gr. i. p. 665 ed. quart.), poteris fortasse mecum ex turba grammaticorum Heraclidem revocare eum sive Alexandrinum seu Milesium qui, ut testatur Eustathius (p. 705, 60), Apioni glossographo in manibus fuit; Apioni autem euncta haec de Homero astronomo astrologo Chaldaeo apud seriores servata referre vclim—rectene an secus penes peritiores arbitrium⁹. Itaque nomen ut in medio relinquo sic grammatici esse adsevero. Sed ab Homero revertamur ad nostra: nam alterum habemus, ut superius dixi, disceptationis genus, quod est de reliquiarum forma. De forma Heracliteorum disceptare licet (1) si discrepant inter se rei auctores, (2) si in ipsa re Ionismum requiras, si stilum ipsius ac colorem desideres, si sententiam enervatam vix agnoscas; quae sunt incertae ac parum fidae rerum traditionis comperta indicia. Et quoniam vitia huiusmodi non raro in Heracliteis occurrunt, libet altius perquirere et causam mali atque originem ex historia rei monstrare. Deformata igitur tradunt fragmenta etiam optimae aetatis scriptores, quorum moris fere fuit si quid citabant circumeidere interpolare immutare suoque usui aecommodare; qui liberior citandi mos apud Aristotelem aliosque passim cernitur, ineuriosos subtiliorum sensum modo rei

⁹ Ex Apione hausta suspicor ea quae de Homero astronomo narrat Achilles Tatius Isag. p. 124 B Petav. (= Wachsmuth de Cratete Mallota p. 40):—ἐκ γὰρ τούτων [h. e. ex versibus quibusdam Homeri stellarum mentionem facientis] τὰς προφάσεις ἔλαβον οἱ ὕστερον περὶ τούτων πραγματευσάμενοι. ὡς γὰρ τοῖς τραγικοῖς παρέσχευ ἱστοριῶν ἀφορμάς, οὕτω καὶ διὰ τούτων ὑποθέσεις τοῖς περὶ ἀστρολογίας γράψασι. μαρτυροῦσι δὲ Κράτης καὶ Ἀπίων ὁ Πλειστονίκης ὅτι ἀστρονόμος Ὅμηρος.

aitatae adtendentes. Apud inferiores autem accedit nova depravationis causa: non ex ipso fonte sed ex rivulis ferme Heraclitea desumunt. Pereurre mecum testimonia, adparet a primis inde saeculis oculatos rerum testes esse paucos, ex interpretibus plerosque pendere, aitata mutuari, non pro se sua quemque invenisse. Velut ipse Cicero fragmentum illud de Hermodoro exsule indidem areessit ac post eum Musonius, fortasse ex deperdita neseio cuius de exsilio commentatione. Etiam Philoni minus notum fuisse librum iudico, qui saepius orationem usu corruptam adhibeat Stoieoque contextu implieet, ac pleraque pervulgata et cuivis obvia referat; quae sunt mihi aitantis ex interprete documenta. Antoninum patet Stoieos suos sequi. Lucianus, dum in parodiam Heracliteorum Stoieam *ἐκπύρωσιν* inducit, unde sua petierit fatetur¹⁰. Laertium in hae una particula operis libro pervetusto usum esse nemo iam adfirmaverit. Apud Sextum ita accerevit Heracliteis interpretatio ut errorem ne ipse quidem effugisse videatur. Origenes sua disertissime Celso acccepta refert. Quaedam a Plotino Iamblichus, a Plutareho Iulianus, multa a Plutareho ac Clemente Eusebius et Theodoretus transtulerunt. Scholiastae Homeri magnam certe partem habent ex collectionibus illis quaestionum et solutionum Homericarum quas Aristoteleo more conscriptas grammatici Alexandrini reliquerant¹¹. De aliis opinio diffiilior; nisi forte ita ex notis ignota decernere velis ut ubique iam tertio saeculo scriptores ex interprete pendere coniectes, in tanta praesertim penuria librorum vetustorum quam agnoseit Porphyrius homo ea aetate litteratissimus et perquam studiosus antiquitatis¹². Quid igitur, perieratne iam liber? Nondum perierat, eredo, sed sive neglectus sive ignoratus latebat paene omnes. Unum alterumve cum excipio, Hippolytum si quem alium exceptum velim, quippe qui tot tam eximia fragmenta tanta fide conservaverit: de

¹⁰ Heracliteum *κδρον* alii per *κἀθαρισιν* (conf. Plat. Crat. 396 B et Stallb. ad loc.) alii per *ἐκπύρωσιν* interpretabantur: exempla habes utriusque rei in testimoniis ad fr. XXIV. et CXVIII.; quibuscum confer Hippolyt. Ref. haec. i. c. 21:—*προσδέχονται δὲ* (scil. Stoici) *ἐκπύρωσιν ἕσσεσθαι καὶ κἀθαρισιν τοῦ κόσμου τούτου, οἱ μὲν παντός, οἱ δὲ μέρους. καὶ κατὰ μέρος δὲ αὐτὸν καθαίρεσθαι λέγουσιν, καὶ σχεδὸν τὴν φθορὰν καὶ τὴν ἑτέρον ἐξ αὐτῆς γένεσιν κἀθαρισιν ὀνομάζουσιν.* Ionismis autem Lucianus passim utitur non vere Heracliteis sed a se parodiae causa refictis.

¹¹ Vid. Lehrs de Aristarchi studiis Homericis, p. 199 ed. alt., Rose Aristot. pseudepigraph. p. 149, Cobet Miscell. Crit. p. 225.

¹² Porphyrius ap. Euseb. P. E. x. 3, p. 468:—*σπάνια δὲ τὰ τῶν πρὸ τοῦ Πλάτωνος γεγονότων βιβλία.*

Clemente autem ac Plotino saltem nihil negaverim, ctsi videor mihi videre nonnulla etiam hos ab aliis desumpsisse. Ut ut est—et in re incomperta non est temere nec de omnibus negandum—illud tantum monstro statuoque, apud superiores, sieubi res altius investigari potest, crebra indicia eerni interpretum, ab aliis accepta tradi fragmenta, nec sua sibi quemque in libro arehetypo invenisse. Quae cum ita sint, non esse fragmentis omnibus eandem fidem et ratio rei docet et res ipsa declarat. Ut habeat magna pars reliquiarum omnes veritatis numeros, sunt tamen non pauca quae deformata ac fortasse omnino novata hodie leguntur; quae sollicitare reficere Ionismis praelinere ad severiorem regulam exigere vanus labor est et otiosus. Quod admonui partim Heracliti causa partim mea; nam quaedam dedi quae nolo credere a nostro ita esse profecta, intacta autem quaedam reliqui quae alii parum felici arte temptaverunt quasi ipsam Heracliti manum restitutori.

Quod ad dialectum fragmentorum adinet, non suppeditant quibus freti de universa Heracliti locutione pronunticimus: veterrimae enim *Ἰάδος* leges et varietates nondum perspectae nobis et exploratae sunt, Ephesiaca dialectus quas proprietates habuerit nescitur, ne de Herodotea quidem loquendi ratione satis constat inter eos qui Herodoto operam dederunt. Accedit quod auctores nostri sua scribarumve ineuria saepissime ita Heraclitea tradiderunt ut dialecti vestigia obscurata modo lateant interdum prorsus deleta perierint. Quae praefati dialectum Heracliteam, quoad ea ex fragmentis recolligi potest, breviter perstringamus et quae in locutione maxime notabilia videantur in uno conspectu collata recenseamus. Obelos praefixi vocabulorum formis quae in coniectura tantum mea alienave nituntur; si in quo quidque fragmento inveniatur requiras, vide sis verborum Indicem ad ealeem huius libelli.

I. De hiatu: sumo, sed res demonstrari nequit, *Ν ἐφελκυστικὸν* apud Heraclitum semper defuisse. Vocalis in fine praepositionum *ἐπί, κατά, μετά, παρά* ubicumque elidi poterat elisa est; ac, si fides libris, scripsit Heraclitus etiam *ἐφ' ἡμέρη, καθ' ἡδονήν κτέ.* (semel vero *ὑπὸ ἐνός*). In ipso vocabulorum corpore solutior syllabarum forma nonnunquam servatur, e. g. *αἰδῆς, ἀρηιφάτους, βασιληίη, ὀνήιστος, † χρηίζη, νόος, φάος* (sed *καθ' ἄδην, ἄσμα, διᾶδον, συνᾶδον, ἀνθρώπειος, μαντείον*).

II. In re orthographica haec quae sequuntur *Ἰάδος* exempla notamus:—

$\kappa = \pi$: *ῶκη, ὀκοῖον, ὀκόσον, ὄκως κτέ.* (sed, si lectio sana, *ποτέ, πῶς*).

$\nu = \gamma\nu$: *γίνεσθαι, γινώσκειν.*

- ξ = σ : ξὺν νόῳ, ξυνίασι, ἀξύνετος (sed συνάγει, συνάψειας κτέ.).
 σσ = ττ : θάλασσα, ὀρύσσοισι, † πεσσεύων, πλάσσειν.
 τ = θ : αὖτις.
 αι = α : αἰεί (sed αἰίζων, αἰναον).
 ε = ει : ἐς, κρέσσον ?, μέζουες, † πλέων (sed ἔδειξε).
 ει = ε : πείρατα (sed πέρας?—πεῖρας habet Parmenid. 105 St.).
 η = ᾱ : ἀγχιβασίη, ἀμαθίη κτέ. (sed οἰακίζει).
 η = ε : ἦοῦς.
 ου = ο : μοῦνος, νοῦσος, οὔλα, οὔρος, οὔνομα (sed ὀνομάζεται :
 eadem inconstantia in νοῦσος et νοσέω apud Herodotum teste Bredovio de dial. Herod. p. 163).

III. In declinatione nominum :—

1. Τευτάμεω (a recto Τευτάμης : errasse credo Papium s. v. Τευτάμεως)—ψυχῆσι, ὑγρῆσι.
2. ἀπίροισι, ποταμοῖσι κτέ. (si fides libris, Δελφοῖς, Ἐφεσίοις, τοῖς ἀνήβοις).
3. Ξενοφάνεα—ἄκεα, ἀληθέα, κτήνεα—ἐπέων, † ἐτέων.

IV. In pronomibus :—

1. † ἐμεῦ, ἡμέων.
2. μιν = αὐτόν.
3. ἐμεωτόν—έωυτοῦ, έωυτῶ, έωυτῶν, έωυτοῖσι.
4. ὅτεω, ἄσσα.
5. τουτέοισι (pari ratione etiam τοιουτέων : quas formas damnant Bredovius aliique).
6. ὡτός, ὡτή, ταυτόν (ταυτόν in fragmento minus fideliter servato : ὡτή damnat Bredovius).

V. In coniugatione verborum :—

1. † ἔλπηαι—ἐξευρήσει (fut. med. : de hac re v. Cobet. V. L. p. 39).
2. Contract. in -άω :—(1) προτιμέω—ζῆ—ὀρέομεν—τιμῶσι—ζώντες—(2) † κυβερνᾶται—ὀσμῶνται, χρέωνται—πειρώμενοι, χρεώμενοι.
3. Contract. in -έω :—(1) praes. : ὀμολογέει, † ἐξαρκέει κτέ.—δοκέουσι, φρονέουσι, † ἐγκυρέουσι κτέ.—† ὀμολογέειν, † φρονέειν (μοχθεῖν nolo adtingere)—διαιρέων, δοκεόντων—imperf. : ὕμνεον—(2) praes. : διηγεῦμαι—διαχέεται, μετρέεται, ὠνέεται, † ἀφικνέεται κτέ.—αἰρένται, μυεῦνται—† κινεόμενος—imperf. † ἐποιεῦντο.
4. Contract. in -όω :—ἀλλιοῦται.
5. Verb. in -μι :—εἶμεν—έόν, έόντος, έόντα, παρεόντας—σβεννύειν.

VI. In vocabulorum copia :—

ἀγχιβασίην, ἀέναος, ἀντία, ἀντίον, ἀντίξουν, ἀοιδοίς, ἄποτος (sensu passivo), ἀρηφάτους, βίος, γνώμας, δαίμων (= δαήμων : v. Bergk. Exercitt. crit. spec. vi. p. 10), ἔδειξε (fort. = ἀνέδειξε), δίξημαι, δοκιμώτατος, δόμοι, ἐγκυρέουσι, ἔλπονται, ἐφ' ἡμέρη, ἐπίστανται (= νομίζουσι), εὐφρόνη, ζώειν, ἡβηδόν, ἡδονή (sensu Anaxagoreo positum), θέρεται, ἴστορας, ἱστορίην, καρφαλέον, κεκόρηται, λεσχηνεύοιτο, μόρος, νέκυες, ξυνός, ὄμιλος, ὀνήσιτος, πρηστήρ (sensu antiq.), σκίδνησι, τέρματα, φάτις, χρήζην, χρησμοσύνη.

Insunt praeterca in fragmentis locutiones quas, ut in scriptore tam antiquo, enotare liccat: potissimas harum subicio:—ἀκαλλώπιστα, ἀκριβέστεροι (in fr. suspecto), ἀλλοιοῦται, ἀμύριστα, ἀνεξερεύνητον, ἀνιερωστί, ἀποσβευνόμενον, ἄσμα, διᾶδον, διαιρέων, διαφυγγάνει, διηγέυμαι, † ἐγεργί, ἐκβλητότεροι, ἐπιπορευόμενος, ἰσχυρίζεσθαι, κακοτεχνίην, κόσμος, λῆναι, ληναΐζουσι, λόγος, μάγοι, μνεῦνται, μύστις, μυστήρια, νόμος, νυκτιπόλοι, ὁμολογέειν, ὀσμῶνται, πεσσεύων, πολυμαθίη, συγγραφάς, συνᾶδον, φιλοσόφους, φύσις, κατὰ φύσιν, φρόνησιν. Quibus fortasse sunt etiam alia addenda si Indicem verborum adtente perspexeris.

Superest ut eximium illud quod huic libello accessit ornamentum demonstrem. Nam Iacobus Bernaysius, cuius pluriens iam in hac praefatione mentionem feci, pro ea qua est semper erga me humanitate inceptam hanc operam hortatu et consilio est prosecutus, absolutam autem et re adiuvit: ut vidit enim apud nos nonnulla dcesse aut iniuria absesse, de his me admonuit, desiderata indicavit, accommodare nostro operi et suo quidque in loco inserere permisit. Quod δῶρον ἐκ Μουσῶν quo manifestius adpareat, additamenta ea nomine ipsius adscripto ubique apud nos insignita invenies.

Denique antequam ad coronidem veniam iuvat honoris causa nominare eum qui plagulas perlegendas duram provinciam amicissime suscepit, Falconer Madan, Coll. Aen. Nas. socium; cui gratias habeo agoque ut par est maximas.

Scribebam Oxoniæ

m. Ianuario 1877.

CORRIGENDA.

- Pag. 14 testim. v. 6 lege 'Ἡράκλειτος'
- 21 fr. LIII. v. 5 scrib. caeno
- 33 testim. v. 3 scrib. ζῆν
- 44 testim. v. 4 scrib. litteris Italicis *Bernays*.
- 56 adn. crit. v. 10 lege αὐτὸν codices
- 59 adn. crit. v. 2 lege (κόσμον Ἄ sic puncto superscripto)
- 62 text. v. 14 lege καὶ μειοῦται ἐς
- 69 text. v. 13-14 scrib. ὠνήσεταιί σέ τις
- 71 text. v. 28 scrib. ζῶοις
- 73 text. v. 32 scrib. ἰατρός
- 74 text. v. 17 lege ἐγνώκασι'
- 85 v. 11 dele Stobaeus (nomen male iteratum)

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ.

I.

Οὐκ ἐμεῦ ἀλλὰ τοῦ λόγου ἀκούσαντας ὁμολογέειν σοφόν ἐστι, ἐν πάντα εἶναι.

II.

Τοῦ δὲ λόγου τοῦδ' ἐόντος αἰεὶ ἀξύνετοι γίνονται ἄνθρωποι καὶ πρόσθεν ἢ ἀκούσαι καὶ ἀκούσαντες τὸ πρῶτον. γινομένων γὰρ πάντων κατὰ τὸν λόγον τόνδε ἀπίροισι εἰοκάσι πειρώμενοι καὶ ἐπέων καὶ ἔργων τοιούτων ὁκοίων ἐγὼ διηγέμαι, διαιρέων ἕκαστον κατὰ φύσιν καὶ φράζων ὅπως ἔχει.

TESTIMONIA.

I. Hippolytus Ref. haer. ix. 9 : Ἡράκλειτος μὲν οὖν <ἐν> φησιν εἶναι τὸ πᾶν, διαιρετὸν ἀδιαίρετον, γενητὸν ἀγένητον, θνητὸν ἀθάνατον, λόγον αἰῶνα, πατέρα υἰόν, θεὸν δίκαιον. Οὐκ ἐμοῦ ἀλλὰ τοῦ δόγματος ἀκούσαντας ὁμολογεῖν σοφόν ἐστιν, ἐν πάντα εἰδέναι, ὃ Ἡράκλειτός φησι· καὶ ὅτι τοῦτο οὐκ ἴσασι πάντες οὐδὲ ὁμολογοῦσιν, ἐπιμέμφεται ὡδέ πως· Οὐ ξυνίασιν ὅπως διαφερόμενον ἐνωτῶ ὁμολογέει· παλίντροπος ἀρμονίη ὅκωσπερ τόξου καὶ λύρης (=fr. XLV)—Respic. Philo Leg. alleg. iii. 3, p. 88 : ὁ δὲ γονορρυής, ἐκ κόσμου πάντα καὶ εἰς κόσμον ἀνάγων, ὑπὸ θεοῦ δὲ μηδὲν οἰόμενος γεγυῖται, Ἡρακλειτείου δόξης ἐταῖρος, κόρον καὶ χρησιμοσύνην καὶ ἐν τὸ πᾶν καὶ πάντα ἀμοιβῇ εἰσάγων.

II. Aristoteles Rhet. iii. 5, p. 1407, b 14 : τὰ γὰρ Ἡρακλείτου διαστίξαι ἔργον διὰ τὸ ἄδηλον εἶναι ποτέρῳ πρόσκειται, τῷ ὕστερον ἢ τῷ

ADNOTATIO CRITICA.

I. ἐμοῦ vulg. corr. Mullach || λόγον Bernays : δόγματος cod., Bergk || ὁμολογεῖν vulg. corr. Bernays || ἐν cod. corr. Miller || εἶναι Miller : εἰδέναι cod., Bernays, Bergk : γίνεσθαι Mullach || orationem ita redintegrandam arbitratur Bergk : Δίκαιον οὐκ ἐμοῦ ἀλλὰ τοῦ δόγματος ἀκούσαντας ὁμολογέειν ὅτι ἐν τὸ σοφόν ἐστιν, ἐν πάντα εἰδέναι.

II. τοῦ δέοντος Aristotelis Clementis Hippolyti Eusebii codices ; v. Spengel ad Rhet. l. l. || ἀξύνετοι] ξετοὶ cod. Hippolyti || ἀπίροισι Bernays : ἀπειροὶ εἰσὶν Hippolyti cod. || πειρώμενοι Cruice || διερέων Hippolyti cod. || ποιοῦσιν codd. Sexti corr. Mullach.

τούς δὲ ἄλλους ἀνθρώπους λανθάνει ὀκόσα ἐγερθέντες ποιέουσι, ὄκωσπερ ὀκόσα εὐδοντες ἐπιλανθάνονται.

III.

Ἀξύνετοι ἀκούσαντες κωφοῖσι εἰκόασι· φάτις αὐτοῖσι μαρτυρέει παρεόντας ἀπειναι.

πρότερον, οἷον ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ τοῦ συγγράμματος. φησὶ γάρ· Τοῦ λόγου τοῦ δέοντος αἰεὶ ἀξύνετοι ἄνθρωποι γίνονται· ἄδηλον γὰρ τὸ αἰεὶ [αἰεὶ cod. Par. 1741] πρὸς ποτέρῳ δεῖ στίξαι [vulg. διαστίξαι corr. Bekker]—Sextus Empir. adv. Math. vii. 132: ἐναρχόμενος γοῦν τῶν περὶ φύσεως ὁ προειρημένος ἀνὴρ, καὶ τρόπον τινὰ δεικνὺς τὸ περιέχον, φησὶ· Λόγου τοῦδε ἔοντος ἀξύνετοι γίνονται ἄνθρωποι καὶ πρόσθεν ἢ ἀκοῦσαι καὶ ἀκούσαντες τὸ πρῶτον. γινομένων γὰρ κατὰ τὸν λόγον τόνδε ἄπειροι εἰκόασι πειρώμενοι ἐπέων καὶ ἔργων τοιούτων ὀκοίων ἐγὼ διηγέυμαι, κατὰ φύσιν διαιρέων ἕκαστον καὶ φράζων ὄκως ἔχει. τοὺς δὲ ἄλλους ἀνθρώπους λανθάνει ὀκόσα ἐγερθέντες ποιούσιν, ὄκωσπερ ὀκόσα εὐδοντες ἐπιλανθάνονται—Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 716 (=Euseb. P. E. xiii. 13, p. 680): ἀντικρυς δὲ ὁ μὲν Ἡράκλειτος, τοῦ λόγου τοῦ δέοντος αἰεὶ [αἰεὶ Euseb.], φησὶν, ἀξύνετοι γίνονται ἄνθρωποι καὶ πρόσθεν ἢ ἀκοῦσαι καὶ ἀκούσαντες τὸ πρῶτον—Hippolytus Ref. haer. ix. 9: ὅτι δὲ λόγος ἐστὶν αἰεὶ τὸ πᾶν καὶ διὰ παντὸς ὄν, οὕτως λέγει· Τοῦ δὲ λόγου τοῦ δέοντος αἰεὶ ἀξύνετοι γίνονται ἄνθρωποι καὶ πρόσθεν ἢ ἀκοῦσαι καὶ ἀκούσαντες τὸ πρῶτον. γινομένων γὰρ πάντων κατὰ τὸν λόγον τόνδε ἄπειροι εἰσὶν εἰκόασι πειρώμενοι καὶ ἐπέων καὶ ἔργων τοιούτων ὅποια ἐγὼ διηγέυμαι, διαιρέων κατὰ φύσιν καὶ φράζων ὄκως ἔχει—Amelius ap. Euseb. P. E. xi. 19, p. 540 (=Cyrill. e. Iul. viii, 283 D; Theodoret. Therap. ii. p. 33): καὶ οὗτος ἄρα ἦν ὁ λόγος καθ' ὃν αἰεὶ ὄντα τὰ γινόμενα ἐγένετο, ὡς ἂν καὶ ὁ Ἡράκλειτος ἀξιόσσειε—Respic. Philo Quis rer. div. haer. 43, p. 505: ἐν γὰρ τὸ ἐξ ἀμφοῖν τῶν ἐναντίων, οὐ τμηθέντος γνώριμα τὰ ἐναντία. οὐ τοῦτ' ἔστιν, ὃ φασιν Ἕλληνες τὸν μέγαν καὶ ἀοίδιμον παρ' αὐτοῖς Ἡράκλειτον κεφάλαιον τῆς αὐτοῦ προστησάμενον φιλοσοφίας αὐχεῖν ὡς ἐφ' εὐρέσει καινῇ;—Ioannes Sicel. in Walz. Rhett. Gr. vi. p. 95: διὸ καὶ Ἡράκλειτος ὁ φυσικὸς τὸ διατὶ θηρῶν ἀνατέμνει κατὰ μέλος τὸ ζῶον ἐρωτώμενος· ἐπεὶ ἔχω τὸν διδάσκοντά με τὴν φύσιν τῶν ὄντων, ἀπεκρίνατο (narratiunculam e nostro fragmento ortam puto).

III. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 718 (=Euseb. P. E. xiii. 13, p. 681): καὶ τὸ ῥητὸν ἐκεῖνο ἀναγαγεῖν ἐθέλλης· ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν

IV.

Κακοὶ μάρτυρες ἀνθρώποισι ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα, βαρβάρους ψυχὰς ἐχόντων.

V.

Οὐ φρονέουσι τοιαῦτα πολλοὶ ὀκόσοισι ἐγκυρέουσι οὐδὲ μαθόντες γινώσκουσι, ἑωυτοῖσι δὲ δοκέουσι.

VI.

Ἄκουσαι οὐκ ἐπιστάμενοι οὐδ' εἰπεῖν.

ἀκουέτω, εὔροις ἂν ᾧδέ πως ἐμφαινόμενον πρὸς τοῦ Ἐφεσίου· Ἀξύνετοι ἀκούσαντες κωφοῖς εὐόκασι· φάτις αὐτοῖσιν μαρτυρεῖ παρεόντας ἀπεῖναι—Theodoretus Therap. i. p. 13, 49: ἀρμόττει τοῖς ὁμοίως ὑμῖν ἀντιλέγουσιν ἅπερ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος εἴρηκεν· Ἀξύνετοι ἀκούσαντες κωφοῖς εὐόκασι· φάτις αὐτοῖσι μαρτυρεῖ παρεόντας ἀπεῖναι.

iv. Sextus Emp. adv. Math. vii. 126: τὴν μὲν αἴσθησιν ἐλέγχει λέγων κατὰ λέξιν· Κακοὶ μάρτυρες ἀνθρώποισιν ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα, βαρβάρους ψυχὰς ἐχόντων· ὅπερ ἴσον ἦν τῷ, βαρβάρων ἐστὶ ψυχῶν ταῖς ἀλόγοις αἰσθήσεσι πιστεύειν—Stobaeus Floril. iv. 56: κακοὶ γίνονται ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα ἀφρόνων ἀνθρώπων ψυχὰς βαρβάρους ἐχόντων—Conf. Floril. Monac. ap. Woelfflin. de Caecilio Balbo p. 20: oculos et aures vulgi malos esse testes—Respic. Diogenes Laert. ix. 7: τὴν τε οἴησιν ἱερὰν νόσον ἔλεγε καὶ τὴν ὄρασιν ψεύδεσθαι.

v. M. Antoninus iv. 46 (post fr. XXV): μεμνήσθαι δὲ καὶ τοῦ ἐπιλανθανομένου ἧ ἡ ὁδὸς ἄγει (fort. = fr. LXXIII)· καὶ ὅτι ᾧ μάλιστα διηνεκῶς ὀμιλοῦσι, λόγῳ τῷ τὰ ὅλα διοικοῦντι, τούτῳ διαφέρονται (= fr. XCIII)· καὶ οἷς καθ' ἡμέραν ἐγκυροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξένα φαίνεται· καὶ ὅτι οὐ δεῖ ὡς περ καθεύδοντας ποιεῖν καὶ λέγειν (= fr. XCIV)· καὶ γὰρ τότε δοκοῦμεν ποιεῖν καὶ λέγειν· καὶ ὅτι οὐ δεῖ ὡς παιδάς τοκέων, τοῦτ' ἔστι, κατὰ φιλὸν καὶ καθότι παρειλήφμεν (fort. = fr. XCVII: in clausula textum Corais exhibui)—Clemens Alex. Strom. ii. 2, p. 432: οὐ γὰρ φρονέουσι τοιαῦτα πολλοὶ ὀκόσοι ἐγκυρσεύουσιν οὐδὲ μαθόντες γινώσκουσιν, ἑωυτοῖσι δὲ δοκέουσι, κατὰ τὸν γενναῖον Ἡράκλειτον. ἄρ' οὐ δοκεῖ σοι καὶ οὗτος τοὺς μὴ πιστεύοντας ψέγειν;

vi. Clemens Alex. Strom. ii. 5, p. 442: ἀπίστους εἶναι τινὰς ἐπιστύφων Ἡράκλειτός φησιν· Ἀκούσαι οὐκ ἐπιστάμενοι οὐδ' εἰπεῖν ὠφεληθεῖς

iv. Βορβόρου ψυχὰς ἔχοντος Bernays M. Rh. ix. p. 262.

v. ὀκόσοις Gataker: ὀκόσοι vulg.: < τούτων > ὀκόσοι < ἐκείνοισι > Mullach || ἐγκυρσεύουσιν vulg.: ἐγκυρέουσι occupavit Schuster.

VII.

Ἐὰν μὴ ἔλπηται, ἀνέλπιστον οὐκ ἐξευρήσει, ἀνεξερεύνητον ἔδον καὶ ἄπορον.

VIII.

Χρυσὸν οἱ διζήμενοι γῆν πολλὴν ὀρύσσουσι καὶ εὐρίσκουσι ὀλίγον.

IX.

Ἀγχιβασίην.

X.

Φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ.

δήπουθεν παρὰ Σολομῶντος· ἔαν ἀγαπήσης ἀκούειν, ἐκδέξῃ, καὶ ἔαν κλίνῃς τὸ οὖς σου, σοφὸς ἔσῃ.

VII. Clemens Alex. Strom. ii. 4, p. 437 : ἀληθὲς δ' οὖν ὃν παντὸς μᾶλλον ἀποδείκνυται τὸ ὑπὸ τοῦ προφήτου εἰρημένον· ἔαν μὴ πιστεύσητε, οὐδὲ μὴ συνῆτε. τοῦτο καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος τὸ λόγιον παραφράσας εἴρηκεν· Ἐὰν μὴ ἔλπηται, ἀνέλπιστον οὐκ ἐξευρήσει, ἀνεξερεύνητον ἔδον καὶ ἄπορον—Theodoretus Therap. i. p. 15, 51 : καὶ ὁ Ἡράκλειτος δὲ πάλιν παρεγγυᾷ ξεναγεῖσθαι ὑπὸ τῆς πίστεως οὕτω λέγων· Ἐὰν μὴ ἐλπίζητε, ἀνέλπιστον οὐχ εὐρήσετε, ἀνεξερεύνητον ἔδον καὶ ἄπορον. καὶ πάλιν· Χρυσὸν οἱ διζήμενοι γῆν πολλὴν ὀρύσσουσι καὶ εὐρίσκουσιν ὀλίγον (=fr. VIII).

VIII. Clemens Alex. Strom. iv. 2, p. 565 : χρυσὸν γὰρ οἱ διζήμενοι, φησὶν Ἡράκλειτος, γῆν πολλὴν ὀρύσσουσι καὶ εὐρίσκουσιν ὀλίγον· οἱ δὲ τοῦ χρυσοῦ ὄντως γένους τὸ συγγενὲς μεταλλεύοντες εὐρήσουσι τὸ πολὺ ἐν ὀλίγῳ—Theodoretus Therap. i. p. 15, 52 (ad fr. VII cit.)

IX. Suidas s. v. ἀμφισβατεῖν : Ἀμφισβατεῖν. ἔνιοι τὸ ἀμφισβητεῖν. Ἴωνες δὲ καὶ ἀγχιβατεῖν, καὶ ἀγχιβασίην Ἡράκλειτος—Idem s. v. ἀγχιβατεῖν : Ἀγχιβατεῖν Ἴωνες τὸ ἀμφισβητεῖν, καὶ ἀγχισβασίην Ἡράκλειτος (v. Gaisford ad loc.).

x. Philo Qu. in Gen. iv. 1, p. 237 Aucher. : arbor est secundum Heraclitum natura nostra, quae se obducere atque abscondere amat—Themistius Or. v. p. 69 (=xii. p. 159) : φύσις δὲ καθ' Ἡράκλειτον κρύπτεσθαι φιλεῖ καὶ πρὸ τῆς φύσεως ὁ τῆς φύσεως δημιουργός, ὃν διὰ

VII. ἔλπησθε Stephanus : ἔλπηται ego et Schuster || ἐξευρήσετε Stephanus : ἐξευρήσεται vel ἐξευρήσεις susp. Schuster || ἀνεξεύρετον Theodoretii cod. B, Mullach.

XI.

Ὁ ἄναξ οὐ τὸ μαντεῖόν ἐστι τὸ ἐν Δελφοῖς, οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει, ἀλλὰ σημαίνει.

XII.

Σίβυλλα δὲ μαινομένῳ στόματι ἀγέλαστα καὶ ἀκαλλώπιστα καὶ ἀμύριστα φθεγγομένη χιλίων ἐτέων ἐξικνέεται τῇ φωνῇ διὰ τὸν θεόν.

τοῦτο μάλιστα σεβόμεθα καὶ τεθήπαμεν, ὅτι μὴ πρόχειρος ἡ γνώσις αὐτοῦ—
Respic. Philo de Profug. 32, p. 573; de Somn. i. 2, p. 621; de
Spec. legg. 8, p. 344—Julianus Or. vii. p. 216 C.

XI. Plutarchus de Pyth. orac. 21, p. 404: οἶμαι δέ σε γινώσκειν τὸ παρ' Ἡρακλείῳ λεγόμενον, ὡς ὁ ἄναξ οὐ τὸ μαντεῖόν ἐστι τὸ ἐν Δελφοῖς οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει—Iamblichus de Myst. iii. 15: συμβολικῶς δὲ τὴν γνώμην τοῦ θεοῦ ἐμφαίνουσι καὶ τὴν τοῦ μέλλοντος προδῆλωσιν, καθ' Ἡράκλειτον, οὔτε λέγοντες οὔτε κρύπτουτες ἀλλὰ σημαίνοντες—Idem ap. Stob. Floril. lxxxii. 17: αὐτὸς ὁ ἐν Δελφοῖς θεός, οὔτε λέγων, καθ' Ἡράκλειτον, οὔτε κρύπτων ἀλλὰ σημαίνων τὰς μαντείας, ἐγείρει πρὸς διαλεκτικὴν διερεύνησιν τοὺς ἐπηκόους τῶν χρησμῶν—Anonymus ap. Stob. Floril. v. 72: ὡς γὰρ ὁ ἄναξ ὁ ἐν Δελφοῖς οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει, κατὰ τὸν Ἡράκλειτον, οὕτω τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων καὶ τὸ φράζεσθαι δοκοῦν κρυπτόμενόν ἐστι καὶ τὸ κρύπτεσθαι νοοῦμενον—Respic. Lucianus Vit. auct. 14: ἀτεχνῶς γὰρ ὥσπερ ὁ Λοξίας οὐδὲν ἀποσαφεῖς.

XII. Plutarchus de Pyth. orac. 6, p. 397: Σίβυλλα δὲ μαινομένῳ στόματι, καθ' Ἡράκλειτον, ἀγέλαστα καὶ ἀκαλλώπιστα καὶ ἀμύριστα φθεγγομένη χιλίων ἐτέων ἐξικνεῖται τῇ φωνῇ διὰ τὸν θεόν. ὁ δὲ Πίνδαρος ἀκοῦσαί φησι τοῦ θεοῦ τὸν Κάδμον οὐ μουσικὰν ὀρθάν, οὐχ ἠδείαν οὐδὲ τρυφερὰν οὐδὲ ἐπικεκλασμένην τοῖς μέλεσιν—Clemens Alex. Strom. i. 15, p. 358: Ἡράκλειτος γὰρ οὐκ ἀνθρωπίνως φησὶν ἀλλὰ σὺν θεῷ μᾶλλον Σιβύλλῃ πεφάνθαι—Respic. pseudo-Heraclitus Epist. viii: εἶδέ σε πρὸ τοσοῦτου αἰῶνος . . . ἡ Σίβυλλα κτέ.—Iamblichus de Myst. iii. 8: λόγους μὲν προϊεμένη (scil. ἡ ἀπὸ τῶν θεῶν παρούσα ἐπικράτεια), οὐ μετὰ διανοίας δὲ τῶν λεγόντων, ἀλλὰ μαινομένῳ φασὶ στόματι φθεγγομένων αὐτοὺς καὶ ὑπηρετούντων ὄλων καὶ παραχωρούντων μόνῃ τῇ τοῦ κρατοῦντος ἐνεργείᾳ—fort. Chalcidius in Tim. 249: asserit (scil. Heraclitus) divinationis usum, et praemoneri meritos instrumentibus divinis potestatibus.

XIII.

“Ὅσων ὄψις ἀκοὴ μάθησις, ταῦτα ἐγὼ προτιμέω ;

XIV.

Polybius iv. 40 : τοῦτο γὰρ ἴδιόν ἐστι τῶν νῦν καιρῶν, ἐν οἷς πάντων πλωτῶν καὶ πορευτῶν γεγονότων οὐκ ἂν ἔτι πρέπον εἶη ποιηταῖς καὶ μυθογράφοις χρῆσθαι μάρτυσι περὶ τῶν ἀγνοουμένων, ὅπερ οἱ πρὸ ἡμῶν περὶ τῶν πλείστων, ἀπίστους ἀμφισβητουμένων παρεχόμενοι βεβαιωτὰς κατὰ τὸν Ἡράκλειτον.

XV.

Ὅφθαλμοὶ τῶν ὄτων ἀκριβέστεροι μάρτυρες.

XVI.

Πολυμαθὴ νόον ἔχειν οὐ διδάσκει· Ἡσίοδον γὰρ ἂν ἐδί-
δαξε καὶ Πυθαγόρην αὐτὶς τε Ξενοφάνεα καὶ Ἐκαταῖον.

xiii. Hippolytus Ref. haer. ix. 9 (ad fr. XLVII cit.).

xv. Polybius xii. 27 : δυεῖν γὰρ ὄντων κατὰ φύσιν ὡσανεὶ τιῶν ὀργάνων ἡμῖν, οἷς πάντα πυνθανόμεθα καὶ πολυπραγμονοῦμεν, ἀκοῆς καὶ ὀράσεως, ἀληθινωτέρας δ' οὔσης οὐ μικρῶ τῆς ὀράσεως κατὰ τὸν Ἡράκλειτον (ὀφθαλμοὶ γὰρ τῶν ὄτων ἀκριβέστεροι μάρτυρες), τούτων Τίμαιος τὴν ἠδὶα μὲν ἦττω δὲ τῶν ὀδῶν ὤρμησε πρὸς τὸ πολυπραγμονεῖν—Conf. Herodotus i. 8 : ὧτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώποισι ἔοντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. (Heraclito dictum abiudicant cum alii tum Leutschius ad Paroem. Graec. ii. p. 744, L. Dindorfius praef. ad Polyb. p. xl.)

xvi. Aulus Gellius N. A. praef. 12 : ego vero, cum illud Ephesii viri summe nobilis verbum cordi haberem, quod profecto ita est : πολυμαθὴ νόον οὐ διδάσκει, ipse quidem volvendis transeundisque multis admodum voluminibus . . . exercitus defessusque sum—Diogenes Laert. ix. 1 : μεγαλόφρων δὲ γέγονε παρ' ὄντινων καὶ ὑπερόπτης, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ δῆλον, ἐν ᾧ φησι· Πολυμαθὴ νόον οὐ διδάσκει· Ἡσίοδον γὰρ ἂν ἐδίδαξε καὶ Πυθαγόρην (conf. Schol.

xiii. ὅσον cod. corr. Miller.

xvi. πολυμαθητή Cobet : πολυμαθῆ Clementis cod. : πολυμαθῆ et πολυμαθῆ Athenaei codd. : πολυμαθείη Diogenis ed. Basil., Procli ed. Basil. ; conf. Bredov. de dial. Herodot. p. 186 (plura v. in Append. I).

XVII.

Πυθαγόρης Μνησάρχου ἱστορίην ἤσκησε ἀνθρώπων μάλιστα πάντων. καὶ ἐκλεξάμενος ταύτας τὰς συγγραφὰς ἐποίησε ἑωυτοῦ σοφίην, πολυμαθίην, κακοτεχνίην.

XVIII.

Ὁκόσων λόγους ἤκουσα οὐδεὶς ἀφικνέεται ἐς τοῦτο, ὥστε γινώσκειν ὅτι σοφόν ἐστι πάντων κεχωρισμένον.

ad Plat. Theaet. 179 E), αὐτὶς τε Ξενοφάνεια καὶ Ἐκαταῖον. εἶναι γὰρ ἐν τῷ σοφόν κτέ—Clemens Alex. Strom. i. 19, p. 373: ἦδει γάρ, οἶμαι, ὡς ἄρα ἤδη πολυμαθῆ νόον ἔχει ὁ [sic cod.] διδάσκει καθ' Ἡράκλειτον—Athenaeus xiii. p. 610 B: πολυμαθημοσύνης τῆς οὐ κενεώτερον οὐδέν, Ἴππων ἔφη ὁ ἄθεος· ἀλλὰ καὶ Ἡράκλειτος ὁ θεῖός φησι· Πολυμαθὴ νόον ἔχειν οὐ διδάσκει—Julianus Or. vi. p. 187 D: πολυμαθία γάρ, φασί, νόον οὐ διδάσκει—Proclus in Tim. 31 F: τί γὰρ θαυμαστὸν ἢ τῶν γεγονότων γνῶσις; πολυμαθὴ νόον οὐ φύει, φησὶν ὁ γενναῖος Ἡράκλειτος—Serenus in Excerpt. Flor. Ioann. Damasc. ii. 116, p. 205 Meinek.: Ἡράκλειτος μὲν ἔλεγε πολυμάθειαν νοῦν μὴ ἐμποιεῖν—Respic. pseudo-Democritus fr. mor. 140 Mullach.: πολλοὶ πολυμαθεῖς νόον οὐκ ἔχουσι (conf. eiusdem fr. mor. 141).

xvii. Diogenes Laert. viii. 6: ἔνιοι μὲν οὖν Πυθαγόραν μηδὲ ἐν καταλιπεῖν σύγγραμμά φασι, διαπαιζόντες. Ἡράκλειτος γοῦν ὁ φυσικὸς μονονουχὶ κέκραγε καὶ φησι· Πυθαγόρης Μνησάρχου ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων· καὶ ἐκλεξάμενος ταύτας τὰς συγγραφὰς ἐποίησεν ἑωυτοῦ σοφίην, πολυμαθίην, κακοτεχνίην. οὕτω δ' εἶπεν, ἐπειδήπερ ἐναρχόμενος ὁ Πυθαγόρας τοῦ φυσικοῦ συγγράμματος λέγει κτέ—Respic. Clemens Alex. Strom. i. 21, p. 396: Ἡράκλειτος γὰρ μεταγενέστερος ὢν Πυθαγόρου μέμνηται αὐτοῦ ἐν τῷ συγγράμματι (v. fr. CXXXVIII).

xviii. Stobaeus Floril. iii. 81.

xvii. πυθαγόρας cod. Laurentianus 13 || ἐκλεξάμενος ταύτας τὰς συγγραφὰς Heraclito aufert Schleiermacher || ἐποίησεν Laurentianus, ed. Cobet.: ἐποίησατο cod. Arundelianus, vulg. || ἑωυτοῦ Laurentianus, ed. Cobet.: ἑαυτοῦ Arundelianus, vulg. || πολυμαθείην Laurentianus: πολυμαθηίην ed. Cobet. || καλοτεχνίην Casaubon.

xviii. ἀφικνέται vulg. corr. Mullach || post γινώσκειν legebatur ἢ γὰρ θεὸς ἢ θηρίον, quod quanquam ex margine in textum irrepsisse vidit iam Gaisfordius (coll. Aristot. Pol. i. 2, p. 1253 a 29), Schuster Heracliticum esse vult.

XIX.

Ἐν τὸ σοφόν, ἐπίστασθαι γνώμην ἢ κυβερνᾶται πάντα διὰ πάντων.

XX.

Κόσμον <τόνδε> τὸν αὐτὸν ἀπάντων οὔτε τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων ἐποίησε, ἀλλ' ἦν αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται πῦρ αἰείζων, ἀπτόμενον μέτρα καὶ ἀποσβεννύμενον μέτρα.

XIX. Plutarchus de Iside 77, p. 382: ἡ δὲ ζῶσα καὶ βλέπουσα καὶ κινήσεως ἀρχὴν ἐξ αὐτῆς ἔχουσα καὶ γνώσιν οἰκείων καὶ ἀλλοτρίων φύσις ἀμωσγέπως [ἄλλως τε vulg.] ἔσπακεν ἀπορροὴν καὶ μοῖραν ἐκ τοῦ φρονούντος ᾧ [ὄπως vulg.] κυβερνᾶται τὸ σύμπαν, καθ' Ἡράκλειτον—Diogenes Laert. ix. 1 (post fr. XVI): εἶναι γὰρ ἐν τὸ σοφόν, ἐπίστασθαι γνώμην † ἦτε οἱ ἐγκυβερνήσει † πάντα διὰ πάντων—Conf. Cleanthes H. in Ion. 36: δὸς δὲ κυρῆσαι γνώμης, ἣ πίσυνος σὺ δίκης μέτα πάντα κυβερνᾶς—pseudo-Linus 13 Mullach.: κατ' ἔριον συνάπαντα κυβερνᾶται διὰ παντός.

XX. Plutarchus de Anim. procreat. 5, p. 1014: κόσμον τόνδε, φησὶν Ἡράκλειτος, οὔτε τις θεῶν οὔτ' ἀνθρώπων ἐποίησεν, ὥσπερ φοβηθεὶς μὴ θεοῦ ἀπογόντες, ἀνθρωπὸν τινα γεγονέναι τοῦ κόσμου δημιουργὸν ὑπονοήσωμεν—Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 711 (=Euseb. P. E. xiii. 13, p. 676): σαφέστατα Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ταύτης ἔστι τῆς δόξης, τὸν μὲν τινα κόσμον αἰδίων εἶναι δοκιμάσας, τὸν δὲ τινα φθειρόμενον, τὸν κατὰ τὴν διακόσμησιν, εἰδὼς οὐχ ἕτερον ὄντα ἐκείνου πως ἔχοντος. ἀλλ' ὅτι μὲν αἰδίων τὸν ἐξ ἀπάσης τῆς οὐσίας αἰδίως [fort. ιδίως] ποιὸν κόσμον ἦδει, φανερὸν ποιεῖ λέγων οὕτως: Κόσμον τὸν αὐτὸν ἀπάντων οὔτε τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων ἐποίησεν, ἀλλ' ἦν αἰεὶ καὶ ἔστιν καὶ ἔσται πῦρ αἰείζων, ἀπτόμενον μέτρα καὶ ἀποσβεννύμενον μέτρα—Simplicius in Aristot. de cael. p. 132, Karst.: καὶ Ἡράκλειτος δὲ ποτὲ μὲν ἐκπυροῦσθαι λέγει τὸν κόσμον, ποτὲ δὲ ἐκ τοῦ πυρὸς συνίστασθαι πάλιν αὐτὸν κατὰ τινος χρόνων περιόδους, ἐν οἷς φησι: Μέτρα ἀπτόμενος καὶ μέτρα σβεννύμενος . . . ἐκεῖνα εἰπὼν περὶ γενέσεως, ὡς δοκεῖ, τοῦ κόσμου καὶ τάδε γέγραφε: Κόσμον τόνδε οὔτε τις θεῶν οὔτ' ἀνθρώπων ἐποίησεν, ἀλλ' ἦν αἰεὶ. ὁ μὲντοι Ἀλέξανδρος, βουλόμενος τὸν Ἡράκλειτον γενητὸν καὶ φθαρτὸν λέγειν τὸν κόσμον, ἄλλως ἀκούει

XIX. ἦτ' οἷα κυβερνήσει Diogenis ed. Cobet., Schleiermacher: ἦτ' οἰακίζει Bernays M. Rh. ix. p. 253: ὅτι ἐν κυβέρνησι Bergk; plura v. in Append. I. et ap. Mullach. ad Democrit. fr. p. 294.

XX. πάντων Eusebii codd. || αἰεὶ Eusebii codd. B C.: αἰεὶ vulg. || μέτρῳ Eusebii ed. Steph., H. Stephanus Poes. Philos. p. 132.

XXI.

Πυρὸς τροπαὶ πρῶτον θάλασσα· θαλάσσης δὲ τὸ μὲν ἡμισυ γῆ, τὸ δὲ ἡμισυ πρηστήρ.

τοῦ 'κόσμον τόνδε' [vulg. κόσμου νῦν]—Olympiodorus in Plat. Phaed. p. 201 Finckh.: διὰ δὲ τοῦτο ὁ ἡμέτερος καθηγεμῶν φλογώσεις φησὶν ἐξ ἐκείνων (scil. τῶν ἄστρων) ἐν τῷ αἰθέρι γίνεσθαι καὶ ταύτας ὀρᾶσθαι· καὶ μήποτε, φησί, τοῦτό ἐστιν ὅπερ ὁ Ἡράκλειτος λέγει· Ἀπτόμενος μέτρα καὶ σβεννύμενος μέτρα· οὐ γὰρ δῆπου αὐτὸς ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὁ πρὸς ἡμᾶς ἥλιος—Respic. Cleanthes H. in Ion. 9: τοῖον ἔχεις ὑποεργὸν ἀνικίτοις ἐνὶ χερσὶν ἀμφήκη, πυρόεντ', αἰεὶ ζῶοντα κεραυνόν—Nicander Alexiph. 174: πῦρ μὲν αἰείζων (conf. Schol. ad loc.)—Epictetus ap. Stob. Floril. cviii. 60 (e Musonio): ὅτι τοιαύτη ἡ τοῦ κόσμου φύσις καὶ ἦν καὶ ἔστι καὶ ἔσται· καὶ οὐχ οἷόν τε ἄλλως γίνεσθαι τὰ γινόμενα ἢ ὡς νῦν ἔχει· καὶ ὅτι ταύτης τῆς τροπῆς καὶ μεταβολῆς οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι μετειλήφασι καὶ τᾶλλα ζῶα τὰ ἐπὶ γῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ θεῖα, καὶ νῆ Δί', αὐτὰ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα ἄνω καὶ κάτω τρέπεται καὶ μεταβάλλει· καὶ γῆ τε ὕδωρ γίνεται καὶ ὕδωρ ἀήρ, οὗτος δὲ πάλιν εἰς αἰθέρα μεταβάλλει· καὶ ὁ αὐτὸς τρόπος τῆς μεταβολῆς ἄνωθεν κάτω—Justinus Mart. Apol. p. 93 C (cit. Deuterou. 32, 22): καταβήσεται αἰείζων πῦρ—M. Antoninus vii. 9: συγκατιτέτακται γὰρ (scil. πάντα) καὶ συγκοσμῆ τὸν αὐτὸν κόσμον. κόσμος τε γὰρ εἰς ἐξ ἀπάντων καὶ οὐσία μία, καὶ νόμος εἷς, λόγος κοινὸς πάντων τῶν νοερῶν ζῶων—Heraclitus Alleg. Hom. 26: τὸ δ' ἐπὶ γῆς πῦρ ἠφαιστον, ἐτοίμως ἀπτόμενόν τε καὶ σβεννύμενον (conf. Martianus Capella i. 87).

XXI. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 712 (=Euseb. P. E. xiii. 13, p. 676): ὅτι δὲ καὶ γενητὸν καὶ φθαρτὸν αὐτὸν εἶναι ἐδογματίζεν μηνύει τὰ ἐπιφερόμενα· Πυρὸς τροπαὶ πρῶτον θάλασσα· θαλάσσης δὲ τὸ μὲν ἡμισυ γῆ, τὸ δὲ ἡμισυ πρηστήρ. δυνάμει γὰρ λέγει ὅτι τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ διοικούντος λόγου καὶ θεοῦ τὰ σύμπαντα δι' αἴερος τρέπεται εἰς ὑγρόν, τὸ ὡς σπέρμα τῆς διακοσμήσεως, ὃ καλεῖ θάλασσαν (v. Bernays Heraclit. i. p. 14), ἐκ δὲ τούτου αὖθις γίνεται γῆ καὶ οὐρανὸς καὶ τὰ ἐμπεριεχόμενα. ὅπως δὲ πάλιν ἀναλαμβάνεται καὶ ἐκπυροῦται σαφῶς διὰ τούτων δηλοῖ· Θάλασσα διαχέεται καὶ μετρέεται εἰς τὸν αὐτὸν λόγον ὁκοῖος πρόσθεν ἦν ἢ γενέσθαι γῆ—Conf. Hippolytus Ref. haec. vi. 17: πάντων (scil., ait Simo Magus τὸν σκοτεινὸν Ἡράκλειτον συλαγωγῶν) ὅσων γένεσις ἐστιν, ἀπὸ πυρὸς ἢ ἀρχῆς τῆς ἐπιθυμίας τῆς γενέσεως γίνεται· τοιγαροῦν πυροῦσθαι τὸ ἐπιθυμεῖν τῆς μεταβλητῆς γενέσεως ὀνομάζεται. ἐν δὲ ὄν τὸ πῦρ στροφὰς στρέφεται δύο κτέ. (de voc. πρηστήρ v. Seneca Q. N. ii. 56; Stob. Ecl. i. p. 594).

XXI. πῦρ τροπὰς Eusebii cod. D: πυρὸς τροπὰς codd. F G, ed. Steph. || θαλάσσης] θάλασσα Eusebii cod. F.

XXII.

Πυρὸς ἀνταμείβεται πάντα καὶ πῦρ ἀπάντων, ὥσπερ χρυσοῦ
 χρήματα καὶ χρημάτων χρυσός.

XXIII.

Θάλασσα διαχέεται καὶ μετρέεται ἐς τὸν αὐτὸν λόγον ὁκοῖος
 πρόσθεν ἢ ἢ γενέσθαι †γῆ†.

XXII. Plutarchus de EI 8, p. 388: ὡς γὰρ ἐκείνην (scil. τὴν διακοσμοῦσαν ἀρχήν) πλάττουσαν [ita Bernays: vulg. φυλάττουσαν] ἐκ μὲν ἑαυτῆς τὸν κόσμον ἐκ δὲ κόσμου πάλιν αὖ ἑαυτὴν ἀποτελεῖν, πυρὸς τε ἀνταμείβεσθαι πάντα, φησὶν ὁ Ἡράκλειτος, καὶ πῦρ ἀπάντων, ὥσπερ χρυσοῦ χρήματα καὶ χρημάτων χρυσός· οὕτως ἢ τῆς πεντάδος πρὸς ἑαυτὴν σύνοδος οὐδὲν οὔτε ἀτελὲς οὔτε ἀλλότριον γεννᾶν πέφυκεν, ἀλλ' ὠρισμένας ἔχει μεταβολάς (adjacent plura ex Heracliteo fonte hausta)—Respic. Philo Leg. alleg. iii. 3, p. 89 (ad fr. I cit.)—Idem de Incorr. mundi 21, p. 508: τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ταῖς εἰς ἄλληλα μεταβολαῖς . . . θνήσκουν δοκοῦντα ἀπαθανατίζεται δολιχεύοντα ἀεὶ καὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄνω καὶ κάτω συνεχῶς ἀμείβοντα—Lucianus Vit. auct. 14: ἄνω κάτω περιχωρέοντα καὶ ἀμειβόμενα ἐν τῇ τοῦ αἰῶνος παιδιᾷ—Diogenes Laert. ix. 8: καὶ τὰ ἐπὶ μέρους αὐτῷ ὧδ' ἔχει τῶν δογμάτων· πῦρ εἶναι στοιχεῖον καὶ πυρὸς ἀμοιβὴν τὰ πάντα, ἀραιώσει καὶ πυκνώσει γιγνόμενα. σαφῶς δὲ οὐδὲν ἐκτίθεται—Heraclitus Alleg. Hom. 43 (conf. Schol. B ad II. xviii. 468, p. 504 Bekk.): πυρὸς γὰρ δὴ κατὰ τὸν φυσικὸν Ἡράκλειτον ἀμοιβῆ τὰ πάντα γίνεται—Plotinus Enn. iv. 8, p. 468; Iamblichus ap. Stob. Ecl. i. 41 (ad fr. LXXXIII cit.)—Eusebius Praep. evang. xiv. 3, p. 720: ὁ δὲ Ἡράκλειτος ἀρχὴν τῶν πάντων ἔφη εἶναι τὸ πῦρ ἐξ οὗ τὰ πάντα γίνεται καὶ εἰς ὃ ἀναλύεται· ἀμοιβὴν γὰρ εἶναι τὰ πάντα· χρόνον τε ὀρίσθαι τῆς τῶν πάντων εἰς τὸ πῦρ ἀναλύσεως καὶ τῆς ἐκ τούτου γενέσεως—Simplicius in Aristot. Phys. 6 a: Ἴππασος ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος . . . πῦρ ἐποίησαντο τὴν ἀρχήν, καὶ ἐκ πυρὸς ποιούσι τὰ ὄντα πυκνώσει καὶ μανώσει· καὶ διαλύουσι πάλιν εἰς πῦρ, ὡς ταύτης μιᾶς οὔσης φύσεως τῆς ὑποκειμένης· πυρὸς γὰρ ἀμοιβὴν εἶναί φησιν Ἡράκλειτος πάντα· ποιεῖ δὲ (ita cod. Barocc. 152 et conl. Schleiermacher) καὶ τάξιν τινὰ καὶ χρόνον ὠρισμένον τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς κατὰ τινὰ εἰμαρμένην ἀνάγκην (de magno Heracliti anno v. Censorin. de D. N. 18, Plutarch. Plac. Phil. ii. 32, p. 892).

XXIII. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 712 (=Euseb. P. E. xiii.

XXIII. eis vulg. || πρόσθεν Eusebius: πρῶτον Clementis cod. || γῆ om. Eusebii codd., probantibus Lassallio et Heinzio: γῆν Schuster.

XXIV.

Χρησιμοσύνη . . . . . κόρος.

XXV.

Ζῆ πῦρ τὸν γῆς θάνατον, καὶ ἀήρ ζῆ τὸν πυρὸς θάνατον·
ὔδωρ ζῆ τὸν ἀέρος θάνατον, γῆ τὸν ὕδατος.

XXVI.

Πάντα τὸ πῦρ ἐπελθὸν κρινέει καὶ καταλήψεται.

13, p. 676)· ὅπως δὲ πάλιν ἀναλαμβάνεται καὶ ἐκπυροῦται, σαφῶς διὰ τούτων δηλοῖ· Θάλασσα διαχέεται καὶ μετρέεται εἰς τὸν αὐτὸν λόγον ὁκοῖος πρόσθεν ἦν ἢ γενέσθαι γῆ. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων στοιχείων τὰ αὐτά.

XXIV. Philo Leg. alleg. iii. 3, p. 88 (ad fr. I cit.)—Hippolytus Ref. haer. ix. 10: λέγει δὲ καὶ φρόνιμον τοῦτο εἶναι τὸ πῦρ καὶ τῆς διοικήσεως τῶν ὄλων αἴτιον· καλεῖ δὲ αὐτὸ χρησιμοσύνην καὶ κόρον. χρησιμοσύνη δὲ ἐστὶν ἡ διακόσμησις κατ' αὐτόν, ἡ δὲ ἐκπύρωσις κόρος. Πάντα γάρ, φησί, τὸ πῦρ ἐπελθὸν κρινεῖ καὶ καταλήψεται (fr. XXVI)—Respic. Philo de Victim. 6, p. 242: ἡ εἰς μέλη τοῦ ζώου διανομὴ δηλοῖ ἥτοι ὡς ἐν τὰ πάντα, ἢ ὅτι ἐξ ἐνός τε καὶ εἰς ἓν, ὅπερ οἱ μὲν κόρον καὶ χρησιμοσύνην ἐκάλεσαν, οἱ δὲ ἐκπύρωσιν καὶ διακόσμησιν—Plutarchus de EI 9, p. 389: οὐκ ἴσως ὁ τῶν περιόδων ἐν ταῖς μεταβολαῖς χρόνος, ἀλλὰ μείζων ὁ τῆς ἐτέρας, ἣν κόρον καλοῦσιν, ὁ δὲ τῆς χρησιμοσύνης ἐλάττων.

XXV. Plutarchus de EI 18, p. 392 (=Euseb. P. E. xi. 11, p. 528): οὐ γὰρ μόνον, ὡς Ἡράκλειτος ἔλεγε, πυρὸς θάνατος ἀέρι γένεσις καὶ ἀέρος θάνατος ὕδατι γένεσις· ἀλλ' ἔτι σαφέστερον ἐπ' αὐτῶν < ἡμῶν > ἴδοις ἄν—Idem de Prim. frig. 10, p. 949: ἐπεὶ δὲ ἡ φθορὰ μεταβολὴ τίς ἐστι τῶν φθειρομένων εἰς τὸνναντίον ἐκάστω, σκοπῶμεν εἰ καλῶς εἴρηται τό, Πυρὸς θάνατος ἀέρος γένεσις—M. Antoninus iv. 46: αἰεὶ τοῦ Ἡρακλειτείου μεμνήσθαι ὅτι γῆς θάνατος ὔδωρ γενέσθαι καὶ ὕδατος θάνατος ἀέρα γενέσθαι καὶ ἀέρος πῦρ· καὶ ἔμπαλιν—Maximus Tyr. xli. 4, p. 489: μεταβολὴν ὀρᾶς σωμάτων καὶ γενέσεως ἀλλαγὴν, ὀδὸν ἄνω καὶ κάτω, κατὰ τὸν Ἡράκλειτον· καὶ αὐθις αὐ· ζῶντας μὲν τὸν ἐκείνων θάνατον, ἀποθνήσκοντας δὲ τὴν ἐκείνων ζωὴν (=fr. LXVII). ζῆ πῦρ τὸν γῆς θάνατον, καὶ ἀήρ ζῆ τὸν πυρὸς θάνατον· ὔδωρ ζῆ τὸν ἀέρος θάνατον, γῆ τὸν ὕδατος. διαδοχὴν ὀρᾶς βίου καὶ μεταβολὴν σωμάτων, καινουργίαν τῶν ὄλων—Respic. pseudo-Linus 21 Mullach.: ὧδε γὰρ ἀθάνατος θάνατος περὶ πάντα καλύπτει.

XXVI. Hippolytus Ref. haer. ix. 10 (ad fr. XXIV cit.)—Respic.

XXVII.

Τὸ μὴ δύνόν ποτε πῶς ἄν τις λάθοι ;

XXVIII.

Τὰ δὲ πάντα οἰακίζει κεραυνός.

XXIX.

Ἡλιος οὐχ ὑπερβήσεται μέτρα· εἰ δὲ μή, Ἐρινύες μιν δίκης ἐπίκουροι ἐξευρήσουσι.

*Aetna v. 536: quod si quis lapidis miratur fusile robur, cogitet obscuri verissima dicta libelli, Heraclite, tui, nihil insuperabile ab igni, omnia quo rerum naturae semina iacta. *Bernays*—fort. *Themistius* in *Aristot. Phys.* iii. 5, p. 231 *Speng.*: ἐντεῦθεν γὰρ ἡμᾶς καὶ δεδίττεται συμφλεγήσεσθαι ποτε τὸ πᾶν ἀπειλῶν, ἐπειδὴ διαλυθήσεται εἰς τοῦτο ἐξ οὗ καὶ γέγονε.

xxvii. *Clemens Alex. Paedag.* ii. 10, p. 229: λήσεται μὲν γὰρ ἴσως τὸ αἰσθητὸν φῶς τις, τὸ δὲ νοητὸν ἀδύνατόν ἐστιν, ἢ ὡς φησιν Ἡράκλειτος, τὸ μὴ δύνόν ποτε πῶς ἄν τις λάθοι ;

xxviii. *Hippolytus Ref. haer.* ix. 10: λέγει δὲ καὶ κόσμου κρίσιν καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ διὰ πυρὸς γίνεσθαι, λέγων οὕτως· Τὰ δὲ πάντα οἰακίζει κεραυνός, τουτέστι κατευθύνει· κεραυνὸν τὸ πῦρ λέγων τὸ αἰώνιον—*Respic.* *Cleanthes H. in Iovem* 10: τοῖον ἔχεις ὑποεργὸν ἀνικήτοις ἐνὶ χερσὶν ἀμφήκη πυρῶν αἰεὶ ζῶοντα κεραυνόν . . . φῆ σὺ κατευθύνεις κοινὸν λόγον κτέ. (*sed v. Wachsmuth ad loc.*)—fort. *Philodemus* περὶ εὐσεβείας p. 70 ed. *Gomperz.*: ὡς φησιν . . . κεραυνὸς π<άντ' οἰακ>ίζει.

xxix. *Plutarchus de Exil.* 11, p. 604: τῶν πλανήτων ἕκαστος ἐν μιᾷ σφαίρα, καθάπερ ἐν νήσῳ, περιπολῶν διαφυλάττει τὴν τάξιν· ἥλιος γὰρ οὐχ ὑπερβήσεται μέτρα, φησὶν ὁ Ἡράκλειτος· εἰ δὲ μή, Ἐρινύες μιν δίκης ἐπίκουροι ἐξευρήσουσιν—*Idem de Iside* 48, p. 370: τὸν μὲν Ὅμηρον, εὐχόμενον ἕκ τε θεῶν ἔριν ἕκ τ' ἀνθρώπων ἀπολέσθαι, λαυθάνειν φησὶ τῇ πάντων γενέσει καταρῶμενον, ἐκ μάχης καὶ ἀντιπαθείας τὴν γένεσιν ἐχόντων, ἥλιον δὲ μὴ ὑπερβήσεσθαι τοὺς προσήκοντας ὄρους· εἰ δὲ μή, γλώττας [*fort. πανόπτας vel ἐπόπτας*] μιν δίκης ἐπικούρους ἐξευρήσειν—*Respic. pseudo-Pythagoras ap. Hippolyt. Ref. haer.* vi. 26; *Iamblichus Protrept.* 21, p. 132 *Arcer.* (*ad fr. XCV cit.*); *pseudo-Heraclitus Epist.* ix: πολλὰ δίκης Ἐρινύες, ἀμαρτημάτων φύλακες.

XXX.

Ἴου̅ς καὶ ἐσπέρης τέρματα ἢ ἄρκτος, καὶ ἀντίον τῆς ἄρκτου οὖρος αἰθρίου Διός.

XXXI.

Εἰ μὴ ἥλιος ἦν, εὐφρόνη ἂν ἦν.

XXXII.

Νέος ἐφ' ἡμέρη ἥλιος.

xxx. Strabo i. 6, p. 3: βέλτιον δ' Ἡράκλειτος καὶ ὀμηρικωτέρως, ὁμοίως ἀπὸ τοῦ ἀρκτικοῦ τὴν ἄρκτον ὀνομάζων· Ἴου̅ς καὶ ἐσπέρης τέρματα ἢ ἄρκτος, καὶ ἀντίον τῆς ἄρκτου οὖρος αἰθρίου Διός. ὁ γὰρ ἀρκτικός ἐστὶ δύσεως καὶ ἀνατολῆς ὄρος, οὐχ ἡ ἄρκτος.

xxxI. Plutarchus Aq. et ign. comp. 7, p. 957: Ἡράκλειτος μὲν οὖν, Εἰ μὴ ἥλιος, φησὶν, ἦν, εὐφρόνη ἂν ἦν—Idem de Fortuna 3, p. 98: καὶ ὡσπερ ἡλίου μὴ ὄντος ἔνεκα τῶν ἄλλων ἀστρων εὐφρόνην ἂν ἡγομεν, ὡς φησιν Ἡράκλειτος· οὕτως ἔνεκα τῶν αἰσθήσεων, εἰ μὴ νοῦν μηδὲ λόγον ὁ ἄνθρωπος ἔσχευ, οὐδὲν ἂν διέφερε τῷ βίῳ τῶν θηρίων—Respic. Clemens Alex. Protrept. 11, p. 87: ἡλίου μὴ ὄντος, ἔνεκα τῶν ἄλλων ἀστρων νύξ ἂν ἦν τὰ πάντα—Conf. Maerobius in Somn. Seip. i. 20: Heraclitus fontem caelestis lucis (scil. solem) appellat.

xxxII. Aristoteles Meteor. ii. 2, p. 355 a 9: ἡ μὲν γὰρ φλόξ διὰ συνεχοῦς ὑγροῦ καὶ ξηροῦ μεταβαλλόντων γίγνεται καὶ οὐ τρέφεται· οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ οὐσα διαμένει οὐδένα χρόνον ὡς εἰπεῖν· περὶ δὲ τὸν ἥλιον ἀδύνατον τοῦτο συμβαίνειν, ἐπεὶ τρεφομένου γε τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡσπερ ἐκεῖνοί φασι, δῆλον ὅτι καὶ ὁ ἥλιος οὐ μόνον καθάπερ Ἡράκλειτός φησι, νέος ἐφ' ἡμέρη ἐστίν, ἀλλ' αἰεὶ νέος συνεχῶς—Alexander Aphrod. in Meteor. l. i. fol. 93 a: εἴ γε ἐτρέφετο ὁ ἥλιος οὕτως ὡς καὶ τὸ πῦρ καθά φασιν, οὐ μόνον ὡς Ἡράκλειτός φησι, νέος ἐφ' ἡμέρη ἂν ἦν, καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἄλλος ἐξαπτόμενος τοῦ πρώτου ἐν τῇ δύσει σβεννυμένου, ἀλλ' αἰεὶ τε καὶ συνεχῶς, νέος τε καὶ ἄλλοτε ἄλλος ἐγίνετο, ὡσπερ καὶ αἱ φλόγες, ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχων—Olympiodorus in Meteor. l. i. fol. 30 a: ὑπερβησόμεθα δὲ τὴν Ἡρακλείτειον παραδοξολογίαν· οὐκέτι γὰρ νέος ἐφ' ἡμέρη γενήσεται ὁ ἥλιος διὰ τὸν Ἡράκλειτον, ἀλλὰ νέος καθ' ἕκαστον νῦν. ἔλεγε γὰρ ὁ Ἡράκλειτος ὅτι πῦρ ὑπάρχων ὁ ἥλιος, ὅταν μὲν ἐν ταῖς

xxx. γὰρ post ἰου̅ς vulg. add.; superscriptum habet cod. B || ἐσπέρας vulg. corr. Meincke.

XXXIII.

Diogenes Laert. i. 23: δοκεῖ δὲ (scil. Θαλῆς) κατὰ τινὰς πρῶτος ἀστρολογῆσαι καὶ ἡλιακὰς ἐκλείψεις καὶ τροπὰς προειπεῖν, ὡς φησιν Εὐδήμος ἐν τῇ περὶ τῶν ἀστρολογουμένων ἱστορίᾳ· ὅθεν αὐτὸν καὶ Ξενοφάνης καὶ Ἡρόδοτος θαυμάζει. μαρτυρεῖ δ' αὐτῷ καὶ Ἡράκλειτος καὶ Δημόκριτος.

XXXIV.

Plutarchus Qu. Plat. viii. 4, p. 1007: οὕτως οὖν ἀναγκαίαν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔχων συμπλοκὴν καὶ συναρμογὴν ὁ χρόνος οὐχ ἀπλῶς ἐστὶ κίνησις ἀλλ', ὡσπερ εἶρηται, κίνησις ἐν τάξει μέτρον ἐχούσῃ καὶ πέρατα καὶ περιόδους. ὦν ὁ ἥλιος ἐπιστάτης ὦν καὶ σκοπός, ὀρίζειν καὶ βραβεύειν καὶ ἀναδεικνύειν καὶ ἀναφαίνειν μεταβολὰς καὶ ὥρας αἰ πάντα φέρουσι, καθ' Ἡράκλειτον, οὐδὲ φαύλων οὐδὲ μικρῶν, ἀλλὰ τῶν μεγίστων καὶ κυριωτάτων τῷ ἡγεμόνι καὶ πρώτῳ θεῷ γίνεται συνεργός.

XXXV.

Διδάσκαλος δὲ πλείστων Ἡσίοδος· τοῦτον ἐπίστανται πλείστα εἰδέναι, ὅστις ἡμέρην καὶ εὐφρόνην οὐκ ἐγίνωσκε· ἔστι γὰρ ἓν.

ἀνατολαῖς ὑπάρχη, ἀνάπτεται διὰ τὴν ἐκείσε θερμότητα, ὅταν δὲ ἐν ταῖς δυσμαῖς ἔλθῃ, σβέννυται διὰ τὴν ἐκείσε ψύξιν—Plotinus Enn. ii. 1, p. 97: συγχωρῶν (scil. Plato) καὶ ἐπὶ τούτων δηλονότι τῷ Ἡρακλείτῳ, ὃς ἔφη αἰεὶ καὶ τὸν ἥλιον γίνεσθαι—Proclus in Tim. p. 334 B: διὰ δὲ τοῦτο καὶ τὸν ἥλιον νέον θεὸν εἰώθασιν ἀποκαλεῖν· καὶ νέος ἐφ' ἡμέρῃ ἥλιος, φησὶν Ἡράκλειτος, ὡς Διονυσιακῆς μετέχοντα δυνάμεως—Respic. Plato de Rep. vi. p. 498 B (conf. Schol. ad loc.); Olympiodorus in Plat. Phaed. p. 201 Finckh. (ad fr. XX citatus).

xxxiv. Respic. Plutarchus de Def. orac. 12, p. 416: ἐνιαυτὸς ἀρχὴν ἐν αὐτῷ καὶ τελευτὴν ὁμοῦ πάντων ὦν φέρουσι ὧραι γῆ δὲ φύει περιέχων—M. Antoninus ix. 3: ὅσα αἰ τοῦ σοῦ βίου ὧραι φέρουσι—pseudo-Heraclitus Epist. v: μιμήσομαι θεόν, ὃς κόσμου ἀμετρίας ἐπανισοῖ ἡλίῳ ἐπιτάτων.

xxxv. Hippolytus Ref. haer. ix. 10: οὐδὲ σκοτός οὐδὲ φῶς, οὐδὲ πονηρὸν οὐδὲ ἀγαθὸν ἕτερόν φησιν εἶναι ὁ Ἡράκλειτος, ἀλλὰ ἐν καὶ τὸ αὐτό· ἐπιτιμᾶ γοῦν Ἡσιόδῳ ὅτι ἡμέραν καὶ νύκτα οἶδεν· ἡμέρα γάρ, φησί, καὶ νύξ

XXXVI.

Ὁ θεὸς ἡμέρη εὐφρόνη, χειμῶν θέρος, πόλεμος εἰρήνη, κόρος λιμός· ἀλλοιοῦται δὲ ὅκωσπερ ὀκόταν συμμιγῆ < θύωμα > θύωμασι· ὀνομάζεται καθ' ἡδονὴν ἐκάστου.

XXXVII.

Aristoteles de Sensu 5, p. 443 a 21 : δοκεῖ δ' ἐνίοις ἡ καπνώδης ἀναθυμίασις εἶναι ὄσμη, οὔσα κοινὴ γῆς τε καὶ ἀέρος. καὶ πάντες ἐπιφέρονται ἐπὶ τοῦτο περὶ ὄσμης· διὸ καὶ Ἡράκλειτος οὕτως εἴρηκεν, ὡς εἰ πάντα τὰ ὄντα καπνὸς γένοιτο, ῥῖνες ἂν διαγνοίεν.

XXXVIII.

Αἱ ψυχαὶ ὀσμῶνται καθ' αἶδην.

ἐστιν ἔν, λέγων ὧδέ πως· Διδάσκαλος δὲ πλείστων Ἡσίοδος· τοῦτον ἐπίστανται πλείστα εἶδέναι, ὅστις ἡμέρην καὶ εὐφρόνην οὐκ ἐγίνωσκεν· ἔστι γὰρ ἔν.

XXXVI. Hippolytus Ref. haer. ix. 10 : τὸν γὰρ πρῶτον [ποιητὸν Bernays : fort. προὔπτον] κόσμον αὐτὸν δημιουργὸν καὶ ποιητὴν ἑαυτοῦ γινόμενον οὕτω λέγει· Ὁ θεὸς ἡμέρη εὐφρόνη, χειμῶν θέρος, πόλεμος εἰρήνη, κόρος λιμός (τὰναντία ἅπαντα· οὗτος ὁ νοῦς)· ἀλλοιοῦται δὲ ὅκωσπερ ὀκόταν συμμιγῆ θύωμασιν· ὀνομάζεται καθ' ἡδονὴν ἐκάστου (conf. Ref. haer. v. 21 init.)—Respic. Hippocrates περὶ διαίτης i. 4 Littr. : ξυμμισγόμενα δὲ καὶ διακρινόμενα ἀλλοιοῦται.

XXXVIII. Plutarchus de Fac. in orbe lun. 28, p. 943 : αἱ δ' ἄνω γενόμεναι (scil. ψυχαί) . . . ἀκτῖνι τὴν ὄψιν ἐοικυῖαι, πυρὶ δὲ τὴν ψυχὴν ἄνω κουφιζομένην, ὡσπερ ἐνταῦθα, τῷ περὶ τὴν σελήνην αἰθέρι, καὶ τόνον ἀπ' αὐτοῦ καὶ δύναμιν, οἷον τὰ στομούμενα βαφὴν, ἴσχουσι. τὸ γὰρ ἀραιὸν ἔτι καὶ διακεχυμένον ῥώννυται καὶ γίνεται σταθερὸν καὶ διαγές, ὡστε ὑπὸ τῆς τυχούσης ἀναθυμιάσεως τρέφεσθαι· καὶ καλῶς Ἡράκλειτος εἶπεν ὅτι αἱ ψυχαὶ ὀσμῶνται καθ' αἶδην.

XXXVI. post λιμός ex Hippolyto infercit Bergkiius τὰναντία ἅπαντα· αὐτὸς νοός· || οἶνος addit post ὅκωσπερ Bergkiius, post θύωμασιν Schuster || ὀκόταν cod. corr. Miller || συμμιγῆ cod. : συμμιγῆ < θύωμα > Bernays : συμμιγῆ < ἀήρ > Zeller : συμμιγέα θύωμα < -τα διαφοροῖς ὀνόμα- > σιν R. Scott : vulgatam lectionem tuetur Teichmueller Nov. Stud. i. p. 66 || < ὀ > ὀνομάζεται Cruice : ὀ νομίζεται Wordsworth.

XXXIX.

Τὰ ψυχρὰ θέρεται, θερμὸν ψύχεται, ὑγρὸν αὐαίνεται, καρφαλέον νοτίζεται.

XL.

Σκίδνησι καὶ συνάγει, πρόσεισι καὶ ἄπεισι.

XLI.

Ποταμοῖσι δις τοῖσι αὐτοῖσι οὐκ ἂν ἐμβαίης· ἕτερα γὰρ < καὶ ἕτερα > ἐπιρρέει ὕδατα.

xxxix. Schol. Tzetzae ad Exeg. in Iliad. p. 126 Hermann.: ὁ παλαιὸς γὰρ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ἐκαλεῖτο δεινὸς διὰ τὸ τῶν λόγων αὐτοῦ σκοτεινόν· Τὰ ψυχρὰ θέρεται, θερμὸν ψύχεται, ὑ . . . αὐαίνεται, καρφαλέον νοτίζεται . . . —Conf. Hippocrates περὶ διαίτης i. 21: ἐξ ὑγρῶν ξηρὰ ποιέοντες καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν ὑγρά—pseudo-Heraclitus Epist. v: καὶ ἐν τῷ παντὶ ὑγρά αὐαίνεται, θερμὰ ψύχεται—Apuleius de Mundo 21: umidis arida . . . confundit.

xL. Plutarchus de EI 18, p. 392 (ad fr. XLI cit.)—Respic. pseudo-Heraclitus Epist. vi: θεὸς ἐν κόσμῳ μεγάλα σώματα ἰατρύει ἐπανισῶν αὐτῶν τὸ ἄμετρον· τὰ θρυπτόμενα ἐνοποιεῖ, τὰ ὀλισθήσαντα ὑποφθὰς πιέζει, συνάγει τὰ σκιδνάμενα, φαιδρύνει τὰ ἀπρεπῆ (conf. Schleiermacher p. 358).

xLI. Plato Crat. 402 A: λέγει που Ἡράκλειτος ὅτι πάντα χωρεῖ καὶ οὐδὲν μένει, καὶ ποταμοῦ ῥοῇ ἀπεικάζων τὰ ὄντα λέγει ὡς δις ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης—Aristoteles Metaph. iv. 5, p. 1010 a 13: Κρατύλος . . . Ἡρακλείτῳ ἐπετίμα εἰπόντι ὅτι δις τῷ αὐτῷ ποταμῷ οὐκ ἔστιν ἐμβῆναι· αὐτὸς γὰρ ᾤετο οὐδ' ἄπαξ—Plutarchus Qu. nat. 2, p. 912: τὰ γὰρ πηγαῖα καὶ ποτάμια νάματα πρόσφατα μὲν ἔστι καὶ νεογενῆ· ποταμοῖσι γὰρ δις τοῖς αὐτοῖς οὐκ ἂν ἐμβαίης, ὡς φησιν Ἡράκλειτος· ἕτερα γὰρ ἐπιρρεῖ ὕδατα—Idem de Sera num. vind. 15, p. 559: ἢ λήσομεν εἰς τὸν Ἡρακλείτειον ἅπαντα πράγματα ποταμὸν ἐμβαλόντες, εἰς ὃν οὐ φησι δις < εἶναι > ἐμβῆναι, τῷ πάντα κινεῖν καὶ ἑτεροιοῦν τὴν φύσιν μεταβάλλουσαν—Idem de EI 18, p. 392: ποταμῷ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐμβῆναι δις τῷ αὐτῷ, καθ' Ἡράκλειτον, οὐδὲ θνητῆς οὐσίας δις ἄψασθαι κατὰ ἕξιν· ἀλλ' ὀξύτητι καὶ τάχει μεταβολῆς σκίδνησι καὶ πάλιν συνάγει (v. Bernays de Epp. Heraclit. p. 55), μᾶλλον δὲ οὐδὲ πάλιν οὐδὲ ὕστερον, ἀλλ' ἅμα συνίσταται καὶ ἀπολείπει, πρόσεισι καὶ ἄπεισι—Simplicius in Aristot. Phys. f. 17 a: ἦν (scil. ῥοῆν) ὁ Ἡράκλειτος ἠμίξατο, διὰ τοῦ εἰς τὸν αὐτὸν

XLII.

† Ποταμοῖσι τοῖσι αὐτοῖσι ἐμβαίνουσιν ἕτερα καὶ ἕτερα ὕδατα ἐπιρρεῖ †.

XLIII.

Aristoteles Eth. Eud. vii. 1, p. 1235 a 26 : καὶ Ἡράκλειτος ἐπιτιμᾷ τῷ ποιήσαντι ὡς ἕρις ἔκ τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἀπόλοιτο· οὐ γὰρ ἂν εἶναι ἁρμονίαν μὴ ὄντος ὀξέος καὶ βαρέος, οὐδὲ τὰ ζῶα ἄνευ θήλεος καὶ ἄρρενος, ἐναντίων ὄντων.

ποταμὸν δις μὴ ἂν ἐμβῆναι, τῷ ἐνδεδελεῖ τοῦ ποταμοῦ ῥοῇ τὴν γένεσιν ἀπεικάζων—f. 308 b : τοὺς περὶ Ἡράκλειτον φυσιολόγους . . . εἰκὸς ἐστὶ λέγειν ὅτι αἰεὶ πάντα ῥεῖ καὶ ὅτι εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν δις οὐκ ἂν ἐμβαίης.—

* Georgius Pachymeres Hist. v. 232 B (ex Aristot. l. l.). Bernays.

XLII. Arius Didymus ap. Euseb. P. E. xv. 20, p. 821 : περὶ δὲ ψυχῆς Κλεάνθης μὲν τὰ Ζήνωνος δόγματα παρατιθέμενος πρὸς σύγκρισιν τὴν πρὸς τοὺς ἄλλους φυσικούς φησιν, ὅτι Ζήνων τὴν ψυχὴν λέγει αἰσθητικὴν [αἰσθησιν ἢ vulg. corr. Wellmannus] ἀναθυμίασιν, καθάπερ Ἡράκλειτος· βουλόμενος γὰρ ἐμφανίσαι ὅτι αἱ ψυχαὶ ἀναθυμιώμεναι νοεραὶ αἰεὶ γίνονται, εἵκασεν αὐτὰς τοῖς ποταμοῖς λέγων οὕτως· Ποταμοῖσι τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐμβαίνουσιν ἕτερα καὶ ἕτερα ὕδατα ἐπιρρεῖ· καὶ ψυχαὶ δὲ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμῶνται. ἀναθυμίασιν μὲν οὖν ὁμοίως τῷ Ἡρακλείτῳ (conf. Aristot. de Anima i. 2, p. 405 a 25) τὴν ψυχὴν ἀποφαίνει Ζήνων (est igitur hoc dictum Zenoni tribuendum, scilicet Heraclitea verba libere citanti inque suum usum accommodanti)—Conf. Sextus Emp. Pyrrh. hyp. iii. 115 : τὸν μὲν Πλάτωνα μὴδὲ ὄντα λέγειν τὰ σώματα ἀλλὰ γινόμενα μᾶλλον καλεῖν, τὸν δὲ Ἡράκλειτον ὀξεία ποταμοῦ ῥύσει τὴν εὐκνησίαν τῆς ἡμετέρας ὕλης ἀπεικάζειν.

XLIII. Plutarchus de Iside 48, p. 370 (ad fr. XLIV cit.)—Chalcidius in Tim. 295 : Numenius laudat Heraclitum reprehendentem Homerum qui optaverit interitum ac vastitatem malis vitae, quod non intelligeret mundum sibi deleri placere—Simplicius in Arist. Categ. p. 104 Δ ed. Basil. (=Scholl. in Aristot. 88 b 28) : οὐ συγχωρήσουσι δὲ ὅσοι τὰναντία ἀρχὰς ἔθεντο, οἷ τε ἄλλοι καὶ οἱ Ἡρακλείτειοι· εἰ γὰρ τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ἐπιλείψει, οἷχοιτο ἂν πάντα ἀφανισθέντα. διὸ καὶ μέμφεται τῷ Ὀμήρῳ Ἡράκλειτος εἰπόντι ὡς ἕρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο· οἰχθήσεσθαι γὰρ φησι πάντα—Schol. Ven. (A.) ad Il. xviii. 107 : Ἡράκλειτος τὴν τῶν ὄντων φύσιν κατ' ἕριν συνεστάναι νομίζων μέμφεται Ὀμηρον, σύγχυσιν κόσμου δοκῶν αὐτὸν εὐχεσθαι. πρὸς ὃν ἂν τις εἴποι ὅτι οὐ λέγει νῦν τὴν ἐναντίωσιν ἕριν ἀλλὰ τὴν ἔχθραν—Eustathius ad Il. xviii. 107, p. 1133, 56 : διὸ οἱ παλαιοὶ φασιν ὡς

XLIV.

Πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστι πάντων δὲ βασιλεύς, καὶ τοὺς μὲν θεοὺς ἔδειξε τοὺς δὲ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν δούλους ἐποίησε τοὺς δὲ ἐλευθέρους.

XLV.

Οὐ ξυνίασι ὅκως διαφερόμενον ἑωυτῷ ὁμολογέει· παλίντροπος ἀρμονίη ὅκωσπερ τόξου καὶ λύρης.

Ἡράκλειτος δοξάζων τὰ ὄντα κατὰ ἔριν συνίστασθαι, τοῦτ' ἔστι κατὰ μάχην καὶ ἐναντιότητα ποιότητων, μέμφεται τῷ ποιητῇ εὐχομένῳ πάντοθεν ἀπολέσθαι τὴν ἔριν· σύγχυσιν γάρ, φησίν, εὔχεται τοῦ κόσμου παντός. οἱ δὲ τοῦτο λύοντες λέγουσιν κτέ.

XLIV. Plutarchus de Iside 48, p. 370 : Ἡράκλειτος μὲν γὰρ ἄντικρυς πόλεμον ὀνομάζει πατέρα καὶ βασιλέα καὶ κύριον πάντων· καὶ τὸν μὲν Ὅμηρον εὐχόμενον ἕκ τε θεῶν ἔριν ἕκ τ' ἀνθρώπων ἀπολέσθαι, λαυθάνειν φησὶ τῇ πάντων γενέσει καταρῶμενον, ἕκ μάχης καὶ ἀντιπαθείας τὴν γένεσιν ἐχόντων—Hippolytus Ref. haer. ix. 9 : ὅτι δὲ ἐστὶν ὁ πατήρ πάντων τῶν γεγονότων γενητὸς ἀγένητος, κτίσις δημιουργός, ἐκείνου λέγοντος ἀκούμεν· Πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστι πάντων δὲ βασιλεύς, καὶ τοὺς μὲν θεοὺς ἔδειξε τοὺς δὲ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν δούλους ἐποίησε τοὺς δὲ ἐλευθέρους—Proclus in Tim. 54 A (conf. 24 B) : εἰ ὁ γενναῖος Ἡράκλειτος εἰς ταύτην ἀπιδὼν ἔλεγε· Πόλεμος πατήρ πάντων, οὐδ' οὗτος ἀτόπως ἔλεγεν—Respic. Chrysippus ap. Philodem. π. εὐσεβείας vii, p. 81 Gomperz. : καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὸν Δία τὸν αὐτὸν εἶναι, καθάπερ καὶ τὸν Ἡράκλειτον λέγειν—Lucianus Quomodo hist. conscrib. 2 : ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκείνο τό· Πόλεμος ἀπάντων πατήρ—Idem Icaromen. 8 : ἕτερος δὲ τις οὐκ εἰρηνικὸς ἀνὴρ πόλεμον τῶν ὄλων πατέρα εἶναι ἐδόξαζε.

XLV. Plato Symp. 187 A : μουσικὴ δὲ καὶ παντὶ κατάδηλος τῷ καὶ σμικρὸν προσέχοντι τὸν νοῦν ὅτι κατὰ ταῦτ' ἔχει τούτοις, ὥσπερ ἴσως καὶ Ἡράκλειτος βούλεται λέγειν, ἐπεὶ τοῖς γε ῥήμασιν οὐ καλῶς λέγει. τὸ ἐν γάρ φησι διαφερόμενον αὐτὸ αὐτῷ ξυμφέρεσθαι, ὥσπερ ἀρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας—Idem Soph. 242 D : Ἰάδες δὲ καὶ Σικελαὶ τινες ὕστερον μῦσαι ξυννεοῦν κασιν ὅτι συμπλέκειν ἀσφαλίστατον ἀμφοτέρω καὶ λέγειν ὡς τὸ ὄν πολλά τε καὶ ἔν ἐστιν, ἔχθρα δὲ καὶ φιλία συνέχεται. διαφερόμενον γάρ

XLIV. ἀνέδειξε susp. Rocper.

XLV. ὁμολογέειν Hippolyti cod. corr. Miller || τοῦ ὀξέος τε καὶ βαρέος Bast : τόξου καὶ νευρῆς Bergk (quam coniecturam improbat ipse ad Lyr. Graec. p. 792 ed. tert.) — v. adn. crit. ad fr. LVI.

XLVI.

Aristoteles Eth. Nic. viii. 2, p. 1155 b 1 : καὶ περὶ αὐτῶν τούτων ἀνώτερον ἐπιζητοῦσι καὶ φυσικώτερον· Εὐριπίδης μὲν φάσκων ἔρᾶν μὲν ὄμβρου γαῖαν ξηρανθεῖσαν, ἔρᾶν δὲ σεμνὸν οὐρανὸν πληρούμενον ὄμβρου πεσεῖν ἐς γαῖαν· καὶ Ἡράκλειτος τὸ ἀντίξουν συμφέρον, καὶ ἐκ τῶν διαφερόντων καλλίστην ἁρμονίαν, καὶ πάντα κατ' ἔριν γίνεσθαι.

XLVII.

Ἄρμονιή ἀφανῆς φανερῆς κρείσσων.

ἀεὶ ξυμφέρεται, φασὶν αἱ συντονώτεραι τῶν μουσῶν—Plutarchus de Anim. procreat. 27, p. 1026 : ἦν (scil. ἀνάγκην) εἰμαρμένην οἱ πολλοὶ καλοῦσιν· Ἐμπεδοκλῆς δὲ φιλίαν ὁμοῦ καὶ νεῖκος· Ἡρόκλειτος δὲ παλίντροπον ἁρμονίην κόσμου, ὅκωσπερ λύρας καὶ τόξου—Hippolytus Ref. haer. ix. 9 (ad fr. I cit.)—Respic. Synesius de Insomn. 135 A : τὸ δ' ἐξ ἀντικειμένων ἐν ἁρμονίᾳ, καὶ λύρας καὶ κόσμου—Conf. Parmenides v. 59 Stein. : πάντων δὲ παλίντροπὸς ἐστὶ κέλευθος.

XLVI. Conf. Theophrastus Metaph. 15 : ἄλογον δὲ κακείνο δόξειεν ἂν εἰ ὁ μὲν ὄλος οὐρανὸς καὶ ἕκαστα τῶν μερῶν ἅπαντ' ἐν τάξει καὶ λόγῳ καὶ μορφαῖς καὶ δυνάμεσι καὶ περιόδοις, ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς μῆθὲν τοιοῦτον, ἀλλ' ὥσπερ σάρον [ita Bernays : σωρὸς Usener ; σὰρξ vulg.] εἰκὴ κεχυμένων ὁ κάλλιστος, φησὶν Ἡράκλειτος, [ὁ] κόσμος—Respic. hanc argumenti Heraclitei partem Philo Qu. in Gen. iii. 5, p. 178 Aucher. ; idem autem de Agricult. 31, p. 321 hunc de contrariis locum testatur admodum tritum in scholis fuisse philosophorum.

XLVII. Plutarchus de Anim. procreat. 27, p. 1026 : τῆς δὲ ψυχῆς οὐδὲν μὲν εἰλικρινὲς οὐδ' ἄκρατον, οὐδὲ χωρὶς ἀπολείπεται τῶν ἄλλων· ἁρμονίη γὰρ ἀφανῆς φανερῆς κρείττων, καθ' Ἡράκλειτον, ἐν ἧ' τὰς διαφορὰς καὶ τὰς ἐτερότητας ὁ μινύων θεὸς ἔκρυψε καὶ κατέδυσεν—Hippolytus Ref. haer. ix. 9–10 : ὅτι δὲ ἐστὶν . . . ἀφανῆς [?] ὁ ἀόρατος ἄγνωστος ἀνθρώποις ἐν τούτοις λέγει· Ἄρμονιή ἀφανῆς φανερῆς κρείττων. ἐπαινεῖ καὶ προθαυμάζει πρὸ τοῦ γνωσκομένου τὸ ἄγνωστον αὐτοῦ καὶ ἀόρατον τῆς δυνάμεως. ὅτι δὲ ἐστὶν ὄρατος ἀνθρώποις καὶ οὐκ ἀνεξεύρετος, ἐν τούτοις λέγει· Ὅσων ὄψις ἀκοή μάθησις, ταῦτα ἐγὼ προτιμέω (=fr. XIII), φησί, τουτέστι τὰ ὄρατὰ τῶν ἀόρατων. ἀπὸ τῶν τοιούτων αὐτοῦ λόγων κατανοεῖν ῥάδιον ἐξηπάτηνται, φησὶν, οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν φανερῶν παραπλησίως Ὀμήρῳ, ὃς ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων σοφώτερος πάντων. ἐκεῖνόν

XLVII. ἐς τί γὰρ ἀ. ἀ. φ. κρέσσων ; Schuster.

XLVIII.

Μὴ εἰκῆ περὶ τῶν μεγίστων συμβαλλόμεθα.

XLIX.

Χρῆ εἶ μάλα πολλῶν ἱστορας φιλοσόφους ἄνδρας εἶναι.

L.

Γραφέων ὁδὸς εὐθεία καὶ σκολιή μία ἐστὶ καὶ ἡ αὐτή.

LI.

Ῥοιοι σύρματ' ἂν ἔλοιντο μᾶλλον ἢ χρυσόν.

τε γὰρ παῖδες φθειρας κατακτείνοντες ἐξηπάτησαν εἰπόντες· Ὅσα εἶδομεν καὶ κατελάβομεν ταῦτα ἀπελίπομεν, ὅσα δὲ οὔτε εἶδομεν οὔτ' ἐλάβομεν, ταῦτα φέρομεν. οὕτως Ἡράκλειτος ἐν ἴσῃ μοίρα τίθεται καὶ τιμᾶ τὰ ἐμφανῆ τοῖς ἀφανέσιν, ὡς ἔν τι τὸ ἐμφανὲς καὶ τὸ ἀφανὲς ὁμολογουμένως ὑπάρχον. τί γὰρ φησιν; Ἀρμονίῃ ἢ ἀφανῆς φανερῆς κρείττων· καὶ Ὅσων ὄψις ἀκοή μᾶθσις (τουτέστι τὰ ὄργανα) ταῦτα, φησίν, ἐγὼ προτιμέω, οὐ τὰ ἀφανῆ προτιμήσας; (quac hic de Homero narrantur credunt ab Heraclito profecta Schuster aliique; v. tamen Val. Max. ix. 12; pseudo-Plut. de vit. Hom. i. 4, p. 1061 Wytt.)—Respic. fort. Plotinus Enn. i. 6, p. 53; Proclus in Cratyl. p. 107 ed. Boissonad.

XLVIII. Diogenes Laert. ix. 73: ἔτι μὲν Ἡράκλειτον· Μὴ εἰκῆ περὶ τῶν μεγίστων συμβαλλόμεθα· καὶ Ἱπποκράτην ἐνδοιαστῶς καὶ ἀνθρωπίνως ἀποφαίνεσθαι κτέ.

XLIX. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 733: χρῆ γὰρ εἶ μάλα πολλῶν ἱστορας φιλοσόφους ἄνδρας εἶναι, καθ' Ἡράκλειτον· καὶ τῷ ὄντι ἀνάγκη “πολλὰ πλανηθῆναι διζήμενον ἔμμεναι ἐσθλόν.”

L. Hippolytus Ref. haer. ix. 10: καὶ εὐθὺ δέ, φησί, καὶ στρεβλὸν τὸ αὐτό ἐστι. γραφέων, φησίν, ὁδὸς εὐθεία καὶ σκολιή· ἢ τοῦ ὄργανου τοῦ καλουμένου κοχλίου ἐν τῷ γραφείῳ [γραφεῖῳ Bernays] περιστροφῇ εὐθεία καὶ σκολιή· ἄνω γὰρ ὁμοῦ καὶ κύκλῳ περιέρχεται· μία ἐστὶ, φησί, καὶ ἡ αὐτή—Conf. Apuleius de Mundo 21: directis obliqua confundit.

LI. Aristoteles Eth. Nic. x. 5, p. 1176 a 6: ἑτέρα γὰρ ἵππου ἡδονὴ καὶ κυνὸς καὶ ἀνθρώπου, καθάπερ Ἡράκλειτός φησιν ὄνον [ὄνους cod. Laurent.] σύρματ' ἂν ἐλέσθαι μᾶλλον ἢ χρυσόν· ἥδιον γὰρ χρυσοῦ τροφὴ ὄνοιο.

XLVIII. συμβαλλόμεθα cod. Arundelianus: συμβαλλόμεθα ed. Cobet., vulg.

XLIX. ἱστορας Dindorf.

L. γραφέων Duncker: γραφέων cod.: γραφεῖῳ Bernays.

LII.

Θάλασσα ὕδωρ καθαρώτατον καὶ μιαρώτατον, ἰχθύσι μὲν πότιμον καὶ σωτήριον, ἀνθρώποις δὲ ἄποτον καὶ ὀλέθριον.

LIII.

Columella de R. R. viii. 4: siccus etiam pulvis et einis, ubicunque cohortem porticus vel teetum protegit, iuxta parietes reponendus est, ut sit quo aves se perfundant: nam his rebus plumam pinnasque emendant, si modo eredinus Ephesio Heraclito qui ait: sues coeno, cohortales aves pulvere (vel einere) lavari.

LIV.

Βορβόρω χαίρειν.

LII. Hippolytus Ref. haer. ix. 10: καὶ τὸ μιαρὸν φησι καὶ τὸ καθαρὸν ἔν καὶ ταῦτόν εἶναι, καὶ τὸ πότιμον καὶ τὸ ἄποτον ἔν καὶ ταῦτόν εἶναι. Θάλασσα, φησί, ὕδωρ καθαρώτατον καὶ μιαρώτατον, ἰχθύσι μὲν πότιμον καὶ σωτήριον, ἀνθρώποις δὲ ἄποτον καὶ ὀλέθριον—Respice. Sextus Empir. Pyrrh. hyp. i. 55 (ad fr. LIV cit.).

LIII. Conf. Galenus Protrept. 13, p. 5 ed. Bas.: τάχ' οὖν ἐπὶ τῷ δι' ὄλης ἡμέρας κονίεσθαι, δικαιούσιν' ἀλλὰ τοῦτό γε καὶ τοῖς ὄρτυξι καὶ τοῖς πέρδιξι ὑπάρχει καὶ εἶπερ ἐπὶ τούτῳ, μέγα χρή φρονεῖν ἐπὶ τῷ δι' ὄλης ἡμέρας βορβόρω λούεσθαι.

LIV. Athenaeus v, p. 178 F: ἀπρεπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἦκειν εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἰδρώτι πολλῷ καὶ κοινορτῷ. δεῖ γὰρ τὸν χαρίεντα μῆτε ῥυπᾶν μῆτε αὐχμεῖν μῆτε βορβόρω χαίρειν καθ' Ἡράκλειτον—Integra Heracliti sententia superesse videtur ap. Clem. Alex. Protrept. 10, p. 75: οἱ δὲ σκωλήκων δίκην περὶ τέλματα καὶ βορβόρους τὰ ἡδονῆς ρεύματα καλινδούμενοι (v. Bake ad Cleomed. p. 440) ἀνοήτους καὶ ἀνοήτους ἐκβόσκονται τρυφάς, ὑδάεις τινὲς ἄνθρωποι. ὕες γάρ, φησὶν, ἡδονται βορβόρω μᾶλλον ἢ καθαρῷ ὕδατι, καὶ ἐπὶ φορτυῷ μαργαίνουσι κατὰ Δημόκριτον (=fr. moral. 48 Mullach.): v. etiam Strom. i. 1, p. 317; ii. 15, p. 465—Conf. Sextus Empir. Pyrrh. hyp. i. 55: τὸ θαλάττιον ὕδωρ ἀνθρώποις μὲν ἀηδὲς ἐστὶ πινόμενον καὶ φαρμακῶδες, ἰχθύσι δὲ ἡδιστον καὶ πότιμον (=fr. LII): σῦες δὲ ἡδὶον βορβόρω λούονται δυσωδεστάτῳ ἢ ὕδατι διειδεῖ καὶ καθαρῷ—Plotinus Enn. i. 6, p. 55: τὸ μὴ καθαρὸν βορβόρω διὰ κάκην φίλον' οἷα δὲ καὶ ὕες, οὐ καθαρὰ τὸ σῶμα, χαίρουσι τῷ τοιούτῳ—Vincentius Bellovac. Spec. mor. iii. 9, 3 (=Woelfflin de

LV.

Πᾶν ἔρπετὸν πληγῇ νέμεται.

LVI.

Παλίντονος ἄρμονίη κόσμου ὄκωσπερ λύρης καὶ τόξου.

Caecil. Balb. p. 18) : legitur in proverbiiis philosophorum quod, cum quidam diceret audiente Pythagora, quod libentius moraretur in mulierum consortio quam in philosophorum contubernio, respondit Pythagoras : Et sus libentius in luto quam in aqua pura [*clara* ed. Ven. 1591] — De vulgari proverbii forma v. adnot. ad Paroem. Graec. t. ii, p. 705 ed. Gotting.

LV. Aristoteles de Mundo 6, p. 401 a 8 (= Apuleius de Mundo 36 ; Stobaeus Ecl. i. 2, p. 86) : τῶν τε ζώων τὰ τε ἄγρια καὶ ἡμέρα, τὰ τε ἐν ἀέρι καὶ ἐπὶ γῆς καὶ ἐν ὕδατι βοσκόμενα, γίνεται καὶ ἀκμάζει καὶ φθίρεται τοῖς τοῦ θεοῦ πειθόμενα θεσμοῖς· πᾶν γὰρ ἔρπετὸν τὴν γῆν νέμεται, ὡς φησιν Ἡράκλειτος (conf. Schol. ad Nicand. Alexiph. 174).

LVI. Plutarchus de Tranquill. 15, p. 473 : παλίντονος γὰρ ἄρμονίη κόσμου, ὄκωσπερ λύρης καὶ τόξου· καὶ τῶν ἀνθρωπίνων καθαρὸν οὐδὲν οὐδ' ἀμιγές, ἀλλ' ὥσπερ ἐν μουσικῇ βαρεῖς φθόγγοι καὶ ὀξεῖς κτέ—Idem de Iside 45, p. 369 : παλίντονος γὰρ ἄρμονίη κόσμου ὄκωσπερ λύρης καὶ τόξου, καθ' Ἡράκλειτον· καὶ κατ' Εὐριπίδην· Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά, ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις ὥστ' ἔχειν καλῶς—Porphyrius de Antro nymph. 29 : καὶ κέντρον τὸ μὲν ὑπὲρ γῆν τὸ δ' ὑπόγειον, τὸ μὲν ἀνατολικὸν τὸ δὲ δυτικόν· καὶ τὰ μὲν ἀριστερὰ τὰ δὲ δεξιὰ· νύξ τε καὶ ἡμέρα, καὶ διὰ τοῦτο παλίντονος ἡ ἄρμονία καὶ τοξεύει [fort. π. ἡ. ἀ. ὥσπερ λύρας καὶ τόξου, εἰ] διὰ τῶν ἐναντίων—Simplicius in Phys. fol. 11 a (ad fr. LVII cit.)—Conf. Philo Qu. in Gen. iii. 5, p. 178 Aucher. : sciendum est tamen, etiam partes mundi bipartitas esse et contra se invicem constitutas : terram in situm montanum et campestem ; aquam in dulcem et salsam : dulcem puta eam quam ministrant fontes et amnes, salsam vero marinam : sicut etiam aer in hiemem

LV. τὴν γῆν vulg. : πληγῇ Stobaei cod. A, quod coll. Plat. Criti. 109 B amplexus est Bergkiius : plenior lectionem servare existimatur Apuleii cod. Flor. qui praebet : αΜεναΠΑΝΤΑεYePReΓωMOSSARRINAMePPeSSeTONOSSAHYTI, in quibus alii alia vident : νοὺς ἅπαντα εὐεργετῶν ὡς ἂν τινα μέρη σώματος ἀδίου Vossius ; εἰς ἅπαντα διέρπων (vel διέπων) κόσμος κυβερνᾷ μεμερισμένος ἐς ἅπαντα Bernays ; Ζεὺς ἅπαντα κυβερνᾷ, ὄκωσπερ νέμεται ἔρπετὸν πληγῇ vel Ζηνὺς ἅπαντα κυβερνᾶται γνώμη (sive νόφ) ὄκωσπερ νέμεται ἔρπετὸν πληγῇ Bergk ; Ζεὺς ἅπαντα εὐεργετεῖ ὁμῶς ὡς ἂν τινα μέρη σώματος αὐτοῦ Goldbacher.

LVI. π. ἀ. λύρης ὄκωσπερ τόξου vel π. ἀ. ὄκωσπερ τόξου < οὔτω > καὶ λύρης voluisse Heraclitum conicit Bergkiius ad Lyr. Graec. p. 792 ed. tert.

LVII.

Ἄγαθὸν καὶ κακὸν ταῦτόν.

LVIII.

Hippolytus Ref. haer. ix. 10: καὶ ἀγαθὸν καὶ κακὸν (scil. ἐν ἑστί)· οἱ γοῦν ἰατροί, φησὶν ὁ Ἡράκλειτος, τέμνοντες καίοντες πάντη βασανίζοντες κακῶς τοὺς ἀρρωστούοντας ἐπαιτιῶνται μηδέν ἄξιον μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν ἀρρωστούντων, ταῦτα ἐργαζόμενοι τὰ ἀγαθὰ καὶ † τὰς νόσους †.

et aestatem, itidem in ver et autumnum. hinc Heraclitus libros conscripsit de natura, a theologo nostro mutuatus sententias de contrariis, additis immensis iisque laboriosis argumentis.

LVII. Aristoteles Top. viii. 5, p. 159 b 30: διὸ καὶ οἱ κομίζοντες ἀλλοτρίας δόξας, οἷον ἀγαθὸν καὶ κακὸν εἶναι ταῦτόν, καθάπερ Ἡράκλειτός φησιν, οὐ διδύασι μὴ παρεῖναι ἅμα τῷ αὐτῷ τάναντία, οὐχ ὡς οὐ δοκοῦν αὐτοῖς τοῦτο ἀλλ' ὅτι καθ' Ἡράκλειτον οὕτω λεκτέον—Idem Phys. i. 2, p. 185 b 20: ἀλλὰ μὴν εἰ τῷ λόγῳ ἐν τὰ ὄντα πάντα ὡς λώπιον καὶ ἰμάτιον, τὸν Ἡρακλείτου λόγον συμβαίνει λέγειν αὐτοῖς· ταῦτόν γὰρ ἔσται ἀγαθῷ καὶ κακῷ εἶναι καὶ μὴ ἀγαθῷ καὶ ἀγαθῷ, ὥστε ταῦτόν ἔσται ἀγαθὸν καὶ οὐκ ἀγαθόν, καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος, καὶ οὐ περὶ τοῦ ἐν εἶναι τὰ ὄντα ὁ λόγος ἔσται αὐτοῖς ἀλλὰ περὶ τοῦ μηδέν—Hippolytus Ref. haer. ix. 10 (v. fr. LVIII)—Simplicius in Phys. fol. 11 a: ἀντιλέγειν οὐ χρὴ . . . πρὸς τοὺς παράδοξα καὶ ἀπεμφαίνοντα λέγοντας· τοιαῦται γὰρ αἱ θέσεις· ὡς Ἡράκλειτος τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν εἰς ταῦτόν λέγων συνιέναι, δίκην τόξου καὶ λύρας· ὅς καὶ ἐδόκει θέσειν λέγειν, διὰ τὸ οὕτως ἀδιορίστως φάναι· ἐνεδείκνυτο δὲ τὴν ἐν τῇ γενέσει ἐναρμόνιον μίξιν τῶν ἐναντίων—fol. 18 a: πάντα ἀλλήλοις ταῦτὰ ἔσται· καὶ ὁ Ἡρακλείτου λόγος ἀληθής, ὁ λέγων τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ταῦτόν εἶναι.

LVIII. Conf. Xenophon Mem. i. 2, 54; Plato Gorg. 521 E, Polit. 293 B; Simplicius in Epictet. 13, p. 83 D et 27, p. 178 A ed. Heins.

LVIII. ἐπαιτέονται Bernays; sed conf. Plato de Rep. vi. 497 B || μηδένα Sauppe: μηδέν vulg., Bernays || ἄξιοι Bernays || μισθὸν Wordsworth: μισθῶν vulg., Bernays || ταῦτὰ Sauppe || καὶ < τὰ κακὰ > τὰς νόσους Sauppe κατὰ τὰς νόσους susp. Petersen: fort. καὶ βασάνους coll. Sext. Emp. adv. Math. xi. 159.—Vox βασανίζοντες hoc sensu posita seriore redolet graecitatem; suspicor aliena Heracliteis esse admixta ipsumque Ephesium in hunc fere modum scripsisse: ἰητροὶ τέμνοντες καίοντες κεντέοντες στρεβλοῦντες ἐπαιτιῶνται μηδέν ἄξιον μισθὸν λαμβάνειν.

LIX.

Συνάψειας οὔλα καὶ οὐχὶ οὔλα, συμφερόμενον διαφερόμενον, συνᾶδον διᾶδον· ἐκ πάντων ἔν καὶ ἐξ ἑνὸς πάντα.

LX.

Δίκης οὔνομα οὐκ ἂν ἤδεσαν, εἰ ταῦτα μὴ ἦν.

LXI.

Schol. B. in Il. iv. 4, p. 120 Bekk. : ἀπρεπές φασι, εἰ τέρπει τοὺς θεοὺς πολέμων θέα. ἀλλ' οὐκ ἀπρεπές· τὰ γὰρ γενναῖα ἔργα τέρπει. ἄλλως τε πόλεμοι καὶ μάχαι ἡμῖν μὲν δεινὰ δοκεῖ, τῷ δὲ θεῷ οὐδὲ ταῦτα δεινά. συντελεῖ γὰρ ἅπαντα ὁ θεὸς πρὸς

LIX. Aristoteles de Mundo 5, p. 396 b 12 (= Apuleius de Mundo 20; Stobaeus Ecl. i. 34, p. 690): ἔοικε δὲ καὶ ἡ τέχνη τὴν φύσιν μιμουμένη ταυτὸ ποιεῖν. ζωγραφία μὲν γὰρ λευκῶν τε καὶ μελάνων ὠχρῶν τε καὶ ἐρυθρῶν χρωμάτων ἐγκερασαμένη φύσεις τὰς εἰκόνας τοῖς προηγουμένοις ἀπετέλεσε συμφώνους, μουσικὴ δὲ ὀξεῖς ἄμα καὶ βαρεῖς μακροὺς τε καὶ βραχεῖς φθόγγους μίξασα ἐν διαφόροις φωναῖς μίαν ἀπετέλεσεν ἁρμονίαν, γραμματικὴ δὲ ἐκ φωνηέντων καὶ ἀφώνων γραμμάτων κράσις ποιησαμένη τὴν ὅλην τέχνην ἀπ' αὐτῶν συνεστήσατο. ταῦτο δὲ τοῦτο ἦν καὶ τὸ παρὰ τῷ σκοτεινῷ λεγόμενον Ἑρακλείτῳ· Συνάψειας οὔλα καὶ οὐχὶ οὔλα, συμφερόμενον διαφερόμενον, συνᾶδον διᾶδον· ἐκ πάντων ἔν καὶ ἐξ ἑνὸς πάντα—Conf. Apuleius de Mundo 21: sic totius mundi sua instantia [?] initiorum inter se imparcs conventus, pari nec discordante consensu natura veluti musicam temperavit: umidis arida et glacialibus flammida, velocibus pigra, directis obliqua confundit, unumque ex omnibus et ex uno omnia iuxta Heraclitum constituit (v. fr. L) —Respic. Hippocrates π. τροφῆς 40; π. διαίτης i. saepius.

LX. Clemens Alex. Strom. iv. 3, p. 568: καλῶς οὖν Ἑράκλειτος· Δίκης ὄνομα οὐκ ἂν ἤδεσαν, εἰ ταῦτα μὴ ἦν· Σωκράτης δὲ νόμον ἔνεκα ἀγαθῶν οὐκ ἂν γενέσθαι—Conf. pseudo-Heraclitus Epist. vii: οἱ νόμοι ἀδικίας εἰσὶ τεκμήριον.

LXI. Respic. Hippocrates π. διαίτης i. 11.

LIX. συλλάψει eis Stobaei codd. V A: συνάψας Aristotelis eod. Q: συνάψεις codd. O R (latet idem in depravata lectione cod. F Apuleii) || ὅλα Aristotelis eod. P: Stobaei et Apuleii codd. || καὶ delet Zeller || οὐχ Stobaei et Apuleii codd. || καὶ ante διαφερόμενον et διᾶδον add. Aristotelis eodd. plerique || καὶ ante ἐκ πάντων add. Aristotelis et Apuleii codd.

LX. ὄνομα vulg.

ἁρμονίαν τῶν ὄλων, οἰκονομῶν τὰ συμφέροντα, ὅπερ καὶ Ἡράκλειτος λέγει, ὡς τῷ μὲν θεῷ καλὰ πάντα καὶ ἀγαθὰ καὶ δίκαια, ἄνθρωποι δὲ ἅ μὲν ἄδικα ὑπειλήφασιν, ἅ δὲ δίκαια.

LXII.

Εἰδέναι χρὴ τὸν πόλεμον ἔοντα ξυνόν, καὶ δίκην ἔριν· καὶ γινόμενα πάντα κατ' ἔριν καὶ † χρεώμενα †.

LXIII.

Ἔστι γὰρ εἰμαρμένα πάντως * * * *.

LXIV.

Θάνατός ἐστι ὀκόσα ἐγερθέντες ὀρέομεν, ὀκόσα δὲ εὔδοντες ὕπνος.

LXII. Origenes cont. Cels. vi. 42, p. 312 (e Celso): θεῖόν τινα πόλεμον αἰνίττεσθαι τοὺς παλαιούς, Ἡράκλειτον μὲν λέγοντα ὧδε· Εἰ δὲ χρὴ τὸν πόλεμον ἔοντα ξυνόν καὶ δίκην ἐρεῖν· καὶ γινόμενα πάντα κατ' ἔριν καὶ χρεώμενα—Respic. Plutarehus de Sol. animal. 7, p. 964: Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἡράκλειτος . . . . πολλάκις ὀδυρόμενοι καὶ λοιδοροῦντες τὴν φύσιν ὡς ἀνάγκην καὶ πόλεμον οὖσαν, ἀμιγῆς δὲ μηδὲν μηδ' εἰλικρινῆς ἔχουσαν, ἀλλὰ διὰ πολλῶν κἀδίκων παθῶν περαινομένην· ὅπου καὶ τὴν γένεσιν αὐτὴν ἐξ ἀδικίας συντυγχάνειν λέγουσι, τῷ θνητῷ συνερχομένου τοῦ ἀθανάτου, καὶ τέρπεσθαι τὸ γινόμενον παρὰ φύσιν μέλεσι τοῦ γεννήσαντος ἀποσπωμένοις (Emped. v. 142 et 369 Stein.)—Diogenes Laert. ix. 8: τῶν δ' ἐναντίων τὸ μὲν ἐπὶ τὴν γένεσιν ἄγον καλεῖσθαι πόλεμον καὶ ἔριν, τὸ δ' ἐπὶ τὴν ἐκπύρωσιν ὀμολογίαν καὶ εἰρήνην.

LXIII. Stobaeus Ecl. i. 5, p. 178: Ἡράκλειτος οὐσίαν εἰμαρμένης ἀπεφήνατο λόγον τὸν διὰ οὐσίας <τῆς> τοῦ παντὸς διήκοντα· αὕτη δ' ἐστὶ τὸ αἰθέριον σῶμα, σπέρμα τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως· καὶ περιόδου μέτρον τεταγμένης. πάντα δὲ καθ' εἰμαρμένην, τὴν δ' αὐτὴν ὑπάρχειν καὶ ἀνάγκην· γράφει γοῦν· Ἔστι γὰρ εἰμαρμένη πάντως (cetera desiderantur).

LXIV. Clemens Alex. Strom. iii. 3, p. 520: οὐχὶ καὶ Ἡράκλειτος θάνατον τὴν γένεσιν καλεῖ, Πυθαγόρα τε καὶ τῷ ἐν Γοργίᾳ Σωκράτει ἐμφερῶς,

LXII. εἰδέναι Schleiermacher: εἰ δὲ vulg. || δίκην ἔριν Schleiermacher: δίκην ἐρεῖν vulg. || καταχρεώμενα Schuster: φθειρόμενα Mullach: fort. κρινόμενα coll. Trag. fr. adesp. 429 Nauck.: χρόνῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.

LXIII. εἰμαρμένα Stobaei cod. A: εἰμαρμένη vulg.

LXV.

Ἐν τὸ σοφὸν μῦνον λέγεσθαι οὐκ ἐθέλει καὶ ἐθέλει Ζηνὸς οὖνομα.

LXVI.

Τοῦ βιοῦ οὖνομα βίος, ἔργον δὲ θάνατος.

LXVII.

Ἀθάνατοι θνητοί, θνητοὶ ἀθάνατοι, ζῶντες τὸν ἐκείνων θάνατον τὸν δὲ ἐκείνων βίον τεθνεῶτες.

ἐν οἷς φησι· Θάνατός ἐστιν ὁκόσα ἐγερθέντες ὀρέομεν, ὁκόσα δὲ εὐδοντες ὕπνος;—Respic. fort. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 712: τὴν ἐνταῦθα ἡμέραν νυκτερινὴν κέκληκεν. . . . ὕπνον δὲ καὶ θάνατον τὴν εἰς σῶμα κάθοδον τῆς ψυχῆς κατὰ ταυτὰ τῷ Ἡρακλείτῳ—Conf. Philo de Ioseph. 22, p. 59.

LXV. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 718 (=Euseb. P. E. xiii. 13, p. 681): οἶδα ἐγὼ καὶ Πλάτωνα προσμαρτυροῦντα Ἡρακλείτῳ γράφοντι· Ἐν τὸ σοφὸν μῦνον λέγεσθαι οὐκ ἐθέλει καὶ ἐθέλει Ζηνὸς ὄνομα. καὶ πάλιν· Νόμος καὶ βουλῇ πείθεσθαι ἐνός (=fr. CX).

LXVI. Schol. in Il. i. 49, ap. Cramer. A. P. iii. p. 122 (conf. p. 320 et Matrangae A. G. p. 391): . . . βίος ὀξύτωνος διὰ τὴν πρὸς τὸν βίον ἀντιδιαστολήν. ἔοικε γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὀμωνύμως λέγεσθαι βίος τὸ τόξον καὶ ἡ ζωὴ· Ἡράκλειτος γοῦν ὁ σκοτεινός· Τῷ οὖν τόξῳ ὄνομα [μὲν add. p. 320] βίος, ἔργον δὲ θάνατος—Etymol. magn. s. v. βίος—Tzetzes Exeg. in Il. p. 101 Herm.: ὅτι δὲ βίος ἐλέγετο καὶ αὐτό, φησὶν Ἡράκλειτος ὁ σκοτεινός· Τῷ δὲ τόξῳ ὄνομα βίος, ἔργον δὲ θάνατος—Eustathius in Il. i. 49, p. 41: διὸ καὶ ἀστείως ὁ σκοτεινός Ἡράκλειτος ἔφη, ὡς ἄρα τοῦ βιοῦ, ἦτοι τοῦ τόξου, τὸ μὲν ὄνομα βίος, τὸ δὲ ἔργον θάνατος. παρωνόμασται μὲν γὰρ ἐκ τοῦ βιοῦ, ὡς τοῦ ζῆν αἴτιος, θανατοῖ δὲ τοὺς βληθέντας καὶ στερίσκει τοῦ ζῆν—Conf. Hippocrates π. τροφῆς 21: οὖνομα τροφή, ἔργον δὲ οὐχί.

LXVII. Philo Leg. alleg. i. 33, p. 65: εἶ καὶ ὁ Ἡράκλειτος κατὰ τοῦτο Μωυσέως ἀκολουθήσας τῷ δόγματι· φησὶ γάρ· Ζῶμεν τὸν ἐκείνων θάνατον τεθνήκαμεν δὲ τὸν ἐκείνων βίον, ὡς νῦν μὲν, ὅτε ἐνζῶμεν, τεθνηκυίας τῆς ψυχῆς καὶ ὡς ἂν ἐν σήματι τῷ σώματι ἐντετυμβευμένης κτέ—Idem Qu. in Gen. iv. 152, p. 360 Aucher.: Heraclitus furtim a Moysse dempta lege et sententia dixit: Vivimus eorum morte et mortui

LXV. ἐθέλει καὶ οὐκ ἐθέλει Bernays M. Rh. ix. p. 256 || post μῦνον colon inserit Schuster || οὖνομα Eusebii cod. D: ὄνομα vulg.: οὐνόματι Mullah.

LXVI. v. Valckenaer ad Eurip. Phoen. 1168; Lobeck Aglaoph. p. 870.

LXVIII.

Ψυχῆσι γὰρ θάνατος ὕδωρ γενέσθαι, ὕδατι δὲ θάνατος γῆν γενέσθαι· ἐκ γῆς δὲ ὕδωρ γίνεται, ἐξ ὕδατος δὲ ψυχῆ.

sumus eorum vita; sub aenigmate notans corporis vitam mortem esse animae, mortem autem dictam vitam felicissimam ac primam animae—Maximus Tyr. x. 4, p. 107 : σκόπει καὶ τὸν Ἡράκλειτον· Θεοὶ θνητοί, ἄνθρωποι ἀθάνατοι—Idem xli. 4, p. 489 : μεταβολὴν ὀρᾶς σωματων καὶ γενέσεως ἀλλαγὴν, ὀδὸν ἄνω καὶ κάτω, κατὰ τὸν Ἡράκλειτον· καὶ αὖθις αὖ ζῶντας μὲν τὸν ἐκείνων θάνατον, ἀποθνήσκοντας δὲ τὴν ἐκείνων ζωὴν—Numenius ap. Porphy. de Antro nymph. 10 : καὶ ἀλλαχοῦ δὲ φάσαι· Ζῆν ἡμᾶς τὸν ἐκείνων θάνατον καὶ ζῆν ἐκείνας τὸν ἡμέτερον θάνατον—Clemens Alex. Paed. iii. 1, p. 251 : ὀρθῶς ἄρα εἶπεν Ἡράκλειτος· Ἄνθρωποι θεοί, θεοὶ ἄνθρωποι. λόγος γὰρ ὁ αὐτὸς [ὠντὸς vulg. corr. Bernays] μυστήριον ἐμφανές· θεὸς ἐν ἀνθρώπῳ καὶ ὁ ἄνθρωπος θεός—Hippolytus Ref. haer. ix. 10 : λέγει δὲ ὁμολογουμένως τὸ ἀθάνατον εἶναι θνητὸν καὶ τὸ θνητὸν ἀθάνατον διὰ τῶν τοιούτων λόγων· Ἀθάνατοι θνητοί, θνητοὶ ἀθάνατοι, ζῶντες τὸν ἐκείνων θάνατον τὸν δὲ ἐκείνων βίον τεθνεῶτες—Hierocles in Aur. earm. 24 : ἔνθεν καὶ λέγεται ὀρθῶς ὑπὸ Ἡρακλείτου ὅτι ζῶμεν τὸν ἐκείνων θάνατον, τεθνήκαμεν δὲ τὸν ἐκείνων βίον—Heraclitus Alleg. Hom. 24, p. 51 Mehler. : ὁ γοῦν σκοτεινὸς Ἡράκλειτος ἀσαφῆ καὶ διὰ συμβόλων εἰκάζεσθαι δυνάμενα θεολογεῖ τὰ φυσικὰ δι' ὧν φησί· Θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι ἀθάνατοι, ζῶντες τὸν ἐκείνων θάνατον, θνήσκοντες τὴν ἐκείνων ζωὴν· καὶ πάλιν· Ποταμοῖς τοῖς αὐτοῖς ἐμβαίνομεν τε καὶ οὐκ ἐμβαίνομεν, εἰμέν τε καὶ οὐκ εἶμεν. ὅλον τε τὸ περὶ φύσεως αἰνιγματώδως ἀλληγορεῖ—Respic. Lucianus Vit. auct. 14 ; Dio Cassius fr. i—xxxv, c. 30, t. i. p. 40 Dind. : εἰ γὰρ δεῖ δῆ τι καὶ θρασυνόμενον εἰπεῖν, οὐτ' ἄνθρωπος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ θεὸς σῶμα θνητὸν ἔχων, οὔτε θεὸς ἄλλο τι ἢ ἄνθρωπος ἀσώματος καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀθάνατος—Hermes ap. Stob. Ecl. i. 39, p. 768 : διὸ τολμητέον εἰπεῖν τὸν μὲν ἄνθρωπον ἐπίγειον εἶναι θνητὸν θεόν, τὸν δ' ἐν οὐρανῷ θεὸν ἀθάνατον ἄνθρωπον—Idem Poemand. 12, p. 100 Parthey. : ὁ ἀγαθὸς δαίμων τοὺς μὲν θεοὺς εἶπεν ἀθανάτους ἀνθρώπους, τοὺς δὲ ἀνθρώπους θεοὺς θνητούς.

LXVIII. Philo de Incorr. mundi 21, p. 509 : εἶ καὶ ὁ Ἡράκλειτος ἐν οἷς φησι· Ψυχῆς θάνατον ὕδωρ γενέσθαι, ὕδατος θάνατον γῆν γενέσθαι. Ψυχὴν γὰρ οἰόμενος εἶναι τὸ πνεῦμα, τὴν μὲν ἀέρος τελευτὴν γένεσιν ὕδατος, τὴν δὲ ὕδατος γῆς πάλιν γένεσιν αἰνίττεται· θάνατον οὐ τὴν εἰσάπιν ἀναίρεισιν ὀνομάζων ἀλλὰ τὴν εἰς ἕτερον στοιχείον μεταβολὴν—Aristides Quintil. ii, p. 106 Meib. (ad fr. LXXIV cit.)—Clemens Alex. Strom. vi. 2, p. 746 : Ὁρφέως δὲ ποιήσαντος· Ἔστιν ὕδωρ ψυχῆ θάνατος <ψυχῆ>

LXIX.

‘Οδὸς ἄνω κάτω μία καὶ ὠντή.

δ' ὑδάτεσσιν [ἀμοιβή]. ἐκ δ' ὕδατος μὲν γαῖα, τὸ δ' ἐκ γαίης πάλιν ὕδωρ· ἐκ τοῦ δὲ ψυχὴ ὅλον αἰθέρ' ἀναΐσσουσα [αἰθέρα ἀλλάσσουσα vulg.]. 'Ηράκλειτος ἐκ τούτων συνιστάμενος τοὺς λόγους ὧδέ πως γράφει· Ψυχῆσιν θάνατος ὕδωρ γενέσθαι, ὕδατι δὲ θάνατος γῆν γενέσθαι, ἐκ γῆς δὲ ὕδωρ γίνε-ται, ἐξ ὕδατος δὲ ψυχὴ—Hippolytus Ref. haer. v. 16 : οὐ μόνον δὲ τοῦτο, φησὶν, οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ἀλλ' ἤδη καὶ οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, ὧν ἔστι καὶ Ἡράκλειτος εἰς λέγων· Ψυχῆσι γὰρ θάνατον ὕδωρ γενέσθαι—Julianus Or. v, p. 165 D : λέγεται τοι καὶ πρὸς Ἡρακλείτου· Ψυχῆσιν θάνατος ὑγρῆσι γενέσθαι—Proclus in Tim. p. 36 C : ψυχῶν τῶν νοερῶν θάνατος ὑγρῆσι γενέσθαι, φησὶν Ἡράκλειτος—Olympiodorus in Plat. Gorg. p. 357 Iahn. : ὡς γὰρ ἔφη ὁ Ἡράκλειτος, ψυχῆς ἔστι θάνατος ἡ ὑγρασία (marg. ση. τὸν Ἡρακλείτου περὶ ψυχῆς λόγον· Ψυχῆσι θάνατος ὑγρῆσι γενέσθαι)—Idem p. 542 : τὴν γένεσιν ὑγρὰν καλοῦσιν οἱ παλαιοί· οὕτω γοῦν καὶ λέγεται περὶ τῆς ψυχῆς· Ψυχῆσι βροταίαι θάνατος ὑγρῆσι γενέσθαι, διὰ τὸ ῥευστὸν καὶ ὑγρῆλόν (marg. τὸν λόγον Ἡρακλείτου φασίν).

LXIX. Cleomedes π. μετεώρων i, p. 75 Bak. : οὐδ' ἂν ἐξαναλωθείη (scil. γῆ) τοῦτου ἔνεκα, ἐν μέρει καὶ αὐτῇ ἀντιλαμβάνουσά τινα ἐκ τε ἀέρος καὶ ἐξ οὐρανοῦ· ὁδὸς γὰρ ἄνω κάτω, φησὶν ὁ Ἡράκλειτος, <μία> δι' ὅλης οὐσίας τρέπεσθαι καὶ μεταβάλλειν πεφυκυίας—Maximus Tyr. xli. 4, p. 489 (ad fr. LXVII cit.)—Tertullianus adv. Marc. ii. 28 : si ignoravit deus meus esse alium super se, etiam tuus omnino non scivit esse alium infra se : quod enim ait Heraclitus ille tenebrosus : Eadem via sursum et deorsum—Hippolytus Ref. haer. ix. 10 : καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ἐν ἔστι καὶ τὸ αὐτό· Ὅδὸς ἄνω κάτω μία καὶ ὠντή—Diogenes Laert. ix. 8 : τὴν μεταβολὴν ὁδὸν ἄνω κάτω κτέ—Plotinus Enn. iv. 8, p. 468 ; Iamblichus ap. Stob. Ecl. i. 41 ; (v. ad fr. LXXXIII)—Respic. Hippocrates περὶ τροφῆς 45 : ὁδὸς ἄνω κάτω μία—Philo de Incorr. mundi 21, p. 508 : τὰ στοιχεῖα . . . τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄνω καὶ κάτω συνεχῶς ἀμείβοντα—Idem de Somn. i. 24, p. 644 : καὶ ὁδὸς τις ἧδ' ἔστιν ἄνω καὶ κάτω τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων—Idem de vit. Moys. i. 6, p. 85 : τύχης γὰρ ἀσταθμητότερον οὐδέν, ἄνω καὶ κάτω τὰ ἀνθρώπεια πεττενούσης—Musonius ap. Stob. Floril. cviii. 60 (ad fr. XX cit.)—M. Antoninus vi. 17 : ἄνω κάτω, κύκλω, φοραὶ τῶν στοι-χείων.

LXX.

Ξυνὸν ἀρχὴ καὶ πέρασ.

LXXI.

Ψυχῆς πείρατα οὐκ ἂν ἐξεύροιο πᾶσαν ἐπιπορευόμενος ὁδόν.

LXXII.

Ψυχῆσι τέρψις ὑγρῆσι γενέσθαι.

LXXIII.

Ἄνῆρ ὁκότ' ἂν μεθυσθῆ, ἄγεται ὑπὸ παιδὸς ἀνήβου σφαλ-
λόμενος, οὐκ ἐπαίων ὄκη βαίνει, ὑγρὴν τὴν ψυχὴν ἔχων.

LXX. Porphyrius ap. Schol. B. Il. xiv. 200, p. 392 Bekk. : δύο γὰρ ὄντων περάτων τὸ μὲν ἐστὶν ἀρχὴ ἀφ' οὗ, τὸ δὲ τέλος εἰς ὃ ἔστι γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τὸ πόθεν ποί' τῆς δὲ ὅλης τοῦ κύκλου περιφερείας οὐκέτι ἐστί. πᾶν γὰρ ὃ ἂν τις ἐπινοήσῃ σημεῖον ἀρχὴ τε καὶ πέρασ· ξυνὸν γὰρ ἀρχὴ καὶ πέρασ ἐπὶ κύκλου περιφερείας, κατὰ τὸν Ἡράκλειτον—Respic. fort. Hippocrates π. τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον 1; π. διαίτης 1. 19; π. τροφῆς 9; Philo Leg. alleg. 1. 3, p. 44; Plutarchus de EI 8, p. 388.

LXXI. Diogenes Laertius ix. 7: λέγει δὲ καί· Ψυχῆς πείρατα οὐκ ἂν ἐξεύροιο πᾶσαν ἐπιπορευόμενος ὁδόν· οὕτω βαθὺν λόγον ἔχει. τὴν τε οἴησιν ἰερὰν νόσον (Epicuri fortasse sententia) ἔλεγε καὶ τὴν ὄρασιν ψεύδεσθαι (conf. fr. IV)—Tertullianus de Anima 2: tanta operositas suadendi ut merito Heraclitus ille tenebrosus vastiores caligines animadvertens apud examinatores animae tacidio quaestionum pronuntiarit: Terminos animae nequaquam invenies [*inveniens* ed. princeps: *invenisse* vulg.] omnem viam ingrediendo—Conf. Hippolytus Ref. haer. v. 7: εἶναι δὲ φασι (scil. Naasseni) τὴν ψυχὴν δυσέυρετον πάνυ καὶ δυσκατανόητον· οὐ γὰρ μένει ἐπὶ σχήματος οὐδὲ μορφῆς τῆς αὐτῆς—Sextus Enchir. 386: animae sapientis magnitudinem non invenies, sicut nec dei quidem.

LXXII. Numenius ap. Porphyr. de Antro nymph. 10: ὄθεν καὶ Ἡράκλειτον [*Ἡράκλειτος* vulg.], Ψυχῆσι, φάναι, τέρψιν, μὴ θάνατον, ὑγρῆσι γενέσθαι· τέρψιν δὲ εἶναι αὐταῖς τὴν εἰς τὴν γένεσιν πτώσιν. καὶ ἀλλαχοῦ δὲ φάναι· Ζῆν ἡμᾶς τὸν ἐκείνων θάνατον, καὶ ζῆν ἐκείνας τὸν ἡμέτερον θάνατον (= fr. LXVII).

LXXIII. Stobaeus Floril. v. 120—Respic. fort. M. Antoninus iv. 46: μεμνηῆσθαι δὲ καὶ τοῦ ἐπιλανθανομένου ἧ ἢ ὁδοῦ ἄγει.

LXXIV.

Αὔη ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη.

LXXV.

† Αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη. †

LXXIV. Plutarchus Romul. 28: αὕτη γὰρ ψυχὴ ξηρὴ ἀρίστη, καθ' Ἡράκλειτον, ὡσπερ ἀστραπὴ νέφους διαπταμένη τοῦ σώματος (= fr. 63 Schleiermacher.)—Aristides Quintil. ii, p. 106: λέγει δέ πού τοι καὶ ὁ σοφὸς Ἡράκλειτος τοιάδε οὐκ ἀπάδων· τὴν μὲν γὰρ εἶ παθοῦσαν ἐν αἰθέρι δηλῶν φησιν· Αὔη ξηρὴ σοφωτάτη. τὴν δ' ὑπὸ τῆς ἀερίου ζάλῃς τε καὶ ἀναθυμιάσεως θολουμένην ἐμφαίνει λέγων· Ψυχὴν θανάτου ὑγρῆσι γενέσθαι (v. Meibom. ad loc.)—Porphyrius de Antro nymph. 11: αὐτὸς δέ φησιν Ἡράκλειτος· Ξηρὰ ψυχὴ σοφωτάτη. διὸ κἀνταῦθα κατὰ τὰς τῆς μίξεως ἐπιθυμίας δίνυρον καὶ νοτερώτερον γίγνεσθαι τὸ πνεῦμα, ἀτμὸν ἐφελκομένης δίνυρον τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς πρὸς γένεσιν νεύσεως—Synesius de Insomn. p. 140 A Pctav.: καὶ τοῦτο ἄρα ἡ ψυχῆς πτέρωσις, τό τε αὖ· ξηρὴ ψυχὴ σοφὴ, πρὸς οὐδὲν ἄλλο τῷ Ἡρακλείτῳ τείνον ἐυρίσκομεν—Stobaeus Floril. v. 120 (post fr. LXXIII): αὕη ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη—Glycas Ann. i, p. 74 B (conf. 116 A): ἐφ' ᾧ καὶ τις σοφός, ᾧ ὄνομα Ἡράκλειτος, ἔλεγε· Ψυχὴ ξηροτέρη σοφωτέρη, ψυχὴν ἐνταῦθα τὴν τοῦ ἐγκεφάλου καλέσας οὐσίαν—Respic. Clemens Alex. Paedag. ii. 2, p. 184: οὕτω δ' ἂν καὶ ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπάρξαι καθαρὰ καὶ ξηρὰ καὶ φωτειδής, αὐγὴ δὲ ψυχὴ ξηρὰ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη· ταύτη δὲ καὶ ἐποπτική, οὐδὲ ἐστὶν κάθυγρος ταῖς ἐκ τοῦ οἴνου ἀναθυμιάσεσιν νεφέλης δίκην σωματοποιουμένη (v. Muson. ad LXXV cit.)—Eustath. in Il. xxiii. 261, p. 1299, 17 ed. Rom.: μὴ λεπτοὺς τὸν νοῦν καὶ ὕξεις μηδὲ οἴους ἀρέσκειν τῷ εἰπόντι ὅτι ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη.

LXXV. Philo ap. Euseb. P. E. viii. 14, p. 399 (ad fr. LXXVI cit.)—Musonius ap. Stob. Floril. xvii. 43: οὕτω δ' ἂν καὶ τὴν ψυχὴν ἡμῶν ὑπάρχειν καθαρὰν τε καὶ ξηρὰν, ὅποια οὐσα ἀρίστη καὶ σοφωτάτη εἶη ἂν, καθάπερ Ἡρακλείτῳ δοκεῖ λέγοντι οὕτως· Αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη—Plutarchus de Esu carn. i. 6, p. 995: αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη κατὰ τὸν Ἡράκλειτον ἕοικεν—Idem de Def. orac. 41, p. 432:

LXXIV. Hanc dicti formam habet iam ed. Trincavelliana Stobaei.

LXXV. 'Genuina scriptura esse videtur αὕη ψυχὴ σοφωτάτη, ut ex Stobaeo attuli supra. Ac suspicor illud αὐγὴ irrepsisse pro αὔη: quod aliquis exposuerit illa voce ξηρὴ, unde orta sit illa lectio.' Stephanus Poes. phil. p. 139.

LXXVI.

† Οὐ γῆ ξηρὴ, ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη. †

LXXVII.

Ἄνθρωπος, ὅπως ἐν εὐφρόνῃ φάος, ἄπτεται ἀποσβέννυται.

ἄμα δὲ ἂν τις οὐκ ἀλόγως καὶ ξηρότητα φαίη μετὰ τῆς θερμότητος ἐγγυομένην λεπτύνειν τὸ πνεῦμα καὶ ποιεῖν αἰθερώδες καὶ καθαρὸν· αὕτη γὰρ ξηρὰ ψυχὴ καθ' Ἡράκλειτον—Galenus π. τῶν τῆς ψυχῆς ἡθῶν 5, t. i. p. 346 ed. Bas.: ἀλλ' εἰ καὶ ξηρότητα μὴ ξυγχωρήσαιεν αἰτίαν εἶναι συνέσεως, οἳ γε μὴν ἀφ' Ἡρακλείτου. καὶ γὰρ οὗτος οὕτως εἶπεν· Αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη, τὴν ξηρότητα πάλιν ἀξιῶν εἶναι συνέσεως αἰτίαν· τὸ γὰρ τῆς αὐγῆς ὄνομα τοῦτ' ἐνδείκνυται, καὶ βελτιονία γε δόξαν ταύτην εἶναι νομιστέον ἐννοήσαντας καὶ τοὺς ἀστέρας αὐγοειδεῖς τε ἄμα καὶ ξηροὺς ὄντας ἄκραν σύνεσιν ἔχειν (γ. Cobet Λογ. Ἑρμ. p. 190)—Hermecias in Plat. Phaedr. p. 73 Ast.: ἐπιτήδειον δὲ καὶ τὸ θέρος καὶ ἡ μεσημβρία πρὸς ἀναγωγὴν καὶ κατὰ τὸν Ἡράκλειτον ὅς φησιν· Αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη—Respic. Porphyrius ἀφορμ. πρὸς τὰ νοητά 33, p. 78 Holst. (p. 233 Cantab.): ὅταν δὲ μελετήσῃ ἀφίστασθαι φύσεως, αὐγὴ ξηρὰ γίνεται, ἄσκιος καὶ ἀνέφελος—Conf. * Ficinus de Immort. anim. viii. 13: ut placet Orphicis et Heraclito, lumen nihil aliud est nisi visibilis anima, . . . anima vero lux invisibilis. *Bernaÿs.*

LXXVI. Philo ap. Euseb. P. E. viii. 14, p. 399: μόνη γὰρ ἡ Ἑλλάς ἀψευδῶς ἀνθρωπογονεῖ, φυτὸν οὐράνιον καὶ βλάστημα θεῖον ἠκριβωμένον λογισμὸν ἀποτίκτουσα οἰκειούμενον ἐπιστήμῃ· τὸ δ' αἴτιον· λεπτότητι ἀέρος ἡ διάνοια πέφυκεν ἀκονᾶσθαι. διὸ καὶ Ἡράκλειτος οὐκ ἀπὸ σκοποῦ φησιν· Αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη—Idem de Provid. ii. 109, p. 117 Aucher.: quamobrem etiam Heraclitus non gratis atque inconsulto dixit: In terra sicca animus est sapiens ac virtutis amans.

LXXVII. Clemens Alex. Strom. iv. 22, p. 628: ὅσα δ' αὖ περὶ ὕπνου λέγουσι τὰ αὐτὰ χρῆ καὶ περὶ θανάτου ἐξακοῦειν· ἐκάτερος γὰρ δηλοῖ τὴν ἀπόστασιν τῆς ψυχῆς ὁ μὲν μᾶλλον ὁ δὲ ἤττον· ὅπερ ἐστὶ καὶ παρὰ Ἡρακλείτου λαβεῖν· Ἄνθρωπος <ὅπως> ἐν εὐφρόνῃ φάος ἄπτεται, ὡσαύτως [vulg. εἰαυτῶ] ἀποθανῶν ἀποσβεσθεῖς [ὄψεις]. ζῶν δὲ ἄπτεται τεθνεώτος εὐδων, [ἀποσβεσθεῖς] ὄψεις ἐγρηγορῶς ἄπτεται εὐδοντος [ita

LXXVI. οὐ γῆ ed. Stephan.: αὐγὴ vel αὐγή Gaisfordii codd. omnes.

LXXVII. εὐφροσύνη cod. corr. Sylburg || ἄπτει Schleiermacher: Schuster ita Heraclitum loqui potuisse credit: ἄνθρωπος ἐν εὐφρόνῃ φάος ἄπτει εἰαυτῶ, ἀποθανῶν ἀποσβεσθεῖς. ζῶν δὲ ἄπτεται τεθνεώτος εὐδων, ἀποσβεσθεῖς ὄψεις· ἐγρηγορῶς ἄπτεται εὐδοντος. Plura huiusmodi vide ap. Potterum.

LXXVIII.

Plutarchus Consol. ad Apoll. 10, p. 106: *πότε γὰρ ἐν ἡμῖν αὐτοῖς οὐκ ἔστιν ὁ θάνατος; καὶ ἢ φησιν Ἡράκλειτος, ταῦτ' εἶναι ζῶν καὶ τεθνηκός, καὶ τὸ ἐγρηγορὸς καὶ τὸ καθεῦδον, καὶ νέον καὶ γηραιόν· τὰδε γὰρ μεταπεσόντα ἐκείνά ἐστι κἀκεῖνα πάλιν μεταπεσόντα ταῦτα.*

correxi locum in Diar. Philol. Cantab. iv. p. 212: extrema apud Clementem paraphrasis esse videntur eorum quae Plutarchus quoque ante oculos habuit; v. fr. LXXVIII]—Respic. fort. Sextus Emp. adv. Math. vii. 130 (unde sua hausit Apollonius Epist. 18)—Conf. Seneca Epist. 54: rogo, non stultissimum dicas, si quis existimet lucernae peius esse cum exstincta est quam antequam accenditur? nos quoque et exstinguimur et accendimur.

LXXVIII. Heracliteum quendam colorem habent etiam ea quae sequuntur ap. Plut. l. l.: *ὡς γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ δύναται τις πλάττων ζῶα συγχεῖν, καὶ πύλιν πλάττειν καὶ συγχεῖν, καὶ τοῦτο ἐν παρ' ἐν ποιεῖν ἀδιαλείπτως· οὕτω καὶ ἡ φύσις ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης πάσαι μὲν τοὺς προγόνους ἡμῶν ἀνέσχευ, εἶτα συγχέασ' αὐτοὺς [συνεχεῖς αὐτοῖς vulg. corr. Saupprius] ἐγέννησε τοὺς πατέρας, εἶτα ἡμᾶς, εἶτ' ἄλλους ἐπ' ἄλλοις ἀνακυκλήσει. καὶ ὁ τῆς γενέσεως ποταμὸς οὗτος ἐνδεδεχῶς ῥέων οὐποτε στήσεται, καὶ πάλιν ἐξ ἐναντίας αὐτῷ ὁ τῆς φθορᾶς εἶτε Ἀχέρων εἶτε Κωκυτὸς καλούμενος ὑπὸ τῶν ποιητῶν. ἡ πρώτη οὖν αἰτία ἡ δείξασα ἡμῖν τὸ τοῦ ἡλίου φῶς, ἡ αὐτὴ καὶ τὸν ζοφερὸν ἄδην ἄγει. καὶ μήποτε τοῦδε εἰκὼν ἢ ὁ περὶ ἡμᾶς ἀήρ, ἐν παρ' ἐν ἡμέραν καὶ νύκτα ποιῶν, ἐπαγωγὰς [περιαγωγὰς?] ζωῆς τε καὶ θανάτου καὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως—Respic. Plutarchus de EI 18, p. 392 (=Euseb. P. E. xi. 11, p. 528): ἡμεῖς ἕνα φοβούμεθα γελοῖως θάνατον ἤδη τοσοῦτους τεθνηκότες καὶ θνήσκοντες. οὐ γὰρ μόνον, ὡς Ἡράκλειτος ἔφη, πυρὸς θάνατος ἀέρι γένεσις καὶ ἀέρι θάνατος ὕδατι γένεσις, ἀλλ' ἔτι σαφέστερον ἐπ' αὐτῶν <ἡμῶν> ἴδοις ἄν. φθείρεται μὲν ἀκμάζων γινομένου γέροντος, ἐφθάρη δ' ὁ νέος εἰς τὸν ἀκμάζοντα, καὶ ὁ παῖς εἰς τὸν νέον, εἰς δὲ τὸν παῖδα τὸ νήπιον· ὁ δὲ χθὲς εἰς τὸν σήμερον τέθνηκεν, ὁ δὲ σήμερον εἰς τὸν αὔριον (multa hic latere ex Heracliteo fonte hausta docet Bernaysius M. Rh. vii. p. 100: conf. Scythinus in Append. nostra cit.)—Clemens Alex. Strom. iv. 22, p. 628 (ad fr. LXXVII cit.)—Sextus Emp. Pyrrh. hyp. iii. 230: ὁ δὲ Ἡράκλειτός φησιν ὅτι καὶ τὸ ζῆν καὶ τὸ ἀποθανεῖν καὶ ἐν τῷ ζῆν ἡμᾶς*

LXXVIII. ταῦτό τ' ἐν vulg.: ταῦτό τ' ἐστὶ Schleiermacher: ταῦτῳ τ' ἐν Bernays: ταῦτό τὸ Zeller.

LXXIX.

Αἰὼν παῖς ἐστὶ παίζων πεσσεύων· παιδὸς ἢ βασιληΐης.

LXXX.

Ἐδιζησάμην ἔμεωτόν.

ἐστὶ καὶ ἐν τῷ τεθνάναι· ὅτε μὲν γὰρ ἡμεῖς ζῶμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν τεθνάναι καὶ ἐν ἡμῖν τεθάρθαι, ὅτε δὲ ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν, τὰς ψυχὰς ἀναβιοῦν καὶ ζῆ (=fr. 50 Schl.: sed v. Philo ad LXVII cit.)—Tzetzes Chil. ii. 722: καὶ κατὰ τὸν Δημόκριτον αὐτὸν σὺν Ἡρακλείτῳ ἅμα δακρύων καὶ γελῶν τὸ ἄστατον τοῦ βίου, ἐλέχθη θνήσκειν τε καὶ ζῆν ἡμαρ ἀεὶ παρ' ἡμαρ.

LXXIX. Clemens Alex. Paedag. i. 5, p. 111: τοιαύτην τινὰ παίξειν παιδιὰν τὸν ἑαυτοῦ Δία Ἡράκλειτος λέγει—Hippolytus Ref. haer. ix. 9: ὅτι δὲ ἐστὶ παῖς τὸ πᾶν καὶ δι' αἰῶνος αἰώνιος βασιλεὺς τῶν ὅλων οὕτως λέγει· Αἰὼν παῖς ἐστὶ παίζων πεττεύων· παιδὸς ἢ βασιληΐης—Iamblichus ap. Stob. Ecl. ii. 1, p. 12: πόσῳ δὴ οὖν βέλτιον Ἡράκλειτος παίδων ἀθύρματα νενομίκεν εἶναι τὰ ἀνθρώπινα δοξάσματα; (quem locum scorsum ponendum et in fragmentorum serie numerandum censet *Bernaysius*, coll. Plat. Legg. i. 644 D, vii. 803 C)—Proclus in Tim. 101 F: ἄλλοι δὲ καὶ τὸν δημιουργὸν ἐν τῷ κοσμογενεῖν παίξιν εἰρήκασι, καθάπερ Ἡράκλειτος—Respic. Lucianus Vit. auct. 14 (v. Append. nostr.); et fort. Plato Legg. x. 903 D; Philo de vit. Moys. i. 6, p. 85 (ad fr. LXIX cit.); Plutarchus de EI 21, p. 393; Gregorius Naz. Carm. ii. 85, p. 978 ed. Bened., aliique.

LXXX. Plutarchus adv. Colot. 20, p. 1118: ἐν οἷς δὲ κομιδῇ διαγελᾶ καὶ φλαυρίζει τὸν Σωκράτην ζητοῦντα τί ἀνθρώπος ἐστὶ καὶ νεανιεύμενον, ὡς φησιν, ὅτι μηδ' αὐτὸς εἰδείη, δηλὸς μὲν ἐστὶν αὐτὸς οὐδέποτε πρὸς τούτῳ γενόμενος. ὁ δὲ Ἡράκλειτος, ὡς μέγα τι καὶ σεμνὸν διαπεπραγμένος, Ἐδιζησάμην, φησίν, ἔμεωτόν· καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς γραμμάτων θειότατον ἐδόκει τὸ Γνωθὶ σαυτόν—Dio Chrysost. Or. 55, p. 282 Reiske: Ἡράκλειτος δὲ ἔτι γενναιότερον αὐτὸς ἐξευρεῖν τὴν τοῦ παντὸς φύσιν ὁποῖα τυγχάνει οὐσα μηδενὸς διδάξαντος καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῦ σοφός—Tatianus Or. ad Graec. 3: τὸν γὰρ Ἡράκλειτον οὐκ ἂν ἀποδεξαίμην, Ἐμαυτὸν ἐδιδασκάμην, εἰπόντα διὰ τὸ αὐτοδίδακτον εἶναι καὶ ὑπερήφανον—Diogenes Laert. ix. 5: ἤκουσέ τ' οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸν ἔφη διζήσασθαι καὶ μαθεῖν πάντα παρ' ἑωυτοῦ—Plotinus Enn. iv. 8, p. 468 (ad fr. LXXXIII cit.)—Iulianus Or. vi, p. 185 A: οὐκοῦν ὁ μὲν ἐν Δελφοῖς θεὸς τὸ Γνωθὶ σαυτόν προαγορεύει, Ἡράκλειτος δὲ Ἐδιζησάμην ἔμεωτόν—Proclus in Tim. 106 E: Ἡράκλειτος μὲν ἑαυτὸν πάντα εἰδέναι λέγων πάντας τοὺς ἄλλους ἀνεπιστή-

LXXXI.

Ποταμοῖσι τοῖσι αὐτοῖσι ἐμβαίνομέν τε καὶ οὐκ ἐμβαίνομεν,
εἶμέν τε καὶ οὐκ εἶμεν.

LXXXII.

Κάματός ἐστι τοῖς αὐτοῖς μοχθεῖν καὶ ἄρχεσθαι.

LXXXIII.

Μεταβάλλον ἀναπαύεται.

μονας ποιῆ—Suidas s. v. Ποστοῦμος (=Aelianus fr. 317 Hereher.) : οὐκουν ἀπεικὸς ἦν καὶ τόνδε τὸν Ποστοῦμον λέγειν λόγον ἐκείνον, ὄνπερ οὖν Ἡράκλειτος εἶπεν ἐφ' ἑαυτοῦ Ἐμειωντὸν ἐδιζησάμην—Respie. Philo de Ioseph. 22, p. 59 : ἐρευνησάτω δὲ ἕκαστος αὐτὸν [vulg. αὐτῶν] καὶ τὸν ἔλεγχον αὐτῶν οἴκοθεν καὶ ἄνευ τῶν παρ' ἐμοῦ πίστεων εἴσεται, καὶ μάλιστα εἴ τις πρεσβύτερος ἤδη γεγωνὸς τυγχάνει—Clemens Alex. Strom. ii. 1, p. 429 : ἃ δὲ αὐτοὶ διζησάμενοι ἑαυτοὺς ἐξευρηκέναι φρυάττονται τούτων ὁ ἔλεγχος—Plotinus Enn. v. 9, p. 559 : καὶ ἡ τῶν ἄνευ ὕλης ἐπιστήμη ταῦτον τῷ πράγματι καὶ τὸ Ἐμειωντὸν ἐδιζησάμην, ὡς ἐν τῶν ὄντων—Hesyehius s. v. : ἐδίξισα ἐμειωντόν ἐζήτησα ἐμειωντόν.

LXXXI. Seneca Epist. 58 : et ego ipse, dum loquor mutari ista, mutatus sum. hoc est quod ait Heraclitus : In idem flumen bis descendimus et non descendimus : manet enim idem fluminis nomen, aqua transmissa est. hoc in amne manifestius est quam in homine, sed nos quoque non minus velox eursus praetervehit—Heraclitus Alleg. Hom. 24 (ad fr. LXVII cit.)—Conf. Epicharmus fr. B. 40 Lorenz. ; Parmenides v. 58 Stein.

LXXXII. Plotinus Enn. iv. 8, p. 468 ; Iamblichus ap. Stob. Ecl. i. 41, p. 906 ; Aeneas Gaz. Theophrast. p. 9 (ad fr. LXXXIII citati)—Conf. Hippocrates περὶ διαίτης i. 15 ; Philo de Cherub. 26, p. 155.

LXXXIII. Plotinus Enn. iv. 8, p. 468 : ὁ μὲν γὰρ Ἡράκλειτος, ὃς ἡμῖν παρακελεύεται ζητεῖν τοῦτο (scil. quomodo anima in corpus descenderit), ἀμοιβὰς τε ἀναγκαίας τιθέμενος ἐκ τῶν ἐναντίων, ὀδὸν τε ἄνω καὶ κάτω εἰπὼν, καὶ Μεταβάλλον ἀναπαύεται, καὶ Κάματός ἐστι τοῖς αὐτοῖς μοχθεῖν καὶ ἄρχεσθαι (= fr. LXXXII), εἰκάσειν ἔδωκεν, ἀμελήσας σαφῆ ἡμῖν ποιῆσαι τὸν λόγον, ὡς δέον ἴσως παρ' αὐτῷ ζητεῖν ὡσπερ καὶ αὐτὸς ζητήσας εὗρεν

LXXXII. ἄρχεσθαι Creuzer coll. Hermete ap. Stob. Ecl. i. 39, p. 768 : καταλείπει τὴν τῷ σώματι προσκειμένην (scil. ψυχὴν) καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀγχομένην κάτω.

LXXXIV.

Καὶ ὁ κυκεῶν δίσταται μὴ κινεόμενος.

LXXXV.

Νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι.

(v. fr. LXXX)—Idem iv. 8, p. 473 : οὐδ' ἡ Ἐμπεδοκλέους φυγὴ ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ πλάνη, οὐδ' ἡ ἀμαρτία ἐφ' ἧ ἡ δίκη, οὐδὲ ἡ Ἡρακλείτου ἀνάπαυλα ἐν τῇ φυγῇ—Iamblichus ap. Stob. Ecl. i. 41, p. 906 : Ἡράκλειτος μὲν γὰρ ἀμοιβὰς ἀναγκαίας τίθεται ἐκ τῶν ἐναντίων, ὁδὸν τε ἄνω καὶ κάτω διαπορεύεσθαι τὰς ψυχὰς ὑπέιληφε· καὶ τὸ μὲν τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν κάματος εἶναι, τὸ δὲ μεταβάλλειν φέρειν ἀνάπαυσιν—Idem p. 894 : κατ' Ἐμπεδοκλέα δὲ τῆς πρώτης ἀπὸ τοῦ θεοῦ φυγῆς, καθ' Ἡράκλειτον δὲ τῆς ἐν τῷ μεταβάλλεσθαι ἀναπαύλης . . . αἰτίας γιγνομένης τῶν καταγωγῶν ἐνεργημάτων—Aeneas Gazacus Theophrast. p. 9 Barth. : ὁ μὲν γὰρ Ἡράκλειτος διαδοχὴν ἀναγκαίαν τιθέμενος ἄνω καὶ κάτω ψυχῆς τὴν πορείαν ἔφη γίγνεσθαι ἐπεὶ κάματος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἄνω μοχθεῖν καὶ τοῖς θεοῖς συμπεριπολεῖν καὶ ἄρχεσθαι (v. fr. LXXXII). διὰ τοῦτο τῇ τοῦ ἡρεμεῖν ἐπιθυμίᾳ καὶ ἀρχῆς ἐλπίδι κάτω φησὶ φέρεσθαι τὴν ψυχὴν. ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς κτέ—Idem. p. 111 : Ἡράκλειτος, ᾧ δοκεῖ τῶν ἄνω πόνων τῆς ψυχῆς ἀνάπαυλα εἶναι τὴν εἰς τόνδε τὸν βίον φυγὴν.

LXXXIV. Theophrastus π. ἰλίγγων 9, p. 138 Wimmer. : τὰ γὰρ πεφυκότερα κινεῖσθαι ταύτην τὴν κίνησιν σῶζεται καὶ συμμένει διὰ ταύτην, εἰ δὴ [δὲ μὴ vulg. corr. Bernays], καθάπερ Ἡράκλειτός φησι, καὶ ὁ κυκεῶν δίσταται <μὴ> κινούμενος—Alexander Aphrod. Probl. p. 11 Usener. : ὁ δὲ κυκεῶν, ὡσπερ καὶ Ἡράκλειτός φησιν, εἰ μὴ τις ταραττή, δίσταται—Respic. Lucianus Vit. auct. 14 : ἔμπεδον οὐδέν, ἀλλὰ κως εἰς κυκεῶνα πάντα συνειλέονται—fort. Philodemus π. εὐσεβείας vii, p. 81 Gomperz. : παραπλήσια δὲ κὰν τοῖς περὶ φύσεως γράφει (scil. Chrysippus), μεθ' ὧν εἵπαμεν, καὶ τὸν Ἡρακλείτου συνοικειῶν <κυκεῶ> [ita lacunam explet Petersenus]—Conf. *M. Antoninus iv. 27 (v. etiam vi. 10 ; ix. 39) : ἦτοι κόσμος διατεταγμένος ἢ κυκεῶν, συμπεφορημένος μὲν ἀλλὰ κόσμος. Bernays.

LXXXV. Strabo xvi. 26, p. 784 : ἴσα κοπρίαις ἡγούνται τὰ νεκρὰ σώματα, καθάπερ Ἡράκλειτός φησι· Νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι—Plutarchus Qu. conviv. iv. 4, p. 669 : νέκυες γὰρ κοπρίων ἐκβλητότεροι καθ' Ἡράκλειτον—Pollux Onom. v. 163 : τῶν ἐν ταῖς τριόδοις καθαρμάτων ἐκβλητότερος, κοπρίων ἐκβλητότερος, εἰ δεῖ καθ' Ἡράκλειτον λέγειν—Origenes c. Cels. v. 14, p. 247 (e Celso : conf. 24, p. 253) : καὶ ψυχῆς

LXXXIV. κυκεῶν Alexandri codd. || ἴσταται Alexandri codd. || μὴ primum adiciendum esse vidit Bernaysius || κινούμενος vulg.

LXXXVI.

Γενόμενοι ζῶειν ἐθέλουσι μόρους τ' ἔχειν· μᾶλλον δὲ ἀναπαύεσθαι, καὶ παῖδας καταλείπουσι μόρους γενέσθαι.

LXXXVII.

Plutarchus de Orac. def. 11, p. 415: οἱ μὲν “ἠβῶντος” ἀναγινώσκοντες (apud Hesiod. fr. 163 Goettling.) ἔτη τριάκοντα ποιοῦσι τὴν γενεάν καθ' Ἡράκλειτον· ἐν ᾧ χρόνῳ γεννῶντα παρέχει τὸν ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένον ὁ γεννήσας.

LXXXVIII.

Io. Lydus de Mensibus iii. 10, p. 37 ed. Bonn.: ὁ τριάκοντα ἀριθμὸς φυσικώτατός ἐστιν· ὁ γὰρ ἐν μονάσι τριάς, τοῦτο ἐν δεκάσι τριακοντάς. ἐπεὶ καὶ ὁ τοῦ μηνὸς κύκλος συνέστηκεν ἐκ τεσσάρων

μὲν αἰώνιον βιοτὴν δύνατ' ἂν (scil. θεός) παρασχέειν· νέκυες δέ, φησὶν Ἡράκλειτος, κοπρίων ἐκβλητότεροι—Julianus Or. vii, p. 226 C: ὀλιγοφρεῖν δὲ πάντη τοῦ σώματος καὶ νομίζειν αὐτὸ κατὰ τὸν Ἡράκλειτον κοπρίων ἐκβλητότερον (= Cedrenus Hist. comp. 157 C; Suidas s. v. Ἡράκλειτος)—Respic. Philo de Profug. ii, p. 555: ἄψυχον καὶ νεκρὸν καὶ κοπρίων, ὡς ἔφη τις, ἐκβλητότερον—Plotinus Enn. v. 1, p. 483: ἔστι δὲ καὶ ἥλιος θεός, ὅτι ἔμψυχος, καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα, καὶ ἡμεῖς, εἴπερ τι, διὰ τοῦτο· νέκυες γὰρ κοπρίων ἐκβλητότεροι—Schol. V. ad Il. xxiv. 54, p. 630 Bekk. (= Eustath. ad Il. l. 1., p. 1338, 47): ὅτι ἀπὸ γῆς τὸ σῶμα καὶ ὅτι βαρὺ καὶ γεῶδες, ὡς καὶ Ἐμπεδοκλῆς· νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι.—Conf. Epictetus Diss. ii. 4, 5: οὐ θέλεις οὖν ριφθῆναί που καὶ αὐτὸς ἐπὶ κοπρίαν, ὡς σκεῦος ἄχρηστον, ὡς κόπριον.

LXXXVI. Clemens Alex. Strom. iii. 3, p. 516: Ἡράκλειτος γοῦν κακίζων φαίνεται τὴν γένεσιν ἐπειδὴ φησι· Γενόμενοι ζῶειν ἐθέλουσι μόρους τ' ἔχειν, μᾶλλον δὲ ἀναπαύεσθαι, καὶ παῖδας καταλείπουσι μόρους γενέσθαι.

LXXXVII. Censorinus de D. N. 17: quare qui annos triginta saeculum putarunt multum videntur errasse: hoc enim tempus gencan vocari Heraclitus auctor est, quia orbis aetatis in eo sit spatium: orbem autem vocat aetatis, dum natura ab sementi humana ad sementim revertitur—Conf. Plutarchus Plac. Philos. v. 24, p. 909.

LXXXVIII. = Cramer A. P. i, p. 324—conf. Philo ad fr. LXXXIX cit.—Ceterum hoc non Heraclito sed Stoico nescio cui vestigiis

---

LXXXVI. γενόμενοι] ἐπειδὴν γένωνται Mullach || μᾶλλον δὲ ἀναπαύεσθαι emblema esse Clementis conii. Mullach || μόρων γενέσθαι Mullach.

τῶν ἀπὸ μονάδος ἐξῆς τετραγώνων α', δ', θ', ις'. ὅθεν οὐκ ἀπὸ σκοποῦ Ἡράκλειτος γενεὰν τὸν μῆνα καλεῖ.

LXXXIX.

Ex homine in tricennio potest avus haberi.

XC.

M. Antoninus vi. 42 : πάντες εἰς ἐν ἀποτέλεσμα συνεργοῦμεν, οἱ μὲν εἰδότης καὶ παρακολουθητικῶς, οἱ δὲ ἀνεπιστάτως· ὥσπερ καὶ τοὺς καθεύδοντας, οἶμαι, ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει καὶ συνεργοὺς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γινομένων.

XCI.

Ξυνόν ἐστι πάσι τὸ φρονέειν. Ξὺν νόμῳ λέγοντας ἰσχυρίζεσθαι χρὴ τῷ Ξυνῷ πάντων, ὅκωσπερ νόμῳ πόλις καὶ πολὺ ἰσχυροτέρως. τρέφονται γὰρ πάντες οἱ ἀνθρώπειοι νόμοι

Heracliteis insistenti existimo deberi, collatis iis quae etiam de anno refert Plutarchus de Orae. def. 12, p. 416 : οὐκ ἐνιαυτὸς ἀρχὴν ἐν αὐτῷ καὶ τελευτὴν ὁμοῦ πάντων ὧν φέρουσιν ὄραι γῆ δὲ φύει περιέχων, οὐδὲ ἀνθρώπων ἀπὸ τρόπου γενεὰ κέκληται.

LXXXIX. Philo Qu. in Gen. ii. 5, p. 82 Aucher. : triginta apprime naturale est ; sicut enim in unitatis serie trinus est numerus, ita in denariis triginta : idque lunae eyelus, collectio singulorum mensium plena delineatione. secundo, componitur ex quattuor continuatione unitatis horum quadrangulorum, I, IV, IX, XVI, triginta constituentibus. unde non gratis ac frustra Heraclitus generationem id vocavit quum diceret : Ex homine in tricennio potest avus haberi ; quoniam pubertatem attingit XIV aetatis anno, quo seminare potest ; semen autem eius inter annum confectum iterum post annum XV generat similem sibi. ex his autem nominibus avorum patrum filiorum natorum, sicut et matrum filiarum filiarumque prolibus completa perficitur generatio.

XCI. Stobaeus Floril. iii. 84—Respie. Cleanthes H. in Ion. 24 : οὐτ' ἐσορῶσι θεοῦ κοινὸν νόμον οὔτε κλύουσιν, ᾧ κεν πειθόμενοι σὺν νῷ βίον

XCI. φρονεῖν vulg. || πολὺ Schleiermacher : πόλις Preller : πόλις vulg. : mire Iacobs καὶ πόλις ἐτ' ἰσχυροτέρῳ (scil. ἰσχυρίζεται) || ἀνθρώπειοι cod. B Gaisfordii : ἀνθρώπιοι ed. Trincavell. : ἀνθρώπινοι vulg. || κρατεῖ vulg. corr. Ritter : ἐφαρκεῖ vulg. corr. Ritter.

ὑπὸ ἐνὸς τοῦ θείου· κρατέει γὰρ τοσοῦτον ὀκύσον ἐθέλει καὶ ἐξαρκέει πᾶσι καὶ περιγίνεται.

XCII.

Τοῦ λόγου δ' ἐόντος ξυνοῦ, ζώουσι οἱ πολλοὶ ὡς ἰδίην ἔχοντες φρόνησιν.

XCIII.

᾽Ωι μάλιστα διηνεκέως ὀμιλέουσι, τούτῳ διαφέρονται.

XCIV.

Οὐ δεῖ ὥσπερ καθεύδοντας ποιεῖν καὶ λέγειν.

XCV.

Plutarchus de Superst. 3, p. 166 : ὁ Ἡράκλειτός φησι, τοῖς ἐγρηγορόσιν ἕνα καὶ κοινὸν κόσμον εἶναι, τῶν δὲ κοιμωμένων ἕκαστον εἰς ἴδιον ἀποστρέφεισθαι.

ἐσθλὸν ἔχοιεν—Hippocrates π. τροφῆς 15 : φύσις ἐξαρκέει πάντα πᾶσιν—Plutarchus de Iside 45, p. 369 : ἕνα λόγον καὶ μίαν πρόνοιαν, ὡς οἱ Στωικοί, περιγυομένην ἀπάντων καὶ κρατοῦσαν—Plotinus Enn. vi. 5, p. 668 : τὸ φρονεῖν πᾶσιν ὄλον, διὸ καὶ ξυνοῦ τὸ φρονεῖν—Conf. Empedocles v. 231 Stein. : πάντα γὰρ ἴσθι φρόνησιν ἔχειν καὶ νόματος αἴσαν.

XCII. Sextus Emp. adv. Math. vii. 133 : διὰ τούτων γὰρ ῥητῶς παραστήσας ὅτι κατὰ μετοχὴν τοῦ θείου λόγου πάντα πράττομέν τε καὶ νοοῦμεν, ὀλίγα προσδιελθὼν ἐπιφέρει· διὸ δεῖ ἔπεσθαι τῷ κοινῷ (ξυνοῦ γὰρ ὁ κοινός). Τοῦ λόγου δ' ἐόντος ξυνοῦ, ζώουσι οἱ πολλοὶ ὡς ἰδίαν ἔχοντες φρόνησιν· ἢ δ' ἐστὶν οὐκ ἄλλο τι ἀλλ' ἐξήγησις τοῦ τρόπου τῆς τοῦ παντὸς διοικήσεως (conf. fr. XIX). διὸ καθ' ὃ τι ἂν αὐτοῦ τῆς μνήμης κοινωήσωμεν, ἀληθεύομεν, ἂ δὲ ἂν ἰδιάσωμεν, ψευδόμεθα (horum maximam partem non ipsius Ephesii sed interpretis nescio cuius a Sexto male intellecti esse arbitror : conf. Schleiermaeher p. 484).

XCIII. M. Antoninus iv. 46 (ad fr. V eit.).

XCIV. M. Antoninus iv. 46 (ad fr. V eit.).

XCV. Resp. fort. pseudo-Pythagoras ap. Hippolyt. Ref. haer. vi. 26 : ἐκ τῆς ἰδίης ἐὰν ἀποδημῆς, μὴ ἐπιστρέφου· εἰ δὲ μή, Ἐρινύες δίκης ἐπίκουροί σε μετελεύσονται (conf. fr. XXIX) : Iamblichus Protrept. 21, p. 132 Arcer.

XCVI.

Ἦθος γὰρ ἀνθρώπειον μὲν οὐκ ἔχει γνώμας, θεῖον δὲ ἔχει.

XCVII.

Ἀνὴρ νήπιος ἤκουσε πρὸς δαίμονος ὅκωσπερ παῖς πρὸς ἀνδρός.

XCVIII.

Plato Hipp. mai. 289 B : ἢ οὐ καὶ Ἡράκλειτος ταῦτον τοῦτο λέγει, ὃν σὺ ἐπάγει, ὅτι ἀνθρώπων ὁ σοφώτατος πρὸς θεὸν πίθηκος φανεῖται καὶ σοφία καὶ κάλλει καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ;

XCIX.

Plato Hipp. mai. 289 A : ὦ ἀνθρωπε, ἀγνοεῖς ὅτι τὸ τοῦ Ἡρακλείτου εὖ ἔχει, ὡς ἄρα πιθήκων ὁ κάλλιστος αἰσχροὺς ἄλλω γένει συμβάλλειν, καὶ χυτρῶν ἢ καλλίστη αἰσχροὺς παρθένων γένει συμβάλλειν, ὡς φησιν Ἰππίας ὁ σοφός.

C.

Μάχεσθαι χρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρ τοῦ νόμου ὅκως ὑπὲρ τείχεος.

xcvi. Origenes c. Cels. vi. 12, p. 291 : ὅμως μέντοι ἐβουλήθη (scil. Celsus) καὶ τοῦτο δεῖξαι πεπλασμένον ἡμῖν καὶ ληφθὲν ἀπὸ τῶν παρ' Ἑλληνισι σοφῶν, ἄλλην μὲν εἶναι φησάντων τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν ἄλλην δὲ τὴν θεϊάν· καὶ ἐκτίθεται γε Ἡρακλείτου λέξεις, μίαν μὲν ἐν ἧ φησιν· Ἦθος γὰρ ἀνθρώπειον μὲν οὐκ ἔχει γνώμας, θεῖον δὲ ἔχει· ἑτέραν δὲ· Ἀνὴρ νήπιος ἤκουσε πρὸς δαίμονος ὅκωσπερ παῖς πρὸς ἀνδρός (= fr. XCVII).

xcvii. Origenes c. Cels. vi. 12, p. 291 (ad fr. XCVI cit.)—Conf. M. Antoninus iv. 46 (ad fr. V cit.).

xcviii. Conf. * M. Antoninus iv. 16 : θεὸς αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θηρίον καὶ πίθηκος. *Bernays*.

xcix. Respic. Plotinus Enn. vi. 3, p. 626 : καίτοι καὶ καλὸν λεγόμενον φανείη ἂν πρὸς ἄλλο αἰσχροῦν, οἷον ἀνθρώπου κάλλος πρὸς θεῶν· πιθήκων, φησίν, ὁ κάλλιστος αἰσχροὺς συμβάλλειν ἑτέρῳ γένει. ἀλλ' ἐφ' ἑαυτοῦ μὲν καλόν, πρὸς ἄλλο δὲ ἢ κάλλιον ἢ τούναντίον—Conf. Aristoteles Top. iii. 2, p. 117 b 17.

c. Diogenes Laert. ix. 2 (ad fr. CIII cit.).

xcvii. δαίμονος *Bernays* : v. tamen Plato Crat. 398 B.

xcix. ἄλλω] ἀνθρωπίνω *Sydenham* : ἀνθρωπίω *Heindorf* : ἀνθρώπων *Bekker* : ἀλωπέκων (vel ἀλώπεκι, omisso γένει) *Huschke*.

CI.

Μόροι γὰρ μέζονες μέζοντας μοίρας λαγχάνουσι.

CII.

Ἄρηιφάτους θεοὶ τιμῶσι καὶ ἄνθρωποι.

CIII.

Ἵβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊήν.

CIV.

Ἀνθρώποισι γίνεσθαι ὀκόσα θέλουσι οὐκ ἄμεινον. νοῦσος ὑγίειαν ἐποίησε ἠδὺ καὶ ἀγαθόν, λιμὸς κόρον, κάματος ἀνάπαυσιν.

CI. Clemens Alex. Strom. iv. 7, p. 586 : ταύτης τῆς ἐννοίας καὶ Αἰσχύλος ἐπιλαβόμενός φησι· τῷ πονοῦντι δ' ἐκ θεῶν ὀφείλεται τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος. μόροι γὰρ μέζονες μέζοντας μοίρας λαγχάνουσι καθ' Ἡράκλειτον—Theodoretus Therap. viii, p. 117, 33 (ad fr. CII cit.) —Conf. Hippolytus Ref. haer. v. 8 : τοῦτο, φησὶν (scil. Naassenus), ἐστὶν ὃ λέγουσιν οἱ κατωργιασμένοι τῶν Ἑλευσινίων τὰ μυστήρια· θεμιτὸν δέ ἐστι τὰ μικρὰ μεμνημένους αὐθις τὰ μεγάλα μνεῖσθαι· μόροι γὰρ μείζονες μείζοντας μοίρας λαγχάνουσι (μοχ ἰτερον : οἱ γὰρ τοὺς ἐκεῖ, φησί, λαχόντες μόρους μείζοντας μοίρας λαμβάνουσιν).

CII. Clemens Alex. Strom. iv. 4, p. 571 : Ἡράκλειτος· μὲν φησιν Ἄρηιφάτους θεοὶ τιμῶσι καὶ ἄνθρωποι· καὶ Πλάτων ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς πολιτείας (468 E) γράφει κτέ—Theodoretus Therap. viii, p. 117, 33 : ὁ δέ γε Ἡράκλειτος καὶ τοὺς ἐν πολέμοις ἀναιρεθέντας πάσης ἀξίους ὑπολαμβάνει τιμῆς· Ἄρηιφάτους γάρ, φησὶν, οἱ θεοὶ τιμῶσι καὶ οἱ ἄνθρωποι. καὶ πάλιν· Μόνοι [sic legit ipse Theodoretus] γὰρ μείζονες μείζοντας μοίρας λαγχάνουσιν (=fr. CI).

CIII. Diogenes Laert. ix. 2 : ἔλεγε δὲ καί, Ἵβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊήν, καί, Μάχεσθαι χρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρ τοῦ νόμου ὅκως ὑπὲρ τείχεος (=fr. C).

CIV. Stobaeus Floril. iii. 83, 4—Conf. Clemens Alex. Strom. ii. 21, p. 497 : Ἀναξαγόραν μὲν γὰρ τὸν Κλαζομένιον τὴν θεωρίαν φάναι τοῦ

CI. μέζοντας] μείζοντας Theodoreti codd.; sed v. Plato de Legg. xi. 923 B.

CIII. σβεννύειν ed. Cobet.; v. Append. I.

CIV. ἀνθρώποις γ. ὁ. θέλουσιν vulg. corr. Mullach. || ὑγίειαν vulg.: ὑγιείην Gaisford; conf. Stein ad Herod. p. li. || ἐποίησεν vulg. corr. Mullach.

CV.

Θυμῶ μάχεσθαι χαλεπόν· ὅ τι γὰρ ἂν χρηΐζη γίνεσθαι, ψυχῆς ὠνέεται.

CVI.

† Ἄνθρωποισι πᾶσι μέτεστι γινώσκειν ἑαυτοὺς καὶ σωφρονεῖν. †

βίου τέλος εἶναι καὶ τὴν ἀπὸ ταύτης ἐλευθερίαν λέγουσιν, Ἡράκλειτον δὲ τὸν Ἐφέσιον τὴν εὐαρέστησιν—Theodoretus Therap. xi, p. 152, 25 : καὶ Ἡράκλειτος δὲ ὁ Ἐφέσιος τὴν μὲν προσηγορίαν μετέβαλε, τὴν δὲ διάνοιαν καταλέλοιπεν· ἀντὶ γὰρ τῆς ἡδονῆς εὐαρέστησιν τέθεικεν. κτέ.

cv. Aristoteles Eth. Nic. ii. 2, p. 1105 a 8 : ἔτι δὲ χαλεπώτερον ἡδονῇ μάχεσθαι ἢ θυμῶ, καθάπερ φησὶν Ἡράκλειτος—Idem Eth. Eud. ii. 7, p. 1223 b 22 : ἔοικε δὲ καὶ Ἡράκλειτος λέγειν εἰς τὴν ἰσχὺν τοῦ θυμοῦ βλέψας ὅτι λυπηρὰ ἢ κάλυσις αὐτοῦ· χαλεπὸν γάρ, φησί, θυμῶ μάχεσθαι· ψυχῆς γὰρ ὠνεῖται—Idem Pol. v. 11, p. 1315 a 29 : ἀφειδῶς γὰρ ἑαυτῶν ἔχουσιν οἱ διὰ θυμὸν ἐπιχειροῦντες, καθάπερ καὶ Ἡράκλειτος εἶπε, χαλεπὸν φάσκων εἶναι θυμῶ μάχεσθαι· ψυχῆς γὰρ ὠνεῖσθαι—Plutarchus de Cohib. ira 9, p. 457 : τὸ δὲ ἐν ψυχῇ στήσαι κατὰ θυμοῦ τρόπαιον (ᾧ χαλεπὸν εἶναι διαμάχεσθαι, φησὶν Ἡράκλειτος· ὅ τι γὰρ ἂν θέλη ψυχῆς ὠνεῖται) μεγάλης ἐστὶ καὶ νικητικῆς ἰσχύος (locum Plutarchi male intellexit Ammianus Marell. xxi. 16, 14)—Idem Erot. 11, p. 755 : ἔρωτι δὲ μάχεσθαι χαλεπόν, οὐ θυμῶ καθ' Ἡράκλειτον· ὅ τι γὰρ ἂν θελήσῃ καὶ ψυχῆς ὠνεῖται καὶ χρημάτων καὶ δόξης—Iamblichus Protrept. p. 140 Areer. : μάρτυς τοῖς λεχθεῖσιν Ἡράκλειτος· Θυμῶ γάρ, φησί, μάχεσθαι χαλεπόν· ὅ τι γὰρ ἂν χρήσῃ γίνεσθαι ψυχῆς ὠνέεται—Respic. Plutarehus Coriol. 22 : οὐ μὴν ἀλλὰ μέγεθός τι φρονήματος ἔχοντα τὸν Τύλλον ὀρώων καὶ μάλιστα δὴ Οὐλοούσκων ἐπιθυμοῦντα Ἕρωμαίους λαβὴν παρασχόντας ἐν μέρει κυλοῦσαι, μαρτυρίαν ἀπέλιπε τῷ εἰπόντι· Θυμῶ μάχεσθαι χαλεπόν· ὅ τι γὰρ ἂν θέλη, ψυχῆς ὠνεῖται—pseudo-Democritus fr. mor. 77 Mullaeh. —fort. Longinus de Subl. 44 : τὸ δὲ ἐκ παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς.

CVI. Stobaeus Floril. v. 119.

cv. χρήσῃ vel χρήσῃ Iamblichi edd. || ὠνέεται cod. Ciz. et ed. Areer. : corr. Vulcanius.

CVII.

† Σωφρονεῖν ἀρετὴν μεγίστην· καὶ σοφίην ἀληθεία λέγειν καὶ ποιεῖν κατὰ φύσιν ἐπαΐοντας. †

CVIII.

Ἀμαθίην ἄμεινον κρύπτειν· ἔργον δὲ ἐν ἀνέσει καὶ παρ' οἶνον.

CIX.

† Κρύπτειν ἀμαθίην κρέσσον ἢ ἐς τὸ μέσον φέρειν. †

CX.

Νόμος καὶ βουλῇ πείθεσθαι ἐνός.

CVII. Stobaeus Floril. iii. 84.

CVIII. Plutarchus Qu. conviv. iii prooem., p. 644 : ἐν τινι πότῳ ξένον ἰδὼν κατακείμενον σιωπῇ καὶ μηδενὶ διαλεγόμενον, ὦ ἄνθρωπε, εἶπεν, εἰ μὲν ἡλίθιος εἶ, σοφὸν πρᾶγμα ποιεῖς· εἰ δὲ σοφός, ἡλίθιον· ἀμαθίην γὰρ ἄμεινον, ὡς φησιν Ἡράκλειτος, κρύπτειν, ἔργον δὲ ἐν ἀνέσει καὶ παρ' οἶνον—Idem de Audiendo 12, p. 43 : τάχα μὲν γὰρ οὐδὲ ἀμαθίην κρύπτειν ἄμεινον, ὡς φησιν Ἡράκλειτος, ἀλλ' εἰς μέσον τιθέναι καὶ θεραπεύειν—Idem Virt. doc. posse 2, p. 439 : ἀλλ' ὅμως οὔτ' ἂν ἰστὸν οὔτε βιβλίον ἢ λύραν ὁ μὴ μαθὼν μεταχειρίζαιτο, καίπερ εἰς οὐδὲν μέγα βλαβησόμενος, ἀλλ' αἰδεῖται γενέσθαι καταγέλαστος· ἀμαθίην γὰρ Ἡράκλειτός φησι κρύπτειν ἄμεινον—Idem ap. Stob. Floril. xviii. 32 : ἀμαθίην, ὡς φησιν Ἡράκλειτος, καὶ ἄλλως κρύπτειν ἔργον ἐστίν, ἐν οἶνῳ δὲ χαλεπώτερον· καὶ Πλάτων δὲ φησιν ἐν οἶνῳ τὰ ἥθη φανερὰ γίγνεσθαι.

CIX. Stobaeus Floril. iii. 82 (versus est, fortasse Scythini, apud quem nescio an secutum sit : ἔργον δ' ἐν ἀνέσει καὶ παρ' οἶνον γίγνεται).

CX. Clemens Alex. Strom. v. 14, p. 718 (= Euseb. P. E. xiii. 13, p. 681) ad fr. LXXV citatus.

CVII. ποιέειν καλά, φύσιν ἐπαΐοντας Valckenaer : vix crediderim orationem ipsius Heracliti esse (conf. Schleiermacher, p. 479).

CX. βουλῇ Eusebius : βουλῇ Clementis cod., Mullach.

CXI.

Τίς γὰρ αὐτῶν νόος ἢ φρήν; [δήμων] αἰδοῖσι ἔπονται καὶ διδασκάλῳ χρέωνται ὁμίλῳ, οὐκ εἰδότες ὅτι πολλοὶ κακοὶ ὀλίγοι δὲ ἀγαθοί. αἰρεῦνται γὰρ ἐν ἀντία πάντων οἱ ἄριστοι, κλέος ἀέναον θνητῶν, οἱ δὲ πολλοὶ κεκόρηνται ὅπως κτήνεα.

CXII.

Ἐν Πριήνῃ Βίας ἐγένετο ὁ Τευτάμεω, οὗ πλέων λόγος ἢ τῶν ἄλλων.

CXI. Clemens Alex. Strom. v. 9, p. 682 : αἱ γοῦν Ἰάδες μοῦσαι διαρρήδην λέγουσι τοὺς μὲν πολλοὺς καὶ δοκησισόφους δήμων αἰδοῖσιν ἔπεσθαι καὶ νόμοισι χρέεσθαι, εἰδότες ὅτι πολλοὶ κακοὶ ὀλίγοι δὲ ἀγαθοί. τοὺς ἀρίστους δὲ τὸ κλέος μεταδιώκειν. Αἰρεῦνται γάρ, φησίν, ἐν ἀντία πάντων οἱ ἄριστοι κλέος ἀέναον θνητῶν, οἱ δὲ πολλοὶ κεκόρηνται ὅπως κτήνεα, γαστρὶ καὶ αἰδοῖσι καὶ τοῖς αἰσχίστοις τῶν ἐν ἡμῖν μετρήσαντες τὴν εὐδαιμονίαν (extrema Heracliteis e Demosth. de Cor. p. 324 adhaeserunt, ut etiam apud Euseb. P. E. xi. 28, p. 556)—Strom. iv. 7, p. 586 : κἀντεῦθεν Ἡράκλειτος ἐν ἀντί πάντων κλέος ἠρέϊτο, τοῖς δὲ πολλοῖς παραχωρεῖν ὁμολογεῖ κεκορηῆσθαι οὐχ ὥσπερ κτήνεσι—Proclus in Alcib. p. 255 Creuzer. = 525 ed. Cous. ii : ὀρθῶς οὖν καὶ ὁ γενναῖος Ἡράκλειτος ἀποσκορακίζει τὸ πλῆθος ὡς ἄνου καὶ ἀλόγιστον· τίς γὰρ αὐτῶν, φησί, νόος ἢ φρήν δήμων αἰδοῦς ἠπιόων τε καὶ διδασκάλῳ χρεῖων τε ὁμίλῳ, οὐκ εἰδότες ὅτι οἱ πολλοὶ κακοὶ, ὀλίγοι δὲ ἀγαθοί; τοιαῦτα μὲν ὁ Ἡράκλειτος· διὸ καὶ ὁ σιλλογράφος ὀχλολοῖδρον αὐτὸν ἀπεκάλεσεν.

CXII. Diogenes Laert. i. 88 : καὶ ὁ δυσάρεστος Ἡράκλειτος μάλιστα αὐτὸν ἐπήνεσε γράψας· Ἐν Πριήνῃ Βίας ἐγένετο ὁ Τευτάμεω, οὗ πλέων λόγος ἢ τῶν ἄλλων. καὶ οἱ Πριηνεῖς δὲ αὐτῷ τέμενος καθιέρωσαν τὸ Τευτάμειον λεγόμενον. ἀπεφθέγγετο· Οἱ πλεῖστοι κακοί.

CXI. Ita fere orationem restituit Bernaysius Heraclit. i. p. 34 : alii (Werfer, Cousin, Lassalle) aliter. αὐτῶν om. Creuzer cum nonnullis Procli codd. || φρήν δαήμων (vel δαίμων) ; Bergk : seclusi δήμων tanquam interpretationem praeecedentis αὐτῶν || χρέωνται Bernays de Epp. Heraclit. p. 127 (antea fort. minus recte χρέονται) || ἐν ἀντία Bernays, Lassalle : ἐν ἀντί Cobet : ἐναντία cod. Strom. p. 682 || ἀένναον vulg. corr. Klotz || θνητῶν δὲ πολλοὶ Cobet.

CXII. Bihl ed. Cobet. || πλέων ed. Cobet. : πλεῖων vulg.

CXIII.

Εἰς ἐμοὶ μύριοι, ἐὰν ἄριστος ᾦ.

CXIV.

* Ἄξιον Ἐφεσίοις ἠβηδὸν ἀπάγξασθαι πᾶσι καὶ τοῖς ἀνήβοις τὴν πόλιν καταλιπεῖν, οἵτινες Ἐρμόδωρον ἄνδρα ἐωυτῶν ὀνήιστον ἐξέβαλον, φάντες· ἡμέων μηδὲ εἰς ὀνήιστος ἔστω, εἰ δὲ μὴ, ἄλλη τε καὶ μετ' ἄλλων.

CXIII. Galenus περὶ διαγνώσεως σφυγμῶν i. 1 ; t. 3, p. 53 ed. Bas. : τοιοῦτοι δ' εἰσὶ παντελῶς ὀλίγοι τῶν νῦν· ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἡράκλειτον εἰς ἐμοὶ μύριοι, καὶ ἦδιον ἂν τοὺς λόγους πρὸς τοῦτον τὸν ἕνα ποιησαίμην ἢ πρὸς τοὺς μυρίους τοὺς ἐνὸς ἢ οὐδενὸς ἀξίους Bernays—Symmachus Epist. ix. 115 (105 ed. Par. 1604) : iudicio tuo et similibus contentus esse deberem . . . seeundum Heraclitum physicum qui summam laudis arbitrabatur placere uni si esset optimus qui probaret—Theodorus Prodromus in Lazerii Miscell. i. p. 20 : εἰ γὰρ ὁ εἰς μύριοι, παρ' Ἡρακλείτῳ, ἐὰν ἄριστος ᾦ, πάντως καὶ ἡ μία χελιδὼν ἀντὶ μυρίων λογιζοῖτ' ἂν ἐὰν κληρῶται τὸ ἄριστον—Idem Tetrastich. in Basil. 1 (fol. κ 2 vers. ed. Bas.) : αὐχεῖ μὲν Ἑλλὰς μυρίους τοὺς ἐκγόνους, αὐχεῖ δὲ Πόντος τὸν Βασιλεῖον μόνον καὶ καταποντεῖν [?] τῷ καλῷ τὴν Ἑλλάδα. εἰς γὰρ, καθ' Ἡράκλειτον, ἐστὶ μύριοι—Respice. Epigramm. ap. Diog. Laert. ix. 16 (= Anth. Pal. vii. 128) : εἰς ἐμοὶ ἄνθρωπος τρισμύριοι· οἱ δ' ἀνάριθμοι οὐδέεις· ταῦτ' αὐδῶ καὶ παρὰ Περσεφόνῃ (e Diogene sua hauserunt Olympiodorus Comm. in Plat. Gorg. p. 267 ed. Iahn., et Suidas s. v. ἀναρίθμητος)—Conf. Cicero ad Att. xvi. 11 : tu vero leges Sexto, eiusque iudicium mihi perscribes : εἰς ἐμοὶ μύριοι—Seneca Epist. 7 : Demoeritus ait : Unus mihi pro populo est, et populus pro uno.

CXIV. Strabo xiv. 25, p. 642 : ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι γεγόνασιν ἐν αὐτῇ τῶν μὲν παλαιῶν Ἡράκλειτός τε ὁ σκοτεινὸς καλούμενος καὶ Ἐρμόδωρος, περὶ οὗ ὁ αὐτὸς οὗτός φησιν· Ἄξιον Ἐφεσίοις ἠβηδὸν ἀπάγξασθαι, οἵτινες Ἐρμόδωρον ἄνδρα ἐωυτῶν ὀνήιστον ἐξέβαλον φάντες· ἡμέων μηδὲ εἰς ὀνήιστος ἔστω, εἰ δὲ μὴ, ἄλλη τε καὶ μετ' ἄλλων. δοκεῖ δ' οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμους τινὰς Ῥωμαίοις συγγράψαι (v. Cobet Mnem. N. S. 4, p. 196)—Cicero Tusc. v. 105 : est apud Heraclitum physicum de principe Ephesiorum Hermodoro : Universos ait Ephesios esse morte multandos, quod eum civitate expellerent Hermodorum ita locuti sunt :

CXV.

Κύνες καὶ βαῦζουσι ὄν ἂν μὴ γινώσκωσι.

CXVI.

Ἄπιστή διαφυγγάνει μὴ γινώσκεισθαι.

CXVII.

Βλάξ ἄνθρωπος ἐπὶ παντὶ λόγῳ ἐπτοῆσθαι φιλέει.

nemo de nobis unus excellat: sin quis exstiterit, alio in loco et apud alios sit. an hoc non ita fit omni in populo? nonne omnem exsuperantiam virtutis oderunt? quid, Aristides, etc.—Musonius ap. Stob. Flor. xl. 9: ὡσπερ Ἀθήνηθεν μὲν (scil. ἐξηλάθη) Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ἐξ Ἐφέσου δὲ Ἐρμόδωρος, ἐφ' ᾧ καὶ Ἡράκλειτος ὅτι ἔφυγεν ἠβηδὸν ἐκέλευεν Ἐφεσίουσ ἀπάγξασθαι—Diog. Laert. ix. 2: καθάπτεται δὲ καὶ τῶν Ἐφεσίων ἐπὶ τῷ τὸν ἑταῖρον ἐκβαλεῖν Ἐρμόδωρον, ἐν οἷσ φησιν· Ἄξιον Ἐφεσίοις ἠβηδὸν ἀποθανεῖν πᾶσι καὶ τοῖς ἀνήβοις τὴν πόλιν καταλιπεῖν, οἵτινες Ἐρμόδωρον ἐωυτῶν ὀνήστον ἐξέβαλον λέγοντες· ἡμέων μηδεὶς [μηδὲ εἰς ed. Frob.] ὀνήστος ἔστω· εἰ δέ τις τοιοῦτος, ἄλλη τε καὶ μετ' ἄλλων—Iamblichus de Vit. Pyth. 30, p. 154 Arcer.: οὐ γάρ, καθάπερ Ἡράκλειτος γράψειν Ἐφεσίοις ἔφη τοὺς νόμους, ἀπάγξασθαι τοὺς πολίτας ἠβηδὸν κελεύσας, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς εὐνοίας καὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης νομοθετεῖν ἐπεχείρησαν [v. Kiessling ad loc.]—Respic. Lucianus Vit. Auct. 14: πᾶσιν ἠβηδὸν οἰμώξειν—pseudo-Diogenes Epist. 28, 6: ἠβηδὸν σύμπαντες ἢ σωφρονεῖν μάθετε ἢ ἀπάγξασθε.

CXV. Plutarchus An seni sit ger. resp. vii. p. 787: ὁ τοῖνυν μέγιστον κακὸν ἔχουσιν αἱ πολιτεῖαι, τὸν φθόνον, ἧκιστα διερίδεται πρὸς τὸ γῆρας· κύνες γὰρ καὶ βαῦζουσιν ὄν ἂν μὴ γινώσκωσι καθ' Ἡράκλειτον.

CXVI. Plutarchus Coriol. 38: ἀλλὰ τῶν μὲν θείων τὰ πολλά, καθ' Ἡράκλειτον, ἀπιστή διαφυγγάνει μὴ γινώσκεισθαι—Clemens Alex. Strom. v. 13, p. 699: ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς γνώσεως βάθη κρύπτειν ἀπιστίη ἀγαθή, καθ' Ἡράκλειτον· ἀπιστίη γὰρ διαφυγγάνει μὴ γινώσκεισθαι.

CXVII. Plutarchus de Audiendo 7, p. 41: τὸν Ἡράκλειτον οὐκ ἐλέγχουσιν εἰπόντα, Βλάξ ἄνθρωπος ἐπὶ παντὶ λόγῳ ἐπτοῆσθαι φιλεῖ—Respic. Idem de Aud. poet. 9, p. 28: ὁ γὰρ οὕτως ἀπαντῶν μὲν καὶ

CXV. καὶ βαῦζουσι] καταβαῦζουσι Wakefield, Schuster.

CXVI. ἀπιστίη Clemens: e Clemente τὰ τῆς γνώσεως βάθη κρύπτειν ἀπιστίη ἀγαθή Heraclito obtrudunt Mullachius Schuster aliique.

CXVIII.

Δοκεόντων ὁ δοκιμώτατος γινώσκει πλάσσειν· καὶ μέντοι καὶ δίκη καταλήψεται ψευδῶν τέκτονας καὶ μάρτυρας.

CXIX.

Diogenes Laert. ix. 1 : τὸν θ' Ὀμηρον ἔφασκεν ἄξιον ἐκ τῶν ἀγώνων ἐκβάλλεσθαι καὶ ραπίζεσθαι, καὶ Ἀρχίλοχον ὁμοίως.

CXX.

Unus dies par omni est.

ἀντερείδων καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πλάγιον ὥσπερ πνεύματι παραδιδούς ἑαυτόν, ἀλλ' ὀρθῶς ἔχειν νομίζων τό, Βλάξ ἄνθρωπος ἐπὶ παντὶ λόγῳ φιλεῖ ἐπτοῆσθαι, πολλὰ διακρούσεται τῶν οὐκ ἀληθῶς οὐδὲ ὠφελίμως λεγομένων.

CXVIII. Clemens Alex. Strom. v. 1, p. 649 : δοκεόντων γὰρ ὁ δοκιμώτατος γινώσκει φυλάσσειν· καὶ μέντοι καὶ δίκη καταλήψεται ψευδῶν τέκτονας καὶ μάρτυρας, ὁ Ἐφέσιός φησιν. οἶδεν γὰρ καὶ οὗτος ἐκ τῆς βαρβάρου φιλοσοφίας μαθὼν τὴν διὰ πυρὸς κάθαρσιν τῶν κακῶς βεβιωκότων, ἦν ὕστερον ἐκπύρωσιν ἐκάλεσαν οἱ Στωικοί.

CXIX. Quae tanquam huc referenda (Ἡράκλειτος ἐντεῦθεν ἀστρολόγον φησὶ τὸν Ὀμηρον) e Schol. Ven. (A.) ad Il. xviii. 251 et Eustathio p. 1142, 5 ed. Rom. deprompsit Schleiermacher p. 345, ea mihi aliena videntur, Heraclidis fortasse Milesii : conf. Eustathius p. 705, 60 et Achilles Tat. Isag. p. 124 B Petav.

CXX. Seneca Epist. 12 : Heraclitus, cui eognomen fecit orationis obscuritas, Unus dies, inquit, par omni est. hoc alius aliter excepit : dixit enim parem esse horis, nee mentitur . . . alius ait parem esse unum diem omnibus similitudine : nihil enim habet longissimi temporis spatium quod non et in uno die invenias, lucem et noctem et alternas mundi vices—Plutarehus Camill. 19 : περὶ δ' ἡμερῶν ἀποφράδων, εἴτε χρὴ τίθεσθαι τινας, εἴτ' ὀρθῶς Ἡράκλειτος ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ τὰς μὲν ἀγαθὰς ποιουμένῳ τὰς δὲ φαύλας, ὡς ἀγνοοῦντι φύσιν ἡμέρας ἀπάσης μίαν οὔσαν, ἐτέρωθι διηπόρηται.

CXVIII. δοκέοντα Schleiermacher || γινώσκειν Schleiermacher || φυλάσσειν vulg. : φυλάσσει Schleiermacher : φλυάσσειν Bergk : πλάσσειν Bernays Heraclit. i. p. 38 || ψευδῶν vulg.

CXXI.

ἦθος ἀνθρώπων δαίμων.

CXXII.

Ἀνθρώπους μένει τελευτήσαντας ἄσσα οὐκ ἔλπονται οὐδὲ δοκέουσι.

CXXIII.

Ἐνθα †δεόντι† ἐπανίστασθαι καὶ φύλακας γίνεσθαι ἐγερτὶ ζώντων καὶ νεκρῶν.

CXXI. Plutarchus Qu. Plat. i. 2, p. 999: πότερον οὖν τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ὡς κριτικωτέραν ἢ γονιμωτέραν οὖσαν, θεὸν προσεῖπε;—καθάπερ Μένανδρος: Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ὁ θεός· καὶ Ἡράκλειτος ἦθος ἀνθρώπου δαίμων—Alexander Aphrod. de Fato 6, p. 16 Orcll. (=de Anima ii. 48, p. 150): ἦθος γὰρ ἀνθρώπου δαίμων, κατὰ τὸν Ἡράκλειτον, τουτέστι φύσις—Stobaeus Floril. civ. 23: Ἡράκλειτος ἔφη ὡς ἦθος ἀνθρώπου δαίμων—Rospic. pseudo-Heraclitus Epist. 9: μαντεύεται τὸ ἐμὸν ἦθος, ὅπερ ἐκάστω δαίμων.

CXXII. Themistius (Plutarchus) ap. Stob. Floril. cxx. 28: τὴν γε πεισθεῖσαν (scil. ψυχὴν) ὅσα ἀνθρώπους περιμένει τελευτήσαντας καθ' Ἡράκλειτον, οὐδὲν ἂν κατάσχοι—Clemens Alex. Protrept. 2, p. 18 (=Euseb. P. E. ii. 3, p. 66) ad fr. CXXIV cit.—Idem Strom. iv. 22, p. 630: συνάδειν τούτῳ καὶ ὁ Ἡράκλειτος φαίνεται δι' ὧν φησι περὶ τῶν ἀνθρώπων διαλεγόμενος Ἀνθρώπους μένει ἀποθανόντας ἄσσα οὐκ ἔλπονται οὐδὲ δοκέουσιν—Theodoretus Therap. viii. p. 118, 1: ἐκείνο δὲ τοῦ Ἡρακλείτου μάλα θαυμάζω, ὅτι μένει τοὺς ἀνθρώπους ἀποθνήσκοντας ὅσα οὐκ ἔλπονται οὐδὲ δοκέουσιν.

CXXIII. Hippolytus Ref. haer. ix. 10: λέγει δὲ καὶ σαρκὸς ἀνάστασιν ταύτης φανεράς ἐν ἧ γεγενήμεθα· καὶ τὸν θεὸν οἶδε ταύτης τῆς ἀναστάσεως

CXXI. ἀνθρώπων Alexandri Aphrod. de Anima edd.

CXXIII. ἔνθα δεόντι codex: ἔνθαδε ἐόντας Bernays M. Rh. 9, p. 244: ἔνθα διὰ θεόν τε idem ap. Bunsen. Anal. Ante-Nic. iii. p. 334: ἔνθα θεόθεν τε idem de Epp. Heracl. p. 38: ἔνθα θεὸν δεῖ Sauppe: ἔνθαδε ἔστι vel ἐν θεῷ δέον τι suspic. Petersen || ἔτι ἀνίστασθαι? || φύλακα Sauppe || ἐγερτιζόντων codex: ἐγερτὶ ζώντων Bernays M. Rh. 9, p. 244: ἐγερτὶ, ζώντας ἐκ νεκρῶν idem de Epp. Heracl. p. 38: fort. ἔθνεσι ζώντων κ. ν.—Orationem ita redintegrandam suspicatur Schuster: δαίμων ἐθέλει ἔνθαδε ἐόντι ἐπίστασθαι καὶ φυλακὸς γ. ἐγερτὶ ζώντων κ. ν.

CXXIV.

Νυκτιπόλοι, μάγοι, βάκχοι, λήναι, μύσται.

CXXV.

Τὰ γὰρ νομιζόμενα κατ' ἀνθρώπους μυστήρια ἀνιερωστὶ μνεῦνται.

CXXVI.

Καὶ τοῖς ἀγάλασι τουτέοισι εὔχονται, ὁκοῖον εἴ τις τοῖς

αἴτιον οὕτως λέγων· ἔνθα †δεόντι† ἐπανίστασθαι καὶ φύλακας γίνεσθαι ἐγερτὶ ζώντων καὶ νεκρῶν—Respic. fort. Clemens Alex. Strom. v. 1, p. 649: οἶδεν γὰρ καὶ οὗτος (scil. Heraclitus) ἐκ τῆς βαρβάρου φιλοσοφίας μαθὼν τὴν διὰ πυρὸς κάθαρσιν τῶν κακῶς βεβιωκότων, ἣν ὕστερον ἐκπύρωσιν ἐκάλεσαν οἱ Στωικοί· καθ' ὃν καὶ τὸν ἰδίως ποιὸν ἀναστήσεσθαι δογματίζουσι (conf. Plutarchus de Def. orac. 10, p. 415; Tatianus Or. ad Graec. 3).

CXXIV. Clemens Alex. Protrept. 2, p. 18 (=Euseb. P. E. ii. 3, p. 66): ἄξια μὲν οὖν νυκτὸς τὰ τελέσματα καὶ πυρὸς καὶ τοῦ μεγαλήτορος, μᾶλλον δὲ ματαιόφρονος, Ἐρεχθειδῶν δήμου, πρὸς δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οὐστίνας μένει τελευτήσαντας ἄσσα οὐδὲ ἔλπονται. τίσι δὴ μαντεύεται Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος; νυκτιπόλοις μάγοις βάκχοις λήναις μύσταις· τούτοις ἀπειλεῖ τὰ μετὰ θάνατον, τούτοις μαντεύεται τὸ πῦρ. τὰ γὰρ νομιζόμενα κατ' ἀνθρώπους μυστήρια ἀνιερωστὶ μνοῦνται [μνεῦνται Euseb.]. νόμος οὖν καὶ ὑπόληψις κενὴ κτέ.

CXXV. Clemens Alex. Protrept. 2, p. 19 (=Euseb. P. E. ii. 3, p. 67) ad fr. CXXIV citatus—Respic. Arnobius adv. Nat. v. 29: ac ne quis forte a nobis tam impias arbitretur confictas res esse, Heraclito testi non postulamus ut credat, nec mysteriis volumus quid super talibus senserit ex ipsius accipiat lectione: totam interroget Graeciam, quid sibi velint hi phalli, quos per rura per oppida mos subrigit et veneratur antiquus, inveniet causas esse eas quas dicimus.

CXXVI. Clemens Alex. Protrept. 4, p. 44: σὺ δὲ ἀλλ' εἰ μὴ προφήτιδος ἐπακούεις, τοῦ γε σοῦ ἀκουσον φιλοσόφου, τοῦ Ἐφεσίου Ἡρακλείτου,

CXXV. μνεῦνται Euseb.: μνοῦνται Clementis codd.; sed v. Bernays de Epp. Heraclit. p. 134.

CXXVI. οὔ τι ed. Hoeschel. (ct codd. Oxon.): οὔτε vulg.

δόμοισι λεσχηνεύοιτο, οὐ τι γινώσκων θεοὺς οὐδ' ἥρωας, οἵτινές εἰσι.

CXXVII.

Εἰ μὴ γὰρ Διονύσῳ πομπὴν ἐποιεῦντο καὶ ὕμνεον ᾄσμα αἰδοίοισι, ἀναιδέστατα εἴργαστ' ἄν. ὠντὸς δὲ Ἀΐδης καὶ Διόνυσος, ὅτεφ μαίνονται καὶ ληναίῳζουσι.

CXXVIII.

Iamblichus de Myst. v. 15: θυσιῶν τοίνυν τίθημι διττὰ εἶδη· τὰ μὲν τῶν ἀποκεκαθαρμένων παντάπασιν ἀνθρώπων, οἷα ἐφ' ἐνὸς ἄν ποτε γένοιτο σπανίως, ὡς φησιν Ἡράκλειτος, ἢ τινων ὀλίγων εὐαριθμήτων ἀνδρῶν· τὰ δ' ἔνυλα καὶ σωματοειδῆ καὶ διὰ μεταβολῆς συνιστάμενα, οἷα τοῖς ἔτι κατεχομένοις ὑπὸ τοῦ σώματος ἀρμόζει.

τὴν ἀναισθησίαν ὀνειδίζοντος τοῖς ἀγάλμασι· Καὶ τοῖς ἀγάλμασι τουτέοισιν εὔχονται ὁκοῖον εἴ τις δόμοις λεσχηνεύοιτο—Origenes c. Cels. i. 5, p. 6: ἐν τοῖς ἐξῆς οὖν θέλων (scil. Celsus) αὐτὸ κοινοποιῆσαι ὡς οὐ πρῶτον ὑπὸ τούτου εὑρεθέν, ἐκτίθεται Ἡρακλείτου λέξιν τὴν λέγουσαν· Ὁμοια, ὡς εἴ τις τοῖς δόμοις λεσχηνεύοιτο, ποιεῖν τοὺς προσιώντας ὡς θεοῖς τοῖς ἀψύχοις—Idem c. Cels. vii. 62, p. 384 (e Celso): καὶ μὴν καὶ Ἡράκλειτος ὧδέ πως ἀποφαίνεται· Καὶ τοῖς ἀγάλμασι τουτέοισιν εὔχονται, ὁκοῖον εἴ τις τοῖς δόμοισι λεσχηνεύοιτο οὐ τι γινώσκων θεοὺς οὐδ' ἥρωας, οἵτινές εἰσι (μοχ etiam 65, p. 386).

CXXVII. Plutarchus de Iside 28, p. 362: καὶ μέντοι Ἡρακλείτου τοῦ φυσικοῦ λέγοντος, Ἄιδης καὶ Διόνυσος οὗτος ὅτε οὖν μαίνονται καὶ ληραίνουσι, εἰς ταύτην ὑπάγουσι τὴν δόξαν· οἱ γὰρ ἀξιοῦντες Ἄιδην λέγεσθαι τὸ σῶμα, τῆς ψυχῆς οἶον παραφρονούσης καὶ μεθυούσης ἐν αὐτῷ, γλίσχρως ἀλληγοροῦσι—Clemens Alex. Protrept. 2, p. 30: ὑπόμνημα τοῦ πάθους τούτου μυστικὸν φαλλοὶ κατὰ πόλεις ἀνίστανται Διονύσῳ· Εἰ μὴ γὰρ Διονύσῳ πομπὴν ἐποιεῦντο καὶ ὕμνεον ᾄσμα αἰδοίοισιν, ἀναιδέστατα εἴργασται, φησιν Ἡράκλειτος· ὠντὸς δὲ Ἀΐδης καὶ Διόνυσος, ὅτεφ μαίνονται καὶ ληναίῳζουσι, οὐ διὰ τὴν μέθην τοῦ σώματος, ὡς ἐγὼ οἶμαι, τοσοῦτον ὅσον διὰ τὴν ἐπονείδιστον τῆς ἀσελγείας ἱεροφαντίαν.

CXXVII. ἐποιεῦντο vulg.: ἐποιεῦντο Lobeck || ᾄσματα, & αἰδοίοισιν Dindorf || ἄν ἀκέστατα mutata interpunctione Lobeck || εἴργασται vulg.: εἴργαστ' ἄν Schleiermacher: εἴργαστο Lobeck.

CXXIX.

Ἄκεα.

CXXX.

Καθαίρονται δὲ αἵματι μαινόμενοι ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐς
πηλὸν ἐμβὰς πηλῶ ἀπονίζοιτο.

CXXIX. Iamblichus de Myst. i. 11: καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως αὐτὰ
(scil. ἃ προσάγεται τοῖς θεοῖς) ἄκεα Ἡράκλειτος προσεῖπεν ὡς ἐξακεσόμενα
[ἐξακούμενα Cobet] τὰ δεινὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἐξάντεις ἀπεργαζόμενα τῶν ἐν
τῇ γενέσει συμφορῶν (conf. Hom. Od. xxii. 481: οἶσε θέειον, γρηῦ,
κακῶν ἄκος).

CXXX. Apollonius Epist. 27: αἵματι βωμούς μαινοῦσιν ἱερεῖς, εἶτα
θαυμάζουσί τινες, πόθεν αἱ πόλεις ἀτυχοῦσιν ὅταν μεγάλα δυσθετήσωσιν.
ὦ τῆς ἀμαθίας. Ἡράκλειτος ἦν σοφός, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνος Ἐφεσίους ἔπεισε
μὴ πηλῶ πηλὸν καθαίρεσθαι — Gregorius Naz. Or. xxv. (xxiii.) 15,
p. 466 ed. Par. 1778: σύγχει μὲν καὶ τὴν Ἑλλήνων δεισιδαιμονίαν ὡς
πρότερον καὶ τὴν πολύθεον αὐτῶν ἀθειᾶν καὶ τοὺς παλαιοὺς θεοὺς καὶ τοὺς
νέους, καὶ τοὺς αἰσχροὺς μύθους καὶ τὰς αἰσχροτέρας θυσίας πηλῶ πηλὸν
καθαιρόντων, ὡς αὐτῶν τινος λέγοντος ἤκουσα—Elias Cretensis in Greg.
Naz. l. 1. (cod. Vat. Pii II. 6, fol. 90 r.): οὗς διαπαίζων Ἡράκλειτος,
Καθαίρονται δέ, φησίν, αἵματι μαινόμενοι ὥσπερ ἂν εἴ τις εἰς πηλὸν ἐμβὰς
πηλῶ ἀπονίζοιτο. τὸ γὰρ τοῖς τῶν ἀλόγων ζώων σώμασί τε καὶ αἵμασιν,
ἃ τοῖς θεοῖς αὐτῶν προσέφερον, οἶεσθαι καθαίρειν τὰς τῶν ἰδίων σωμάτων
ἀκαθαρσίας τὰς ἐκ τῶν μυσαρῶν καὶ ἀκαθάρτων μίξεων ἐγκεχωσμένας
αὐτοῖς, ὁμοίον γε <καὶ> τὸν ἐκ τοῦ πηλοῦ ἐμπεπλασμένον ῥύπον τοῖς
σώμασι πηλῶ πειρᾶσθαι ἀπορρύπτειν [Latine extant haec in versione
Billii p. 634 ed. Par. 1583: Gracca refero accepta Ignatio Guidi,
qui rogatu Adolphi Neubaueri humanissime ea in meum usum
e cod. Vat. exscripsit]—Respice. fort. Plotinus Enn. i. 6, p. 54:
οἶον εἴ τις δὺς εἰς πηλὸν ἢ βόρβορον, τὸ μὲν ὅπερ εἶχε κάλλος μηκέτι
προφαίνει, τοῦτο δ' ὄρῳτο ὃ παρὰ τοῦ πηλοῦ ἢ βορβόρου ἀπεμάξατο· ᾧ δὲ
τὸ αἰσχρὸν προσθήκη τοῦ ἀλλοτρίου προσῆλθε, καὶ ἔργον αὐτῷ, εἶπερ ἔσται
πάλιν καλός, ἀπονηψαμένῳ καὶ καθηραμένῳ ὅπερ ἦν εἶναι.

S P U R I A .

CXXXI.

Diog. Laert. ix. 7 : πάντα ψυχῶν εἶναι καὶ δαιμόνων πλήρη.
=fr. 52 Schuster. : conf. Schleiermacher p. 495.

CXXXII.

Diog. Laert. ix. 7 : τὴν τε οἴησιν ἱερὰν νόσον ἔλεγε.
=fr. 65 Schl. ; 33 Schust. : v. tamen Floril. Monac. 195, p. 282
Meinek.

CXXXIII.

Apollonius Epist. 18 : Ἡράκλειτος ὁ φυσικὸς ἄλογον εἶναι κατὰ φύσιν ἔφησε τὸν ἀνθρώπου. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ὥσπερ ἐστὶν ἀληθές, ἐγκαλυπτέος ἕκαστος ὁ ματαίως ἐν δόξῃ γενόμενος.
=Schleiermacher ad fr. 65.

CXXXIV.

Floril. Monac. 199, p. 283 : Ἡράκλειτος ἔφη· οἴησις προκοπῆς ἐγκοπὴ προκοπῆς.

=fr. 34 Schust. : v. Schleiermacher p. 252. Conf. Philo ap. Ioann. Damasc. S. P. 693 E, fr. p. 652 Mang. : οἴησις, ὡς ὁ τῶν ἀρχαίων λόγος, ἐστὶν ἐγκοπή προκοπῆς—Stob. Floril. iv. 88 : Βίων ἐρωτηθεὶς τί ἐστὶν ἀνοία, εἶπε· προκοπῆς ἐγκοπή—Maximus Conf. Serm. 34, p. 624 Combef. : Ἡράκλειτος ὁ φυσικὸς οἴησιν ἔλεγεν ἐγκοπὴν προκοπῆς—(conferri iubet Bernaysius Schol. Vat. ad Hippocrat. περὶ εὐσχημοσύνης 4, t. ix. p. 231 Littr. : ἡ γὰρ οἴησις οὐκ εἶ̄ πρᾶττειν ἂ̄ δεῖ, ἀμαθίας καὶ ἀτεχνίας σημεῖον τυγχάνον· οὔτε γὰρ βουλήν, οὐ σκέψιν, οὐχ ὑπομονὴν οἶδεν ὄλωσ, δι' ὧν τὰ κατὰ πάντα ἀνύονται· διόπερ ὁ τὴν οἴησιν ἔχων οὔθ' ἑαυτὸν οὔτ' ἄλλον καλὸν ἐργάσασθαι δύναται).

CXXXV.

Floril. Monac. 200, p. 283 : ὁ αὐτὸς τὴν παιδείαν ἕτερον ἥλιον εἶναι τοῖς πεπαιδευμένοις ἔλεγε.

=Schuster ad fr. 34.

CXXXVI.

Maximus Conf. Serm. 8, p. 557: Ἡρακλείτου φυσικοῦ. ἡ εὐκαιρος χάρις λιμῶ καθάπερ τροφή ἀρμόττουσα τὴν τῆς ψυχῆς ἔνδειαν ἰᾶται.

v. Schliciermaeher p. 522.

CXXXVII.

Maximus Conf. Serm. 46, p. 646: Ἡρακλείτου. συντομωτάτην ὁδὸν ὁ αὐτὸς [Theophrastus?] ἔλεγεν εἰς εὐδοξίαν τὸ γενέσθαι ἀγαθόν.

CXXXVIII.

Schol. ad Eurip. Hec. 134, t. i. p. 254 Dind.: κόπις· ὁ λάλος . . . κοπίδας τε τὰς τῶν λόγων τέχνας ἄλλοι τε καὶ Τίμαιος οὕτως γράφει· Ὡστε καὶ φαίνεσθαι μὴ τὸν Πυθαγόραν εὐράμενον τῶν ἀληθινῶν κοπίδων μηδὲ τὸν ὑφ' Ἡρακλείτου κατηγορούμενον, ἀλλ' αὐτὸν Ἡράκλειτον εἶναι τὸν ἀλαζονευόμενον.

(nolo quae Timaeus ante oculos habuit Heraclito adtribuere: si quid in loco misere corrupto cernere licet, illud saltem videre videtur, restituenda esse Πρωταγόραν et Ἡρακλείδην nomina. Heraclidis enim Pontici exstitit dialogus περὶ τοῦ ῥητορεύειν ἢ Πρωταγόρας inscriptus; saepius autem, teste Bastio ad Gregor. Corinthi. p. 603, Πρωταγόρας et Πυθαγόρας a scribis confunduntur. Neque adsentior Bergkio Heracliti nomen reponenti in Schol. ad Eurip. Alc. 983, loco artissime cohaerente cum iis quae ex Heraclide Pontico Clemens Alex. Protrept. 2, p. 34, Photius Lex. s. v. λύσιοι τελεταί servaverunt. Apud Orion. Etym. s. v. κάμηρος non Heraclitum sed Heraclidem grammaticum, qui περὶ ἐτυμολογίας scripsit, citari animadvertit iam Sturzius ad Orion. p. 254: conf. Cyrill. Lex. in Cramerī A. P. iv. p. 184.)

APPENDIX.

- I — VITA HERACLITI E DIOGENE LAERTIO.
- II — HERACLITEA EX HIPPOCRATE.
- III — SCYTHINI TEII FRAGMENTA.
- IV — HERACLITEA EX LUCIANO.
- V — HERACLITI EPISTOLAE.

APPENDIX.

I — VITA HERACLITI

E DIOGENE LAERTIO IX. 1.

(Sigla, quibus in adnotatione critica usus sum, haec sunt :—A = cod. Arundelianus : C = cod. Cantabrigiensis (vix duas partes orationis continet) : L = cod. Laurentianus LXIX 13 : M = cod. Laur. LXIX 28 : N = cod. Laur. LXIX 35 : *Fr.* = editio Frobeniana : *St.* = ed. Stephanica prior : *Cob.* = ed. Cobetiana. Tribus autem in locis, amicorum opera et studio, citare potui lectiones codicis Marciani 393 et Burbonici 253. Laurentianos, rogatu Fausti Lasinii, in meum usum contulit Nicolaus d' Anziani, hypobibliothecarius Florentinus : Arundelianum et Cantabrigiensem ipse excussi.)

(1) Ἡράκλειτος Βλύσωνος ἢ, ὡς τινες, Ἡρακίοντος Ἐφέσιος. οὗτος ἤκμαζε μὲν κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἐξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα· μεγαλόφρων δὲ γέγονε παρ' ὄντιναοῦν καὶ ὑπερόπτης, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ δῆλον ἐν ᾧ φησι· Πολυμαθὴν νόον οὐ διδάσκει· Ἡσίονον γὰρ ἂν ἐδίδαξε καὶ
5 Πυθαγόρην αὐτίς τε Ξενοφάνεα καὶ Ἐκαταῖον· εἶναι γὰρ ἐν τῷ σοφόν, ἐπίστασθαι γνώμην ἢ οἶεται κυβερνᾶσθαι πάντα διὰ πάντων. τὸν τε Ὀμηρον ἔφασκεν ἄξιον ἐκ τῶν ἀγῶνων ἐκβάλλεσθαι καὶ ῥαπίζεσθαι, καὶ Ἀρχίλοχον ὁμοίως. (2) ἔλεγε δὲ καί· Ὑβριω χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊῆν· καί, Μάχεσθαι χρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρ τοῦ νόμου ὅκως ὑπὲρ τείχεος.
10 καθάπτεται δὲ καὶ τῶν Ἐφεσιῶν ἐπὶ τῷ τὸν ἐταῖρον ἐκβαλεῖν Ἐρμόδωρον ἐν

2 ἐνάτην *Fr. St.* || 4 πολυμαθὴν AC Marc. Burb. *St.* : πολυμαθείη MN *Fr.* : πολυμαθῆ L : πολυμαθητὴ *Cob.* || 5 αἰθῆς ACL Marc. *St.* || τε] δὲ ALM Marc. || Ξενοφάνεά τε vulg. : οἰν. τε L *Cob.* || 6 ἢ οἶεται κυβερνᾶσθαι scripsi : ἦτε οἱ ἐγκυβερνήσει *St.* : ὅτε ἢ κυβερνήσαι Burb. : ὅτ' ἐγκυβερνήσαι ACLMN Marc. *Fr.* : 'qua gubernentur' Ambrosius : ἦτ' οἷη κυβερνήσει Schleiermacher *Cob.* || πάντων] πάντα A || 7 ῥαπίεσθαι C || 8 σβεννύην L : σβεννύναι M *Cob.* || ἢ πυρκ.] ὑπὲρ καίην A || 9 post νόμου add. ὑπὲρ τοῦ γενομένου L : ὑπὲρ τοῦ γινομένου AM || τείχεως L *Fr.* || 10 ἐτέρον AM

οἷς φησιν· Ἄξιον Ἐφεσίοις ἠβηδὸν ἀποθανεῖν πᾶσι καὶ τοῖς ἀνήβοις τὴν πόλιν καταλιπεῖν, οἵτινες Ἐρμόδωρον ἑωυτῶν ὀνήστον ἐξέβαλον λέγοντες, Ἡμέων μὴδὲ εἰς ὀνήστος ἔστω· εἰ δέ τις τοιοῦτος, ἄλλη τε καὶ μετ' ἄλλων. ἀξιούμενος δὲ καὶ νόμους θεῖναι πρὸς αὐτῶν ὑπερεῖδε διὰ τὸ ἤδη κεκρατῆσθαι 5 τῇ πονηρᾷ πολιτείᾳ τὴν πόλιν. (3) ἀναχωρήσας δὲ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος μετὰ τῶν παίδων ἠστραγάλιζε· περιστάντων δ' αὐτὸν τῶν Ἐφεσίων, Τί, ὦ κάκιστοι, θαυμάζετε; ἔφη· ἢ οὐ κρεῖττον τοῦτο ποιεῖν ἢ μεθ' ὑμῶν πολιτεύεσθαι; καὶ τέλος μισανθρωπήσας καὶ ἐκπατήσας ἐν τοῖς ὄρεσι διητᾶτο πῶας σιτούμενος καὶ βοτάνας. καὶ μέντοι καὶ διὰ τοῦτο περιτραπέεις εἰς ὕδερων 10 κατῆλθεν εἰς ἄστνυ καὶ τῶν ἰατρῶν αἰνιγματώδως ἐπυνθάνετο εἰ δύναται ἐξ ἐπομβρίας αὐχμὸν ποιῆσαι· τῶν δὲ μὴ συνέντων, αὐτὸν εἰς βούστασιν κατορύξας τῇ τῶν βολίτων ἀλέᾳ ἠλπισεν ἐξατμισθῆσεσθαι· οὐδὲν δ' ἀνύων οὐδ' οὕτως ἐτελεύτα βιοῦς ἔτη ἐξήκοντα. (4) καὶ ἔστιν εἰς αὐτὸν ἡμῶν οὕτως ἔχον·

15   πολλάκις Ἡράκλειτον ἐθαύμασα, πῶς ποτε τὸ ζῆν
              ᾧδε διαντλήσας δύσμορος εἶτ' ἔθανεν.
              σῶμα γὰρ ἀρδύσασα κακῆ νόσος ὕδατι φέγγος
              ἔσβεσεν ἐν βλεφάροις καὶ σκότον ἠγάγετο.

Ἐρμιππος δὲ φησι λέγειν αὐτὸν τοῖς ἰατροῖς εἴ τις δύναται τὰ ἔντερα πῖσας 20 τὸ ὑγρὸν ἐξεῤᾶσαι· ἀπειπόντων δέ, θεῖναι αὐτὸν εἰς τὸν ἥλιον καὶ κελεύειν τοὺς παῖδας βολίτοις καταπλάττειν· οὕτω δὴ κατατεινόμενον δευτεραῖον τελευτῆσαι καὶ ταφῆναι ἐν τῇ ἀγορᾷ. Νεάνθης δ' ὁ Κυζικηνός φησι μὴ δυνηθέντα αὐτὸν ἀποσπᾶσαι τὰ βόλιτα μέναι καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν ἀγνοηθέντα κυνόβρωτον γενέσθαι. (5) γέγονε δὲ θαυμάσιος ἐκ παίδων, ὅτε καὶ 25 νέος ὢν ἔφασκε μὴδὲν εἰδέναι, τέλειος μέντοι γενόμενος πάντα ἐγνωκέναι· ἠκουσέ τε οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸν ἔφη διζήσασθαι καὶ μαθεῖν πάντα παρ' ἑωυτοῦ. Σωτίων δὲ φησιν εἰρηκέναι τινὰς Ξενοφάνους αὐτὸν ἀκηκοέναι, λέγειν τε Ἀρίστωνα ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου καὶ τὸν ὕδερων αὐτὸν θεραπευθῆναι, ἀποθανεῖν δὲ ἄλλη νόσῳ. τοῦτο δὲ καὶ Ἰππόβοτος φησι. τὸ δὲ φερόμενον

2 ἑαυτὸν L || ὀνήστον Huebner Cob. : ὀνηιστὸν vulg. : ἠιστὸν M || 3 ὑμέων C || μῆδεῖς Cob. : μῆ δὲ ἴσον ἠιστὸς M || ἄλλοι Fr. || 6 παραστάντων C || 7 ἔφη] εἶπεν N || ἡμῶν M || 8 διητοῦτο Fr. || 9 καὶ διὰ] καὶ om. A Cob. || εἰς om. L Fr. || 10 εἰς om. C || αἰνιγματώδως vulg. || 11 αὐτὸν vulg. : αὐτὸν St. Cob. || εἰς om. M || βούστησιν Fr. : βουστάσιον Cob. || 12 ἐξατμίσεσθαι AL || 16 ᾧδε om. L : τῆδε M || δύσμορος M || 18 ἐκ βλεφάρων Fr. St. || σκότος M || 19 φησι λέγειν] λέγει M || ἰατροῖς] ἰατροῖς εἰπεῖν M || δύναται M || 20 ἐξῤᾶσαι M St. || 21 πῶδας M || 22 κηζικηνός A || 23 καὶ om. C || διὰ] δὴ M || 24 κυνόβρωτον C Fr. || 25 ὢν om. C Fr. ἔφασκε] ἔφασκε δὲ L || εἶναι L Fr. (conf. Maxim. Conf. Serm. 56, p. 663 Combef.) || 26 αὐτὸν St. : α τὸν codices Fr. : ἑωυτὸν Cob. || διζήσασθαι codex Menagii, Cob. (coniecerat Casaubonus) : διζήσεσθαι ACLN Marc. Fr. St. : διαζήσεσθαι M Burb. : 'semet investigandae veritati dedisse' Ambrosius || ἑωυτοῦ AM Marc. Cob. : ἑαυτοῦ CLN Burb. Fr. St. || 27 δ' ἔφησεν AL || 29 ἰππόβοτος L

αὐτοῦ βιβλίον ἔστι μὲν ἀπὸ τοῦ συνεχόντος περὶ φύσεως, διήρηται δὲ εἰς τρεῖς λόγους, εἷς τε τὸν περὶ τοῦ παντὸς καὶ πολιτικὸν καὶ θεολογικόν. (6) ἀνέθηκε δὲ αὐτὸ εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν, ὡς μὲν τινες, ἐπιτηδεύσας ἀσαφέστερον γράψαι, ὅπως οἱ δυνάμενοι προσίοιεν αὐτῷ καὶ μὴ ἐκ τοῦ 5 δημώδους εὐκαταφρόνητον ἦ. τοῦτον δὲ καὶ ὁ Τίμων ὑπογράφει λέγων,

τοῖς δ' ἔνι κοκκυστῆς ὀχλολοῖδορος Ἡράκλειτος
αἰνικτῆς ἀνόρουσε.

Θεόφραστος δὲ φησιν ὑπὸ μελαγχολίας τὰ μὲν ἡμιτελῆ τὰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα γράψαι. σημεῖον δ' αὐτοῦ τῆς μεγαλοφροσύνης Ἀντισθένης 10 φησὶν ἐν διαδοχαῖς· ἐκχωρῆσαι γὰρ τὰδελεφῶ τῆς βασιλείας. τοσαύτην δὲ δόξαν ἔσχε τὸ σύγγραμμα ὡς καὶ αἰρετιστὰς ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι τοὺς κληθέντας Ἡρακλειτεῖους. (7) ἐδόκει δὲ αὐτῷ καθολικῶς μὲν τάδε· ἐκ πυρὸς τὰ πάντα συνεστάναι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλύεσθαι, πάντα τε γίνεσθαι καθ' εἰμαρμένην καὶ διὰ τῆς ἐναντιοτροπῆς ἡρμόσθαι τὰ ὄντα, καὶ πάντα ψυχῶν 15 εἶναι καὶ δαιμόνων πλήρη. εἴρηκε δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συνισταμένων πάντων . . . παθῶν, ὅτι τε ὁ ἥλιός ἐστι τὸ μέγεθος ὅσος φαίνεται. λέγει δὲ καί, Ψυχῆς πείρατα οὐκ ἂν ἐξεύροιο πᾶσαν ἐπιπορευόμενος ὁδόν· οὕτω βαθὺν λόγον ἔχει· τὴν τε οἴησιν ἱεράν νόσον ἔλεγε καὶ τὴν ὄρασιν ψεύδεσθαι. λιμπρῶς τε ἐνίστε ἐν τῷ συγγράμματι καὶ σαφῶς ἐκβάλλει, 20 ὥστε καὶ τὸν νοθέστατον ῥαδίως γινῶναι καὶ διάρμα ψυχῆς λαβεῖν· ἢ τε βραχύτης καὶ τὸ βάρος τῆς ἐρμηνείας ἀσύγκριτον. (8) καὶ τὰ ἐπὶ μέρους δὲ αὐτῷ ὧδε ἔχει τῶν δογμάτων· πῦρ εἶναι στοιχεῖον καὶ πυρὸς ἀμοιβῆ τὰ πάντα, ἀραιώσει καὶ πυκνώσει γινόμενα· σαφῶς δὲ οὐδὲν ἐκτίθεται. γίνεσθαί τε πάντα καθ' ἐναντιότητα καὶ ρεῖν τὰ ὅλα ποταμοῦ δίκην· πεπεράνθαι τε τὸ 25 πᾶν καὶ εἶνα εἶναι κόσμον· γεννᾶσθαι τε αὐτὸν ἐκ πυρὸς καὶ πάλιν ἐκπυροῦσθαι κατὰ τινος περιόδου ἐναλλάξ τὸν σύμπαντα αἰῶνα, τοῦτο δὲ γίνεσθαι καθ' εἰμαρμένην. τῶν δὲ ἐναντίων τὸ μὲν ἐπὶ τὴν γένεσιν ἄγον καλεῖσθαι πόλεμον καὶ ἔριν, τὸ δ' ἐπὶ τὴν ἐκπύρωσιν ὁμολογίαν καὶ εἰρήνην· καὶ τὴν

1 διείρηται C || 2 πολιτικὸν] τὸν πολιτικὸν Cob. || 4 προσίοιεναι M || 5 εἶη Cob. || 6 δὲ νι LM: ἔπι Meinekus coni. || κοκκυστῆς L St. Cob.: κοκκυστοῖς A: κοκκυστῆς N: κοκνίστοισι M: κυκυστῆς Fr. || 7 αἰνικτῆς M || 10 ἐν ταῖς διατριβαῖς AL || διαχωρῆσαι L || 11 λέγεσθαι? || 12 ἡρακλητεῖους ACN Fr. || 13 τε om. A: δὲ M || 15 τῷ om. MN || 16 πάντων Cob. Ambrosius: om. codices Fr. St.; lacunam indicavi || [παθῶν] Cob. || 17 λέγει Lipsius Hermannus Cob.: λέγεται codices Fr. St. || πείρατα Hermannus Cob.: πειράται ἂν ALN Marc.: παρᾶται ἂν Fr.: πειρατέον M Burb.: περατέον ἂν St. || ἐξεύροιο Cob.: ἐξεύροι ὁ vulg.: εὔροι ὁ L || 19 σοφῶς AM St. || ἐκβάλλει ὥστε M St. Cob.: ἐκβόλων τε ALN Fr.: 'loquitur' Ambrosius: fort. ἐκβοᾶ ὥστε || 20 τὸν] τὸ A m. pr. Fr. || τὸ τε βραχὺ Fr. || 21 καὶ τὸ βάρος om. Fr. || 22 ἀμοιβῆ scripsi: ἀμοιβῆν vulg.: 'vicissitudine' Ambrosius || 23 ἀραιώσει A || γινόμενα] τὰ γινόμενα CN || ἐκτιθέναι C || 24 τε om. Fr. St. || πεπεράνθαι Cob.: πεπεράσθαι vulg. || 26 ἐναλλάξ L

μεταβολὴν ὁδὸν ἄνω κάτω, τὸν τε κόσμον γίνεσθαι κατὰ ταύτην. (9) πυκνού-
 μενον γὰρ τὸ πῦρ ἐξυγραινέσθαι συνιστάμενόν τε γίνεσθαι ὕδωρ, πηγνύμενον
 δὲ τὸ ὕδωρ εἰς γῆν τρέπεσθαι· καὶ ταύτην ὁδὸν ἐπὶ τὸ κάτω εἶναι λέγει·
 πάλιν τε αὖ τὴν γῆν χεῖσθαι, ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ γίνεσθαι, ἐκ δὲ τούτου τὰ λοιπά,
 5 σχεδὸν πάντα ἐπὶ τὴν ἀναθυμίασιν ἀνάγων τὴν ἀπὸ τῆς θαλάττης· αὕτη δὲ
 ἐστὶν ἢ ἐπὶ τὸ ἄνω ὁδός. γίνεσθαι δὲ ἀναθυμιάσεις ἀπὸ τε γῆς καὶ θαλάττης
 ἅς μὲν λαμπρὰς καὶ καθαρὰς, ἅς δὲ σκοτεινάς. αὔξεσθαι δὲ τὸ μὲν πῦρ ὑπὸ
 τῶν λαμπρῶν, τὸ δὲ ὑγρὸν ὑπὸ τῶν ἐτέρων. τὸ δὲ περιέχον ὁποῖόν ἐστιν
 10 ἡμᾶς, ἐν αἷς ἀθροιζόμενας τὰς λαμπρὰς ἀναθυμιάσεις ἀποτελεῖν φλόγας, ἅς
 εἶναι τὰ ἄστρα. (10) λαμπροτάτην δὲ εἶναι τὴν τοῦ ἡλίου φλόγα καὶ
 θερμοτάτην· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἄστρα πλείον ἀπέχειν ἀπὸ γῆς καὶ διὰ τοῦτο
 ἦττον λάμπειν καὶ θάλπειν· τὴν δὲ σελήνην προσγειοτέραν οὖσαν μὴ διὰ τοῦ
 καθαροῦ φέρεσθαι τόπου· τὸν μὲντοι ἥλιον ἐν διαυγεί καὶ ἀμιγεί κείσθαι καὶ
 15 σύμμετρον ἀφ' ἡμῶν ἔχειν διάστημα· τοιγάρτοι μᾶλλον θερμαίνειν τε καὶ
 φωτίζειν. ἐκλείπειν τε ἥλιον καὶ σελήνην ἄνω στρεφομένων τῶν σκαφῶν·
 τοὺς τε κατὰ μῆνα τῆς σελήνης σχηματισμοὺς γίνεσθαι στρεφομένης ἐν αὐτῇ
 κατὰ μικρὸν τῆς σκάφης. ἡμέραν τε καὶ νύκτα γίνεσθαι καὶ μῆνας καὶ ὥρας
 ἐτείους καὶ ἐνιαυτοὺς ἑτεοῦς τε καὶ πνεύματα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια κατὰ τὰς
 20 διαφόρους ἀναθυμιάσεις. (11) τὴν μὲν γὰρ λαμπρὰν ἀναθυμίασιν φλογω-
 θέισαν ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ ἡλίου ἡμέραν ποιεῖν, τὴν δὲ ἐναντίαν ἐπικρατήσασαν
 νύκτα ἀποτελεῖν· καὶ ἐκ μὲν τοῦ λαμπροῦ τὸ θερμὸν αὐξανόμενον θέρος ποιεῖν,
 ἐκ δὲ τοῦ σκοτεινοῦ τὸ ὑγρὸν πλεονάζον χειμῶνα ἀπεργάζεσθαι· ἀκολουθῶς
 δὲ τούτοις καὶ περὶ τῶν ἄλλων αἰτιολογεῖ. περὶ δὲ τῆς γῆς οὐδὲν ἀποφαίνεται
 25 ποία τίς ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν σκαφῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἦν αὐτῷ τὰ
 δοκοῦντα. τὰ δὲ περὶ Σωκράτους καὶ ὅσα ἐντυχῶν τῷ συγγράμματι εἴποι,
 κομίσαντος Εὐριπίδου, καθά φησιν Ἀρίστων, ἐν τῷ περὶ Σωκράτους εἰρήκαμεν.
 (12) Σέλευκος μὲντοι φησὶν ὁ γραμματικὸς Κρότωνά τινα ἱστορεῖν ἐν τῷ
 Κατακλυμβητῇ, Κράτητά τινα πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα κομίσαι τὸ βιβλίον.
 30 ὃν καὶ εἰπεῖν Δηλίου τινὸς δεῖσθαι κολουμβητοῦ ὃς οὐκ ἀποπνιγῆσεται ἐν
 αὐτῷ. ἐπιγράφουσι δὲ αὐτὸ οἱ μὲν Μούσας, οἱ δὲ περὶ φύσεως, Διόδοτος δὲ
 ἀκριβὲς οἰάκισμα πρὸς στάθμην βίου,

1 μεταβολὴν om. L || 3 λέγει L Cob.: om. vulg. || 4 αὖ scripsi: αὐτὴν
 vulg. || 5 πάντα om. ACM Fr. || ἐπὶ τὴν] ἐπὶ L: ἐπὶ τὴν ἀναθυμίασιν om. Fr.
 || ἄγων Fr. || 5-6 αὕτη . . . θαλάττης om. A || 7 ἀπὸ C || 10 ἀθροιζόμενας A
 || 13 διὰ τοῦ om. Fr. || 14 διαυγῆ καὶ ἀμιγῆ C Fr. || fort. κινεῖσθαι || 18
 σκάφεις A || 19 ἐτείους A St. Cob.: om. Fr.: ἐτίους C: αἰτίους LN: ἔτους M
 || τὰς om. C || 21 ἐπικρατήσασα L || 22 ἀποτελεῖ L || 23 ὑπερπλεονάζον M
 || ἀπεργάσασθαι L || ἀκολουθῶς δὲ] δὲ om. A || 24 τούτων M || ἄλων A
 || 25 ποία τίς ἐστίν ἀλλ' οὐδὲ] καὶ L || ἦν L Cob.: εἶναι vulg. || 27 στρατῶν M
 || 28 τινα om. AM || 30 ὃν Fr. St. Cob.: om. codices || 31 αὐτὸ] αὐτῷ AL
 || 32 οἰάκισμα MN || σταθμὸν Buttmanus Cob.

ἄλλοι γνώμην † ἡθῶν † τρόπον κόσμου ἐνὸς τῶν ξυμπάντων. φισὶ δὲ αὐτὸν ἐρωτήθέντα διὰ τί σιωπᾶ, φάνει, Ἵνα ὑμεῖς λαλήτε. ἐπόθησε δὲ αὐτοῦ καὶ Δαρεῖος μετασχεῖν καὶ ἔγραψεν ὧδε πρὸς αὐτόν.

(13) Βασιλεὺς Δαρεῖος πατρὸς Ὑστάσπεω Ἡράκλειτον Ἐφέσιον
5 σοφὸν ἄνδρα προσαγορεύει χαίρειν.

Καταβέβλησαι λόγον περὶ φύσεως δυσνόητόν τε καὶ δυσεξήγητον ἔν τισι μὲν οὖν ἐρμηνευόμενος κατὰ λέξιν σὴν δοκεῖ δύναμιν τινα περιέχειν θεωρίας κόσμου τε τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν ἐν τούτῳ γινομένων, ἄπερ ἐστὶν ἐν θειοτάτῃ κείμενα κινήσει· τῶν δὲ πλείστων ἐποχὴν ἔχοντα, ὥστε καὶ τοὺς ἐπὶ πλείστον
10 μετεσχηκότας συγγραμμάτων διαπορεῖσθαι τῆς ὀρθῆς δοκούσης γεγράφθαι παρὰ σοὶ ἐξηγήσεως. βασιλεὺς οὖν Δαρεῖος Ὑστάσπου βούλεται τῆς σῆς ἀκρόασεως μετασχεῖν καὶ παιδείας Ἑλληνικῆς. ἔρχου δὴ συντόμως πρὸς ἐμὴν ὄψιν καὶ βασιλείου οἶκον. (14) Ἑλλανες γὰρ ἐπὶ τὸ πλείστον ἀνεπισήμαντοι σοφοῖς ἀνδράσιν ὄντες παρορῶσι τὰ καλῶς ὑπὲρ αὐτῶν ἐνδεικνύμενα
15 πρὸς σπουδαίαν ἀκοὴν καὶ μάθησιν. παρ' ἐμοὶ δὲ ὑπάρχει σοι πᾶσα μὲν προεδρία, καθ' ἡμέραν δὲ καλὴ καὶ σπουδαία προσαγόρευσις καὶ βίος εὐδόκιμος σαῖς παραινέσεσιν.

Ἡράκλειτος Ἐφέσιος βασιλεῖ Δαρείῳ πατρὸς
Ὑστάσπεω χαίρειν.

20 Ὅκόσοι τυγχάνουσιν ὄντες ἐπιχθόνιοι τῆς μὲν ἀληθείης καὶ δικαιοπραγμοσύνης ἀπέχονται, ἀπληστίῃ δὲ καὶ δοξοκοπίῃ προσέχουσι κακῆς ἕνεκα ἀνοίης. ἐγὼ δὲ ἀμνηστὴν ἔχων πάσης πονηρίας καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειούμενον φθόνῳ καὶ διὰ τὸ περιύστασθαι ὑπερηφανίας, οὐκ ἂν ἀφικοίμην εἰς Περσῶν χώραν, ὀλίγοις ἀρκεόμενος κατ' ἐμὴν γνώμην.

25 Τοιοῦτος μὲν ἀνὴρ καὶ πρὸς βασιλεία. (15) Δημήτριος δὲ φησιν ἐν τοῖς ὁμωνύμοις καὶ Ἀθηναίων αὐτὸν ὑπερφρονῆσαι, δόξαν ἔχοντα παμπλείστην· καταφρονούμενόν τε ὑπὸ τῶν Ἐφεσίων ἐλέσθαι μᾶλλον τὰ οἰκεία. μέμνηται

1 ἡθῶν A : ἦτοι susp. Bernaysius || τρόπον κόσμου scripsi (praeunte Bernaysio) : τρόπον κόσμον vulg. (κόσμον A) || 2 λαλίτε LMN || 4 ὑστάσπεος A || 5 [χαίρειν] Cob. || 6 λόγῳ L || φύσιος St. || 7 ἐρμηνευόμενον L || περιέχειν] ἔχειν περι L || 9 ἐπιπλείστον vulg. : ἐπὶ πλείστον Huebner Cob. : πλείστων M || 10 μετεσχηκότας AN St. Cob. : μετασχηκότας CLM Fr. || Ἑλληνικῶν post συγγραμμάτων add. Cob. || δοκούσις A || 11 παρὰ σοὶ Huebner Cob. : παρά σοι vulg. || ὑστάσπου AL Fr. St. : ὑστάσπου CMN Cob. || τῆς om. M || 13 Ἑλλανες Menagius Cob. || 14 ὑπὲρ αὐτῶν] ὑπό τινος M || 15 σοι om. A || 17 σαῖς παρ.] αἷς δὴ παρ. ἀπεκρίνατο οὕτως M : σ. π. Ἡράκλειτος ἀπεκρίνατο οὕτως Cob. : add. 'vale. bis ille ita respondit' Ambrosius || 19 ὑστάσπεος L : ὑστάσπεος A || 20 ἐπιχθόνιοι Fr. || ἀληθείας AMN : ἀληθείης Cob. || 21 δοξοποιή C || ἀνοίης C || 22 ἀμνηστὴν M || πάσις A || ἐκφεύγων M || παντὶ M : πάντως Cob. || οἰκειουμένου Fr. || 23 φθόνῳ M Cob. : φθόνου vulg. || ὑπερηφανίην Cob. || ἀφικοίμην AL || 24 χώραν M || ἀρκεόμενος L : ἀρκεόμενος Fr. || 25 ἀνὴρ Cob. : ὁ ἀνὴρ C St. : ἀνὴρ vulg. || 26 δόξης Fr.

αὐτοῦ καὶ ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογία. πλείστοί τε
 εἰσιν ὅσοι ἐξήγηται αὐτοῦ τὸ σύγγραμμα· καὶ γὰρ Ἄντισθένης καὶ Ἡρα-
 κλείδης ὁ Ποντικὸς Κλεάνθης τε [ὁ Ποντικὸς] καὶ Σφαίρος ὁ στωικός, πρὸς δὲ
 Πανσανίας ὁ κληθεὶς Ἡρακλειτιστής, Νικομήδης τε καὶ Διούσιος· τῶν δὲ
 5 γραμματικῶν Διόδωτος, ὃς οὐ φησι περὶ φύσεως εἶναι τὸ σύγγραμμα ἀλλὰ
 περὶ πολιτείας, τὸ δὲ περὶ φύσεως ἐν παραδείγματος εἶδει κείσθαι. (16)
 Ἰερώνυμος δὲ φησι καὶ Σκυθῖνον τὸν τῶν ἰάμβων ποιητὴν ἐπιβαλέσθαι τὸν
 ἐκείνου λόγον διὰ μέτρου ἐκβαλεῖν. πολλά τε εἰς αὐτὸν ἐπιγράμματα φέρεται,
 ἀτὰρ δὴ καὶ τόδε·

10 Ἡράκλειτος ἐγώ. τί μ' ἄνω κάτω ἔλκετ' ἄμουσοι;
 οὐχ ὑμῖν ἐπόνουν, τοῖς δ' ἔμ' ἐπισταμένοις.
 εἷς ἐμοὶ ἄνθρωπος τρισμῦριοι, οἱ δ' ἀνάριθμοι
 οὐδεῖς. ταῦτ' αὐδῶ καὶ παρὰ Περσεφόνη.
 καὶ ἄλλο τοιόνδε·

15 μὴ ταχὺς Ἡρακλείτου ἐπ' ὀμφαλὸν εἶλεε βίβλον
 τοῦφασίου· μάλα τοι δύσβατος ἀτραπιτός.
 ὀρφνὴ καὶ σκότος ἐστὶν ἀλάμπητον· ἦν δέ σε μύστης
 εἰσαγάγη, φανεροῦ λαμπρότερ' ἡελίου.

(17) Γεγόνασι δὲ Ἡράκλειτοι πέντε· πρῶτος αὐτὸς οὗτος· δεύτερος ποιητῆς
 20 λυρικός, οὗ ἐστι τῶν δώδεκα θεῶν ἐγκώμιον· τρίτος ἐλεγείας ποιητῆς Ἀλι-
 καρνασεύς, εἰς ὃν Καλλιμάχος πεποίηκεν οὕτως·

εἰπέ τις, Ἡράκλειτε, τεὸν μόρον, ἐς δ' ἐμέ δάκρυ
 ἦγαγεν, ἐμνήσθην δ' ὀσσάκις ἀμφοτέροι
 ἦλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν. ἀλλὰ σὺ μὲν που,
 25 ξεῖν' Ἀλικαρνασεῦ, τετράπαλαι σποδιή.
 αἰ δὲ τεαὶ ζώουσιν ἀηδόνες, ἦσιν ὁ πάντων
 ἀρπάκτης Ἀΐδης οὐκ ἐπὶ χεῖρα βαλεῖ.

τέταρτος Λέσβιος, ἱστορίαν γεγραφὼς Μακεδονικὴν· πέμπτος σπουδογέλιος,
 ἀπὸ κιθαρωδίας μεταβιβηκῶς εἰς τόδε τὸ εἶδος.

1 σωκράτου Fr. || 3 [ὁ Ποντικὸς] om. Cob. || 4 Ἡρακλείδης κληθεὶς ὁ νικο-
 μηδεὶς M || 6 φύσιν N m. pr. || 7 σκυτινὸν M || ἐπιβαλέσθαι AM Cob. :
 ἐπιβάλλεσθαι LN Fr. St. || 8 διὰ μέτρου] ἐκ διαμέτρου L || ἐκβαλεῖν M :
 ἐκβάλλειν Cob. || 10 μ' ἄνω Meinekius Cob. : με ὦν AMN St. : με ὦν L : μ' ὦν
 Fr. || 11 δ' ἔμ' Cob. : δέ μ' vulg. || 13 ἀδῶ Fr. || Φερσεφόνη Cob. || 15 εἶλεε
 M Cob. : εἶλεε AL St. : εἶλhes (εἶλεes m. alt.) N : εἶλεο Fr. || 16 τοῦ ἐφείσιου
 LN Fr. || ἀτραπιτός Fr. || 17 ἦν Fr. || 18 λαμπρότερα L || 20 ἀλικαρνασσεὺς A
 St. || 22 δέ με AL || 23 ἐμνήσθην L : ἐμνίσθην M : ἐμνήσθη Fr. || 24 ἴλιον M :
 ἡέλιον Fr. || κατεδύσαμεν MN St. Cob. : κατελύσαμεν AL Fr. || 25 ἀλικαρ-
 νασεῦ LN Cob. : ἀλικαρνασοῦ AM Fr. : ἀλικαρνασεῦ St. || τετράπαλαι A St.
 Cob. : τέτρα πάλαι LMN : τέφρα πάλαι Fr. || 26 αἰ] δὴ AM || 27 ἀρπακτῆρ
 M St. || 28 ἱστορίαν om. Fr. || σπουδογέλιος Huebner Cob. : σπουδογελοῖος
 vulg. || 29 τόδε add. Cob. : τοῦτο Menagius

II — HERACLITEA

EX HIPPOCRATIS, QUEM VOCANT, ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΤΗΣ LIB. I.

(Numeri Romani capitula editionis Littréianae indicant. In textu constituendo Littréium fere secutus sum, ita tamen ut aliter interdum orationem distinguerem, ac saepius codicis Vindobonensis scripturam revocarem. Graviolem nostri et Littréiani textus discrepantiam semper adnotavi; ceteram lectionis varietatem parcius commemorandam duxi. Siglis usus sum his:— L = Littré: θ = cod. Vindob.: E = cod. Paris. 2255.)

III. Συνίσταται μὲν οὖν τὰ ζῶα τά τε ἄλλα πάντα καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ δυοῖν, διαφόροιν μὲν τὴν δύναμιν συμφόροιν δὲ τὴν χρῆσιν, πυρὸς λέγω καὶ ὕδατος. ταῦτα δὲ συναμφότερα αὐτάρκεά ἐστι τοῖσί τε ἄλλοισι πᾶσι καὶ ἀλλήλοισιν, ἐκάτερον δὲ χωρὶς οὔτε αὐτὸ ἑωυτῷ οὔτε ἄλλῳ οὐδενί. τὴν μὲν
5 οὖν δύναμιν αὐτῶν ἔχει ἐκάτερον τοιήνδε· τὸ μὲν γὰρ πῦρ δύναται πάντα διὰ παντὸς κινήσαι, τὸ δὲ ὕδωρ πάντα διὰ παντὸς θρέψαι· ἐν μέρει δὲ ἐκάτερον κρατέει καὶ κρατέεται ἐς τὸ μῆκιστον καὶ [τὸ] ἐλάχιστον ὡς ἀνυστόν. οὐδέτερον γὰρ κρατῆσαι παντελῶς δύναται διὰ τὰδε· τὸ μὲν πῦρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ ὕδατος ἐπιλείπει ἢ τροφή· ἀποτρέπεται οὖν ὀκόθεν μέλλει
10 τρέφεσθαι· τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ πυρὸς ἐπιλείπει ἢ κίνησις· ἴσταται οὖν ἐν τούτῳ, ὀκόταν δὲ στηῆ, οὐκ ἔτι ἐγκρατές ἐστίν, ἀλλ' ἦδη τῷ ἐμπίπτουσι πυρὶ ἐς τὴν τροφήν καταναλίσκεται. οὐδέτερον δὲ διὰ ταῦτα δύναται κρατῆσαι παντελῶς· εἰ δὲ κοτε κρατηθείη καὶ ὀκότερον, οὐδὲν ἂν εἴη τῶν νῦν ἐόντων ὥσπερ ἔχει νῦν· οὔτῳ δὲ ἐχόντων αἰεὶ ἔσται ταῦτα, καὶ
15 οὐδέτερον καὶ οὐδαμὰ ἐπιλείψει. τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, ὥσπερ εἴρηται μοι, αὐτάρκεά ἐστι πᾶσι διὰ παντὸς ἐς τὸ μῆκιστον καὶ τοῦλάχιστον ὡσαύτως.

IV. Τούτων δὲ πρόσκειται ἐκατέρῳ τὰδε· τῷ μὲν πυρὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ξηρὸν, τῷ δὲ ὕδατι τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ὑγρὸν· ἔχει δὲ ἀπ' ἀλλήλων τὸ μὲν πῦρ

13 post ὀκότερον add. πρότερον Lθ || 14 ταῦτα Bernays: τὰ αὐτὰ L vulg.
|| 15 οὐδέτερον Bernays: οὐδέτερα L vulg. || οὐδὲ ἅμα L vulg.: οὐδαμὰ θ Ermerins

- ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ ὑγρόν· ἔτι γὰρ ἐν πυρὶ ὑγρότης· τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ξηρόν· ἔτι γὰρ καὶ ἐν ὕδατι ξηρόν. οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, ἐς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ἰδέας ἀποκρίνονται ἀπ' ἀλλήλων καὶ σπερμάτων καὶ ζώων, οὐδὲν ὁμοίων ἀλλήλοισιν οὔτε τὴν ὄψιν οὔτε τὴν δύναμιν· ἄτε γὰρ οὔποτε
 5 κατὰ τωὺτὸ ἰσταμένων, ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιουμένων ἐπὶ τὰ καὶ ἐπὶ τά, ἀνόμοια ἐξ ἀνάγκης γίνεται καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀποκρινόμενα. ἀπόλλυται μὲν νυν οὐδὲν ἀπάντων χρημάτων, οὐδὲ γίνεται ὅτι μὴ καὶ πρόσθεν ἦν· συμμισγόμενα δὲ καὶ διακρινόμενα ἀλλοιοῦνται· νομίζεται δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν ἐξ Ἄιδου ἐς φάος αὐξηθὲν γενέσθαι, τὰ δὲ ἐκ τοῦ φάεος ἐς Ἄιδην μειωθέντα ἀπολέσθαι.
 10 ὀφθαλμοῖσι γὰρ πιστεύουσι μᾶλλον ἢ γνώμη, οὐχ ἱκανοῖς εἶναι οὐδὲ περὶ τῶν ὀρεομένων κρίναι· ἐγὼ δὲ τάδε γνώμη ἐξηγέομαι. ζῶει γὰρ κάκεινα καὶ τάδε· καὶ οὔτε, εἰ ζῶον, ἀποθανεῖν οἶόν τε, εἰ μὴ μετὰ πάντων· ποῦ γὰρ ἀποθανεῖται; οὔτε τὸ μὴ ὄν γενέσθαι· πόθεν γὰρ ἔσται; ἀλλ' αὐξεται πάντα μειοῦνται καὶ ἐς τὸ μῆκιστον καὶ [ἐς τὸ] ἐλάχιστον, τῶν γε δυνατῶν. ὅτι δ'
 15 ἂν διαλέγωμαι γενέσθαι κάπολέσθαι, τῶν πολλῶν εἵνεκεν ἐρμηνεύω· ταῦτά δὲ συμμίσγεσθαι καὶ διακρίνεσθαι δηλῶ. ἔχει δὲ ὧδε· γενέσθαι καὶ ἀπολέσθαι τωυτό, συμμιγῆναι καὶ διακριθῆναι τωυτό, αὐξηθῆναι καὶ μειωθῆναι τωυτό· γενέσθαι καὶ συμμιγῆναι τωυτό, ἀπολέσθαι [μειωθῆναι] διακριθῆναι τωυτό· ἕκαστον πρὸς πάντα καὶ πάντα πρὸς ἕκαστον τωυτό, καὶ οὐδὲν πάντων τωυτό.
 20 ὁ νόμος γὰρ τῇ φύσει περὶ τούτων ἐναντίος.

V. Χωρεῖ δὲ πάντα καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἄνω καὶ κάτω ἀμειβόμενα. ἡμέρη καὶ εὐφρόνη ἐπὶ τὸ μῆκιστον καὶ ἐλάχιστον, † ὡς καὶ τῇ σελήνῃ τὸ μῆκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον, πυρὸς ἔφοδος καὶ ὕδατος † ἡλιος ἐπὶ τὸ μακρότατον καὶ βραχύτατον· πάντα ταῦτά καὶ οὐ ταῦτά· φάος Ζηνί, σκότος Ἄιδῃ, φάος
 25 Ἄιδῃ, σκότος Ζηνί· φοιτᾷ κείνα ὧδε καὶ τάδε κείσε πάσαν ὥρην, διαπρησόμενα κείνά τε τὰ τῶνδε τάδε τ' αὖ τὰ κείνων.

Καὶ τὰ μὲν πρήσσουσιν οὐκ οἶδασιν, ἃ δὲ οὐ πρήσσουσι δοκέουσιν εἰδέναι· καὶ τὰ μὲν ὀρέουσιν οὐ γνώσκουσιν, ἀλλὰ κως αὐτοῖσι πάντα γίνεται δι' ἀνάγκην θείην καὶ ἃ βούλονται καὶ ἃ μὴ βούλονται.
 30 Φοιτώντων δὲ ἐκείνων ὧδε καὶ τῶνδ' ἐκεῖσε, συμμισγομένων πρὸς ἄλληλα, τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἕκαστον ἔκπληροῖ καὶ ἐπὶ τὸ μέζον καὶ ἐπὶ τὸ μείον. φθορὴ δὲ πᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μέζονι ἀπὸ τοῦ μείονος καὶ τῷ μείονι ἀπὸ

2 ἐς add. Zwinger, om. L || 5 ἰσταμένων vulg.: ἰστάμενα Lθ || ἀλλοιουμένων vulg.: ἀλλοιούμενα Lθ || ἔπειτα καὶ ἔπειτα codd., corr. Coraes || 6 μὲν νυν θ: μὲν οὖν LE || 8 ὑπὸ Eθ: παρὰ L || τὰ θ: τὸ L || 9 μειωθέν L || 15 κάπολέσθαι scripsi: ἢ ἀπολέσθαι Lθ: καὶ τὸ ἀπολέσθαι vulg. || ταῦτά Bernays: ταῦτα L vulg. || 18 καὶ post γενέσθαι om. L vulg., habet θ || 21 χωρεῖ Bernays: χωρὶς vulg. || 25 post φοιτᾷ add. καὶ μετακινεῖται L (om. θ) || post ὥρην add. πᾶσαν χώραν Lθ || 26 τ' αὖ τὰ scripsi: ταῦτα vulg.: τε τὰ Lθ || 27 καὶ θ' & L || 28 καὶ θ' ἃ L || ἀλλὰ κως scripsi: ἀλλ' ὅκως Eθ: ἀλλ' ὅμως L || 30 καὶ τῶνδ' E: τῶν δέ τε L: τῶν δέ τι θ

τοῦ μέζονος· αὖξεται τὸ μέζον ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος καὶ τὸ ἔλασσον ἀπὸ τοῦ μέζονος.

VI. Τὰ τ' ἄλλα πάντα καὶ ψυχὴ ἀνθρώπου καὶ σῶμα, ὁκοῖον ἢ ψυχῇ, διακοσμέεται. ἐσέρπει δὲ ἐς ἄνθρωπον μέρεια μερέων ὄλα ὄλων, ἔχοντα
 5 σύγκρησιν πυρὸς καὶ ὕδατος, τὰ μὲν ληψόμενα τὰ δὲ δώσοντα· καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα πλείον ποιεῖ, τὰ δὲ δίδόντα μείον. πρίουσιν ἄνθρωποι ξύλον, ὁ μὲν ἔλκει ὁ δὲ ὠθέει· τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιέουσι, μείον δὲ ποιέοντες πλείον ποιέουσι. τοιοῦτον φύσις ἀνθρώπων, τὸ μὲν ὠθέει τὸ δὲ ἔλκει, τὸ μὲν δίδωσι τὸ δὲ λαμβάνει· καὶ τῷ μὲν δίδωσι τοῦ δὲ λαμβάνει, καὶ τῷ μὲν δίδωσι τοσ-
 10 οὔτῳ πλέον, οὗ δὲ λαμβάνει τοσοῦτῳ μείον. χώρην δὲ ἕκαστον φυλάσσει τὴν ἑωυτοῦ, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τὸ μείον ἰόντα διακρίνεται ἐς τὴν ἐλάσσονα χώρην, τὰ δὲ ἐπὶ τὸ μέζον πορευόμενα συμμισγόμενα ἐξαλλάσσει ἐς τὴν μέζω τάξιν· τὰ δὲ ξείνα [μὴ ὁμότροπα] ὠθέεται ἐκ χώρης ἀλλοτρίης. ἐκάστη δὲ ψυχὴ μέζω καὶ ἐλάσσω ἔχουσα περιφοιτᾷ τὰ μόρια τὰ ἑωυτῆς, οὔτε προσθέσιος οὔτε
 15 ἀφαιρέσιος δεομένη τῶν μερέων, κατὰ δὲ αὖξησιν τῶν ὑπαρχόντων καὶ μείωσιν δεομένη χώρης, ἕκαστα διαπρήσσεται, ἐς ἣντινα ἂν ἐσέλθῃ, καὶ δέχεται τὰ προσπίπτοντα. οὐ γὰρ δύναται τὸ μὴ ὁμότροπον ἐν τοῖσιν ἀσυμφόροισι χωρίοισιν ἐμμένειν· πλανᾶται μὲν γὰρ ἀγνώμονα, συγγινόμενα δὲ ἀλλήλοισι γινώσκει πρὸς ὃ προσίζει· προσίζει γὰρ τὸ σύμφορον τῷ συμφόρῳ, τὸ δὲ
 20 ἀσύμφορον πολεμεῖ καὶ μάχεται καὶ διαλλάσσει ἀπ' ἀλλήλων. διὰ τοῦτο ἀνθρώπου ψυχὴ ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται, ἐν ἄλλῳ δὲ οὐδενὶ καὶ τῶν ἄλλων ζώων τῶν μεγάλων. ὡσαύτως ὅσα ἄλλως ἀπ' ἄλλων ὑπὸ βίης ἀποκρίνεται.

VII. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ζώων ἑάσω, περὶ δὲ ἀνθρώπου δηλώσω.
 25 ἐσέρπει γὰρ ἐς ἄνθρωπον ψυχὴ πυρὸς καὶ ὕδατος σύγκρασιν ἔχουσα, μοῖραν σώματος ἀνθρώπου· ταῦτα δὲ καὶ θήλεα καὶ ἄρσενα καὶ πολλὰ καὶ παντοῖα, τρέφεται δὲ καὶ αὖξεται διαίτη τῇ περ ἄνθρωπος· ἀνάγκη δὴ τὰ μέρεια ἔχειν πάντα τὰ ἐσιόντα· οὐ τινος γὰρ μὴ ἐνεῖη μοῖρα ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἂν αὖξηθείη οὔτε πολλῆς τροφῆς ἐπιούσης οὔτε ὀλίγης· οὐ γὰρ ἔχει τὸ προσαιξόμενον·
 30 ἔχον δὲ πάντα αὖξεται ἐν χώρῃ τῇ ἑωυτοῦ ἕκαστον, τροφῆς ἐπιούσης ἀπὸ ὕδατος ξηροῦ καὶ πυρὸς ὑγροῦ· καὶ τὰ μὲν εἴσω βιαζόμενα τὰ δε ἔξω. ὡσπερ οἱ τέκτονες τὸ ξύλον πρίουσιν· ὁ μὲν ἔλκει, ὁ δὲ ὠθέει, τὸ αὐτὸ ποιέοντες, κάτω δ' ὁ πιέζων τὸν ἄνω ἔλκει· οὐ γὰρ ἂν παραδέχοιτο κάτω ἰέναι· ἦν δὲ βιάζονται, παντὸς ἀμαρτήσονται· τοιοῦτον τροφή ἀνθρώπου· τὸ μὲν

1 αὐξάνεται καὶ τὸ L || 3 τὰ τ' Bernays : τὰ δὲ LEΘ || 8 τοιοῦτον EΘ : τὸ δ' αὐτὸ καὶ L || 10 οὗ δὲ scripsi : οὐδὲν θ : ὁ δὲ E : τοῦ δὲ L || 14 οὔτε θ : οὐ L || οὔτε θ : οὐδὲ L || 16 καὶ δέχεται L : καὶ δέχεται E : ἀνεχέται θ || 18 ἐμμένειν] μὴ ὁμονοεῖν θ || 22 ὁκόσα δὲ ἄλλως L || 25 γὰρ θ : δὲ L vulg. || ἔχουσαν θ || 27 τῇ περὶ τὸν ἄνθρωπον L || δὴ scripsi : δὲ L vulg. || 31 καὶ τὰ θ : τὰ L vulg. || 32 ὁ μὲν θ : καὶ ὁ μὲν L vulg. || 34 βιάζεται θ || ἀμαρτήσεται θ

ἔλκει, τὸ δὲ ὠθέει, εἴσω δὲ βιαζόμενον ἔξω ἔρπει, ἣν δὲ βιῆται παρὰ καιρὸν, παντὸς ἀποτεύξεται.

X. Ἐνὶ δὲ λόγῳ πάντα διεκοσμήσατο κατὰ τρόπον αὐτὸ ἐωυτῶ τὰ ἐν τῷ
5 σώματι τὸ πῦρ, ἀπομίμησιν τοῦ ὄλου, μικρὰ πρὸς μεγάλα καὶ μεγάλα πρὸς
μικρὰ· κοιλίην μὲν τὴν μεγίστην, ὕδατι ξηρῶ καὶ <πυρὶ> ὑγρῶ ταμείον,
δοῦναι πᾶσι καὶ λαβεῖν παρὰ πάντων, θαλάσσης δύναμιν, ζῶων συντρόφων
τροφὸν ἀσυμφόρων δὲ φθορόν· περὶ δὲ ταύτην ὕδατος ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ
σύστασιν, διέξοδον πνεύματος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, ἀπομίμησιν γῆς τῆς τὰ
10 ἐπεισιπίπτοντα πάντα ἀλλοιούσης. καταναλίσκον, τὰ δὲ αὔξον, σκέδασιν
ὑδατος λεπτοῦ καὶ πυρὸς ἐποίησατο ἡερίου ἀφανέος καὶ φανεροῦ, ἀπὸ τοῦ
συνεσθηκότος ἀπόκρισιν ἐν ᾧ φερόμενα [πάντα] ἐς τὸ φανερόν ἀφικνέεται
ἕκαστα μοίρῃ πεπρωμένη. ἐν δὲ τούτων ἐποίησατο τὸ πῦρ περιόδους τρισσὰς
περαινούσας πρὸς ἀλλήλας καὶ εἴσω καὶ ἔξω· αἱ μὲν πρὸς τὰ κοῖλα τῶν
15 ὑγρῶν, σελήνης δύναμιν, αἱ δὲ ἐς τὴν ἔξω περιφορὰν πρὸς τὸν περιέχοντα
πάγον, ἄστρων δύναμιν, αἱ δὲ μέσαι καὶ εἴσω καὶ ἔξω περαίνουσαι τὸ
θερμότατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, ὅπερ πάντων κρατεῖ διέπον ἕκαστα κατὰ
φύσιν, ἄθικτον καὶ ὄψει καὶ ψαύσει· ἐν τούτῳ ψυχῆ, νόος, φρόνησις, αὔξησις,
[κίνησις μείωσις διάλλαξις] ὕπνος, ἐγρήγορσις· τοῦτο πάντα διὰ παντὸς
20 κυβερνᾷ καὶ τάδε καὶ ἐκείνα, οὐδέκοτε ἀτρεμίζον.

XI. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐκ τῶν φανερῶν τὰ ἀφανέα σκέπτεσθαι οὐκ ἐπίσταν-
ται. τέχνησι γὰρ χρεόμενοι ὁμοίησιν ἀνθρωπίνῃ φύσει οὐ γινώσκουσιν.
θεῶν γὰρ νόος ἐδίδαξε μιμέσθαι τὰ ἐωυτῶν γινώσκοντας ἃ ποιέουσι καὶ οὐ
γινώσκοντας ἃ μιμούνται. πάντα γὰρ ὅμοια ἀνόμοια ἔοντα καὶ σύμφορα
25 πάντα διάφορα ἔοντα· διαλεγόμενα οὐ διαλεγόμενα· γνώμην ἔχοντα ἀγνώμονα·
ὑπεναντίος ὣν ὁ τρόπος ἐκάστων ὁμολογούμενος. νόμος γὰρ καὶ φύσις
οἷσι πάντα διαπρησσόμεθα οὐχ ὁμολογέεται ὁμολογούμενα· νόμον μὲν
ἄνθρωποι ἔθεσαν αὐτοὶ ἐωυτοῖσιν, οὐ γινώσκοντες περὶ ὧν ἔθεσαν, φύσιν δὲ
πάντων θεοὶ διεκόσμησαν. τὰ μὲν οὖν ἄνθρωποι διέθεσαν οὐδέκοτε κατὰ
30 τῶντὸ ἔχει οὔτε ὀρθῶς οὔτε μὴ ὀρθῶς· ὁκόσα δὲ θεοὶ διέθεσαν αἰεὶ ὀρθῶς
ἔχει, καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ μὴ ὀρθὰ. τοσοῦτον διαφέρει.

XII. Ἐγὼ δὲ δηλώσω τέχνας φανερὰς ἀνθρώπου παθήμασιν ὁμοίας
εἰούσας καὶ φανεροῖσι καὶ ἀφανέσι. μαντικὴ τοιόνδε· τοῖσι μὲν φανεροῖσι

1 βιαζόμενου θ || 6 ὕδατι θ : om. L vulg. || 7 συντρόφων θ : ἐντρόφων L
vulg. || 9 γῆς τῆς] τῆς γῆς L vulg. : γῆς θ || 10 καταναλίσκον, τὰ δὲ
scripsi : καταναλίσκοντα δὲ vulg. : καταναλίσκον δὲ καὶ L || 13 τούτων θ :
τούτῳ L vulg. || τὸ πῦρ Bernays : πυρὸς L vulg. || 17 κρατεῖ θ : ἐπικρατεῖται
L vulg. || ἕκαστα θ : ἅπαντα L vulg. || 18 ἄθικτον scripsi (praeunte
Bernaysio, qui tamen ἄψαυστον mavult) : ἄοικτον θ : ἄϊκτον L conl. : ἄψοφον
vulg. || 26 ὑπεναντίος ὦν Schuster : ὑπεναντίος Lθ ; ὑπεναντίων E || 27
μὲν Eθ vulg. : γὰρ L || 29 τὰ vulg. : & L || διέθεσαν θ : ἔθεσαν L || 30
διέθεσαν θ : ἔθεσαν L || 33 μὲν om. L

τὰ ἀφανεία γινώσκει καὶ τοῖσιν ἀφανέσι τὰ φανερά καὶ τοῖσιν εἶσι τὰ μέλλοντα καὶ τοῖσιν ἀποθανούσι τὰ ζῶντα· καὶ τῷ ἀσυνέτῳ ξυνίασιν ὁ μὲν εἰδὼς αἰὲ ὀρθῶς, ὁ δὲ μὴ εἰδὼς ἄλλοτε ἄλλως. φύσιν ἀνθρώπου καὶ βίον ταῦτα μιμέται. ἀνὴρ γυναικὶ συγγενόμενος παιδίον ἐποίησε· τῷ φανερῷ τὸ
 5 αἶθλον γινώσκει ὅτι οὕτως ἔσται. γνώμη ἀνθρώπου ἀφανής, γινώσκουσα τὰ φανερά ἐκ παιδὸς ἐς ἄνδρα μεθίσταται, τῷ ἐόντι τὸ μέλλον γινώσκειν † οὐχ ὅμοιον ἀπὸ θανάτου ζῶντι † τῷ τεθνηκότι τὸ ζῶν οἶδεν. ἀσύνετον γαστήρ· ταύτῃ συνίεμεν ὅτι διψῆ ἢ πεινῆ. ταῦτα μαντικῆς τέχνης καὶ φύσιος ἀνθρωπίνης πάθεια, τοῖσι μὲν γινώσκουσιν αἰεὶ ὀρθῶς, τοῖσι δὲ μὴ γινώσκουσιν
 10 αἰεὶ ἄλλοτε ἄλλως.

XIII. † Σιδήρου ὄργανα τέχνησι † τὸν σίδηρον περιτήκουσι πνεύματι ἀναγκάζοντες τὸ πῦρ, τὴν ὑπάρχουσαν τροφήν ἀφαιρούντες, ἀραιὸν δὲ ποιήσαντες παίουσι καὶ συνελαύνουσιν, ὕδατος δὲ ἄλλου τροφῆ ἰσχυρὸν γίνεται. ταῦτα πάσχει ἀνθρώπος ὑπὸ παιδοτρίβου· τὴν ὑπάρχουσαν τροφήν πυρὶ
 15 ἀφαιρέεται ὑπὸ πνεύματος ἀναγκαζόμενος· ἀραιούμενος [δὲ] κόπτεται τρίβεται καθαίρεται, ὕδατων δὲ ἐπαγωγῆ ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γίνεται.

XIV. Καὶ οἱ γραφέες τοῦτο διαπρήσσονται· λακτίζουσι, κόπτουσι, ἔλκουσι, λυμαινόμενοι ἰσχυρότερα ποιέουσι· κείροντες τὰ ὑπερέχοντα καὶ παραπλέκοντες καλλίω ποιέουσι. ταῦτα πάσχει ὠνθρωπος.

XV. Σκυτέες τὰ ὄλα κατὰ μέρεα διαιρέουσι καὶ τὰ μέρεα ὄλα ποιέουσι, τάμνοντες δὲ καὶ κεντέοντες τὰ σαθρὰ ὑγιέω ποιέουσι. καὶ ἄνθρωπος δὲ ταῦτα πάσχει· ἐκ τῶν ὄλων μέρεα διαίρεται καὶ ἐκ τῶν μερέων συντιθεμένων ὄλα γίνεται, κεντούμενοι δὲ καὶ τεμνόμενοι τὰ σαθρὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ὑγιάζονται· καὶ τότε ἰητρικῆς, τὸ λυπέον ἀπαλλάσσειν καὶ ὑφ' οὗ πονέει ἀφαι-
 25 ρέοντα ὑγιέω ποιέειν. ἢ φύσις αὐτομίτη ταῦτα ἐπίσταται· καθήμενος πονέει ἀναστῆναι, κινεύμενος πονέει ἀναπαύσασθαι. καὶ ἄλλα τὰ αὐτὰ ἔχει ἢ φύσις ἰητρικῆ.

XVI. Τέκτονες πρίοντες ὁ μὲν ὠθέει ὁ δὲ ἔλκει· τωὐτὸ ποιέει † ἀμφοτέρως φέρει †. τρυπῶσιν, ὁ μὲν ἔλκει, ὁ δὲ ὠθέει· πιεζόντων ἄνω ἔρπει, τὸ δὲ
 30 κάτω· μείω ποιέοντες πλείω ποιέουσι καὶ πλείω ποιέοντες μείω ποιέουσι· φύσιν ἀνθρώπου μιμέονται. πνεῦμα τὸ μὲν ἔλκει, τὸ δὲ ὠθέει· τωὐτὸ

1 γινώσκει Eθ : γινώσκειν L || 2 τῷ ἀσυνέτῳ scripsi : τῶν ἀσυνέτων L vulg.
 || 5 γινώσκει θ : γινώσκειν L vulg. || 7 ἀποθανὼν θ : οὐχ ὁ μὴ ἂν ἀπὸ θανάτου, ζῶν δὲ L conī. : διότι οὐχ ὅμοιον τὸ ἀποθανὼν τῷ ζῶντι Ermerins conī.
 || 11 fort. πυρὶ τήκουσι || 14 ταῦτα Ermerins : ταῦτα L vulg. || 16 ἐπαγωγῆ θ : ὑπαγωγῆ L || 17 τοῦτο θ : τωὐτὸ L || 19 ταῦτα Ermerins : ταῦτα Lθ
 || 20 κατὰ vulg. : καὶ τὰ LEθ || 22 ταῦτα scripsi : ταῦτα θ : τωὐτὸ L || 23 ὑγιάζονται Ermerins : ὑγιαίνονται καὶ ζῶει vulg. : ὑγιαίνονται Lθ || 25 ταῦτα L vulg. || 26 τὰ αὐτὰ scripsi : τὰ τοιαῦτα θ : τοιαῦτα L vulg. || 27 ἰητρικῆ scripsi : ἰητρικῆς L vulg. || 28 ποιέει E : ποιέοντες θ : ποιέειν L || 29 φέρει om. θ || 31 φύσιν θ : φύσιν τε L vulg. || τὸ δ' αὐτὸ ποιέειν L

ποιείει † ἀμφοτέρως φέρει † σίτων τὰ μὲν κάτω πιέζεται, τὰ δὲ ἄνω ἔρπει, ἀπὸ μῆς ψυχῆς διαιρευμένης πλείους καὶ μείους καὶ μέζονες καὶ ἐλάσσονες.

XVII. Οἰκοδόμοι ἐκ διαφόρων σύμφορον ἐργάζονται τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες, τὰ μὲν ὅλα διαιρέοντες, τὰ δὲ διηρημένα συντι-
5 θέντες· μὴ οὕτω δὲ ἐχόντων οὐκ ἂν ἔχοι ἡ δεῖ. δίαιταν ἀνθρωπίνην μιμέεται· τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραίνοντες, τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραίνοντες, τὰ μὲν ὅλα διαιρέουσι, τὰ δὲ διηρημένα ξυντιθέασι· ταῦτα πάντα διάφορα ἔοντα συμφέρεει τῇ φύσει.

XVIII. Μουσικῆς ὄργανον ὑπάρξει δεῖ πρῶτον ἐν ᾧ δηλώσει ἂ βούλεται. ἀρμονίης συντάξιες ἐκ τῶν αὐτῶν οὐχ αἱ αὐταὶ ἐκ τοῦ ὀξέος καὶ ἐκ τοῦ
10 βαρέος, ὀνόματι μὲν ὁμοίων φθόγγῳ δὲ οὐχ ὁμοίων. τὰ πλείστα διάφορα μάλιστα ξυμφέρεει, τὰ δὲ ἐλάχιστα διάφορα ἥκιστα ξυμφέρεει· εἰ δὲ ὅμοια πάντα ποιήσει τις, οὐκ ἔτι τέρψις· αἱ πλείσται μεταβολαὶ καὶ πολυειδέσταται μάλιστα τέρπουσιν.

Μάγειροι ὄψα σκευάζουσιν ἀνθρώποισι διαφόρων συμφόρων, παντοδαπὰ
15 συγκρίνοντες, ἐκ τῶν αὐτῶν οὐ ταυτά, βρῶσιν καὶ πόσιν ἀνθρώπων· εἰ δὲ πάντα ὅμοια ποιήσει, οὐκ ἔχει τέρψιν· οὐδ' εἰ ἐν τῷ αὐτῷ πάντα ξυντάξιεν, οὐκ ἂν ἔχοι ὀρθῶς. κρούεται τὰ κρούματα ἐν μουσικῇ τὰ μὲν ἄνω, τὰ δὲ κάτω· γλῶσσα μουσικὴν μιμέεται διαγινώσκουσα μὲν τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὀξὺ τῶν προσπιπτόντων, καὶ διάφωνα καὶ ξύμφωνα· κρούεται δὲ [τοὺς φθόγγους]
20 ἄνω καὶ κάτω, καὶ οὔτε τὰ ἄνω κάτω κρούμενα ὀρθῶς ἔχει οὔτε τὰ κάτω ἄνω· καλῶς δὲ ἡρμοσμένης γλῶσσης, τῇ συμφωνίᾳ τέρψις, ἀναρμόστου δὲ λύπη.

XIX. Νακοδέψαι τείνουσι τρίβουσι κτενίζουσι πλύνουσι· ταῦτα παιδιῶν θεραπεία.

Πλοκέες ἄγοντες κύκλῳ πλέκουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐς τὴν ἀρχὴν τελευ-
25 τῶσι· τωτὸ περίοδος ἐν τῷ σώματι, ὀκόθεν ἄρχεται, ἐπὶ τοῦτο τελευτᾷ.

XX. Χρυσίον ἐργάζονται, κόπτουσι πλύνουσι τήκουσι· πυρὶ μαλακῷ, ἰσχυρῷ δ' οὐ, συνίσταται· ἀπειργασμένοι πρὸς πάντα χρῶνται. ἀνθρωπος σίτου κόπτει πλύνει ἀλήθει, πυρώσας χρῆται· ἰσχυρῷ μὲν πυρὶ ἐν τῷ σώματι οὐ συνίσταται, μαλακῷ δέ.

30 XXI. Ἀνδριανοποιοὶ μίμησιν σώματος ποιέουσι πλὴν ψυχῆς, γνώμην δ' ἔχοντα οὐ ποιέουσιν· ἐξ ὕδατος καὶ γῆς τὰ ὑγρὰ ξηραίνοντες καὶ τὰ ξηρὰ ὑγραίνοντες, ἀφαιρέονται ἀπὸ τῶν ὑπερεχόντων, πρὸς τὰ ἐλλείποντα προστιθέασιν, ἐκ τοῦ ἐλαχίστου ἐς τὸ μήκιστον αὔξοντες. ταῦτα πάσχει

I φέρεει σίτων om. θ || 3 σύμφορον om. θ : fort. συμφόρων || 9 ἀρμονίης θ : ἀρμονίην E : ἀρμονίη L : fort. ἀρμονίη || 11 τὰ δὲ Eθ : καὶ τὰ L || 12 ἔτι θ : ἐν L vulg. || 15 ἀνθρώπων θ : ἀνθρώπων L vulg. || εἰ . . . ποιήσει θ : ἦν . . . ποιήσῃ L vulg. || 22 νακοδέψαι Lθ : σκυτοδέψαι vulg. || ταῦτα Ermerins : ταῦτα L vulg. || 23 θεραπεία θ : θεραπήτη L vulg. || 25 τωτὸ Ermerins : τοῦτο L vulg. || 27 ἀπειργασμένοι θ : ἀπεργασάμενοι L || 29 μαλακῷ Eθ : μαλθακῷ L || 32 καὶ προστιθέασι πρὸς τ. ἐ. L || 33 ἐς θ : πρὸς L vulg. || μήκιστον θ : μέγιστον L vulg.

καὶ ἄνθρωπος· αὐξεται ἐκ τοῦ ἐλαχίστου ἐς τὸ μέγιστον, ἐκ τῶν ὑπερεχόντων ἀφαιρούμενος, τοῖσιν ἐλλείπουσι προστιθείς, τὰ ξηρὰ ὑγραίνων καὶ τὰ ὑγρά ξηραίνων.

XXII. Κεραμέες τροχὸν δινέουσι, καὶ οὔτε πρόσω οὔτε ὀπίσω προχωρεῖ, 5 [καὶ] ἀμφοτέρως [ἅμα] τοῦ ὄλου ἀπομίμημα τῆς περιφορῆς· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἐργάζονται [εἶδη] περιφερομένῳ παντοδαπά, οὐδὲν ὅμοιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, ἐκ τῶν αὐτῶν τοῖσιν αὐτοῖσιν ὀργάνοισιν. ἄνθρωποι ταῦτα πάσχουσι καὶ τἄλλα ζῶα, ἐν τῇ αὐτῇ περιφορῇ πάντα ἐργάζονται ἐκ τῶν αὐτῶν οὐδὲν ὅμοιον τοῖσιν αὐτοῖσιν ὀργάνοισιν, ἐξ ὑγρῶν ξηρὰ ποιέοντες 10 καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν ὑγρά.

XXIII. Γραμματικὴ τοιόνδε· σχημάτων σύνθεσις, σημεῖα ἀνθρωπίνης φωνῆς, δύναμις τὰ παροιχόμενα μνημονεῦσαι, τὰ ποιητέα δηλῶσαι· δι' ἑπτὰ 15 σχημάτων ἢ γνώσις· ταῦτα πάντα ἄνθρωπος διαπρήσεται καὶ ὁ ἐπιστάμενος γράμματα καὶ ὁ μὴ ἐπιστάμενος. δι' ἑπτὰ σχημάτων καὶ ἡ αἴσθησις ἀνθρώπῳ, ἀκοὴ ψόφων, ὄψις φανερῶν, ῥὶν ὀσμῆς, γλῶσσα ἠδονῆς καὶ ἀηδίας, στόμα διαλέκτου, σῶμα ψαύσιος, θερμοῦ ἢ ψυχροῦ πνεύματος διέξοδοι ἔσω καὶ ἔξω. διὰ τούτων γνώσις ἀνθρώποισιν, ἀγνωσίη.

XXIV. Παιδοτριβίη τοιόνδε· διδάσκουσι παρανομέειν κατὰ νόμον, ἀδικεῖν 20 δικαίως, ἐξαπατᾶν, κλέπτειν, ἀρπάζειν, βιάζεσθαι τὰ κάλλιστα καὶ αἰσχίστα· ὁ μὴ ταῦτα ποιέων κακός, ὁ δὲ ταῦτα ποιέων ἀγαθός. ἐπίδειξις τῶν πολλῶν ἀφροσύνης· θεῶνται ταῦτα καὶ κρίνουσιν ἐν' ἐξ ἀπάντων ἀγαθόν, τοὺς δὲ ἄλλους κακοῦς· πολλοὶ θωμάζουσιν, ὀλίγοι γινώσκουσιν. ἐς ἀγορὴν ἐλθόντες [ἄνθρωποι] ταῦτα διαπρήσσονται· ἐξαπατῶσιν ἄνθρωποι πωλέοντες καὶ ἀνεύμενοι· ὁ πλείστα ἐξαπατήσας οὗτος θωμάζεται. πίνοντες καὶ μαινό- 25 μενοι ταῦτα διαπρήσσονται· τρέχουσι, παλαίουσι, μάχονται, κλέπτουσιν, ἐξαπατῶσιν· εἰς ἐκ πάντων κρίνεται. ὑποκριταὶ [καὶ] ἐξαπάται· πρὸς εἰδότας λέγουσιν ἄλλα καὶ φρονέουσιν ἕτερα, οἱ αὐτοὶ ἐξέρπουσι καὶ ἐσέρπουσιν καὶ οὐχ οἱ αὐτοί. ἔτι δὲ ἀνθρώπῳ ἄλλα μὲν λέγειν ἄλλα δὲ ποιεῖν, καὶ τὸν αὐτὸν μὴ εἶναι τὸν αὐτόν, καὶ ποτὲ μὲν ἄλλην ἔχειν γνώμην ὅτε δὲ 30 ἄλλην. οὕτω μὲν αἱ τέχναι πᾶσαι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐπικοινωνέουσιν.

1 καὶ Eθ : ὁ L || 5 καὶ om. θ || ἀμφοτέρως θ : ἀμφοτέρωσε L vulg. || ἀπόμμημα τῆς περιφορῆς θ : μιμητῆς τῆς περιφορῆς L : μιμητῆς περιφερῆς vulg. || 6 εἶδη om. Lθ || περιφερομένῳ Lθ : περιφερομένων vulg. || 8 ταῦτα Ermerins : ταῦτα L vulg. || 15 ἀνθρώπῳ scripsi : ἢ ἀνθρώπων L : ἀνθρώπων θ || 17 ἀγνωσίη θ Bernays : ἀγανίη L vulg. || 18 παιδοτριβίη Lθ : παιδοτρίβαι vulg. || 19 καὶ del. Bernays : τὰ αἰσχίστα καὶ κάλλιστα θ || 20 ἀπόδειξις Bernays || 23 ἄνθρωποι post ἐξαπατῶσιν add. E : om. L vulg. || 28 καὶ ante οὐχ add. θ : om. L vulg. || ἔτι Zwinger, Bernays : ἐνὶ L vulg.

III — SCYTHINI ΤΕΙΙ

FRAGMENTA.

(1)

Τὴν λύρην ἀρμόζεται
 Ζηνὸς εὐειδῆς Ἀπόλλων, πᾶσαν ἀρχὴν καὶ τέλος
 συλλαβῶν, ἔχει δὲ λαμπρὸν πλήκτρον ἡλίου φάος.

(2)

Πάντων μὲν ὕστατόν τε καὶ πρῶτον χρόνος,
 ἔχει δ' ἐν ἑαυτῷ πάντα κᾶστιν εἰς αἰί.
 οὐκ εἶσιν οὐνιαυτὸς ὃς παρέρχεται
 ἐναντίην τῶν πρόσθεν ἐνιαυτῶν ὀδόν·
 τὸ γὰρ αὔριον μὲν χθές, τὸ δὲ χθές αὔριον.

Fr. 1. Plutarchus de Pyth. orac. 16, p. 402 : ὕστερον μέντοι (scil. οἱ Μεγαρεῖς) πλήκτρον ἀνέθηκαν τῷ θεῷ χρυσοῦν, ἐπιστήσαντες, ὡς ἔοικε, Σκυθινῷ [ita edd.] λέγοντι περὶ τῆς λύρας, ἣν ἀρμόζεται Ζηνὸς κτέ (v. Bergk. Lyr. Gr. p. 792 ed. 3 : conf. Clem. Alex. Strom. v. 8, p. 674).

Fr. 2. Stobaeus Ecl. i. 8, 43 : ἐκ τοῦ Σκυθίνου περὶ φύσεως. Χρόνος ἐστὶν ὕστατον καὶ πρῶτον πάντων, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ πάντα, καὶ ἔστιν εἰς αἰί· καὶ οὐκ ἔστιν ὁ παροιχόμενος ἐκ τοῦ ἐόντος αὐτῷ ἐναντίην ὀδὸν παρ' ἐνιαυτῶν [παρωνιαυτῶν cod. A Gaisfordii]. τὸ γὰρ αὔριον ἡμῖν [ἢ ἐν μὲν ed. Cant.] τῷ ἔργῳ χθές ἐστίν, τὸ δ' ἐχθὲς αὔριον (iambos hic ego agnosco et restituere conatus sum; Meinekius scazontas, Schuster hexametros dispehit : de hoc loco conf. Bergk. de Reliq. Comoed. Attic. p. 308).

IV — HERACLITEA

EX LUCIANI VITARUM AUCTIONE C. 14.

ΩΝΗΤΗΣ. Σὺ δὲ τί κλάεις, ὦ βέλτιστε ; πολὺ γὰρ οἶμαι κάλλιον σοὶ προσλαλεῖν—ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ. ἡγέομαι γάρ, ὦ ξεῖνε, τὰ ἀνθρωπήια πρήγματα οἷζυρὰ καὶ δακρνώδεα, καὶ οὐδὲν αὐτέων ὅ τι μὴ ἐπίκηρον· τῷ δὴ οἰκτεῖρω τε σφέας καὶ ὀδύρομαι. καὶ τὰ μὲν παρεόντα οὐ δοκέω μεγάλα, τὰ δ' ἐν
 5 ὑστέρω χρόνῳ ἐσόμενα πάμπαν ἀνιηρά, λέγω δὲ τὰς ἐκπυρώσιας καὶ τὴν τοῦ ὄλου συμφορὴν. ταῦτα ὀδύρομαι, καὶ ὅτι ἔμπεδον οὐδέν, ἀλλὰ κως ἐς κυκεῶνα τὰ πάντα συνειλέονται, καὶ ἔστι τωὐτὸ τέρψις ἀτερψίη, γνῶσις ἀγνωσίη, μέγα μικρόν, ἄνω κάτω περιχωρεῦντα καὶ ἀμειβόμενα ἐν τῇ τοῦ αἰῶνος παιδιῇ.—ΩΝ. τί γὰρ ὁ αἰὼν ἐστίν ;—ΗΡΑΚ. παῖς παίζων, πεσ-
 10 σεύων, διαφερόμενος.—ΩΝ. τί δὲ οἱ ἀνθρωποι ;—ΗΡΑΚ. θεοὶ θνητοί.—ΩΝ. τί δὲ οἱ θεοί ;—ΗΡΑΚ. ἀνθρωποὶ ἀθάνατοι.—ΩΝ. αἰνίγματα λέγεις, ὦ οὔτος, ἢ γρίφους συντιθεῖς ; ἀτεχνῶς γάρ, ὡσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἀποσαφεῖς.—ΗΡΑΚ. οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμέων.—ΩΝ. τοιγαροῦν οὐδὲ ὠνήσεταιί σε τις εὔφρονῶν.—ΗΡΑΚ. ἐγὼ δὲ κελέομαι πᾶσι ἡβηδὸν οἰμῶζειν,
 15 τοῖσι ὠνεομένοισι, [καὶ] τοῖσι οὐκ ὠνεομένοισι.—ΩΝ. τουτὶ τὸ κακὸν οὐ πόρρω μελαγχολίας ἐστίν.

Discrepantia scripturae Fritzschiannae :—

2 ἀνθρώπινα || 3 ἐπικήριον (corr. Cobet) || 4 τὰ δὲ ὑστέρω || 6 ἀλλὰ ὅκως
 || 8 περιχωρεύοντα (περιχωρέοντα alii) || 12 συντίθης || 14 κέλομαι (formam
 satis audacem restitui e codd. aliquot).

V — HERACLITI QUAE FERUNTUR

EPISTOLAE.

I.

Βασιλεὺς Δαρείος Ἡράκλειτον Ἐφέσιον σοφὸν ἄνδρα προσαγορεύει. Καταβέβλησαι λόγον γραπτὸν περὶ φύσεως δυσνόητόν τε καὶ δυσεξήγητον· ἔν τισι μὲν οὖν ἑρμηνευόμενος κατὰ λέξιν σὴν δοκεῖ μοι δύνάμιν τινα προσφέρεσθαι θεωρίας κόσμου τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν ἀπὸ τούτου συμ-
 5 βαινόντων, ἅπερ ἐστὶν ἐν θειοτάτῃ κείμενα κινήσει· τῶν δὲ πλείστον ἐποχὴν ἔχοντα πρὸς ζήτησιν καὶ μάθησιν, ὥστε καὶ τοὺς ἐπὶ πλείστον μετεσχηκότας γραμμάτων ἑλληνικῶν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀσχολουμένους περὶ τὴν τῶν μετεώρων προσοχὴν καὶ φιλομάθειαν ἀπορεῖσθαι τῆς ἐν ὀρθῇ γνώμῃ παρὰ σοὶ δοκούσης καταγεγράφθαι διηγήσεως. Βασιλεὺς οὖν Δαρείος
 10 Ὑστάσπου βούλεται τῆς ἀκροάσεως μεταλαβεῖν καὶ παιδείας λογικῆς. ἔρχου δὴ συντόμως πρὸς ἐμὴν ὄψιν καὶ βασιλεῖον οἶκον. Ἕλληνες γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀνεπισήμαντοι σοφιζομένοις ἀνδράσιν ὄντες παρορῶσι τὰ καλῶς ὑπ' αὐτῶν ἐνδεικνύμενα πρὸς καλὴν ἀγωγὴν καὶ δίαιταν. παρ' ἐμοὶ δὲ ὑπάρξει σοι πᾶσα μὲν προεδρία, καθ' ἡμέραν δὲ καλὴ καὶ σπουδαία προσαγόρευσις
 15 καὶ βίος εὐδοκούμενος σαῖς παραινέσεσιν.

II.

Ἡράκλειτος Δαρείῳ βασιλεῖ πατρὸς Ὑστάσπεως χαίρειν. Ὀκόσοι τυγχάνουσιν ὄντες ἐπιχθόνιοι τῆς μὲν ἀληθείης καὶ δικαιοπραγίης ἀπέχονται, ἀπληστήν δὲ καὶ δόξῃ κενῇ προσέχουσι κακῆς εἵνεκεν ἀνοίης· ἐγὼ δὲ ἀμνη-
 20 στήν ἔχων πάσης πονηρίας καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειούμενον φθόνῳ διὰ τὴν ὑπερηφανίην οὐκ ἂν ἀφικοίμην εἰς Περσικὴν χώραν, ὀλίγοις ἀρκέ-
 μενος κατ' ἐμὴν γνώμην. [ἔρρωσο.]

Varietas Scripturae (potiorem tantum dedi)—W = Westermaun; B = Bernays

6 ἔχειν τὰ W: ἔχειν B || πλείον B || 9 παρά σου B || 10 σῆς WB || 15 εὐδόκιμος vulg. corr. B || 16 ὑστάσπεω WB || 18 δόξῃ κενῇ B: δόξῃ τιῇ (vel τεῇ) codd. || 19 φθόνου vulg.: φθόνον WB (corr. Cobet)

III.

Βασιλεὺς Δαρεῖος Ἐφεσίοις. Ἀνὴρ ἀγαθὸς μέγα ἀγαθὸν πόλει· λόγοις καλοῖς καὶ νόμοις ψυχὰς ἀγαθὰς ποιεῖ καιρίως ἄγων εἰς ἀγαθά. ὑμεῖς δὲ Ἐρμόδωρον οὐ μόνον αὐτῶν βέλτιστον, ἀλλὰ καὶ Ἴωνων πάντων ἐξεβάλετε ἐκ πατρίδος, αἰσχροῦς αἰτίας ψυχῇ ἀγαθῇ προσάπτοντες. εἰ μὲν οὖν διεγνώ-
 5 κατε βασιλεῖ πολεμεῖν δεσπότῃ, ἐτοιμάζεσθε—ἀποστελῶ γὰρ στρατιάν, ἣ ὑμεῖς οὐ δυνήσεσθε ἀντιτάσσεσθαι· αἰσχροὺς γὰρ βασιλεῖ μεγάλῳ μὴ ἀρκέειν φίλοις—εἰ δὲ μηδὲν τοιοῦτον ἐγχειρίσετε, κατάξατε Ἐρμόδωρον καὶ ἀπόδοτε αὐτῷ πατρῶαν κτήσιν, μνημονεύοντες ἃ ὑμᾶς ἐκείνου εὐνοία εὐηργέτησα, φόρους ἐλάττους τάξας ὧν ἐφέρετε καὶ γῆν πολλήν δούς πρὸς ἣ ἐκέκτησθε.
 10 ὧν οὐκ εἴοικατε χάριν ὀφείλειν· οὐ γὰρ ἄν ποτε Ἐρμόδωρον φίλον βασιλέως ἐφυγαδεύσατε. ἀποστείλατε οὖν ἄνδρας τοὺς ἐροῦντας πρὸς με τὸ δίκαιον ὑπὲρ ὧν ἐγκαλεῖτε Ἐρμοδώρῳ, ἵν' εἰάν μὲν ἐκεῖνος ἐπιδειχθῆ κακοφρονῶν, ἐπιτιμηθῆ, εἰάν δὲ ὑμεῖς, ἐπὶ νοῦν βελτίονα θῶμαι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἡμαρτάνειν κωλύσω εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας. καὶ γὰρ βασιλεῖ ὑμετέρῳ συμφέροι ταῦτα
 15 καὶ ὑμῖν. [ἔρρωσθε.]

IV.

Ἡράκλειτος Ἐρμοδώρῳ. Ἦδη μηκέτι τοῖς ἑαυτοῦ χαλέπαινε, Ἐρμόδωρε. Εὐθυκλήης ὁ Νικοφῶντος τοῦ συλήσαντος προπέρουσι τὴν θεὸν ἀσεβείας με γέγραπται, ἄνδρα σοφία προὔχοντα ἀπαιδευσία νικῶν, ὡς ὅτι ἐπέγραψα τῷ βωμῷ, ᾧ ἐφέστηκα, τὸ ἐμὸν ὄνομα, θεοποιῶν ἄνθρωπον ὄντα ἑμαυτόν. εἶτα
 20 κριθήσομαι ὑπὸ ἀσεβοῦς ἐν ἀσεβέσι. τί οἶει, δόξω αὐτοῖς εὐσεβῆς εἶναι ἐναντία φρονῶν οἷς αὐτοὶ περὶ θεῶν νομίζουσιν; εἰ καὶ πεπηρωμένοι ἔκρινον ὄψιν, τυφλότητα ἂν ἔλεγον τὴν ὄρασιν. ἀλλ' ὧ ἀμαθεῖς ἄνθρωποι, διδάξατε πρῶτον ἡμᾶς τί ἐστὶν ὁ θεός, ἵνα ἀσεβεῖν λέγοντες πιστεύησθε. ποῦ δ' ἐστὶν ὁ θεός; ἐν τοῖς ναοῖς ἀποκεκλεισμένος; εὐσεβεῖς γε οἱ ἐν σκότει τὸν
 25 θεὸν ἰδρύετε. ἄνθρωπος λουδορίαν ποιεῖται, λίθινος εἰ λέγοιτο, θεὸς δὲ ἀληθεύεται, ᾧ τοῦτο τὸ ἐφυμνούμενον, ἐκ κρημνῶν γεννᾶται; ἀπαιδευτοί, οὐκ ἴστε ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς χειρόκμητος, οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς βάσιν ἔχει, οὐδὲ ἔχει ἕνα περίβολον, ἀλλ' ὅλος ὁ κόσμος αὐτῷ ναός ἐστι ζώοις καὶ φυτοῖς καὶ ἄστροις πεποικιλμένος; ΗΡΑΚΛΕΙ ἐπέγραψα ΤΩΙ ΕΦΕΣΙΩΙ τὸν βωμὸν πολιτο-
 30 γραφῶν ὑμῖν τὸν θεὸν, οὐχ ΗΡΑΚΛΕΙΤΩΙ. ἂν δὴ ὑμεῖς ἀξυνετήτε γράμματα, οὐκ ἐμὴ ἀσέβεια τὸ ὑμῶν ἀπαιδευτον· μαυθάνετε σοφίην καὶ συνίετε. ἀλλ' οὐ θέλετε, οὐδ' ἐγὼ ἀναγκάζω. γηρᾶτε σὺν ἀπαιδευσία χαίροντες ἰδίους

13 βελτίονα B: βέλτιον vulg. || 19 ᾧ ἐφέστηκα B: οὗ ἐπέστησα vulg.
 || 20 post ἀσεβέσι add. ἀσεβείας B || 21 πεπηρωμένην vulg. corr. B || 25 θεός]
 ἐς θεὸν B || 26 ᾧ scriptsi: ὡς vulg.: om. B || ἐφυμνούμενον scriptsi:
 εὐώνυμον vulg.: ἐπώνυμον B || 27 ἐφαρκῆ B

καοῖς. Ἡρακλῆς δὲ οὐκ ἄνθρωπος ἐγεγόνει; ὡς μὲν Ὅμηρος ἐψεύσατο, καὶ ξενοκτόνος. ἀλλὰ τί αὐτὸν ἐθεοποίησεν; ἡ ἴδια καλοκαγαθία καὶ ἔργων τὰ γενναϊότατα τοσοῦτους ἐκτελέσαντα ἄθλους. ἐγὼ μὲν οὖν, ὧ ἄνθρωποι, οὐ καὶ αὐτὸς ἀγαθὸς εἰμι; ἡμαρτον ἐρόμενος ὑμᾶς· καὶ γὰρ εἰ τὰ ἐναντία 5 ἀποκρίναισθε, ὅμως ἀγαθὸς εἰμι. καὶ ἔμοιγε πολλοὶ καὶ δυσχερέστατοι ἄθλοι κατώρθωνται· νενίκηκα ἡδονάς, νενίκηκα χρήματα, νενίκηκα φιλοτιμίαν, κατεπάλαισα δειλίαν, κατεπάλαισα κολακείαν, οὐκ ἀντιλέγει μοι φόβος, οὐκ ἀντιλέγει μοι μέθη, φοβεῖταί με λύπη, φοβεῖταί με ὀργή· κατὰ τούτων ἀγῶν· καὶ αὐτὸς ἐστεφάνωμαι ἐμαυτῷ ἐπιτάττων, οὐχ ὑπ' Εὐρυσθέως. οὐ 10 παύσεσθε σοφίαν ὑβρίζοντες καὶ ἴδια ἀμαρτήματα καὶ ἴδια ἐγκλήματα ἡμῖν προστριβόμενοι; εἰ ἐδύνασθε μετ' ἐναντούς ἐκ παλιγγενεσίας πεντακοσίους ἀναβιῶναι, κατελίβετε ἂν Ἡράκλειτον ἔτι ζῶντα, ὑμῶν δὲ οὐδ' ἴχνος ὀνόματος. ἰσοχρονήσω πόλεσι καὶ χώραις διὰ παιδείαν οὐδέποτε σιγώμενος, κἂν ἡ Ἐφεσίων ἀναρπασθῆ πόλις καὶ οἱ βωμοὶ διαλυθῶσι πάντες, αἱ ἀνθρώπων 15 ψυχαὶ τῆς ἐμῆς ἔσονται χωρία μνήμης. ἄξομαι καὶ αὐτὸς γυναῖκα Ἥβην, οὐ τὴν Ἡρακλέους· ἐκεῖνος αἰεὶ ἔσται μετὰ τῆς ἑαυτοῦ, ἑτέρα δ' ἡμῖν γενήσεται. πολλὰς Ἀρετὴν γενᾶ, καὶ Ὀμήρω ἔδωκεν ἄλλην καὶ Ἡσιόδῳ ἄλλην, καὶ ὅσοι ἂν ἀγαθοὶ γένωνται, ἐνὶ ἐκάστῳ συνοικίξει παιδείας κλέος. ἄρ' οὐκ εἰμὶ εὐσεβῆς, Εὐθύκλεις, ὃς μόνος οἶδα θεόν, σὺ δὲ καὶ θρασὺς εἰδέναι οἰόμενος 20 καὶ ἀσεβῆς τὸν μὴ ὄντα δοκῶν; εἴην δὲ μὴ ἰδρυθῆ θεοῦ βωμός, οὐκ ἔστι θεός, εἰάν δὲ ἰδρυθῆ μὴ θεοῦ, θεὸς ἔστιν, ὥστε λίθοι θεῶν μάρτυρες; ἔργα δεῖ μαρτυρεῖν οἷα ἥλιος, νύξ αὐτῷ καὶ ἡμέρα μαρτυροῦσιν, ὦραι αὐτῷ μάρτυρες, γῆ ὅλη καρποφοροῦσα μάρτυς, σελήνης ὁ κύκλος, ἐκείνου ἔργον, οὐράνιος μαρτυρία.

V.

25 Ἡράκλειτος Ἀμφιδάμαντι. Νοσοῦμεν, Ἀμφιδάμα, νοῦσον ὕδρωπα· τῷστέ τ' ὅσα ἐν ἡμῖν, ἐκάστου τὸ κράτος νόσημα· ὑπερβολὴ θερμοῦ πυρετός, ὑπερβολὴ ψυχροῦ παράλυσις, ὑπερβολὴ πνεύματος πνίγος, ὑπερβολὴ ὑγροῦ ἢ νῦν ἐμὴ ὑγρὰ νόσος. ἀλλὰ θεῖόν τι ψυχὴ ἢ ἀρμόζουσα αὐτά. ὑγεία ἐστὶ τὸ πρῶτον, ἰατρικώτατον φύσις· οὐ γὰρ εἰκάζει ἡ πρώτη ἀτεχνία τὸ παρ' 30 αὐτήν, ἀλλὰ ὕστερον ἄλλοι ἄλλα μιμούμενοι οἱ ἄνθρωποι ἐπιστήμας καὶ ἀγνοίας ἐκίλεσαν. ἐγὼ εἰ οἶδα κόσμου φύσιν, οἶδα καὶ ἀνθρώπου, οἶδα νόσους, οἶδα ὑγείαν. ἰάσομαι ἐμαυτόν, μιμήσομαι θεόν, ὃς κόσμου ἀμετρίας ἐπανισοῖ ἡλίῳ ἐπιτάττων. οὐχ ἀλώσεται νόσῳ Ἡράκλειτος, νόσος Ἡρακλείτου ἀλώσεται γνώμη. καὶ ἐν τῷ παντὶ ὑγρὰ αὐαίνεται, θερμὰ ψύχεται. 35 οἶδεν ἐμὴ σοφίη ὁδοὺς φύσεως, οἶδε καὶ νόσου παῦλαν. εἰάν δὲ φθάσαν

9 ὁ ἀγῶν B : αὐτῶν vulg. || 19 εἰδέναι B : εἶναι vulg. || 22 ἡλίου vulg. corr. B || 26 ὡς γε B || 27 ὑπερβολὴ ὑγροῦ add. B || 29 τὸ] τι B || 30 ἄλλοι add. B || ἄλλα B : ἀλλὰ vulg. || καὶ] τὰς B || 35 σοφίη cod. Palatinus : σοφία B vulg.

ὑπέραντλον γένηται τὸ σῶμα, δύσεται εἰς τὸ εἰμαρμένον. ἀλλὰ οὐ ψυχὴ δύσεται, ἀλλὰ ἀθάνατον οὔσα χρῆμα εἰς οὐρανὸν ἀναπτήσεται μετάρσιος, δέξονται δέ με αἰθέριοι δόμοι καὶ Ἐφεσίουσιν συκοφαντήσω· πολιτεύσομαι οὐκ ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐν θεοῖς, καὶ οὐχ ἰδρύσω ἄλλω βωμούς, ἀλλ' ἐμοὶ
 5 ἄλλοι, οὐδὲ ἀπειλήσει μοι ἀσέβειαν Εὐθυκλῆς, ἀλλ' ἐγὼ ἐκείνῳ χολῆν. θαυμάζουσι πῶς αἰεὶ σκυθρωπὸς Ἡράκλειτος, οὐ θαυμάζουσι πῶς αἰεὶ ποτηροὶ ἀνθρωποι. μικρὰ τῆς κακίας ὑπανεῖτε, κἀγὼ τάχα μειδιάσω. καίτοι πρότερος ἐν τῇ νόσῳ νῦν ἐγενόμην, ὅτι οὐκ ἐντυγχάνω ἀνθρώποις, ἀλλὰ μόνος νοσῶ. τάχα καὶ ψυχὴ μαντεύεται ἀπόλυσιν ἑαυτῆς ἤδη ποτὲ ἐκ τοῦ δεσμω-
 10 τηρίου τούτου καὶ σειομένου τοῦ σώματος ἐκκύντουσα ἀναμμήσκειται τὰ πάτρια χωρία, ἔνθεν κατελθοῦσα περιεβάλετο ῥέον σῶμα, τὸ τεθνεὸς τοῦτο, ὃ δοκεῖ τοῖς ἄλλοις ζῆν ἐν φλέγμασι καὶ χολῇ καὶ ἰχώρι καὶ αἵματι, [καὶ] νεύροις καὶ ὀστοῖς καὶ σάρκεσι πεπιλημένον. εἰ γὰρ μὴ τὰ πάθη ἐσοφίζετο τὴν κόλασιν, οὐκ ἂν ἤδη πρόπαλαι καταλιπόντες τὸ σῶμα ἐξήλθομεν ἀπ' αὐτοῦ; ἔρρωσο.

VI.

15 Τῷ αὐτῷ. Συνῆλθον οἱ ἰατροί, Ἀμφιδάμα, καὶ πάνυ προθύμως γε ἐπὶ τὴν ἐμὴν νοῦσον οὔτε τέχνην οὔτε φύσιν εἰδότες, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐδὲ ἐβούλοντο, τὸ δὲ ἐδόκουν, ἄμφω δὲ ἡγνούουν. οὐδὲν πλεον ἢ κατεμάλαξάν μου τὴν γαστέρα ταῖς ὑφαῖς ὡς ἀσκόν. οἱ δὲ καὶ θεραπεύειν ἤθελον, ἀλλ' οὐκ ἐπέτρεψα, ἀλλὰ λόγον αὐτοῦσιν πρότερον ἤητον τῆς νόσου, καὶ οὐκ ἔδοσαν,
 20 οὐδὲ περιεγένοντό μου, ἀλλ' ἐγὼ αὐτῶν. “πῶς ἂν οὖν” ἔφη “δύναισθε αὐληταὶ τεχνῖται εἶναι ὑπὸ μὴ αὐλητοῦ ἠττημένοι; ἑμαυτὸν ἰάσομαι, ἢ ὑμεῖς, ἐάν γέ με διδάξητε, πῶς ἐξ ἐπομβρίας ἀνχμὸν ποιητέον.” οἱ δὲ οὐδὲ συνιέντες τὸ ἐρώτημα ἠσύχασαν ἀπορούμενοι ἐπιστήμης ἰδίου. ἔγνω οὐκ ἴσασιν τοὺς ἄλλους οὐκ αὐτοί, ἀλλὰ τύχη ἰάσαιτο. οὗτοι ἀσεβοῦσιν, Ἀμφιδάμα, κατα-
 25 ψευδόμενοι τεχνῶν ἅσ οὐκ ἔχουσι καὶ θεραπεύοντες ἂ μὴ ἴσασιν καὶ ἀποκτινύντες ἀνθρώπους δι' ὀνόματος τέχνης ἀδικοῦντες καὶ φύσιν καὶ τέχνην. αἰσχροὺς ἐστὶν ὁμολογεῖν ἄγνωιαν, αἴσχιον ἐπιστήμην οὐκ ἔχοντα. τί αὐτοῖς ἠδὺ τὸ ψεύδεσθαι; ἢ ἵνα δι' ἀπάτης χρηματίζωνται; ἀμείνους ἂν ἦσαν μεταιτοῦντες· ἠλεοῦντο γοῦν ἂν· νῦν δὲ μισοῦνται καὶ βλάπτουσι καὶ
 30 ψευδόμενοι. εὐτελέστεραι αἱ ἄλλαι τέχναι, ταχέως ἐλέγχονται· δυσσελεγκτότερα τὰ κρείττω. ἐλελήθεσάν με οἱ τοιοῦτοι ἐν τῇ πόλει. οὐδεὶς αὐτῶν ἰατρός, ἀλλὰ πάντες ἀπατεῶνες καὶ φένακες, σοφίσματα τέχνης ἀργυρίου πιπράσκοντες. Ἡρακλεῦδωρον τὸν ἐμὸν θεῖον οὗτοι ἀπέκτειναν καὶ μισθὸν ἔλαβον, οἱ οὐκ ἐδυνήθησαν ἐμῆς νόσου λόγον εἰπεῖν, οὐδὲ ἐξ ἐπομβρίας πῶς

4 ἄλλω scripsi : ἄλλων B vulg. || 11 ῥέον τι σῶμα B : ῥέον τὸ σῶμα vulg. || 12 καὶ del. B || 13 κατεσοφίζετο B || 22 γέ WB : δέ eod. Mazarin. : om. vulg. || συνιέντες Hercher || 23 κἂν Hercher : καὶ vulg. || 30 εὐτελέστεραι vulg. eorr. W || 33 τὸν om. WB

ἂν αὐχμὸς γένοιτο. οὐκ ἴσασι ^{ὅτι} θεὸς ἐν κόσμῳ μεγάλα σώματα ἰατρῆει,
 ἐπανισοῖ αὐτῶν τὸ ἄμετρον, τὰ θρυπτόμενα ἐνοποιεῖ, τὰ ὀλισθήσαντα ὑποφθῦς
 πιέζει, συνάγει τὰ σκιδνάμενα, φαιδρύνει τὰ ἀπρεπῆ, κατείργει τὰ ληφθέντα,
 διώκει τὰ φεύγοντα, φωτὶ μὲν ἀναλάμπει τὸ ζοφερόν, περατοῖ δὲ τὸ ἄπειρον,
 5 καὶ μορφὴν μὲν ἐπιβάλλει τοῖς ἀμόρφοις, ὄψεως δὲ ἀναπίμπλησι τὰ ἀναί-
 σθητα. διὰ πάσης γὰρ ἔρχεται τῆς οὐσίας ἀρμοζόμενος, πλάττων, διαλύων,
 πηγνύς, χέων. τὸ μὲν ξηρὸν εἰς ὑγρὸν τῆκει καὶ εἰς λύσιν αὐτὸ καθίστησι,
 καὶ λιβάδας μὲν ἐκθυμιᾷ, παχύνει δὲ χαλασθέντα τὸν ἀέρα, καὶ συνεχῶς τὰ
 μὲν ἄνωθεν διώκει, τὰ δὲ κάτωθεν ἰδρύει. ταῦτα κάμνοντος κόσμου θεραπεία.
 10 τοῦτον ἐγὼ μιμήσομαι ἐν ἐμαυτῷ, τοῖς δ' ἄλλοις χαίρειν λέγω.

VII.

Ἑρμοδώρῳ. Πυνθάνομαι Ἑφείσιους μέλλειν εἰσηγεῖσθαι νόμον κατ'
 ἐμοῦ ἀνομώτατον· οὐδεὶς γὰρ νόμος ἐφ' ἐνός, ἀλλὰ κρίσις. οὐκ ἴσασι
 Ἑφέσιοι ὅτι ἕτερος δικαστῆς νομοθέτου. καὶ τότε ἄμεινον, ἐπεὶ ἀπαθέστερον
 πρὸς ἄδηλον τὸν μέλλοντα πράξειν, ὁ δικάζων δὲ ὄρᾳ τὸν κρινόμενον, ᾧ
 15 συνάπτεται τὸ πάθος. ἴσασί με, Ἑρμόδωρε, συντεχνιτεύσαντά σοι τοὺς
 νόμους, καμὲ ἐλάσαι βούλονται, ἀλλ' οὐ πρότερόν γε ἢ ἐλέγξει αὐτούς, ὅτι
 ἄδικα ἐγνώκασι, τὸν μὴ γελῶντα καὶ πάντα μισανθρωποῦντα πρὸ ἡλίου
 δύνοντος ἐξιέναι τῆς πόλεως, τοῦτο νομοθετεῖν βουλευόνται, οὐδεὶς δ' ἐστὶν
 ὁ μὴ γελῶν, Ἑρμόδωρε, ἢ Ἡράκλειτος, ὥστε με ἐλαύνουσιν. ὦ ἄνθρωποι,
 20 οὐ θέλετε μαθεῖν, διὰ τί αἰεὶ ἀγελαστῶ; οὐ μισῶν ἀνθρώπους, ἀλλὰ κακίαν
 αὐτῶν. οὕτω γράψατε τὸν νόμον, “εἴ τις μισεῖ κακίαν, ἐξίτω τῆς πόλεως,”
 καὶ πρῶτος ἐξιμι. φυγαδευθήσομαι οὐ πατρίδος, ἀλλὰ πονηρίας ἄσμενος.
 μεταγράψατε τὸ διάταγμα. εἰ δὲ ὁμολογεῖτε Ἑφείσιους κακίαν εἶναι καὶ
 25 Ἡράκλειτον διὰ πονηρίαν ἀγέλαστον ἐξιέναι τοῦ ζῆν, μᾶλλον δὲ μυρίαίς
 ζημιοῦσθαι, εἰ πλέον ἀνιάσθε ἀργυρίῳ κολαζόμενοι; τοῦτο ὑμῶν ἐστι φυγή,
 τοῦτο θάνατος. ἠδικήκατέ με ἀφελόμενοι ὁ θεὸς ἔδωκε καὶ φυγαδεύετέ με
 ἀδίκως. ἢ τοῦτο ὑμᾶς πρῶτον ἀγαπήσω, ὅτι μου τὸ ἡμερον ἐξεκόψατε,
 καὶ οὐ πάεσθε ἐπαγωνιζόμενοι νόμοις καὶ φυγαδείαις; ἐν γὰρ τῇ πόλει
 30 μένων οὐ πεφυγάδευμαι ἀφ' ὑμῶν; τίνι συμμοιχεύω, τίνι συμμιαφονῶ,
 τίνι συμμεθύω, τίνι συμφθειρόμαι; οὐ φθείρω, οὐκ ἀδικῶ οὐδένα τῶν
 ἀπάντων, μόνος εἰμὶ ἐν τῇ πόλει. ἐρημίαν αὐτὴν πεποιήκατε διὰ κακίας.
 ἢ ἀγορὰ ὑμῶν Ἡράκλειτον ἀγαθὸν ποιεῖ; οὐκ· ἀλλὰ Ἡράκλειτος ὑμᾶς
 πόλιν. ἀλλ' οὐκ ἐθέλετε. ἐγὼ μὲν βούλομαι, καὶ νόμος εἰμὶ ἄλλων, εἶς

2 ἐπανισοῖ Hercher : ἐπανισῶν B, vulg. || ὀλισθήσουτα? || 3 διαληφθέντα B
 || 5 ὄψεως] ὀρέξεως B : fort. φρονήσεως || 6 πλῆττων, ἀρμοζόμενος vulg. : πλάττων,
 ἀρμοζόμενος W : πλάττων, ἀρμόζων B || 13 ὅδε ἀμεινων, ἐπεὶ ἀπαθέστερος B
 || 23 ἐφεσίσιους cod. Pal., B : ἐφεσίσιους vulg. || 26 εἰ] ἐπεὶ B || 34 fort. ἄλλω

δ' ὦν οὐκ ἀρκῶ πόλιν κολάζειν. θαυμάζετε εἰ μηδέ πω γελῶ, ἐγὼ δὲ τοὺς
 γελῶντας ὅτι ἀδικοῦντες χαίρουσι, σκυθροπάξειν δέον οὐ δικαιοπραγοῦντας.
 δότε μοι καιρὸν γέλωτος ἐν εἰρήνῃ, ὥστε μὴ ἐπὶ τὰ δικαστήρια στρατεύεσθαι
 ἐν ταῖς γλώτταις ἔχοντες τὰ ὄπλα, ἀπεστερηκότες χρήματα, γυναικας φθει-
 5 ραντες, φίλους φαρμακεύσαντες, ἱεροσυλήσαντες, προαγωγεύσαντες, ὄρκοις
 φωραθέντες ἄπιστοι, τυμπανίσαντες, ἄλλος ἄλλου πλήρης κακοῦ. ταῦτα
 γελᾶσω ὄρων ἀνθρώπους ποιοῦντας ἢ ἐσθήτα καὶ γένεια καὶ κεφαλῆς πόνους
 ἀτημελήτους ἢ γυναικα φαρμακῶς ἐπειλημμένην τέκνου ἢ μειράκια τῆς
 οὐσίας ἐκβεβρωμένα ἢ πολίτην γαμετῆς ἀφρημένον ἢ κόρην βία διαπαρ-
 10 θενευθεῖσαν ἐν παννυχίσι ἢ ἑταίραν οὐπω γυναικα καὶ γυναικῶν ἔχουσαν
 ἤδη πάθη ἢ διὰ ἀσέλγειαν νεανίσκον ἓνα πόλεως ἑραστὴν ὅλης ἢ τὰς τῶν
 ἐλαιῶν φθορὰς ἐν μύροις ἢ † τοὺς ἐν συνδειπνοῖς γινομένους διὰ δακτύλων
 πλείονας ἢ τὰς δι' ἐδεσμάτων πολυτελείας καὶ γαστέρας βέουσας ἢ τοὺς
 ἐπὶ σκηνῆς ἀγωνοθετούμενους δήμους† τὰ μεγάλα δίκαια; ἀφήσει δέ μου
 15 τὴν ὄψιν ἀρετὴ χυθῆναι ὑστέρᾳ πονηρίας τεταγμένη; ἢ τοὺς ἀληθινούς
 ὑμῶν πολέμους γελᾶσω, ὅτε προφάσεις ἀδικημάτων ποιησάμενοι κατα-
 μαιφονεῖσθε δύστηνοι ἐξ ἀνθρώπων θηρία γεγονότες, αὐλοῖς καὶ σάλπιγξι
 διὰ μουσικῆς εἰς ἄμουσα πάθη παροξυνόμενοι, σίδηρος δὲ ἀρότρων καὶ
 γεωργίας δικαιότερον ὄργανον σφαγαῖς καὶ θανάτῳ ἠτρέπισται, ὑβρίζεται
 20 δὲ δι' ὑμῶν θεός, Ἄθηνῴ πολεμίστρια καὶ Ἄρης ἐννάλιος καλούμενος, φάλαγγας
 δὲ ἀντιστήσαντες ἄνθρωποι κατὰ ἀνθρώπων ἀλλήλων σφαγὰς εὔχεσθε,
 ὡς λειποτάκτας τοὺς μὴ μαιφονοῦντας τιμωρούμενοι καὶ ὡς ἀριστέας τοὺς
 ἐμπλεονάσαντας αἵματι τιμῶντες; λέοντες δ' οὐχ ὀπλίζονται κατ' ἀλλήλων
 οὐδὲ ξίφη ἀναλαμβάνουσιν αἱ ἵπποι, οὐδὲ τεθωρακισμένοι ἂν ἴδοις ἀετὸν
 25 ἐπ' ἀετῶ. οὐδὲν ἄλλο μάχης ἔχει ὄργανον, ἀλλ' ἐκάστῳ τὰ μέρη καὶ ὄπλα·
 τοῖς μὲν κέρατα τὰ ὄπλα, τοῖς δὲ ῥύγχη, τοῖς δὲ πτερά, [τοῖς δὲ τάχος,]
 ἄλλοις μέγεθος, ἄλλοις ὀλιγότης, οἷς δὲ τάχος, οἷς δὲ νῆξις, πολλοῖς δὲ
 πνεῦμα. οὐδὲν ξίφος ἄλογα ποιεῖ ζῶα χαίρειν ὄρωντα φυλαττόμενον ἐν
 αὐτοῖς φύσεως νόμον, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀνθρώποις. μᾶλλον δὲ † τοῦτο πλέον
 30 ἂν εἴη παράβασις ἐν κρείττοσι τὸ ἀβέβαιον†. τέλος δὲ πολέμων τί ὑμῖν
 εὐκτέον ἄρα; ἢ δι' ἐκεῖνο παύσετέ με κατηφείας; πόθεν; οὐχὶ δὲ πλέον
 . . . ὁμοφύλων σφῶν καὶ δενδροτομουμένη γῆ καὶ ἀναρπαζομένη πόλις
 καὶ γῆρας προπηλακίζόμενον καὶ γυναικας ἀπαγόμεναι καὶ τέκνα ἐξ ἀγκαλῶν

1 δ' add. B || 5 ὄχλοις ὄραθέντες vulg. corr. B || 12 τὰς ἐν σ. γινομένοις
 διὰ δακτυλίων παρούσιαι B : τὰς ἐν σ. κενουμένας διὰ δακτύλων πλησμονάς Doehner
 || 13 κάτω γαστέρος B || 14 σκηναῖς cod. Pal., B : excidisse nonnulla videntur
 || 15 διαχυθῆναι B || 16 fort. εἶτα μαιφονεῖσθε || 17 μᾶστιφι vulg. corr. B
 Hercher || 19 σφαγῆς καὶ θανάτων B, vulg. : corr. W || 26 fort. τοῖς δὲ
 πτέραις || 27 τάχος Aldina : πάχος codd. Mazarin. Pal., WB || 28 οὐδὲν vulg. :
 οὐδενὶ cod. Maz. : fort. οὐδὲ (vel οὐδ' ἐν ξ. ἄ. ποιεῖν) || 29 τοῦτο δέον ἂν εἴη.
 ἢ π. ἐν κρείττοσι. τὸ ἀβέβαιον δὲ τέλος B || 31 fort. εὐκταῖον || πλέον ἢ ὁμ.
 B : fort. πλέον πᾶν ὁμ. σφαγῶν

ἀποσπώμενα καὶ θάλαμοι διαφθειρόμενοι καὶ παρθένοι παλλακεύομενοι καὶ
 μειράκια θηλυνόμενα καὶ ἐλεύθεροι σιδηροδετούμενοι καὶ ναοὶ θεῶν κατασπώ-
 5 μενοι καὶ ἡρῶα δαιμόνων ἀνορυττόμενα καὶ παιᾶνες ἀνοσίων ἔργων καὶ
 χαριστήρια θεοῖς ἀδικίας; ταῦτα ἀγελασῶ. ἐν εἰρήνῃ πολεμεῖτε διὰ λόγων,
 ἐν πολέμῳ πολιτεύεσθε διὰ σιδήρου· ἀρπάζετε τὸ δίκαιον ἐν ξίφεσιν. Ἐρμό-
 δωρος ἐλαύνεται νόμους γράφων, Ἡράκλειτος ἐλαύνεται ἀσεβείας. αἱ πόλεις
 ἔρημοι καλοκαγαθίας, αἱ ἐρημίαι πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὄχλοι. τείχη ἔστηκεν, ἀνθρώ-
 10 πων σύμβολα πονηρίας, ἀποκλείοντα τὴν βίαν ὑμῶν· οἰκίαι περιβέβληνται πᾶσιν,
 ἕτερα τείχη πλημμελείας· οἱ ἔνδον πολέμιοι, ἀλλὰ πολῖται, οἱ ἐκτὸς πολέμιοι,
 ἀλλὰ ξένοι. πάντες ἐχθροί, οὐδένες φίλοι. δύναμαι γελάσαι ἐχθροὺς ὀρῶν
 τοσοῦτους; τὸν ἀλλότριον πλοῦτον ἴδιον οἴεσθε, τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας
 ἰδίας νομίζετε, τοὺς ἐλευθέρους ἀνδραποδίζετε, τὰ ζῶντα κατεσθίετε, τοὺς
 νόμους παραβαίνετε, παρανομίας νομοθετεῖτε, πάντα βιάζεσθε ἃ μὴ πεφύ-
 15 κατε. τὰ μάλιστα δοκοῦντα δικαιοσύνης εἶναι σύμβολα, οἱ νόμοι, ἀδικίας
 εἰσὶ τεκμήριον. εἰ γὰρ μὴ ἦσαν, ἀνέδην ἂν ἐπονηρεύεσθε· νῦν δ' εἴ τι καὶ
 μικρὸν ἐπιστομίζεσθε φόβῳ κολάσεως, κατέχεσθε εἰς πᾶσαν ἀδικίαν.

VIII.

Τῷ αὐτῷ. Δήλου μοι, Ἐρμόδωρε, πότε ἀπαίρειν κέκρικας εἰς Ἰταλίαν.
 δέξαιτό σε οἱ ἐκείνης τῆς χώρας θεοὶ καὶ δαίμονες ἠδέως. ὄναρ ἐδόκουν
 τοῖς σοῖς νόμοις τὰ παρὰ πάσης τῆς οἰκουμένης διαδήματα προσιέναι καὶ
 20 κατὰ τὸ ἔθος τῶν Περσῶν ἐγκλώμενα ἐπὶ στόμα προσκυνεῖν αὐτούς, οἱ δὲ
 σεμνῶς πάνυ καθειστήκεσαν. προσκυνήσουσί σε Ἐφέσιοι μηκέτι ὄντα, ὅταν
 οἱ σοὶ νόμοι πᾶσιν ἐπιτάττωσι, καὶ τότε χρήσονται αὐτοῖς ἀναγκαζόμενοι.
 θεὸς γὰρ ἀφείλετο ἐκείνους ἡγεμονίαν καὶ ἑαυτοὺς ἐνόμισαν ἀξιῶς δουλεύειν.
 τοῦτο μεμάθηκα καὶ ἐκ πατέρων. ὅλη Ἀσία κτῆμα ἐγένετο βασιλέως καὶ
 25 πάντες Ἐφέσιοι λάφυρον. ἀήθεις εἰσὶν ἐλευθερίας ἀληθοῦς, τοῦ ἄρχειν.
 καὶ νῦν ὡς εἰκὸς ὑπακούσονται κελευόμενοι, ἢ μὴ πεισθέντες οἰμώξονται.
 καὶ μέμφονται θεοὺς ἄνθρωποι ὅτι αὐτοὺς οὐ πλουτίζουσιν ἀγαθὰ, οὐ
 μέμφονται ἴδιον ἦθος ἀφροσύνης. τυφλῶν ἐστι μὴ δέξασθαι ἃ δίδωσι
 χρηστὰ δαίμων. Σίβυλλα ἐν πολλοῖς καὶ τοῦτο ἐφράσθη· “ἦξιεν σοφὸν
 30 Ἰταλίησιν ἐξ Ἰάδος χώρας.” εἶδέ σε πρὸ τοσοῦτου αἰῶνος, Ἐρμόδωρε,
 ἢ Σίβυλλα ἐκείνη καὶ τότε ἦσθα, Ἐφέσιοι δὲ οὐδὲ νῦν βούλονται ὄραν,
 ὃν διὰ θεοφορουμένης γυναικὸς Ἀλήθεια ἔβλεπε. σοφὸς μεμαρτύρησαι,
 Ἐρμόδωρε, Ἐφέσιοι δὲ ἀντιλέγουσι θεοῦ μαρτυρία. ἀποτίσονται ἑαυτῶν
 ὕβριν καὶ νῦν ἀποτίνονται γνώμης ἀναπιμπλάντες ἡμᾶς κακῆς. οὐκ ἀφαιρού-
 35 μενος πλοῦτον κολάζει θεός, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον δίδωσι πονηροῖς, ἵν' ἔχοντες

15 δὲ εἴ τι B : δέ τι vulg. || 34 ἡμᾶς] σφᾶς B : fort. γνώμην ἀναπ. κακῆν.
 ἡμᾶς οὐκ

δι' ὧν ἀμαρτάνουσιν ἐλεγχθήσονται καὶ περιουσιάζοντες σκηνοβιατῶσιν αὐτῶν
 τὴν μοχθηρίαν· ἡ δ' ἀπορία παρακάλυμμά ἐστιν. μὴ ἐπιλίποι ὑμᾶς τύχη,
 ἵνα ὀνειδίξησθε πονηρευόμενοι. οὗτοι μὲν χαιρόντων, σὺ δέ μοι δήλου τὸν
 5 καιρὸν τῆς ἐξόδου. πάντως ἐντυχεῖν σοι βούλομαι καὶ περὶ τε ἄλλων πάνυ
 μὴ περὶ παντὸς ἐπιούμην ἀπόρρητα μείναι. οὐδὲν δὲ οὕτω σιωπᾶται ὡς
 ἐνὶ λαλῶν εἶς, καὶ ἔτι μᾶλλον Ἑράκλειτος Ἑρμοδώρῳ. πολλοὶ οὐ διαφέρουσι
 κεραμίων σαθρῶν, ὡς μηδὲν στέγειν δύνασθαι, ἀλλ' ὑπὸ γλωσσοαλγίας
 διαρρεῖν. Ἀθηναῖοι ὄντες αὐτόχθονες ἔγνωσαν φύσιν ἀνθρώπων, ὅτι γενό-
 10 μνοι ἐκ γῆς ἔσθ' ὅτε διερωγῶτα ἔχουσι νοῦν. τούτους ἐπαίδευσαν φυλακὴν
 ἀπορρήτων διὰ μυστηρίων, ἵνα πως φόβῳ σιγῶσιν, ἀλλ' οὐ κρίσει, καὶ
 μηκέτι χαλεπὸν ἢ τὸ μελετῆσαι τῇ ψυχῇ σιωπᾶν.

IX.

Τῷ αὐτῷ. Ἄχρη τίνος, Ἑρμοδώρε, κακοὶ ἔσονται ἄνθρωποι καὶ οὐκέτι
 εἶς ἕκαστος ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ κοινῇ πόλεις ὄλαι; Ἐφέσιοι σε ἀνδρῶν ὄντα
 15 ἄριστον ἐλαύνουσιν. ἀντὶ τίνος ἢ ὅτι νόμους γράφεις τοῖς ἀπελευθέρους
 ἰσοπολιτείας καὶ τοῖς τούτων τέκνοις ἰσοτιμίας; καίτοι γε ὁ μὲν γνήσιος
 πολίτης οὐ κριθεὶς ἀγαθὸς γίνεται, ἀλλὰ γεννηθεὶς ἀναγκάζεται, καὶ οὐδ'
 . . . ἦν ἀναγκασθῆ, πολλακίς κακὸς ἔμεινεν, οἱ δὲ δοκιμασθέντες ἀξιούν-
 ται τοῦ πολιτεύματος μαρτυρήσαντες βίῳ τὸ ἰσότημον, πόσῳ κρείττους, οἱ
 20 δι' ἀρετῆς ἐγγραφόμενοι; Λακεδαιμόνιοι δὲ μετ' ἄλλων καὶ τοῦτο ἀγαθοί,
 οὐ γράμμασιν ἀποδεικνύντες Σπαρτιάτας, ἀλλ' ἀγωγῇ· κἂν ἐλθῶν τις Σκύθης
 ἢ Τριβαλλὸς ἢ Παφλαγῶν ἢ μηδὲν ἔχων ὄνομα χώρας ὑποστῆ τὴν Λυκούρ-
 γειον σκληραγωγίαν, Λάκων ἐστίν, ὥστε ἕκαστος τῶν πολιτευθέντων ἐν
 25 ἐαυτῷ φέρων τὴν πατρίδα ἔρχεται, πάσης δὲ πόλεως φυγαδεύει κακία, κἂν
 ἐν μέσαις ταῖς στήλαις τις οἰκῆ. οὐδὲ Ἐφέσιον εἶναι τινα πείθομαι, εἰ μὴ
 ὡς κύνα Ἐφέσιον ἢ βοῦν, ἀνὴρ δὲ Ἐφέσιος, εἰ ἀγαθός, κόσμος πολίτης.
 τοῦτο γὰρ κοινὸν πάντων ἐστὶ χωρίον, ἐν ᾧ νόμος ἐστὶν οὐ γράμμα, ἀλλὰ
 θεός, καὶ ὁ παραβαίνων ἂ χρὴ ἀσεβήσῃ· μᾶλλον δὲ οὐδὲ παραβήσεται,
 εἰ παραβὰς οὐ λήσεται. πολλαὶ δίκης Ἑρινύες, ἀμαρτημάτων φύλακες.
 30 Ἡσίοδος ἐψεύσατο τρεῖς μυριάδας εἰπῶν· ὀλίγοι εἰσίν, οὐκ ἀρκοῦσι κακία
 κόσμον· πολὺ ἐστὶ πονηρία. ἐμοὶ δὲ πολῖται θεοί, θεοὶς ξυνοικῶν δι' ἀρετῆς
 οἶδα ἥλιον ὀπόσος ἐστὶ, πονηροὶ δὲ οὐδ' ὅτι εἰσίν. ἢ αἰσχύνονται Ἐφέσιοι

1 ἐλεγχθήσονται cod. Maz.: ἐλεγχθήσωνται vulg.: ἐλέγχωνται Pantazides
 ab Herchero cit. (v. tamen E. A. Sophocles Lex. Gr. s. v. ἵνα) || 11 ἵνα πως
 B: ἵν' ὡς W. vulg. || 15 νόμοις B: δούλοις W || ἐλευθέρους vulg. corr. B
 || 16 ἰσοπολιτείαν WB || ἰσοτιμίαν WB || 17 καὶ οὐδὲν ἤττον, κἂν ἀναγκασθῆ B
 || 18 οἱ Boissonade B: οἱ W || 20 ἀρετῆς cod. Par. 1760: ἀρετῆν vulg.
 || 22 χώρας cod. Par. 1760: χώρας vulg.

δούλους ἀγαθοὺς εἶναι; εἰκότως· αὐτοὶ γὰρ κακοὶ ἐλεύθεροι, οἳ οὐκ ἐλευ-
 θέροις πάθειν εἴκουσι. παυσάσθωσαν οἳοὶ εἰσι καὶ ἀγαπήσουσι πάντας
 ἰσότητι ἀρετῆς. τί δὲ οἶεσθε, ὦ ἄνθρωποι, εἰ θεὸς οὐ πεποιηκῶς κύνας οὐδὲ
 5 καὶ ὅτι κρείττους ἐκάκωσε δουλεία, οὐκ αἰσχύνεσθε καὶ τοῦτο τῆς ὑμετέρας
 ἀδικίας καὶ ἔργον καὶ ὄνομα; πόσῳ κρείσσονες Ἐφεσίων λύκοι καὶ λέοντες.
 οὐκ ἐξανδραποδίζονται ἀλλήλους, οὐδὲ ἐπρίατο αἰτὸς αἰτὸν οὐδὲ λέων
 λέοντα οἰνοχοεῖν, οὐδὲ ἐξέτεμε κύων κύνα, ὡς ὑμεῖς τὸν τῆς θεοῦ Μεγά-
 βυζον, φοβούμενοι τῇ παρθενίᾳ αὐτῆς ἄνδρα ἱεραῖσθαι. μὴ πως ἀσεβήσαντες
 10 εἰς φύσιν εὐσεβεῖτε εἰς ξόανον. ἵνα θεοῖς καταρᾶται πρῶτον ὁ ἱερεὺς ἀφηρη-
 μένος τὸν ἄνδρα, κατέγωντε καὶ τῆς θεοῦ ἀκρασίαν, εἰ φοβεῖσθε ὑπ' ἄνδρὸς
 αὐτὴν θεραπεύεσθαι. “μὴ συγκαθιζέτω μοι δοῦλος μηδὲ συνδειπνεῖτω”
 Ἐφέσιοι λέγουσιν· ἐγὼ δὲ ἐρῶ δικαιοτέραν φωνήν· συγκαθιζέτω μοι ἀγαθὸς
 καὶ συνδειπνεῖτω μοι, μᾶλλον δὲ προκαθιζέτω, προτιμηθήτω· οὐ γὰρ τύχη
 15 τὸ ἰσούμενον, ἀλλ' ἀρετῇ. τί ὑμᾶς ἀδικεῖ Ἐρμόδωρος, Ἐφεσίους ὑπομιμνή-
 σκων πάντας ἀνθρώπους εἶναι καὶ μηδένα μεγαλαυχεῖν τύχη ὑπὲρ φύσιν;
 μόνη πονηρία δουλαγωγεί, μόνη ἐλευθεροῖ ἀρετῇ, ἀνθρώπων δὲ οὐδεῖς. κἂν
 ἐπιτάττητε ἄλλοις διὰ τύχην ἀγαθοῖς οὔσιν, αὐτοὶ δοῦλοὶ ἔστε δι' ἐπιθυμίαν
 κελυόμενοι ὑπὸ τῶν ἑαυτῶν δεσποτῶν. οὐ φοβεῖσθε δέ, ὦ ἄνθρωποι, πόλεως
 20 ὀλιγανδρίαν; τί οὖν ἔπηλυ εἰσάξετε πλήθος, δέον τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀχθέντας
 καὶ τραφέντας καὶ ἀπειλαῖς καὶ κολάσεσι καὶ φόβοις ἀγαθοὺς γεγονότας;
 ἔσονται κρείττους, Ἐρμόδωρε, οἱ πεισθησόμενοι τοῖς σοῖς νόμοις. μὴ χαλέ-
 παινε. μαντεύεται τὸ ἐμὸν ἦθος, ὅπερ ἐκάστῳ δαίμων. ναί· πεισθήσονται,
 ὧν ἔσται καὶ τὸ σύμπαν κράτος μιμησαμένων φύσιν. σῶμα δοῦλον ψυχῆς
 25 συμπολιτεύεται ψυχῇ, καὶ οὐ χαλεπαίνει νοῦς ἰδίους συνοικῶν ὑπηρεταῖς, καὶ
 γῆ, τὸ ἀτιμώτατον ἐν κόσμῳ, οὐρανῷ συνάρχει καὶ οὐκ ἀναίνεται οὐρανὸς
 ἐπίκηρα ἐδάφη, οὐδὲ καρδία σπλάγχνα, τὸ ἱερώτατον χρῆμα τὰ φαυλότατα
 ἐν σώματι. ἀλλὰ θεὸς μὲν οὐκ ἐφθόνησεν ἐπίσης ἅπασιν ὀφθαλμοὺς ἄψαι
 καὶ ἀκοὰς ἀναπετάσαι καὶ γεῦσιν καὶ ὄσφρησιν καὶ μνήμην καὶ ἐλπίδα, καὶ
 30 ἡλίου φῶς οὐκ ἀπέκλεισε δούλων, πάντας ἀνθρώπους κόσμου καταλέξας
 πολίτας· Ἐφέσιοι δὲ τὴν ἑαυτῶν πόλιν ὑπερκόσμιον οἴονται μηδέποτε τῶν
 κοινῶν ἀξιοῦντες. . . . ὁρᾶτε μὴ ἀσεβεῖτε θεῷ ἀντιπολιτεύομενοι. αἰεὶ
 βούλεσθε μισεῖσθαι ὑπὸ δούλων, καὶ ἐν ᾧ ὑπρέτουν πρότερον καὶ ἐν ᾧ
 ἀτιμῶνται ὕστερον; τί οὖν αὐτοὺς ἠλευθεροῦτε, εἰ μὴ ἀξίους ἐνομίζετε;
 35 ἢ ὅτι πάθειν ὑμῶν ὑπήκουσαν; ἐκείνοις οὖν χαλεπαίνετε, οἳ διὰ τύχην
 ἐλειτούργουν, ἀλλ' οὐχ ἑαυτοῖς, οἳ διὰ κακίαν ἐπετάξατε; οἰκτροὶ ἦσαν τὰ
 κακὰ φόβῳ ἀνεχόμενοι, κατάρτοι δ' ὑμεῖς ἐπιτάπτοντες τὰ χεῖρω· καὶ τότε

8 λέοντι οἰνοχοεῖ WB || 9 μὴ πως scripsi : ἢ πῶς W. πῶς B || 10 ἵνα]
 ἢ ἵνα B || 23 ναί· B : καὶ vulg. || 27 ἐπίκαιρα vulg. corr. B || 32 excidisse
 verbum suspicor || ἀσεβῆτε Hercher || 36 ἐπάσχετε vulg. corr. B

πικροτέροις ἐδουλεύετε δεσπόταις, καὶ νῦν ἔτι δουλεύετε φοβούμενοι ὧν ἤρξατε. τί οὖν βούλεσθε; τῆς πόλεως ἀθρόοι πάντες ἐξέλθωσι καὶ ἐξεληθόντες ἰδίαν πόλιν κτίσωσι, καταρώμενοι ὑμῖν καὶ παισὶ παίδων ἀνεπιβασίαν ψηφισάμενοι; πολέμους ἑαυτοῖς τρέφετε, Ἐφέσιοι, καὶ τοῖς μέλλουσι παισὶ 5 πρὸς τοὺς μέλλοντας ἐξ ἐκείνων. ὄψονται, Ἐρμόδωρε, Ἐφέσιοι τὰ ἑαυτῶν, σὺ δὲ χαῖρε ἀγαθὸς ὢν.

4 πολεμίους vulg. corr. B

EPIMETRUM

AD EXCERPTA HIPPOCRATEA.

Cum parte posteriore disputationis Hippocrateae conferenda Bernaysius mihi indicavit ea quae de arte chemica habet Zosimus (v. Fabricius Bibl. Graec. viii. p. 71 ed. Harl.) in scriptiuncula *περὶ ἀρετῆς καὶ συνθέσεως ὑδάτων*: extat locus impressus in Ferdinandi Hoeferi historia chemiae, t. i. p. 499 (*histoire de la chimie*, Par. 1842):—

καλὸν τὸ λέγειν καὶ καλὸν τὸ ἀκούειν, καλὸν τὸ διδόναι καὶ καλὸν τὸ λαμβάνειν, καλὸν τὸ πενητεύειν καὶ καλὸν τὸ πλουτεῖν, καὶ πως ἡ φύσις μαθάνει διδόναι καὶ λαμβάνειν. δίδωσιν ὁ χαλκάνθρωπος καὶ λαμβάνει ὁ ὑγρῦλιθος, δίδωσι τὸ μέταλλον καὶ λαμβάνει ἡ βοτάνη, δίδωσιν οἱ ἀστέρες καὶ λαμβάνει τὰ ἄνθη, δίδωσιν ὁ οὐρανὸς καὶ λαμβάνει ἡ γῆ, δίδωσιν αἱ βρονταὶ ἐκ τοῦ τροχίζοντος [τοῦ ἐκτροχίζοντος cod. Bodl.] πυρὸς καὶ συμπλέκονται τὰ πάντα καὶ ἀποπλέκονται τὰ πάντα καὶ συντίθενται τὰ πάντα καὶ μιγνύονται [μίσγονται Bodl.] καὶ ἀποκρίνονται [κιρνᾶται Bodl.] τὰ πάντα καὶ κυβερνᾶται [ἀποκιρνᾶται Bodl.] τὰ πάντα καὶ ἀποβρέχονται [βρέξει Bodl.] τὰ πάντα καὶ ἀνθεί τὰ πάντα καὶ ἐξανθεί τὰ πάντα ἐν τῷ φιαλοβώμῳ ἀρίστη [ἕκαστον γὰρ Bodl.] μεθόδῳ καὶ συγκόμματι [σηκώματι Bodl.] καὶ οὐγκιασμῷ συγκεράσματι τετραστοίχῳ [τετραχίστῳ Bodl., om. συγκ.]. ἡ δὲ τῶν ὄλων πραγματεία συμπλοκὴ ἐστὶ καὶ ἀποπλοκὴ. καὶ ὁ πᾶς σύνδεσμος οὐκ ἄνευ μεθόδου γίνεται. ἡ μέθοδος φυσικὴ ἐστὶ, καὶ φυσῶσα καὶ ἐκφυσῶσα καὶ τὰς τάξεις τηροῦσα τῆς μεθόδου, αὐξάνουσα καὶ ἐλαττοῦσα καὶ τὰ πάντα συντόμως [π. ὡς ἐν συμφώνῳ Bodl.] σύμφωνα τῇ διαρέσει καὶ τῇ ἐνώσει ποιούσα, τῇ μεθόδῳ μηδενὸς ὑποληφθέντος· ἡ γὰρ μέθοδος [τῆς μεθόδου μηδὲν ὑπολειφθείσης Bodl.] ἐκστρέφει τὴν φύσιν, καὶ ἡ φύσις στρεφόμενη εἰς ἑαυτὴν στρέφεται. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ τοῦ παντὸς φύσις καὶ σύνδεσμος.

INDEX SCRIPTORUM.

Adpositi numeri Fragmenta indicant ad quae locos scriptorum citavimus.

- Aelianus fr. 317 Hercher. : LXXX
Aeneas Gazaëus Theophrast. p. 9 Barth. : LXXXIII — p. 11 : LXXXIII
Aetna v. 536 : XXVI
Alexander Aphrodisiensis
    in Aristot. Meteor. f. 93 a ed. Ven. : XXXII
    de Anima ii 48, p. 150 Orell. : CXXI
    de Fato 6, p. 16 : CXXI
    Problem. p. 11 Usener. : LXXXIV
Ammianus Marcellinus xxi 16, 14 : CV
Anthologia Palat. vii 128 : CXIII
Apollonius Epist. 18 : LXXVII, CXXXIII — 27 : CXXX
Apuleius de Mundo c. 20 : LIX — c. 21 : XXXIX, L, LIX — c. 36 : LV
Aristides Quintilianus ii, p. 106 Meib. : LXVIII, LXXIV
Aristoteles ed. Berol.
    Top. iii 2, p. 117 b 17 : XCIX — viii 5, p. 159 b 30 : LVII
    Phys. i 2, p. 185 b 20 : LVII
    Meteor. ii 2, p. 355 a 9 : XXXII
    de Mundo c. 5, p. 396 b 12 : LIX — c. 6, p. 401 a 8 : LV
    de Anima i 2, p. 405 a 25 : XLII
    de Sens. 5, p. 443 a 21 : XXXVII
    Metaph. iv 5, p. 1010 a 13 : XLI
    Eth. Nic. ii 2, p. 1105 a 8 : CV — viii 2, p. 1155 b 1 : XLVI — x 5,
        p. 1176 a 6 : LI
    Eth. Eud. ii 7, p. 1223 b 22 : CV — vii 1, p. 1235 a 26 : XLIII
    Pol. v 11, p. 1315 a 29 : CV
    Rhet. iii 5, p. 1407 b 14 : II
Arnobius adv. Nat. v 29 : CXXV
Athenaeus v, p. 178 F : LIV — xiii, p. 610 B : XVI
Cedrenus Hist. comp. p. 157 C : LXXXV
Censorinus de Die nat. c. 17 : LXXXVII — c. 18 : XXII
Chalcidius in Tim. c. 249 : XII — c. 295 : XLIII
Cicero
    ad Att. xvi 11 : CXIII
    Tusculan. v 105 : CXIV
Cleanthes H. in Iov. 9 : XX — 10 : XXVIII — 24 : XCI — 36 : XIX
Clemens Alexandrinus ed. Pott.
    Protrept. 2, p. 18 : CXXIV — 2, p. 19 : CXXV — 2, p. 30 : CXXVII —
        4, p. 44 : CXXVI — 10, p. 75 : LIV — 11, p. 87 : XXXI
    Paedag. i 5, p. 111 : LXXIX — ii 2, p. 184 : LXXIV — ii 10, p. 229 :
        XXVII — iii 1, p. 251 : LXVII
    Strom. i 1, p. 317 : LIV — i 15, p. 358 : XII — i 19, p. 373 : XVI — i 21,
        p. 396 : XVII — ii 1, p. 429 : LXXX — ii 2, p. 432 : V — ii 4, p. 437 :
        VII — ii 5, p. 442 : VI — ii 15, p. 465 : LIV — ii 21, p. 497 : CIV —
        iii 3, p. 516 : LXXXVI — iii 3, p. 520 : LXIV — iv 2, p. 565 : VIII —

- Clemens Alexandrinus
iv 3, p. 568: LX — iv 4, p. 571: CII — iv 7, p. 586: CI, CXI — iv 22,
p. 628: LXXVII — iv 22, p. 630: CXXII — v 1, p. 649: CXVIII,
CXXIII — v 9, p. 682: CXI — v 13, p. 699: CXVI — v 14, p. 711:
XX — v 14, p. 712: XXI, XXIII, LXIV — v 14, p. 716: II — v 14,
p. 718: III, LXV, CX — v 14, p. 733: XLIX — vi 2, p. 746: LXVIII
- Cleomedes *περὶ μετεώρων* i, p. 75 Bak.: LXIX
- Columella de R. R. viii 4.: LIII
- Crameri A. P. i p. 324: LXXXVIII — iii p. 122: LXVI — iv p. 184: CXXXVIII
- Cyrillus c. Iulian. viii, 283 D Spanh.: II
- Democritus fr. mor. 77 Mullach.: cv — fr. mor. 140: XVI
- Dio Cassius fr. i — XXXV 30; t. i p. 40 Dind.: LXVII
- Dio Chrysostomus Or. 55, p. 282 Reisk.: LXXX
- Diogenes Epist. 28: CXIV
- Diogenes Laertius i 23: XXXIII — i 88: CXII — viii 6: XVII — ix 1: XVI,
XIX, CXIX — ix 2: c, CIII, CXIV — ix 5: LXXX — ix 7: IV, LXXI,
CXXXI, CXXXII — ix 8: XXII, LXII, LXIX — ix 16: CXIII — ix 73:
XLVIII
- Elias Cretensis in Gregor. Naz. Or. 25: CXXX
- Empedocles v. 231 Stein.: XCI
- Epicharmus fr. B. 40 Lorenz.: LXXXI
- Epictetus Diss. ii 4, 5: LXXXV
- Etymologicon magnum s. v. *βίβς*: LXVI
- Eusebius Praep. Evang. ii 3, p. 66 Vig.: CXXII, CXXIV — ii 3, p. 67: CXXV
— viii 14, p. 399: LXXV — xi II, p. 528: XXV, LXXVIII — xi 19,
p. 540: II — xi 28, p. 556: CXI — xiii 13, p. 676: XX, XXI, XXIII —
xiii 13, p. 680: II — xiii 13, p. 681: III, LXV, CX — xiv 3, p. 720:
XXII — xv 20, p. 821: XLII
- Eustathius in Iliad. i 49, p. 41 ed. Rom.: LXVI — xviii 107, p. 1133, 56:
XLIII — xviii 251, p. 1142, 5: CXIX — xxiii 261, p. 1299, 17:
LXXIV — xxiv 54, p. 1338, 47: LXXXV
- Ficinus de Immort. anim. viii 13: LXXV
- Floril. Monac. 193, p. 282 Meinek.: CXXXIII — 199, p. 283: CXXXIV — 200,
p. 283: CXXXV
- Floril. Monac. ap. Woelfflin. de Caecilio Balbo p. 20: IV
- Galenus ed. Bas.
Protrept. 13, p. 5: LIII
περὶ διαγνώσεως σφυγμῶν i 1, p. 53: CXIII
περὶ τῶν τῆς ψυχῆς ἠθῶν 5, p. 346: LXXV
- Gellius Noct. Att. praef. 12: XVI
- Georgius Pachymeres Hist. v, 232 B: XLI
- Glycas Annal. i, p. 74 B: LXXIV
- Gregorius Nazianzenus ed. Bened.
Or. xxv 15, p. 466: CXXX
Carm. ii 85, p. 978: LXXIX
- Heraclitus Alleg. Homer. c. 24: LXVII, LXXXI — c. 26: XX — c. 43: XXII
- Heraclitus Epist. 5: XXXIV, XXXIX — ep. 6: XL — ep. 7: LX — ep. 8: XII
— ep. 9: XXIX, CXXI
- Hermeias in Plat. Phaedr. p. 73 Ast.: LXXV
- Hermes Poemand. 12, p. 100 Parth.: LXVII
- Hesychius s. v. *ἐδίξῃσα ἐμειυτόν*: LXXX
- Hierocles in Aur. carm. 24: LXVII
- Hippocrates ed. Littr.
περὶ διαίτης i c. 4: XXXVI — c. II: LXI — c. 15: LXXXII — c. 19: LXX
— c. 23: XXXIX
περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον c. I: LXX
περὶ τροφῆς 9: LXX — 15: XCI — 21: LXVI — 40: LIX — 45: LXIX
- Hippolytus Ref. Haer. v 7: LXXI — v 8: CI — v 16: LXVIII — vi 17: XXI —
vi 26: XXXIX, XCV — ix 9: I, II, XIII, XLIV, XLV, LXVII — ix 10: XXIV,
XXVI, XXVIII, XXXV, XXXVI, L, LII, LVIII, LXVII, LXIX, CXXXIII

Iamblichus

de Myst. i 11 : CXXIX — iii 8 : XII — iii 15 : XI — v 15 : CXXVIII
 Protrept. 21, p. 132 Arcer. : XXIX, XCV — p. 140 : CV
 de Vit. Pyth. 30, p. 154 : CXIV

Ioannes Damasc. Excerpt. Flor. ii 116, p. 205 Meinek. : XVI

Ioannes Lydus de Mensibus iii 10, p. 37 ed. Bonn. : LXXXVIII

Ioannes Sicel. in Walzii Rhett. Gr. vi, p. 95 : II

Iulianus Or. vi, p. 185 A : LXXX — vi, p. 187 D : XVI — vii, p. 216 C : X —
 vii, p. 226 C : LXXX

Iustinus Mart. Apol. 93 C : XX

Linus v. 13 Mullach : XIX — v. 21 : XXV

Longinus de Subl. 44 : CV

Lucianus

Vit. Auct. 14 : XI, XXII, LXVII, LXXIX, LXXXIV, CXIV

Quomodo hist. conscrib. 2 : XLIV

Icaromen. 8 : XLIV

Macrobius in Somn. Scip. i 20 : XXXI

Marcus Antoninus iv 16 : XCVIII — iv 27 : LXXXIV — iv 46 : v, XXV, LXXII,
 XCIII, XCIV, XCVII — vi 17 : LXIX — vi 42 : XC — vii 9 : XX — ix 3 :
 XXXIV

Martianus Capella i 87 : XX

Matrangae A. G. p. 391 : LXVI

Maximus Conf. Sermon. 8, p. 557 Combef. : CXXXVI — 34, p. 624 : CXXXIV —
 46, p. 646 : CXXXVII

Maximus Tyr. x 4, p. 107 Markl. : LXVII — xli 4, p. 489 : XXV, LXVII, LXIX

Nicander Alexiph. 174 : XX

Olympiodorus

in Aristot. Meteor. f. 30 a ed. Ven. : XXXII

in Plat. Gorg. p. 267 Iahn. : CXIII — p. 357 : LXVIII

in Plat. Phaed. p. 201 Finckh. : XX, XXXII

Origenes c. Cels. i 5, p. 6 Hoesch. : CXXVI — v 14, p. 247 : LXXXV — vi 12,
 p. 291 : XCVI — vi 42, p. 312 : LXII — vii 62, p. 384 : CXXVI

Orion Etymol. s. v. *κάρηπος* : CXXXVIII

Parmenides 58-59 Stein. : XLV, LXXXI

Philo

Leg. alleg. i 3, p. 44 Mang. : LXX — i 33, p. 65 : LXVII — iii 3, p. 88 :
 I, XXII, XXIV

de Cherub. 26, p. 155 : LXXXII

de Agricult. 31, p. 321 : XLVI

Quis rer. div. haer. 43, p. 505 : II

de Profug. 11, p. 555 : LXXXV — 32, p. 573 : X

de Somn. i 2, p. 621 : X — i 24, p. 644 : LXIX

de Iosepho 22, p. 59 : LXIV, LXXX

de vit. Moys. i 6, p. 85 : LXIX, LXXIX

de Victim. 6, p. 242 : XXIV

de Spec. legg. 8, p. 344 : X

de Incorr. mundi 21, p. 508 : XXII, LXIX — p. 509 : LXVIII

fr. p. 652 : CXXXIV

Qu. in Gen. ii 5, p. 82 Aucher. : LXXXIX — iii 5, p. 178 : XLVI, LVI —
 iv 1, p. 237 : X — iv 152, p. 360 : LXVII

de Provid. ii 109, p. 117 : LXXVI

Philodemus *περὶ εὐσεβείας* p. 70 Gomperz. : XXVIII — p. 81 : XLIV, LXXXIV

Plato ed. Steph.

Soph. 242 D : XLV

Hipp. mai. 289 A : XCIX — 289 B : XCVIII

Cratyl. 402 A : XLI

Gorg. 521 E : LVIII

Polit. 293 B : LVIII

de Rep. vi, 498 B : XXXII

Legg. i, 644 D : LXXIX — x, 903 D : LXXXIX

Symp. 187 A : XLV

- Plotinus Enn. i 6, p. 53 ed. Bas.: XLVII — i 6, p. 54: CXXX — i 6, p. 55: LIV — ii 1, p. 97: XXXII — iv 8, p. 468: LXXXIII — iv 8, p. 473: LXXXIII — v 1, p. 483: LXXXV — v 9, p. 559: LXXX — vi 3, p. 626: XCIX
- Plutarchus
v. Camill. 19: CXX
v. Coriol. 22: CV — 38: CXVI
v. Romul. 28: LXXIV
- Plutarchus
de Aud. poet. 9, p. 28 Xyl.: CXVII
de Audiendo 7, p. 41: CXVII — 12, p. 43: CVIII
de Fortuna 3, p. 98: XXXI
Consol. ad Apoll. 10, p. 106: LXXVIII
de Superst. 3, p. 166: XCV
de Iside 28, p. 362: CXXVII — 45, p. 369: LVI, XCI — 48, p. 370: XXIX, XLIV — 77, p. 382: XIX
de EI 8, p. 388: XXII, LXX — 9, p. 389: XXIV — 18, p. 392: XXV, XL, LXXVIII — 21, p. 393: LXXIX
de Pyth. orac. 6, p. 397: XII — 21, p. 404: XI
de Def. orac. 11, p. 415: LXXXVII — 12, p. 416: XXXIV, LXXXVIII — 41, p. 432: LXXV
Virtut. doc. posse 2, p. 439: CVIII
de Cohib. ira 9, p. 457: CV
de Tranquill. 15, p. 473: LVI
de Sera num. vind. 15, p. 559: XLI
de Exil. 11, p. 604: XXIX
Qu. conviv. iii proem., p. 644: CVIII — iv 4, p. 669: LXXXV
Erot. 11, p. 755: CV
An seni sit ger. resp. 8, p. 784: CXV
Plac. Phil. ii 32, p. 892: XXII — v 24, p. 909: LXXXVII
Qu. nat. 2, p. 912: XLI
de Fac. in orbe lun. 28, p. 943: XXXVIII
de Primo frig. 10, p. 949: XXV
Aq. et ign. comp. 7, p. 957: XXXI
de Sol. animal. 7, p. 964: LXII
de Esu carn. i 6, p. 995: LXXV
Qu. Plat. i 2, p. 999: CXXI — viii. 4, p. 1007: XXXIV
de Anim. procreat. 5, p. 1014: XX — 27, p. 1026: XLV, XLVII
adv. Colot. 20, p. 1118: LXXX
- Pollux Onom. v 163: LXXXV
- Polybius iv 40: XIV — xii 27: XV
- Porphyrius
de Antro nymph. 10: LXVII, LXXII — 11: LXXIV — 29: LVI
ἀφορμ. πρὸς τὰ νοητά 33, p. 78 Holst: LXXV
- Proclus
in Alcib. p. 255 Creuz.: CXI
in Cratyl. p. 107 Boiss.: XLVII
in Tim. p. 31 F ed. Bas.: XVI — p. 36 C: LXVIII — p. 54 A: XLIV — p. 101 F: LXXX — p. 106 E: LXXX — p. 334 D: XXXII
- Schol. ad Eurip. Hec. 134: CXXXVIII — Alc. 983: CXXXVIII
- Schol. ad Hippocrat. *περὶ εὐσχημοσύνης* 4, t. 9. p. 231 Littr.: CXXXIV
- Schol. B. ad Iliad. iv 4, p. 120 Bekk.: LXI — xiv 200, p. 392: LXX — xviii 468, p. 504: XXII
- Schol. V. ad Iliad. xxiv 54, p. 630 Bekk.: LXXXV
- Schol. Ven. (A) ad Iliad. xviii 107: XLIII — xviii 251: CXIX
- Schol. ad Nicand. Alexiph. 174: XX
- Schol. ad Plat. Theaet. 179 E: XVI — de Rep. 498 B: XXXII
- Seneca Epist. 7: CXIII — ep. 12: CXX — ep. 54: LXXXVII — ep. 58: LXXXI
- Sextus Empiricus
Pyrrh. hyp. i 55: LII, LIV — iii 115: XLII — iii 230: LXXXVIII
adv. Math. vii 126: IV — vii 130: LXXVII — vii 132: II — vii 133: XCII
- Sextus Enchir. 386: LXXI

Simplicius

- in Aristot. de Cael. p. 13² Karsten. : XX
 in Aristot. Categ. p. 104 Δ ed. Bas. : XLIII
 in Aristot. Phys. f. 6 a ed. Ven. : XXII — f. 11 a : LVII — f. 17 a : XLI
 — f. 18 a : LVII — f. 308 b : XLI
 in Epictet. 13, p. 83 D—27, p. 178 A Heins. : LVIII

Stobaeus

- Ecl. i 2, p. 86 Heer. : LV — i 5, p. 178 : LXIII — i 34, p. 690 : LIX —
 i 39, p. 768 : LXVII — i 41, p. 894 : LXXXIII — i 41, p. 906 : LXXXIII
 — ii 1, p. 12 : LXXIX

Stobaeus

- Floril. iii 81 : XVIII — iii 82 : CIX — iii 83 : CIV — iii 84 : XCI, CVII —
 iv 56 : IV — v 72 : XI — v 119 : CVI — v 120 : LXXIII, LXXIV —
 xvii 43 : LXXV — xviii 32 : CVIII — xl 9 : CXIV — lxxxi 17 : XI —
 civ 23 : CXXI — cviii 60 : XX, LXIX — cxx 28 : CXXII

Strabo i. 6, p. 3 Cas. : XXX — xiv 25, p. 642 : CXIV — xvi 26, p. 784 : LXXXV

Suidas s. v. ἀμφισβασεῖν : IX — ἀναριθμητος : CXIII — Ἡράκλειτος : LXXXV —
 Πιστοῦμος : LXXX

Symmachus Epist. ix 115 : CXIII

Synesius de Insoun. 135 A Petav. : XLV — 140 A : LXXIV

Tatianus Or. ad Graec. 3 : LXXX

Tertullianus

- de Anima 2 : LXXI
 adv. Mare. ii 28 : LXIX

Themistius

- Orat. v, p. 69 B Hard. : X
 in Aristot. Phys. iii 5, p. 231 Speng. : XXVI

Theodoretus Therap. i, p. 13, 49 Sylb. : III — i, p. 15, 51 : VII — viii, p. 117,
 33 : CII — viii, p. 118, 1 : CXXII — xi, p. 152, 25 : CIV

Theodorus Prodrromus

- Epist. in Lazerii Miscell. i p. 20 : CXIII
 Tetrastich. in Basil. 1 : CXIII

Theophrastus

- περί ἰλιγγων 9, p. 138 Wimm. : LXXXIV
 Metaph. 15, p. 155 : XLVI

Tzetzes

- Chil. ii 722 : LXXVIII
 Exeg. in Iliad. p. 101 Herm. : LXVI — p. 126 : XXXIX

Vincentius Bellovac. Spec. mor. iii 9, 3 : LIV

Xenophon Memorab. i 2, 54 : LVIII

INDEX VERBORUM.

Numeri Fragmenta indicant.

ἀγαθός 57, 104, 111
 ἀγάλασι 126
 ἀγέλαστα 12
 ἄγεται 73
 ἀγχιβασίην 9
 ἀγώνων 119
 ἀείζων 20
 ἀέναον 111
 ἀήρ 25
 ἀθάνατοι 67
 αἰδῆς 127 — καθ' ἄδην 38
 αἰδοίοισι 127
 αἰεί 2, 20
 αἰθρίου Διός 30
 αἵματι 130
 αἰρέυνται 111
 αἰών 79
 ἀκαλλώπιστα 12
 ἄκεια 129
 ἀκοή 13
 ἀκοῦσαι 2, 6 — ἀκούσαντες
     1, 2, 3 — ἤκουσα 18, 97
 ἀκριβέστεροι 15
 ἀληθέα 107
 ἄλλη 114
 ἀλλοιοῦται 36
 ἄλλος 2, 112, 114
 ἀμαθίην 108, 109
 ἀμεινον 104, 108
 ἀμύριστα 12
 ἀναιδέστατα 127
 ἀναξ 11
 ἀναπαύεσθαι 83, 86
 ἀνάπανσιν 104
 ἀνέλπιστον 7
 ἀνεξερένητον 7
 ἀνέσει 108
 ἀνηβος 73, 114
 ἀνήρ 49, 73, 97, 114
 ἀνθρώπειος 91, 96
 ἄνθρωπος 2, 4, 17, 20, 44,
     52, 77, 102, 104, 106,
     117, 121, 122, 125
 ἀνιερωστί 125
 ἀνταμείβεται 22
 ἀντία 111
 ἀντίξουν 46
 ἀντίον 30

ἄνω 69
 ἄξιον 58, 114, 119
 ἄξύνετοι 2, 3
 ἀοιδίοισι 111
 ἀπάγξασθαι 114
 ἀπάντων 20, 22
 ἀπείναι 3
 ἀπείροισι 2
 ἄπεισι 40
 ἀπιστή 116
 ἀπονίζοιτο 130
 ἄπορον 7
 ἀποσβέννυται 77 — ἀπο-
     σβεννύμενον 20
 ἄποτον 52
 ἄπτεται 77 — ἀπτόμενον
     20
 ἀρετή 107
 ἀρηφάτους 102
 ἄριστος 74, 75, 76, 111, 113
 ἄρκτος 30
 ἀρμονή 43, 45, 46, 47, 56
 ἄρρενος 43
 ἀρρωστούντας 58
 ἀρχεσθαι 82
 ἀρχή 70
 Ἄρχιλοχον 119
 ἄσμα 127
 ἄσσα 122
 αὐαίνεται 39
 αὐγή 75
 αὐή 74
 (αὐλίοι ὄρνιθες 53?)
 αὐτις 16
 αὐτός 3, 20, 23, 41, 42,
     50, 81, 82, 111
 αυυς 89
 ἀφανής 46
 ἀφικνέεται 18
 βαίνει 73
 βάκχοι 124
 βαρβάρους ψυχάς 4
 βαρέος 43
 βασανίζοντες (?) 58
 βασιλεύς 44
 βασιλήην 79
 βαῦζουσι 115
 Βίαι 112

βίος 66, 67
 βιοῦ 66
 βλάξ 117
 βορβόρω (53?) 54
 βουλή 110
 γενεά 87, 88
 γῆ 7, 21, 23, 68, 76
 γηραιόν 78
 γίνεσθαι 2, 23, 62, 68, 72,
     86, 104, 105, 112, 123
 γινώσκειν 5, 18, 35, 106,
     115, 116, 118, 126
 γναφέων 50
 γνώμην 19 — γνώμας 96
 δαίμων 97, 122
 δεῖ 94
 Δελφοῖς 11
 δῆμον 100 — δῆμων 111
 διὰ τὸν θεόν 12
 διαγνοῖεν 37
 διαῖδον 59
 διαιρέων 2
 διαφερόντων 46 — διαφερέ-
     ρονται 93 — διαφερόμε-
     νον 45, 59
 διαφυγγάνει 116
 διαχέεται 23
 διδάσκαλος 35, 111
 διδάσκει 16 — ἐδίδαξε 16
 διζήμενοι 8 — ἐδιζήσαμεν
     80
 διηγεῖμαι 2
 διηνεκέως 93
 δίσταται 84
 δίκη 29, 60, 62, 118
 Διόνυσος 127
 Διός 30
 δῖς 41
 δοκέουσι 5, 122 — δοκεόν-
     των 118
 δοκιμώτατος 118
 δόμοισι 126
 δούλους 44
 δύνον 27
 ἐάν 7, 113
 ἐαυτοῦς 106
 ἐγερετί 123
 ἐγκυρέουσι 5

- ἐγρηγορός 78 — ἐγρηγορό-
 σιν 95 — ἐγεθθέντες 2,
 64
 ἔδειξε 44
 ἐθέλει 65, 91 — ἐθέλουσι
 86
 εἰ δὲ μή 29, 114
 εἰδέναι 35, 62 — εἰδότες
 111 — ἦδσαν 60
 εἰκῆ 48
 εἰμαρμένα 63
 εἶμεν 81
 εἶναι 1
 εἰπεῖν 6
 εἰρήνη 36
 εἰς 113 — ἐν 1, 19, 35, 59,
 65 — ἐνός 59, 91, 110
 ἐκ 59, 68
 ἕκαστον 2, 36
 Ἑκαταῖον 16
 ἐκβάλλεσθαι 119
 ἐκβλητότεροι 85
 ἐκείνων 67
 ἐκλεξάμενος 17
 ἐλευθέρους 44
 ἔλοιτο 51
 ἔλπονται 122 — ἔλπει 7
 ἐμβαίνομεν 81 — ἐμβαί-
 νουσι 42 — ἐμβαίης 41
 — ἐμβάς 130
 ἐμεῦ 1 — ἐμοί 113
 ἐμεωυτόν 80
 ἐν 77
 ἐναντίων 43
 ἐνθα 123
 ἐξαρκέει 91
 ἐξέβαλον 114
 ἐξευρήσουσι 29 — ἐξευρή-
 σει 7 — ἐξεύροιο 71
 ἐξικνέεται 12
 εἰκάσι 2, 3
 ἐόν 7 — ἐόντος 2, 92 —
 ἐόντα 62
 ἐπαῖων 73, 107
 ἐπαιτιῶνται 58
 ἐπανίστασθαι 123
 ἐπελθόν 26
 ἐπέων 2
 ἐπίκουροι 29
 ἐπιλανθάνονται 2
 ἐπιπορευόμενος 71
 ἐπιρρεῖ 41, 42
 ἐπίστασθαι 6, 19, 35
 ἔπονται 111
 ἐπτοῆσθαι 117
 ἐργαζόμενοι 58 — εἶργα-
 στο 127
 ἔργον 2, 66, 108
 ἐρινύες 29
 ἔρις 43, 46, 62
 ἐρπετόν 55
 ἐς τὸν αὐτὸν λόγον 23
 ἐς τοῦτο 18
 ἐσπέρης 30
 ἔσται 20
 ἔτερα 41, 42
 ἔτέων 12
 εὖ 49
 εὐδοντες 2, 64
 εὐθεῖα 50
 εὐρίσκουσι 8
 εὐφρόνη 31, 35, 36, 77
 εὐχονται 126
 ἐφ' ἡμέρη 32
 Ἐφεσίοις 114
 ἔχειν 4, 16, 73, 86, 92, 96
 ἔωυτοῦ 17 — ἔωυτῶ 45 —
 ἔωυτων 114 — ἔωυτοῖσι 5
 ζῆ 25 — ζῶν 78 — ζῶντες
 67 — ζῶντων 123
 Ζηνός 65
 ζῶα 43
 ζῶειν 86, 92
 ἦ 19
 ἦβηδόν 114
 ἦδονήν 36
 ἦδύ 104
 ἦθος 96, 121
 ἦλιος 29, 31, 32, 34
 ἦμέρη 32, 35, 36, (120?)
 ἦμέων 114
 ἦμισυ 21
 ἦν 20, 23, 32, 60
 ἦοὺς 30
 ἦρωας 126
 Ἡσίδοδος 16, 35
 ἦσκησε 17
 θάλασσα 21, 23, 52
 Θαλῆς 33
 θάνατος 25, 64, 66, 67, 68
 θεῖος 91, 96
 θέλουσι 104
 θεός 12, 20, 36, 61 — θεοί
 44, 102, 126
 θέρεται 39
 θερμόν 39
 θέρος 36
 θήλεος 43
 θνητοί 67, 111
 θυμῶ 105
 θύωμα 36
 ἱατροί 58
 ἴδιον 95 — ἰδίην 92
 ἴστορας 49
 ἱστορίην 17
 ἰσχυρίζεσθαι 91
 ἰσχυροτέρως 91
 ἰχθύσι 52
 καθ' ἄδην 38
 καθ' ἡδονήν 36
 καθαίρονται 130
 καθαράτατον 52
 καθεύδον 78 — καθεύδοντας
 90, 94
 καὶ μέντοι 118
 καίοντες 58
 κακοί 4, 111
 κακοτεχνίην 17
 καλλίστην 46
 κάματος 82, 104
 καπνός 37
 καρφαλέον 39
 κατ' ἀνθρώπου 125
 κατ' ἔριν 46, 62
 κατὰ τὸν λόγον 2
 κατὰ φύσιν 2, 107
 καταλείπουσι 86 — κατα-
 λιπεῖν 114
 καταλήψεται 26, 118
 κάτω 69
 κεκόρηται 111
 κεραυνός 28
 κευχωρισμένον 18
 κινεόμενος 84
 κλέος 111
 coeno 53
 cohortales aves 53
 κοιμωμένων 95
 (κόνις 53?)
 κοπρίων 85
 κόρος 24, 36, 104
 κόσμος 20, 56 — (κοινὸς
 κόσμος 95)
 κρατέει 91
 κρείσσαν 47 — κρέσσον 109
 κρινέει 26
 κρύπτειν 10, 11, 108, 109
 κτήνεα 111
 κυβερνᾶται 19
 κυκῶν 84
 κύνες 115
 κωφοῖσι 3
 λαγχάνουσι 101
 λανθάνει 2 — λάθοι 27
 λανὰνι 53
 λέγειν 11, 91, 94, 107 —
 λέγεσθαι 65
 λεσχηνεύοιο 126
 λῆναι 124
 ληναῖζουσι 127
 λιμός 36, 104
 λόγος 1, 2, 23, 92, 112,
 117 — λόγους 18
 (λοῦσθαι 53?)
 λύρης 45, 56
 μάγοι 124
 μάθησις 13
 μαθόντες 5
 μαινονται 127 — μαινομέ-
 νω 12
 μάλα 49 — μάλλον 51, 86,
 103 — μάλιστα 17, 93
 μαντεύειν 11
 μαρτυρέει 3
 μάρτυρες 4, 15, 118
 μάχεσθαι 100, 105

- μεγίστη 107 — μεγίστων 48
 μέζονες 101 — μέζονας
     μοίρας 101
 μεθυσθῆ 73
 μένει 122
 μέσον 109
 μετ' ἄλλων 114
 μεταβάλλον 83
 μεταπεσόντα 78
 μέτεστι 106
 μέτρα 20, 29
 μετρέεται 23
 μηδὲ εἰς 114 — μηδένα 58
 μήνα 88
 μία 50, 69, (120?)
 μιαινόμενοι 130
 μιαρῶτατον 52
 μισθόν 58
 Μινησάρχου 17
 μοίρας 101
 μόροι 86, 101.
 μόνον 65
 μοχθεῖν 82
 μυέδνται 125
 μύριοι 113
 μύοται 124
 μυστήρια 125
 νεκρῶν 123
 νέκυες 85
 νέμεται 55
 νέος 32, 78
 νομιζόμενα 125
 νόμος 91, 100, 110 —
     νόμοι 91
 νόος 111 — νόφ 91 — νόον
     16
 νοτίζεται 39
 νοῦπος 104
 νυκτιπόλοι 124
 Ξενοφάνεια 16
 ξηρή 75, 76
 ξὺν νόφ 91
 ξυνίασι 45
 ξυνόν 62, 70, 91, 92
 ὀδός 50, 69, 71
 οἰακίζει 28
 οἶνον 108
 ὄκη 73
 ὀκοῖος εἰ 126
 ὀκοῖος 23 — ὀκοῖων 2
 ὀκόσον 91 — ὀκόσα 2, 64,
     104 — ὀκόσων 18 —
     ὀκόσοισι 5
 ὀκόταν 36, 73
 ὄκωσ 2, 45, 77, 100
 ὄκωσπερ 2, 36, 45, 56, 91,
     97, 111
 ὀλέθριον 52
 ὀλίγον 8 — ὀλίγοι 111
 "Ὀμηρος (43), 119
 ὀμιλέουσι 93
 ὀμίλφ 111
- (ὁμοίη ἀπάση 120?)
 ὀμολογεί 45 — ὀμολογ-
     εῖν 1
 ὀνήστος 114
 ὄνοι 51
 ὀνομάζεται 36
 ὀξέος 43
 ὀρέομεν 64
 ὀρύσσοισι 8
 ὀσμῶνται 38
 ὄστις 35 — ὄ τι 105 —
     ὄτεφ 127 — οἵτινες 114,
     126 — ὄσσα 122
 ὄσων 13
 οὔ 11, 112 — ὤ 93 — ὄν
     115
 οὔ 76
 οὔδεις 18
 οὔλα 59
 οὔνομα 60, 65, 66
 οὔρος 30
 οὔ τι 126
 ὀφθαλμοί 4, 15
 ὄψις 13
 παῖς 73, 79, 86, 97
 παλίντονος 56
 παλίντροπος 45
 πάντως 63
 (πάππος 89 Bernays)
 παρ' ὀμνί 120
 παρ' οἶνον 108
 παρέοντας 3
 πᾶς 1, 2, 17, 18, 19, 22,
     26, 28, 34, 44, 55, 59,
     71, 91, 111, 117
 πατήρ 44
 πείθεσθαι 110
 πειρώμενοι 2
 πέρας 70 — πείρατα 71
 περὶ τῶν μεγίστων 48
 περιγίνεται 91
 πεσσεύων 79
 πηλός 130
 πίθηκος 98, 99
 πλάσσειν 118
 πληγῆ 55
 ποιεῖν 2, 17, 20, 44, 94,
     104, 107, 127
 πόλεμος 36, 44, 62
 πόλις 91, 114
 πολύ 91 — πολλήν 8 —
     πολλοί 5, 92, 111 —
     πολλῶν 49 — πλέων 112
     πλεῖστα, πλείστων 35
 πολυμαθῆ 16, 17
 πομπήν 127
 ποταμοῖσι 41, 42, 81
 ποτέ 27
 πότιμον 52
 πρηστήρ 21
 Πριήνη 112
 πρὸς 97
- πρόσσει 40
 πρόσθεν 2, 23
 προτιμέω 13
 πρῶτον 2, 21
 Πυθαγόρης 16, 17
 pulvere (vel cinere) 53
 πῦρ 20, 21, 22, 25, 26
 πυρκαϊήν 103
 πῶς 27
 ραπίζεσθαι 119
 ρῖνες 37
 σβεννέειν 103
 σημαίνει 11
 Σίβυλλα 12
 σκιδνησι 40
 σκολιή 50
 σοφίη 17, 107
 σοφόν 1, 18, 19, 65 — σο-
     φωτάτη 74, 75, 76
 στόματι 12
 συγγραφάς 17
 sues 53
 συμβαλώμεθα 48
 συμμιγῆ 36
 συμφέρον 46 — συμφερό-
     μενον 59
 συναγει 40
 συναδον 59
 συναψείας 59
 σύρματα 51
 σφαλλόμενος 73
 σωτήριον 52
 σωφρονεῖν 106, 107
 ταυτό 57, 78
 τεθνεώτες 67 — τεθνηκός
     78
 τείχεος 100
 τέκτονας 118
 τελευτήσαντας 122
 τέμνοντες καίοντες 58
 τέρματα 30
 τέρψις 72
 Τευτάμειω 112
 τιμῶσι 102
 τις 20, 27 — τίς 111
 τοιαῦτα 5 — τοιουτέων 2
 τόξου 45, 56
 τοσοῦτον 91
 τοῦδε 2 — τόνδε 2, 20
 τοῦτο 18 — τούτω 93 —
     τούτων 35 — ταῦτα 13,
     60 — τουτέοισι 126 —
     ταύτας 17
 τρέφονται 91
 Tricennio 89
 τροπαί 21
 ὕβριον 103
 ὑγίειαν 104
 ὑγρός 39, 72, 73
 ὕδαρ 25, 52, 68 — ὕδατα
     41, 42
 (ὑες 53?)

- ἔμμεον 127
 ἐπέρ 100
 ὑπερβήσεται 29
 ἕπνος 64
 ὑπό 73, 91
 φανερός 47
 πάντες 114
 φάος 77
 φάτις 3
 φέρειν 34, 109
 φθειρομένη 12
 φιλεῖ 10, 117
 φιλοσόφους 49
 φράζων 2
 φρήν 111
 φρονέουσι 5 — φρονέειν 91
 φρόνησιν 92
 φύλακας 123
 φύσις 10 — κατὰ φύσιν 2,
 107
 φωνῆ 12
 χαίρειν 54
 χαλεπόν 105
 χειμῶν 36
 χιλίαν 12
 χρέωνται 111 — χρεώμενα
 62
 χρή 49, 62, 91, 100, 103
 χρήζην 105
 χρήματα 22
 χρησιμοσύνη 24
 χρυσός 8, 22, 51
 ψευδέων 118
 ψύχεται 39
 ψυχή 68, 71, 73, 74, 75,
 105 — ψυχαι 4, 38, 68,
 72
 ψυχρά 39
 ἄνέεται 105
 ἄρας 34
 ἄς 92
 ὥσπερ 22, 94 — ὥσπερ ἄν
 εἰ 130
 ᾧτα 4, 15
 αὐτός 127 — αὐτή 69

Fragmentorum ordo editionis Schleiermacheranae.

<i>Ed. Schl.</i>	<i>Ed. nostr.</i>	<i>Ed. Schl.</i>	<i>Ed. nostr.</i>
Fr. 1	CVIII	*37	LIX
(p. 328)	CIX	*38	LXXVIII
2	V	(p. 434)	XLIII
3	III	39	CIV
4	VI	(p. 440)	LVII
5	CXV	40	XXVII
6	VII	41	XXII
7	VIII	42	LXIV
8	CXVIII	43	LXXXV
9	XII	44	XIX
10	XI	(p. 479)	CVII
11	LXV.	45	CX
12	CXVI	46	CXIV
13	XVI	47	II
14	XVII	48	XCII
(p. 345)	XLIII	49	LXVIII
(p. 346)	CXX	50	[ad LXXXVIII
15	CXII	(p. 495)	CXXXI
16	CIII	(p. 496)	CXXXVI
17	XVIII	51	LXVII
18 (p. 478)	XCI	52	CXXII
19	C	53	CII
20	XLI	54	CI
(p. 358)	XL	55	LXXXVI
21	XLII	56	LXVI
22	IV	57	CXXI
23	XV	58	CV
(p. 365)	XXXVIII	59	LXXIII
24	XXXVII	60	LXXVI
(p. 372-5)	XXV	61	LXXIV
25	XX, XXI	62	LXXXV
26	XXIII	63	[ad LXXIV]
27	XLV	(p. 517)	LXXII
28	LXIX	(p. 520)	XC
29	XXXII	"	XCIV
30	XXIX	64	LXXVII
31	XXX	65	CXXXII
32	XXXI	(p. 521)	CXXXIII
(p. 400)	XXXIV	(p. 522)	CXXXIV
(p. 409)	XLIV	"	CXXXVI
(p. 410)	LXI	"	CXXXVII
33	XLVI	66	XCVI
(p. 411)	XLV	67	XCVII
34	LVI	68	CXVII
35	LXII	69	LX
36	XLVII	70	CXXVII
37	LV	(p. 525)	CXXIV
38	XCVIII, XCIX	71	CXI
(p. 423)	LXIII	(p. 527)	XLVIII
(p. 429)	LXXIX	72	LXXXI
(p. 430)	CXXIX	73	LXXX
(p. 431)	CXXX		

February, 1877.

Clarendon Press, Oxford.

BOOKS

PUBLISHED FOR THE UNIVERSITY BY

MACMILLAN AND CO., LONDON;

ALSO TO BE HAD AT THE

CLARENDON PRESS DEPOSITORY, OXFORD.

LEXICONS, GRAMMARS, &c.

(See also *Clarendon Press Series* pp. 19, 21.)

- A Greek-English Lexicon**, by Henry George Liddell, D.D., and Robert Scott, D.D. *Sixth Edition, Revised and Augmented.* 1870. 4to. cloth, 1l. 16s.
- A Greek-English Lexicon**, abridged from the above, chiefly for the use of Schools. *Seventeenth Edition. Carefully Revised throughout.* 1876. Square 12mo. cloth, 7s. 6d.
- A copious Greek-English Vocabulary**, compiled from the best authorities. 1850. 24mo. bound, 3s.
- Graecae Grammaticae Rudimenta** in usum Scholarum. Auctore Carolo Wordsworth, D.C.L. *Eighteenth Edition, 1875.* 12mo. bound, 4s.
- A Greek Primer**, in English, for the use of beginners. By the Right Rev. Charles Wordsworth, D.C.L., Bishop of St. Andrews. *Fourth Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 1s. 6d.
- A Practical Introduction to Greek Accentuation**, by H. W. Chandler, M.A. 1862. 8vo. cloth, 10s. 6d.
- Etymologicum Magnum.** Ad Codd. MSS. recensuit et notis variorum instruxit Thomas Gaisford, S.T.P. 1848. fol. cloth, 1l. 12s.
- Suidae Lexicon.** Ad Codd. MSS. recensuit Thomas Gaisford, S.T.P. Tomi III. 1834. fol. cloth, 2l. 2s.

- Scheller's Lexicon of the Latin Tongue**, with the German explanations translated into English by J. E. Riddle, M.A. 1835. fol. cloth, 1l. 1s.
- Scriptores Rei Metricae.** Edidit Thomas Gaisford, S.T.P. Tomi III. 8vo. cloth, 15s.
- Sold separately:*
- Hephaestion, Terentianus Maurus, Proclus, cum annotationibus, etc. Tomi II. 10s. Scriptores Latini. 5s.
- The Book of Hebrew Roots**, by Abu 'L-Walid Marwân ibn Janâh, otherwise called Rabbî Yônâh. Now first edited, with an Appendix, by Ad. Neubauer. 4to. cloth, 2l. 7s. 6d.
- A Treatise on the use of the Tenses in Hebrew.** By S. R. Driver, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 6s. 6d.
- Thesaurus Syriacus :** collegerunt Quatremère, Bernstein, Lorsch, Arnaldi, Field : edidit R. Payne Smith, S.T.P.R. Fasc. I-III. 1868-73. sm. fol. each, 1l. 1s.
- Lexicon Aegyptiaco-Latinum ex veteribus Linguae Aegyptiacae Monumentis, etc., cum Indice Vocum Latinarum** ab H. Tattam, A.M. 1835. 8vo. cloth, 15s.
- A Practical Grammar of the Sanskrit Language**, arranged with reference to the Classical Languages of Europe, for the use of English Students, by Monier Williams, M.A. *Third Edition*, 1864. 8vo. cloth, 15s.
- A Sanskrit-English Dictionary**, Etymologically and Philologically arranged, with special reference to Greek, Latin, German, Anglo-Saxon, English, and other cognate Indo-European Languages. By Monier Williams, M.A., Boden Professor of Sanskrit. 1872. 4to. cloth, 4l. 14s. 6d.
- Nalopâkhyânam.** Story of Nala, an Episode of the Mahâ-Bhârata : the Sanskrit text, with a copious Vocabulary, Grammatical Analysis, and Introduction, by Monier Williams, M.A. The Metrical Translation by the Very Rev. H. H. Milman, D.D. 1860. 8vo. cloth, 15s.
- Sakuntalâ.** A Sanskrit Drama, in seven Acts. Edited by Monier Williams, M.A., D.C.L., Boden Professor of Sanskrit. *Second Edition*, 8vo. cloth, 2 1s.
- An Anglo-Saxon Dictionary**, by Joseph Bosworth, D.D., Professor of Anglo-Saxon, Oxford. *New edition. In the Press.*
- An Icelandic-English Dictionary.** Based on the MS. collections of the late Richard Cleasby. Enlarged and completed by G. Vigfússon. With an Introduction, and Life of Richard Cleasby, by G. Webbe Dasent, D.C.L. 4to. cloth, 3l. 7s.
- A List of English Words the Etymology of which is illustrated by comparison with Icelandic.** Prepared in the form of an APPENDIX to the above. By W. W. Skcat, M.A., *stitched*, 2s.

A Handbook of the Chinese Language. Parts I and II, Grammar and Chrestomathy. By James Summers. 1863. 8vo. *half bound*, 1l. 8s.

Cornish Drama (The Ancient). Edited and translated by E. Norris, Esq., with a Sketch of Cornish Grammar, an Ancient Cornish Vocabulary, etc. 2 vols. 1859. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.

The Sketch of Cornish Grammar separately, *stitched*, 2s. 6d.

GREEK CLASSICS, &c.

Aeschylus: quae supersunt in Codice Laurentiano typis descripta. Edidit R. Merkel. 1861. Small folio, *cloth*, 1l. 1s.

Aeschylus: Tragoediae et Fragmenta, ex recensione Guil. Dindorfii. *Second Edition*, 1851. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.

Aeschylus: Annotationes Guil. Dindorfii. Partes II. 1841. 8vo. *cloth*, 10s.

Aeschylus: Scholia Graeca, ex Codicibus aucta et emendata a Guil. Dindorfio. 1851. 8vo. *cloth*, 5s.

Sophocles: Tragoediae et Fragmenta, ex recensione et cum commentariis Guil. Dindorfii. *Third Edition*, 2 vols. 1860. fcap. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.

Each Play separately, *limp*, 2s. 6d.

The Text alone, printed on writing paper, with large margin, royal 16mo. *cloth*, 8s.

The Text alone, square 16mo. *cloth*, 3s. 6d.

Each Play separately, *limp*, 6d.

Sophocles: Tragoediae et Fragmenta cum Annotatt. Guil. Dindorfii. Tomi II. 1849. 8vo. *cloth*, 10s.

The Text, Vol. I. 5s. 6d. The Notes, Vol. II. 4s. 6d.

Sophocles: Scholia Graeca:

Vol. I. ed. P. Elmsley, A.M. 1825. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.

Vol. II. ed. Guil. Dindorfius. 1852. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.

Euripides: Tragoediae et Fragmenta, ex recensione Guil. Dindorfii. Tomi II. 1834. 8vo. *cloth*, 10s.

Euripides: Annotationes Guil. Dindorfii. Partes II. 1840. 8vo. *cloth*, 10s.

Euripides: Scholia Graeca, ex Codicibus aucta et emendata a Guil. Dindorfio. Tomi IV. 1863. 8vo. *cloth*, 1l. 16s.

Euripides: Alcestis, ex recensione Guil. Dindorfii. 1834. 8vo. *sewed*, 2s. 6d.

- Aristophanes: Comoediae et Fragmenta**, ex recensione Guil. Dindorfii. Tomi II. 1835. 8vo. *cloth*, 11s.
- Aristophanes: Annotationes** Guil. Dindorfii. Partes II. 1837. 8vo. *cloth*, 11s.
- Aristophanes: Scholia Graeca**, ex Codicibus aucta et emendata a Guil. Dindorfio. Partes III. 1839. 8vo. *cloth*, 1l.
- Aristophanem**, Index in: J. Caravellae. 1822. 8vo. *cloth*, 3s.
- Metra Aeschyli Sophoclis Euripidis et Aristophanis**. Descripta a Guil. Dindorfio. Accedit Chronologia Scenica. 1842. 8vo. *cloth*, 5s.
- Anecdota Graeca Oxoniensia**. Edidit J. A. Cramer, S.T.P. Tomi IV. 1834-1837. 8vo. *cloth*, 1l. 2s.
- Anecdota Graeca e Codd. MSS. Bibliothecae Regiae Parisiensis**. Edidit J. A. Cramer, S.T.P. Tomi IV. 1839-1841. 8vo. *cloth*, 1l. 2s.
- Apsinis et Longini Rhetorica**. E Codicibus MSS. recensuit Joh. Bakius. 1849. 8vo. *cloth*, 3s.
- Aristoteles; ex recensione Immanuelis Bekkeri**. Accedunt Indices Sylburgiani. Tomi XI. 1837. 8vo. *cloth*, 2l. 10s.
Each volume separately, 5s. 6d.
- Choerobosci Dictata in Theodosii Canones, necnon Epimerismi in Psalmos**. E Codicibus MSS. edidit Thomas Gaisford, S.T.P. Tomi III. 1842. 8vo. *cloth*, 15s.
- Demosthenes: ex recensione Guil. Dindorfii**. Tomi I. II. III. IV. 1846. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.
- Demosthenes: Tomi V. VI. VII.** Annotationes Interpretum. 1849. 8vo. *cloth*, 15s.
- Demosthenes: Tomi VIII. IX.** Scholia. 1851. 8vo. *cloth*, 10s.
- Harpocratonis Lexicon**, ex recensione G. Dindorfii. Tomi II. 1854. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Herculanensium Voluminum Partes II.** 8vo. *cloth*, 10s.
- Homerus: Ilias, cum brevi Annotatione C. G. Heynii**. Accedunt Scholia minora. Tomi II. 1834. 8vo. *cloth*, 15s.
- Homerus: Ilias, ex rec. Guil. Dindorfii**. 1856. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
- Homerus: Scholia Graeca in Iliadem**. Edited by Prof. W. Dindorf, after a new collation of the Venetian MSS. by D. B. Monro, M.A., Fellow of Oriel College. Vols. I. II. 8vo. *cloth*, 24s.
- Homerus: Odyssea, ex rec. Guil. Dindorfii**. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.

- Homerus**: Scholia Graeca in Odysseam. Edidit Guil. Dindorfius. Tomi II. 1855. 8vo. *cloth*, 15s. 6d.
- Homerum**, Index in: Seberi. 1780. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.
- Oratores Attici** ex recensione Bekkeri:
- I. Antiphon, Andocides, et Lysias. 1822. 8vo. *cloth*, 7s.
  - II. Isocrates. 1822. 8vo. *cloth*, 7s.
  - III. Isaeus, Aeschines, Lycurgus, Dinarchus, etc. 1823. 8vo. *cloth*, 7s.
- Scholia Graeca** in Aeschinem et Isocratem. Edidit G. Dindorfius. 1852. 8vo. *cloth*, 4s.
- Paroemiographi Graeci**, quorum pars nunc primum ex Codd. MSS. vulgatur. Edidit T. Gaisford, S.T.P. 1836. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
- Plato**: **The Apology**, with a revised Text and English Notes, and a Digest of Platonic Idioms, by James Riddell, M.A. 1867. Svo. *cloth*; 8s. 6d.
- Plato**: **Philebus**, with a revised Text and English Notes, by Edward Poste, M.A. 1860. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Plato**: **Sophistes and Politicus**, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. 1866. 8vo. *cloth*, 18s.
- Plato**: **Theaetetus**, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. 1861. 8vo. *cloth*, 9s.
- Plato**: **The Dialogues**, translated into English, with Analyses and Introductions, by B. Jowett, M.A., Master of Balliol College and Regius Professor of Greek. *A new Edition in 5 volumes*, medium 8vo. *cloth*, 3l. 10s.
- Plato**: **Index to**. Compiled for the Second Edition of Professor Jowett's Translation of the Dialogues. By Evelyn Abbott, M.A., Fellow and Tutor of Balliol College. Demy 8vo. *paper covers*, 2s. 6d.
- Plato**: **The Republic**, with a revised Text and English Notes, by B. Jowett, M.A., Master of Balliol College and Regius Professor of Greek. Demy Svo. *Preparing*.
- Plotinus**. Edidit F. Creuzer. Tomi III. 1835. 4to. 1l. 8s.
- Stobaei Florilegium**. Ad MSS. fidem emendavit et supplevit T. Gaisford, S.T.P. Tomi IV. 8vo. *cloth*, 1l.
- Stobaei Eclogarum Physicarum et Ethicarum libri duo**. Accedit Hieroclis Commentarius in aurea carmina Pythagoreorum. Ad MSS. Codd. recensuit T. Gaisford, S.T.P. Tomi II. 8vo. *cloth*, 11s.
- Xenophon**: **Historia Graeca**, ex recensione et cum annotationibus L. Dindorfii. *Second Edition*, 1852. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Xenophon**: **Expeditio Cyri**, ex rec. et cum annotatt. L. Dindorfii. *Second Edition*, 1855. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.

- Xenophon:** *Institutio Cyri, ex rec. et cum annotatt. L. Dindorfii.* 1857. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Xenophon:** *Memorabilia Socratis, ex rec. et cum annotatt. L. Dindorfii.* 1862. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Xenophon:** *Opuscula Politica Equestria et Venatica cum Arriani Libello de Venatione, ex rec. et cum annotatt. L. Dindorfii.* 1866. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.

THE HOLY SCRIPTURES, &c.

- The Holy Bible** in the earliest English Versions, made from the Latin Vulgate by John Wycliffe and his followers: edited by the Rev. J. Forshall and Sir F. Madden. 4 vols. 1850. royal 4to. *cloth*, 3l. 3s.
- The Holy Bible:** an exact reprint, page for page, of the Authorized Version published in the year 1611. Demy 4to. *half bound*, 1l. 1s.
- Vetus Testamentum Graeece** cum Variis Lectionibus. Editionem a R. Holmes, S.T.P. inchoatam continuavit J. Parsons, S.T.B. Tomi V. 1798-1827. folio, 7l.
- Vetus Testamentum** ex Versione Septuaginta Interpretum secundum exemplar Vaticanum Romae editum. Accedit potior varietas Codicis Alexandrini. Tomi III. *Editio Altera.* 18mo. *cloth*, 18s.
- Origenis Hexaplorum** quae supersunt; sive, Veterum Interpretum Graecorum in totum Vetus Testamentum Fragmenta. Edidit Fridericus Field, A.M. 2 vols. 1867-1874. 4to. *cloth*, 5l. 5s.
- Libri Psalmorum** Versio antiqua Latina, cum Paraphrasi Anglo-Saxonica. Edidit B. Thorpe, F.A.S. 1835. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Libri Psalmorum** Versio antiqua Gallica e Cod. MS. in Bibl. Bodleiana adservato, una cum Versione Metrica aliisque Monumentis pervetustis. Nunc primum descripsit et edidit Franciscus Michel, Phil. Doct. 1860. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Libri Prophetarum Majorum**, cum Lamentationibus Jeremiae, in Dialecto Linguae Aegyptiacae Memphitica seu Coptica. Edidit cum Versione Latina H. Tattam, S.T.P. Tomi II. 1852. 8vo. *cloth*, 17s.
- Libri duodecim Prophetarum Minorum** in Ling. Aegypt. vulgo Coptica. Edidit H. Tattam, A.M. 1836. 8vo. *cloth*, 8s. 6d.
- Novum Testamentum Graeece.** Antiquissimorum Codicum Textus in ordine parallelo dispositi. Accedit collatio Codicis Sinaitici. Edidit E. H. Hansell, S.T.B. Tomi III. 1864. 8vo. *half morocco*, 2l. 12s. 6d.

- Novum Testamentum Graece.** Accedunt parallela S. Scripturae loca, necnon vetus capitulorum notatio et canones Eusebii. Edidit Carolus Lloyd, S.T.P.R., necnon Episcopus Oxoniensis. 1873. 18mo. *cloth*, 3s.
The same on writing paper, with large margin, small 4to. *cloth*, 10s. 6d.
- Novum Testamentum Graece juxta Exemplar Millianum.** 1873. 18mo. *cloth*, 2s. 6d.
The same on writing paper, with large margin, small 4to. *cloth*, 6s. 6d.
- Evangelia Sacra Graecae.** *The Text of Mill.* 1870. fcap. 8vo. *limp*, 1s. 6d.
- The New Testament in Greek and English,** on opposite pages, arranged and edited by E. Cardwell, D.D. 2 vols. 1837. crown 8vo. *cloth*, 6s.
- Novi Testamenti Versio Syriaca Philoxeniana.** Edidit Jos. White, S.T.P. Tomi IV. 1778-1803. 4to. *cloth*, 1l. 8s.
- Novum Testamentum Coptice,** cura D. Wilkins. 1716. 4to. *cloth*, 12s. 6d.
- Appendix ad edit. N. T. Gr. e Cod. MS. Alexandrino a C. G. Woide descripti. Subjicitur Codicis Vaticani collatio. 1799. fol. 2l. 2s.
- Evangeliorum Versio Gothica,** cum Interpr. et Annot. E. Benzeli. Edidit, et Gram. Goth. praemisit, E. Lye, A.M. 1759. 4to. *cloth*, 12s. 6d.
- Diatessaron ; sive Historia Jesu Christi ex ipsis Evangelistarum verbis apte dispositis confecta.** Ed. J. White. 1856. 12mo. *cloth*, 3s. 6d.
- Canon Muratorianus.** The earliest Catalogue of the Books of the New Testament. Edited with Notes and a Facsimile of the MS. in the Ambrosian Library at Milan, by S. P. Tregelles, LL.D. 1868. 4to. *cloth*, 10s. 6d.
- The Five Books of Maccabees,** in English, with Notes and Illustrations by Henry Cotton, D.C.L. 1833. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- The Ormulum,** now first edited from the original Manuscript in the Bodleian Library (Anglo-Saxon and English), by R. M. White, D.D. 2 vols. *A new Edition in the Press.*
- Horae Hebraicae et Talmudicae,** a J. Lightfoot. *A new Edition,* by R. Gandell, M.A. 4 vols. 1859. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.

FATHERS OF THE CHURCH, &c.

- Athanasius:** The Orations of St. Athanasius against the Arians. With an Account of his Life. By William Bright, D.D., Regius Professor of Ecclesiastical History, Oxford. Crown 8vo. *cloth*, 9s.
- Catenae Graecorum Patrum in Novum Testamentum.** Edidit J. A. Cramer, S.T.P. Tomi VIII. 1838-1844. 8vo. *cloth*, 2l. 4s.

- Clementis Alexandrini Opera**, ex recensione Guil. Dindorfii.
Tomi IV. 1869. 8vo. *cloth*, 3*l*.
- Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini in XII Prophetas**. Edidit
P. E. Pusey, A.M. Tomi II. 1868. 8vo. *cloth*, 2*l*. 2*s*.
- Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini in D. Joannis Evangelium**.
Accedunt Fragmenta Varia necnon Tractatus ad Tiberium Diaconum
Duo. Edidit post Aubertum P. E. Pusey, A.M. Tomi III. 8vo. *cloth*,
2*l*. 5*s*.
- Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini Commentarii in Lucae Evan-
gelium quae supersunt Syriace**. E MSS. apud Mus. Britan. edidit R.
Payne Smith, A.M. 1858. 4to. *cloth*, 1*l*. 2*s*.
- The same**, translated by R. Payne Smith, M.A. 2 vols. 1859.
8vo. *cloth*, 14*s*.
- Ephraemi Syri, Rabulae Episcopi Edesseni, Balaei, aliorumque**.
Opera Selecta. E Codd. Syriacis MSS. in Museo Britannico et Biblio-
theca Bodleiana asservatis primus edidit J. J. Overbeck. 1865. 8vo.
cloth, 1*l*. 1*s*.
- A Latin translation of the above**, by the same Editor. *Pre-
paring*.
- Eusebii Pamphili Evangelicae Praeparationis Libri XV**. Ad
Codd. MSS. recensuit T. Gaisford, S.T.P. Tomi IV. 1843. 8vo.
cloth, 1*l*. 10*s*.
- Eusebii Pamphili Evangelicae Demonstrationis Libri X**. Re-
censuit T. Gaisford, S.T.P. Tomi II. 1852. 8vo. *cloth*, 15*s*.
- Eusebii Pamphili contra Hieroclem et Marcellum Libri**. Re-
censuit T. Gaisford, S.T.P. 1852. 8vo. *cloth*, 7*s*.
- Eusebius' Ecclesiastical History**, according to the text of
Burton. With an Introduction by William Bright, D.D. Crown 8vo.
cloth, 8*s*. 6*d*.
- Eusebii Pamphili Hist. Eccl.: Annotationes Variorum**.
Tomi II. 1842. 8vo. *cloth*, 17*s*.
- Evagrii Historia Ecclesiastica**, ex recensione H. Valesii. 1844.
8vo. *cloth*, 4*s*.
- Irenaeus: The Third Book of St. Irenaeus, Bishop of Lyons**,
against Heresies. With short Notes, and a Glossary. By H. Deane,
B.D., Fellow of St. John's College, Oxford. Crown 8vo. *cloth*, 5*s*. 6*d*.
- Origenis Philosophumena; sive omnium Haeresium Refutatio**.
E Codice Parisino nunc primum edidit Emmanuel Miller. 1851. 8vo.
cloth, 10*s*.
- Patrum Apostolicorum, S. Clementis Romani, S. Ignatii, S.
Polycarpi, quae supersunt**. Edidit Guil. Jacobson, S.T.P.R. Tomi II.
Fourth Edition, 1863. 8vo. *cloth*, 1*l*. 1*s*.

- Reliquiae Sacrae** secundi tertiique saeculi. Recensuit M. J. Routh, S.T.P. Tomi V. *Second Edition*, 1846-1848. 8vo. *cloth*, 1l. 5s.
- Scriptorum Ecclesiasticorum Opuscula.** Recensuit M. J. Routh, S.T.P. Tomi II. *Third Edition*, 1858. 8vo. *cloth*, 10s.
- Socratis Scholastici Historia Ecclesiastica.** Gr. et Lat. Edidit R. Hussey, S.T.B. Tomi III. 1853. 8vo. *cloth*, 15s.
- Sozomeni Historia Ecclesiastica.** Edidit R. Hussey, S.T.B. Tomi III. 1859. 8vo. *cloth*, 15s.
- Theodoreti Ecclesiasticae Historiae Libri V.** Recensuit T. Gaisford, S.T.P. 1854. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Theodoreti Graecarum Affectionum Curatio.** Ad Codices MSS. recensuit T. Gaisford, S.T.P. 1839. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Dowling (J. G.) Notitia Scriptorum SS. Patrum aliorumque vet.** Eccles. Mon. quae in Collectionibus Anecdotorum post annum Christi MDCC. in lucem editis continentur. 1839. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.

ECCLESIASTICAL HISTORY, BIOGRAPHY, &c.

- Baedae Historia Ecclesiastica.** Edited, with English Notes, by G. H. Moberly, M.A. 1869. crown 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Bingham's Antiquities of the Christian Church, and other Works.** 10 vols. 1855. 8vo. *cloth*, 3l. 3s.
- Burnet's History of the Reformation of the Church of England.** *A new Edition.* Carefully revised, and the Records collated with the originals, by N. Pocock, M.A. With a Preface by the Editor. 7 vols. 1865. 8vo. 4l. 4s.
- Burnet's Life of Sir M. Hale, and Fell's Life of Dr. Hammond.** 1856. small 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- Antient Liturgies.** With Introduction, Notes, &c. By G. E. Hammond, M.A. *In Preparation.*
- Cardwell's Two Books of Common Prayer,** set forth by authority in the Reign of King Edward VI, compared with each other. *Third Edition*, 1852. 8vo. *cloth*, 7s.
- Cardwell's Documentary Annals of the Reformed Church of England;** being a Collection of Injunctions, Declarations, Orders, Articles of Inquiry, &c. from 1546 to 1716. 2 vols. 1843. 8vo. *cloth*, 18s.
- Cardwell's History of Conferences on the Book of Common Prayer** from 1551 to 1690. *Third Edition*, 1849. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Councils and Ecclesiastical Documents** relating to Great Britain and Ireland. Edited, after Spelman and Wilkins, by A. W. Haddan, B.D., and William Stubbs, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford. Vols. I. and III. Medium 8vo. *cloth*, each 1l. 1s.
Vol. II. Part I. Medium 8vo. *cloth*, 10s. 6d.

- Formularies of Faith** set forth by the King's Authority during the Reign of Henry VIII. 1856. 8vo. *cloth*, 7s.
- Fuller's Church History of Britain.** Edited by J. S. Brewer, M.A. 6 vols. 1845. 8vo. *cloth*, 1l. 19s.
- Gibson's Synodus Anglicana.** Edited by E. Cardwell, D.D. 1854. 8vo. *cloth*, 6s.
- Hussey's Rise of the Papal Power** traced in three Lectures. *Second Edition*, 1863. fcap. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- Inett's Origines Anglicanae** (in continuation of Stillingfleet). Edited by J. Griffiths, M.A. 3 vols. 1855. 8vo. *cloth*, 15s.
- John, Bishop of Ephesus.** The Third Part of his Ecclesiastical History. [In Syriac.] Now first edited by William Cureton, M.A. 1853. 4to. *cloth*, 1l. 12s.
- The same**, translated by R. Payne Smith, M.A. 1860. 8vo. *cloth*, 10s.
- Knight's Life of Dean Colet.** 1823. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Le Neve's Fasti Ecclesiae Anglicanae.** *Corrected and continued from 1715 to 1853* by T. Duffus Hardy. 3 vols. 1854. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.
- Noelli (A.) Catechismus sive prima institutio disciplinae Pietatis Christianae Latine explicata.** Editio nova cura Guil. Jacobson, A.M. 1844. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
- Prideaux's Connection of Sacred and Profane History.** 2 vols. 1851. 8vo. *cloth*, 10s.
- Primers** put forth in the Reign of Henry VIII. 1848. 8vo. *cloth*, 5s.
- Records of the Reformation.** The Divorce, 1527—1533. Mostly now for the first time printed from MSS. in the British Museum and other Libraries. Collected and arranged by N. Pocock, M.A. 2 vols. 8vo. *cloth*, 1l. 16s.
- Reformatio Legum Ecclesiasticarum.** The Reformation of Ecclesiastical Laws, as attempted in the reigns of Henry VIII, Edward VI, and Elizabeth. Edited by E. Cardwell, D.D. 1850. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.
- Shirley's (W. W.)** Some Account of the Church in the Apostolic Age. *Second Edition*, 1874. fcap. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Shuckford's Sacred and Profane History** connected (in continuation of Prideaux). 2 vols. 1848. 8vo. *cloth*, 10s.
- Stillingfleet's Origines Britannicae**, with Lloyd's Historical Account of Church Government. Edited by T. P. Pantin, M.A. 2 vols. 1842. 8vo. *cloth*, 10s.
- Stubbs's (W.) Registrum Sacrum Anglicanum.** An attempt to exhibit the course of Episcopal Succession in England. 1858. small 4to. *cloth*, 8s. 6d.

Strype's Works Complete, with a General Index. 27 vols. 1821-1843. 8vo. *cloth*, 7l. 13s. 6d. Sold separately as follows:—

- Memorials of Cranmer. 2 vols. 1840. 8vo. *cloth*, 11s.
 Life of Parker. 3 vols. 1828. 8vo. *cloth*, 16s. 6d.
 Life of Grindal. 1821. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
 Life of Whitgift. 3 vols. 1822. 8vo. *cloth*, 16s. 6d.
 Life of Aylmer. 1820. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
 Life of Cheke. 1821. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
 Life of Smith. 1820. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
 Ecclesiastical Memorials. 6 vols. 1822. 8vo. *cloth*, 1l. 13s.
 Annals of the Reformation. 7 vols. 8vo. *cloth*, 2l. 3s. 6d.
 General Index. 2 vols. 1828. 8vo. *cloth*, 11s.

Sylloge Confessionum sub tempus Reformandae Ecclesiae editarum. Subjiciuntur Catechismus Heidelbergensis et Canones Synodi Dordrechtanae. 1827. 8vo. *cloth*, 8s.

ENGLISH THEOLOGY.

- Beveridge's Discourse upon the XXXIX Articles.** *The third complete Edition*, 1847. 8vo. *cloth*, 8s.
- Bilson on the Perpetual Government of Christ's Church**, with a Biographical Notice by R. Eden, M.A. 1842. 8vo. *cloth*, 4s.
- Biscoe's Boyle Lectures on the Acts of the Apostles.** 1840. 8vo. *cloth*, 9s. 6d.
- Bull's Works**, with Nelson's Life. By E. Burton, D.D. *A new Edition*, 1846. 8 vols. 8vo. *cloth*, 2l. 9s.
- Burnet's Exposition of the XXXIX Articles.** 8vo. *cloth*, 7s.
- Burton's (Edward) Testimonies of the Ante-Nicene Fathers to the Divinity of Christ.** *Second Edition*, 1829. 8vo. *cloth*, 7s.
- Burton's (Edward) Testimonies of the Ante-Nicene Fathers to the Doctrine of the Trinity and of the Divinity of the Holy Ghost.** 1831. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Butler's Works**, with an Index to the Analogy. 2 vols. 1874. 8vo. *cloth*, 11s.
- Butler's Sermons.** 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
- Butler's Analogy of Religion.** 8vo. *cloth*, 6d.
- Chandler's Critical History of the Life of David.** 1853. 8vo. *cloth*, 8s. 6d.
- Chillingworth's Works.** 3 vols. 1855. 8vo. *cloth*, 1l. 1s. 6d.
- Clergyman's Instructor.** *Sixth Edition*; or a Help to Devotion in the use of the Common Prayer Book. 7 vols. 1841. 8vo. *cloth*, 1l. 11s. 6d.
- Comber's Companion to the Trinity** and arranged by H. Jenkyns, M.A., Fellow of Oriel Cr

Enchiridion Theologicum Anti-Romanum.

Vol. I. Jeremy Taylor's Dissuasive from Popery, and Treatise on the Real Presence. 1852. 8vo. *cloth*, 8s.

Vol. II. Barrow on the Supremacy of the Pope, with his Discourse on the Unity of the Church. 1852. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.

Vol. III. Tracts selected from Wake, Patrick, Stillingfleet, Clagett, and others. 1837. 8vo. *cloth*, 11s.

[Fell's] Paraphrase and Annotations on the Epistles of St. Paul. 1852. 8vo. *cloth*, 7s.

Greswell's *Harmonia Evangelica*. *Fifth Edition*, 1856. 8vo. *cloth*, 9s. 6d.

Greswell's *Prolegomena ad Harmoniam Evangelicam*. 1840. 8vo. *cloth*, 9s. 6d.

Greswell's *Dissertations on the Principles and Arrangement of a Harmony of the Gospels*. 5 vols. 1837. 8vo. *cloth*, 3l. 3s.

Hall's (Bp.) *Works*. *A new Edition*, by Philip Wynter, D.D. 10 vols. 1863. 8vo. *cloth*, 3l. 3s.

Hammond's *Paraphrase and Annotations on the New Testament*. 4 vols. 1845. 8vo. *cloth*, 1l.

Hammond's *Paraphrase on the Book of Psalms*. 2 vols. 1850. 8vo. *cloth*, 10s.

Heurtley's *Collection of Creeds*. 1858. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.

Homilies appointed to be read in Churches. Edited by J. Griffiths, M.A. 1859. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.

Hooker's *Works*, with his *Life* by Walton, arranged by John Keble, M.A. *Sixth Edition*, 1874. 3 vols. 8vo. *cloth*, 1l. 11s. 6d.

Hooker's *Works*; the text as arranged by John Keble, M.A. 2 vols. 8vo. *cloth*, 11s.

Hoop's (Bp. George) *Works*. 2 vols. 1855. 8vo. *cloth*, 8s.

Jackson (Dr. Thomas) *Works*. 12 vols. 1844. 8vo. *cloth*, 3l. 6s.

Jewel's *Works*. Edited by R. W. Jelf, D.D. 8 vols. 1847. 8vo. *cloth*, 9s.

Patrick's *Theological Works*. 9 vols. 1859. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.

Pearson's *Exposition of the Creed*. Revised and corrected by E. Burton, D.D. *Edition*, 1870. 8vo. *cloth*, 10s. 6d.

Pearson's *Minor Theological Works*. Now first collected, with a *Memoir of the Author*, 2 vols. 1844. 8vo. *cloth*, 1s, and *Index*, by Edward Churton, M.A.

Sanderson's *Works*. Edited by W. Jacobson, D.D. 6 vols. 1854. 8vo. *cloth*, 1l. 10s.

- South's Sermons. 5 vols. 1842. 8vo. *cloth*, 1l. 10s.
- Stanhope's Paraphrase and Comment upon the Epistles and Gospels. *A new Edition*. 2 vols. 1851. 8vo. *cloth*, 10s.
- Stillingfleet's Origines Sacrae. 2 vols. 1837. 8vo. *cloth*, 9s.
- Stillingfleet's Rational Account of the Grounds of Protestant Religion; being a vindication of Abp. Laud's Relation of a Conference, &c. 2 vols. 1844. 8vo. *cloth*, 10s.
- Wall's History of Infant Baptism, with Gale's Reflections, and Wall's Defence. *A new Edition*, by Henry Cotton, D.C.L. 2 vols. 1862. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.
- Waterland's Works, with Life, by Bp. Van Mildert. *A new Edition*, with copious Indexes. 6 vols. 1857. 8vo. *cloth*, 2l. 11s.
- Waterland's Review of the Doctrine of the Eucharist, with a Preface by the present Bishop of London. 1868. crown 8vo. *cloth*, 6s. 6d.
- Wheatly's Illustration of the Book of Common Prayer. *A new Edition*, 1846. 8vo. *cloth*, 5s.
- Wyclif. A Catalogue of the Original Works of John Wyclif, by W. W. Shirley, D.D. 1865. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Wyclif. Select English Works. By T. Arnold, M.A. 3 vols. 1871. 8vo. *cloth*, 2l. 2s.
- Wyclif. Trialogus. *With the Supplement now first edited*. By Gotthardus Lechler. 1869. 8vo. *cloth*, 14s.

ENGLISH HISTORICAL AND DOCUMENTARY WORKS.

- Two of the Saxon Chronicles parallel, with Supplementary Extracts from the Others. Edited, with Introduction, Notes, and a Glossarial Index, by J. Earle, M.A. 1865. 8vo. *cloth*, 16s.
- Magna Carta, a careful Reprint. Edited by W. Stubbs, M.A., Regius Professor of Modern History. 1868. 4to. *stitched*, 1s.
- Britton, a Treatise upon the Common Law of England, composed by order of King Edward I. The French Text carefully revised, with an English Translation, Introduction, and Notes, by F. M. Nichols, M.A. 2 vols. 1865. royal 8vo. *cloth*, 1l. 16s.
- Burnet's History of His Own Time, with the suppressed Passages and Notes. 6 vols. 1833. 8vo. *cloth*, 2l. 10s.
- Burnet's History of James II, with additional Notes. 1852. 8vo. *cloth*, 9s. 6d.
- Carte's Life of James Duke of Ormond. *A new Edition*, carefully compared with the original MSS. 6 vols. 1851. 8vo. *cloth*, 1l. 5s.
- Casauboni Ephemerides, cum praefatione et notis J. Russell, S.T.P. Tomi II. 1850. 8vo. *cloth*, 15s.

- Clarendon's** (Edw. Earl of) *History of the Rebellion and Civil Wars in England.* To which are subjoined the Notes of Bishop Warburton. 7 vols. 1849. medium 8vo. *cloth*, 2l. 10s.
- Clarendon's** (Edw. Earl of) *History of the Rebellion and Civil Wars in England.* 7 vols. 1839. 18mo. *cloth*, 1l. 1s.
- Clarendon's** (Edw. Earl of) *History of the Rebellion and Civil Wars in England.* Also *His Life*, written by Himself, in which is included a Continuation of his *History of the Grand Rebellion.* With copious Indexes. In one volume, royal 8vo. 1842. *cloth*, 1l. 2s.
- Clarendon's** (Edw. Earl of) *Life*, including a Continuation of his *History.* 2 vols. 1857. medium 8vo. *cloth*, 1l. 2s.
- Clarendon's** (Edw. Earl of) *Life*, and Continuation of his *History.* 3 vols. 1827. 8vo. *cloth*, 16s. 6d.
- Calendar of the Clarendon State Papers**, preserved in the Bodleian Library.
- Vol. I. From 1523 to January 1649. 8vo. *cloth*, 18s.
- Vol. II. From the death of Charles I, 1649, to the end of the year 1654. 8vo. *cloth*, 16s.
- Vol. III. From 1655 to 1657. 8vo. *cloth*, 14s.
- Freeman's** (E. A.) *History of the Norman Conquest of England: its Causes and Results.* Vols. I. and II. *Second Edition*, with Index. 8vo. *cloth*, 1l. 16s.
- Vol. III. *The Reign of Harold and the Interregnum.* *Second Edition*, with Index. 8vo. *cloth*, 1l. 1s.
- Vol. IV. *The Reign of William.* 8vo. *cloth*, 1l. 1s.
- Vol. V. *The Effects of the Norman Conquest.* 8vo. *cloth*, 1l. 1s.
- Kennett's** *Parochial Antiquities.* 2 vols. 1818. 4to. *cloth*, 1l.
- Lloyd's** *Prices of Corn in Oxford, 1583-1830.* 8vo. *seamed*, 1s.
- Luttrell's** (Narcissus) *Diary.* A Brief Historical Relation of State Affairs, 1678-1714. 6 vols. 1857. 8vo. *cloth*, 1l. 4s.
- May's** *History of the Long Parliament.* 1854. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.
- Rogers's** *History of Agriculture and Prices in England, A.D. 1259-1400.* 2 vols. 1866. 8vo. *cloth*, 2l. 2s.
- Sprigg's** *England's Recovery; being the History of the Army under Sir Thomas Fairfax.* A new edition. 1854. 8vo. *cloth*, 6s.
- Whitelock's** *Memorials of English Affairs from 1625 to 1660.* 4 vols. 1853. 8vo. *cloth*, 1l. 10s.
- Protests of the Lords**, including those which have been expunged, from 1624 to 1874; with Historical Introductions. Edited by James E. Thorold Rogers, M.A. 3 vols. 8vo. *cloth*, 2l. 2s.
- Enactments in Parliament**, specially concerning the Universities of Oxford and Cambridge. Collected and arranged by J. Griffiths, M.A. 1869. 8vo. *cloth* 12s.

Ordinances and Statutes [for Colleges and Halls] framed or approved by the Oxford University Commissioners. 1863. 8vo. *cloth*, 12s.

Sold separately (except for Exeter, All Souls, Brasenose, Corpus, and Magdalen Hall) at 1s. each.

Statuta Universitatis Oxoniensis. 1876. 8vo. *cloth*, 5s.

The Student's Handbook to the University and Colleges of Oxford. *Third Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.

Index to Wills proved in the Court of the Chancellor of the University of Oxford, &c. Compiled by J. Griffiths, M.A. 1862. royal 8vo. *cloth*, 3s. 6d.

Catalogue of Oxford Graduates from 1659 to 1850. 1851. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.

CHRONOLOGY, GEOGRAPHY, &c.

Clinton's Fasti Hellenici. The Civil and Literary Chronology of Greece, from the LV1th to the CXXIIIrd Olympiad. *Third edition,* 1841. 4to. *cloth*, 1l. 14s. 6d.

Clinton's Fasti Hellenici. The Civil and Literary Chronology of Greece, from the CXXIVth Olympiad to the Death of Augustus. *Second edition,* 1851. 4to. *cloth*, 1l. 12s.

Clinton's Epitome of the Fasti Hellenici. 1851. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.

Clinton's Fasti Romani. The Civil and Literary Chronology of Rome and Constantinople, from the Death of Augustus to the Death of Heraclius. 2 vols. 1845, 1850. 4to. *cloth*, 3l. 9s.

Clinton's Epitome of the Fasti Romani. 1854. 8vo. *cloth*, 7s.

Cramer's Geographical and Historical Description of Asia Minor. 2 vols. 1832. 8vo. *cloth*, 11s.

Cramer's Map of Asia Minor, 15s.

Cramer's Map of Ancient and Modern Italy, on two sheets, 15s.

Cramer's Description of Ancient Greece. 3 vols. 1828. 8vo. *cloth*, 16s. 6d.

Cramer's Map of Ancient and Modern Greece, on two sheets, 15s.

Greswell's Fasti Temporis Catholici. 4 vols. 1852. 8vo. *cloth*, 2l. 10s.

Greswell's Tables to Fasti, 4to., and Introduction to Tables, 8vo. *cloth*, 15s.

Greswell's Origines Kalendarix Italix. 4 vols. 8vo. *cloth*, 2l. 2s.

Greswell's Origines Kalendarix Hellenicx. 6 vols. 1862. 8vo. *cloth*, 4l. 4s.

**PHILOSOPHICAL WORKS, AND GENERAL
LITERATURE.**

- The Logic of Hegel**; translated from the Encyclopaedia of the Philosophical Sciences. With Prolegomena. By William Wallace, M.A. 8vo. *cloth*, 14s.
- Bacon's Novum Organum**, edited, with English notes, by G. W. Kitchin, M.A. 1855. 8vo. *cloth*, 9s. 6d.
- Bacon's Novum Organum**, translated by G. W. Kitchin, M.A. 1855. 8vo. *cloth*, 9s. 6d.
- The Works of George Berkeley, D.D.**, formerly Bishop of Cloyne; including many of his writings hitherto unpublished. With Prefaces, Annotations, and an Account of his Life and Philosophy, by Alexander Campbell Fraser, M.A. 4 vols. 1871. 8vo. *cloth*, 2l. 18s.
- The Life, Letters, &c. 1 vol. *cloth*, 16s. See also p. 23.
- Smith's Wealth of Nations.** A new Edition, with Notes, by J. E. Thorold Rogers, M.A. 2 vols. 1870. *cloth*, 21s.
- A Course of Lectures on Art**, delivered before the University of Oxford in Hilary Term, 1870. By John Ruskin, M.A., Slade Professor of Fine Art. 8vo. *cloth*, 6s.
- A Critical Account of the Drawings by Michel Angelo and Raffaello in the University Galleries, Oxford.** By J. C. Robinson, F.S.A. Crown 8vo. *cloth*, 4s.

MATHEMATICS, PHYSICAL SCIENCE, &c.

- Archimedis quae supersunt omnia cum Eutocii commentariis ex recensione Josephi Torelli, cum novâ versione Latinâ.** 1792. folio. *cloth*, 1l. 5s.
- Bradley's Miscellaneous Works and Correspondence.** With an Account of Harriot's Astronomical Papers. 1832. 4to. *cloth*, 17s.
- Reduction of Bradley's Observations by Dr. Busch. 1838. 4to. *cloth*, 3s.
- Treatise on Infinitesimal Calculus.** By Bartholomew Price, M.A., F.R.S., Professor of Natural Philosophy, Oxford.
- Vol. I. Differential Calculus. *Second Edition*, 1858. 8vo. *cloth*, 14s. 6d.
- Vol. II. Integral Calculus, Calculus of Variations, and Differential Equations. *Second Edition*, 1865. 8vo. *cloth*, 18s.
- Vol. III. Statics, including Attractions; Dynamics of a Material Particle. *Second Edition*, 1868. 8vo. *cloth*, 16s.
- Vol. IV. Dynamics of Material Systems; together with a Chapter on Theoretical Dynamics, by W. F. Donkin, M.A., F.R.S. 1862. 8vo. *cloth*, 16s.

- A Treatise on the Kinetic Theory of Gases.** By Henry William Watson, M.A., formerly Fellow of Trinity College, Cambridge. 1876. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Rigaud's Correspondence of Scientific Men of the 17th Century,** with Index by A. de Morgan. 2 vols. 1841-1862. 8vo. *cloth*, 18s. 6d.
- Daubeny's Introduction to the Atomic Theory.** *Second Edition*, greatly enlarged. 1850. 16mo. *cloth*, 6s.
- Vesuvius.** By John Phillips, M.A., F.R.S., Professor of Geology, Oxford. 1869. Crown 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Geology of Oxford and the Valley of the Thames.** By the same Author. 8vo. *cloth*, 21s.
- Synopsis of the Pathological Series in the Oxford Museum.** By H. W. Acland, M.D., F.R.S., 1867. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- Thesaurus Entomologicus Hopeianus,** or a Description of the rarest Insects in the Collection given to the University by the Rev. William Hope. By J. O. Westwood, M.A. With 40 Plates, mostly coloured. Small folio, *half morocco*, 7l. 10s.
- Text-Book of Botany, Morphological and Physiological.** By Dr. Julius Sachs, Professor of Botany in the University of Würzburg. Translated by A. W. Bennett, M.A. Royal 8vo. *half morocco*, 1l. 11s. 5d.

BIBLIOGRAPHY.

- Ebert's Bibliographical Dictionary,** translated from the German. 4 vols. 1837. 8vo. *cloth*, 1l. 10s.
- Cotton's List of Editions of the Bible in English.** *Second Edition*, corrected and enlarged. 1852. 8vo. *cloth*, 8s. 6d.
- Cotton's Typographical Gazetteer.** 1831. 8vo. *cloth*, 12s. 6d.
- Cotton's Typographical Gazetteer, Second Series.** 1866. 8vo. *cloth*, 12s. 6d.
- Cotton's Rhemes and Doway.** An attempt to shew what has been done by Roman Catholics for the diffusion of the Holy Scriptures in English. 1855. 8vo. *cloth*, 9s.

BODLEIAN LIBRARY CATALOGUES, &c.

- Catalogus Codd. MSS. Orientalium Bibliothecae Bodleianae :**
 Pars I, a J. Uri. 1788. fol. 10s.
 Partis II Vol. I, ab A. Nicoll, A.M. 1821. fol. 10s.
 Partis II Vol. II, Arabicis complectens, ab E. B. Pusey, S.T.B. 1835.
 fol. 1l.
- Catalogus MSS. qui ab E. D. Clarke comparati in Bibl. Bodl. adservantur :**
 Pars prior. Inseruntur Scholia inedita in Platonem et in Carmina Gregorii Naz. 1812. 4to. 5s.
 Pars posterior, Orientales complectens, ab A. Nicoll, A.M. 1814.
 4to. 2s. 6d.

Catalogus Codd. MSS. et Impressorum cum notis MSS. olim D'Orvillianorum, qui in Bibl. Bodl. adservantur. 1806. 4to. 2s. 6d.

Catalogus MSS. Borealium praccipue Islandicae Originis, a Finno Magno Islando. 1832. 4to. 4s.

Catalogus Codd. MSS. Bibliothecae Bodleianae:—

Pars I. Codices Graeci, ab H. O. Coxe, A.M. 1853. 4to. 1l.

Partis II. Fasc. I. Codices Laudiani, ab H. O. Coxe, A.M. 1858. 4to. 1l.

Pars III. Codices Graeci et Latini Canoniciani, ab H. O. Coxe, A.M. 1854. 4to. 1l.

Pars IV. Codices T. Tanneri, ab A. Hackman, A.M. 1860. 4to. 12s.

Pars V. Codicum R. Rawlinson classes duae priores, a Guil. D. Macray, A.M. 1862. 4to. 12s.

Pars VI. Codices Syriaci, a R. P. Smith, A.M. 1864. 4to. 1l.

Pars VII. Codices Aethiopici, ab A. Dillmann, Ph. Doct. 1848. 4to. 6s. 6d.

Pars VIII. Codices Sanscritici, a Th. Aufrecht, A.M. 1859–1864. 4to. 1l. 10s.

Catalogo di Codici MSS. Canoniciani Italici, compilato dal Conte A. Mortara. 1864. 4to. 10s. 6d.

Catalogus Librorum Impressorum Bibliothecae Bodleianae. Tomi IV. 1843 to 1850. fol. 4l.

Catalogus Dissertationum Academicarum quibus nuper aucta est Bibliotheca Bodleiana. 1834. fol. 7s.

Catalogue of Books bequeathed to the Bodleian Library by R. Gough, Esq. 1814. 4to. 15s.

Catalogue of Early English Poetry and other Works illustrating the British Drama, collected by Edmond Malone, Esq. 1835. fol. 4s.

Catalogue of the Printed Books and Manuscripts bequeathed to the Bodleian Library by Francis Douce, Esq. 1840. fol. 15s.

Catalogue of a Collection of Early Newspapers and Essayists presented to the Bodleian Library by the late Rev. F. W. Hope. 1865. 8vo. 7s. 6d.

Catalogue of the Manuscripts bequeathed to the University of Oxford by Elias Ashmole. By W. H. Black. 1845. 4to. 1l. 10s.

Index to the above, by W. D. Macray, M.A. 1867. 4to. 10s.

Catalogus Codd. MSS. qui in Collegiis Aulisque Oxoniensibus hodie adservantur. Confecit H. O. Coxe, A.M. Tomi II. 1852. 4to. 2l.

Catalogus Codd. MSS. in Bibl. Aed. Christi ap. Oxon. Curavit G. W. Kitchin, A.M. 1867. 4to. 6s. 6d.

Clarendon Press Series.

The Delegates of the Clarendon Press having undertaken the publication of a series of works, chiefly educational, and entitled the Clarendon Press Series, have published, or have in preparation, the following.

Those to which prices are attached are already published; the others are in preparation.

I. LATIN; GRAMMAR, CLASSICS, &c.

An Elementary Latin Grammar. By John B. Allen, M.A., Head Master of Perse Grammar School, Cambridge. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

A First Latin Exercise Book. By the same Author. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

A Series of Graduated Latin Readers.

First Latin Reader. By T. J. Nunns, M.A. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 2s.

Second Latin Reader.

Third Latin Reader, or Specimens of Latin Literature. Part I, Poetry. By James McCall Marshall, M.A., Dulwich College.

Fourth Latin Reader.

Cicero. Selection of interesting and descriptive passages. With Notes. By Henry Walford, M.A., Wadham College, Oxford, Assistant Master at Haileybury College. In three Parts. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.

Each Part separately, limp, 1s. 6d.

Part I. Anecdotes from Grecian and Roman History.

Part II. Omens and Dreams: Beauties of Nature.

Part III. Rome's Rule of her Provinces.

Cicero. Selected Letters (for Schools). With Notes. By the late C. E. Prichard, M.A., formerly Fellow of Balliol College, Oxford, and E. R. Bernard, M.A., Fellow of Magdalen College, Oxford. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 3s.

Pliny. Selected Letters (for Schools). With Notes. By the same Editors. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s.

- Caesar.** The Commentaries (for Schools). With Notes and Maps. By Charles E. Moberly, M.A.
 Part I. The Gallic War. *Third Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.
 Part II. The Civil War. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.
 The Civil War. Book I. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s.
- Cornelius Nepos.** With Notes. By Oscar Browning, M.A., Fellow of King's College, Cambridge, and Assistant Master at Eton College. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.
- Livy.** Selections (for Schools). With Notes and Maps. By H. Lee-Warner, M.A., Assistant Master in Rugby School. Extra fcap. 8vo. *In Parts, limp, each* 1s. 6d.
 Part I. The Caudine Disaster.
 Part II. Hannibal's Campaign in Italy.
 Part III. The Macedonian War.
- Livy,** Books I–X. By J. R. Seeley, M.A., Regius Professor of Modern History, Cambridge. Book I. *Second Edition.* 8vo. cloth, 6s.
Also a small edition for Schools.
- Tacitus.** The Annals. Books I–VI. With Essays and Notes. By T. F. Dallin, M.A., Tutor of Queen's College, Oxford. *Preparing.*
- Passages for Translation into Latin.** For the use of Passmen and others. Selected by J. Y. Sargent, M.A., Fellow and Tutor of Magdalen College, Oxford. *Third Edition.* Ext. fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.
- Cicero's Philippic Orations.** With Notes. By J. R. King, M.A., formerly Fellow and Tutor of Merton College. 8vo. cloth, 10s. 6d.
- Cicero.** Select Letters. With English Introductions, Notes, and Appendices. By Albert Watson, M.A., Fellow and formerly Tutor of Brasenose College, Oxford. *Second Edition.* Demy 8vo. cloth, 18s.
- Cicero.** Select Letters. *Text.* By the same Editor. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s.
- Cicero pro Cluentio.** With Introduction and Notes. By W. Ramsay, M.A. Edited by G. G. Ramsay, M.A., Professor of Humanity, Glasgow. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.
- Cicero de Oratore.** With Introduction and Notes. By A. S. Wilkins, M.A., Professor of Latin, Owens College, Manchester.
- Catulli Veronensis Liber.** Recognovit, apparatus criticum prolegomena appendices addidit, Robinson Ellis, A.M. 1867. 8vo. cloth, 16s.
- Catulli Veronensis Carmina Selecta,** secundum recognitionem Robinson Ellis, A.M. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.
- A Commentary on Catullus.** By Robinson Ellis, M.A. Demy 8vo. cloth, 16s. *Just Published.*

- Horace.** With a Commentary. Volume I. The Odes, Carmen Seculare, and Epodes. By Edward C. Wickham, M.A., Head Master of Wellington College. 8vo. *cloth*, 12s.
Also a small edition for Schools.
- Ovid.** Selections for the use of Schools. With Introductions and Notes, and an Appendix on the Roman Calendar. By W. Ramsay, M.A. Edited by G. G. Ramsay, M.A., Professor of Humanity, Glasgow. *Second Edition.* Ext. fcap. 8vo. *cloth*, 5s. 6d.
- Persius.** The Satires. With a Translation and Commentary. By John Conington, M.A., late Corpus Professor of Latin in the University of Oxford. Edited by Henry Nettleship, M.A. *Second Edition.* 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- Vergil:** Suggestions Introductory to a Study of the Aeneid. By H. Nettleship, M.A. 8vo. *sewed*, 1s. 6d.
- Selections from the less known Latin Poets.** By North Pinder, M.A. Demy 8vo. *cloth*, 15s.
- Fragments and Specimens of Early Latin.** With Introductions and Notes. By John Wordsworth, M.A., Tutor of Brasenose College, Oxford. Demy 8vo. *cloth*, 18s.
- A Manual of Comparative Philology.** By T. L. Papillon, M.A., Fellow and Lecturer of New College. Crown 8vo. *cloth*, 6s.
- The Ancient Languages of Italy.** By Theodore Aufrecht, Phil. Doct. *Preparing.*
- The Roman Poets of the Augustan Age.** By William Young Sellar, M.A., Professor of Humanity in the University of Edinburgh. VIRGIL. 8vo. *cloth*, 14s. *Just Published.*
- The Roman Poets of the Republic.** By the same Editor. *Preparing.*

II. GREEK; GRAMMARS, CLASSICS, &c.

- A Greek Primer in English** for the use of beginners. By the Right Rev. Charles Wordsworth, D.C.L., Bishop of St. Andrews. *Fourth Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 1s. 6d.
- Graecae Grammaticae Rudimenta** in usum Scholarum. Auctore Carolo Wordsworth, D.C.L. *Eighteenth Edition*, 1875. 12mo. *bound*, 4s.
- A Greek-English Lexicon**, abridged from Liddell and Scott's 4to. edition, chiefly for the use of Schools. *Seventeenth Edition.* *Carefully Revised throughout.* 1876. Square 12mo. *cloth*, 7s. 6d.
- Greek Verbs, Irregular and Defective;** their forms, meaning, and quantity; embracing all the Tenses used by Greek writers, with reference to the passages in which they are found. By W. Veitch. *New Edition.* Crown 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- The Elements of Greek Accentuation** (for Schools): abridged from his larger work by H. W. Chandler, M.A., Waynflete Professor of Moral and Metaphysical Philosophy, Oxford. Ext. fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.

A Series of Graduated Greek Readers.

- First Greek Reader. *In the Press.*
- Second Greek Reader. *In Preparation.*
- Third Greek Reader. *In Preparation.*
- Fourth Greek Reader; being Specimens of Greek Dialects. With Introductions and Notes. By W. W. Merry, M.A., Fellow and Lecturer of Lincoln College. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.
- Fifth Greek Reader. Part I. Selections from Greek Epic and Dramatic Poetry, with Introductions and Notes. By Evelyn Abbott, M.A., Fellow of Balliol College. Ext. fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.
- Part II. By the same Editor. *In Preparation.*
- Xenophon. Easy Selections (for Junior Classes). With a Vocabulary, Notes, and Map. By J. S. Phillpotts, B.C.L., Head Master of Bedford School; and C. S. Jerram, M.A., late Scholar of Trinity College, Oxford. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d. *Just published.*
- Xenophon. Selections (for Schools). With Notes and Maps. By J. S. Phillpotts, B.C.L., Head Master of Bedford School. Part I. *Third Edition.* Ext. fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.
- Arrian. Selections (for Schools). With Notes. By J. S. Phillpotts, B.C.L., Head Master of Bedford School.
- The Golden Treasury of Ancient Greek Poetry; being a Collection of the finest passages in the Greek Classic Poets, with Introductory Notices and Notes. By R. S. Wright, M.A., Fellow of Oriol College, Oxford. Ext. fcap. 8vo. cloth, 8s. 6d.
- A Golden Treasury of Greek Prose, being a collection of the finest passages in the principal Greek Prose Writers, with Introductory Notices and Notes. By R. S. Wright, M.A., and J. E. L. Shadwell, M.A. Ext. fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.
- Aristotle's Politics. By W. L. Newman, M.A., Fellow of Balliol College, Oxford.
- Demosthenes and Aeschines. The Orations of Demosthenes and Aeschines on the Crown. With Introductory Essays and Notes. By G. A. Simcox, M.A., and W. H. Simcox, M.A. 8vo. cloth, 12s.
- Theocritus (for Schools). With Notes. By H. Kynaston, M.A. (late Snow), Head Master of Cheltenham College. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.
- Homer. Odyssey, Book II. With Introduction, Notes, and Table of Homeric Forms. By W. W. Merry, M.A., Fellow and Lecturer of Lincoln College, Oxford. Ext. fcap. 8vo. cloth, 1s. 6d.
- Homer. Odyssey, Books I—XII (for Schools). By the same Editor. *Fifth Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.
- Homer. Odyssey, Books XIII—XXIV (for Schools). By the same Editor. *In Preparation.*

- A Homeric Grammar.** By D. B. Monro, M.A., Fellow of Oriel College. *In Preparation.*
- Homer. Odyssey, Books I–XII.** Edited with English Notes, Appendices, etc. By W. W. Merry, M.A., Fellow and Lecturer of Lincoln College, Oxford; and the late James Riddell, M.A., Fellow of Balliol College, Oxford. Demy 8vo. *cloth*, 16s.
- Homer. Odyssey, Books XIII–XXIV.** By Robinson Ellis, M.A., Fellow of Trinity College, Oxford.
- Homer. Iliad.** By D. B. Monro, M.A., Fellow and Tutor of Oriel College, Oxford.
Also a small edition for Schools.
- Plato. Selections (for Schools).** With Notes. By B. Jowett, M.A., Regius Professor of Greek; and J. Purves, M.A., Fellow and Lecturer of Balliol College, Oxford.
- Sophocles. The Plays and Fragments.** With English Notes and Introductions. By Lewis Campbell, M.A., Professor of Greek, St. Andrews, formerly Fellow of Queen's College, Oxford. 2 vols.
Vol. I. Oedipus Tyrannus. Oedipus Coloneus. Antigone. 8vo. *cloth*, 14s.
- Sophocles. The Text of the Seven Plays.** By the same Editor. Ext. fcap. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- Sophocles. In Single Plays, with English Notes, &c.** By Lewis Campbell, M.A., Professor of Greek, St. Andrews, and Evelyn Abbott, M.A., Fellow of Balliol College, Oxford. Extra fcap. 8vo. *limp*.
Oedipus Rex, 1s. 9d. Oedipus Coloneus, 1s. 9d.
Antigone, 1s. 9d. Ajax, 2s.
- Sophocles. Oedipus Rex: Dindorf's Text, with Notes by the present Bishop of St. David's** Ext. fcap. 8vo. *limp*, 1s. 6d.

III. MENTAL AND MORAL PHILOSOPHY.

- The Elements of Deductive Logic**, designed mainly for the use of Junior Students in the Universities. By T. Fowler, M.A., Professor of Logic, Oxford. *Fifth Edition*, with a Collection of Examples. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- The Elements of Inductive Logic**, designed mainly for the use of Students in the Universities. By the same Author. *Second Edition*. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 6s.
- Selections from Berkeley**, with an Introduction and Notes. For the use of Students in the Universities. By Alexander Campbell Fraser, LL.D., Professor of Logic and Metaphysics in the University of Edinburgh. Crown 8vo. *cloth*, 7s. 6d. *See also p. 16.*
- A Manual of Political Economy**, for the use of Schools. By J. E. Thorold Rogers, M.A., formerly Professor of Political Economy, Oxford. *Third Edition*. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.

IV. MATHEMATICS, &c.

- Figures Made Easy:** a first Arithmetic Book. (Introductory to 'The Scholar's Arithmetic.') By Lewis Hensley, M.A., formerly Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. Crown 8vo. *cloth*, 6d.
- Answers to the Examples in Figures made Easy**, together with two thousand additional Examples formed from the Tables in the same, with Answers. By the same Author. Crown 8vo. *cloth*, 1s.
- The Scholar's Arithmetic;** with Answers to the Examples. By the same Author. Crown 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- The Scholar's Algebra.** An Introductory work on Algebra. By the same Author. Crown 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- Book-keeping.** By R. G. C. Hamilton, Financial Assistant Secretary to the Board of Trade, and John Ball (of the Firm of Quilter, Ball, & Co.), Co-Examiners in Book-keeping for the Society of Arts. *New and enlarged Edition.* Extra fcap. 8vo. *limp cloth*, 2s.
- A Course of Lectures on Pure Geometry.** By Henry J. Stephen Smith, M.A., F.R.S., Fellow of Corpus Christi College, and Savilian Professor of Geometry in the University of Oxford.
- Acoustics.** By W. F. Donkin, M.A., F.R.S., Savilian Professor of Astronomy, Oxford. Crown 8vo. *cloth*, 7s. 6d.
- A Treatise on Electricity and Magnetism.** By J. Clerk Maxwell, M.A., F.R.S., Professor of Experimental Physics in the University of Cambridge. 2 vols. 8vo. *cloth*, 1l. 11s. 6d.
- An Elementary Treatise on the same subject.** By the same Author. *Preparing.*

V. HISTORY.

- A Constitutional History of England**, in its Origin and Development. By W. Stubbs, M.A., Regius Professor of Modern History in the University of Oxford. Vols. I and II. Crown 8vo. *cloth*, each 12s.
- Select Charters and other Illustrations of English Constitutional History**, from the Earliest Times to the Reign of Edward I. Arranged and Edited by W. Stubbs, M.A., Regius Professor of Modern History in the University of Oxford. *Second Edition.* Crown 8vo. *cloth*, 8s. 6d.

- A History of England**, principally in the Seventeenth Century. By Leopold Von Ranke. Translated by Resident Members of the University of Oxford, under the superintendence of G. W. Kitchin, M.A., and C. W. Boase, M.A. 6 vols. 8vo. *cloth*, 3*l.* 3*s.*
- Genealogical Tables illustrative of Modern History.** By H. B. George, M.A. *Second Edition. Revised and Corrected.* Small 4to. *cloth*, 12*s.*
- A History of France.** With numerous Maps, Plans, and Tables. By G. W. Kitchin, M.A. In Three Volumes, crown 8vo. *cloth*, 10*s.* 6*d.* each.
- Vol. 1. Down to the Year 1453.
Vol. 2. From 1453-1624.
Vol. 3. From 1624-1793.
- A Manual of Ancient History.** By George Rawlinson, M.A., Camden Professor of Ancient History, formerly Fellow of Exeter College, Oxford. Demy 8vo. *cloth*, 14*s.*
- A History of Germany and of the Empire**, down to the close of the Middle Ages. By J. Bryce, D.C.L., Regius Professor of Civil Law in the University of Oxford.
- A History of British India.** By S. J. Owen, M.A., Tutor and Reader in Law and Modern History, Christ Church.
- A History of Greece.** By E. A. Freeman, M.A., formerly Fellow of Trinity College, Oxford.
- Selections from the Wellesley Despatches.** Edited by S. J. Owen, M.A., Tutor and Reader in Law and Modern History, Christ Church. *In the Press.*

VI. LAW.

- An Introduction to the Principles of Morals and Legislation.** By Jeremy Bentham. Crown 8vo. *cloth*, 6*s.* 6*d.*
- Elements of Law** considered with reference to Principles of General Jurisprudence. By William Markby, M.A., Judge of the High Court of Judicature, Calcutta. *Second Edition, with Supplement.* Crown 8vo. *cloth*, 7*s.* 6*d.*
- An Introduction to the History of the Law of Real Property**, with original Authorities. By Kenelm E. Digby, M.A., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and formerly Fellow of Corpus Christi College, Oxford. Crown 8vo. *cloth*, 7*s.* 6*d.*
- The Elements of Jurisprudence.** By Thomas Erskine Holland, D.C.L., Chichele Professor of International Law and Diplomacy, and formerly Fellow of Exeter College, Oxford. *Preparing.*
- The Institutes of Justinian**, edited as a recension of the Institutes of Gaius. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 5*s.*

Gaii Institutionum Juris Civilis Commentarii Quatuor; or, Elements of Roman Law by Gaius. With a Translation and Commentary by Edward Poste, M.A., Barrister-at-Law, and Fellow of Oriel College, Oxford. *Second Edition.* 8vo. cloth, 18s.

Select Titles from the Digest of Justinian. By T. E. Holland, D.C.L., Chichele Professor of International Law and Diplomacy, and formerly Fellow of Exeter College, Oxford, and C. L. Shadwell, B.C.L., Fellow of Oriel College, Oxford. *In Parts.*

Part I. Introductory Titles. 8vo. sewed, 2s. 6d.

Part II. Family Law. 8vo. sewed, 1s.

Part III. Property Law. 8vo. sewed, 2s. 6d.

VII. PHYSICAL SCIENCE.

A Handbook of Descriptive Astronomy. By G. F. Chambers, F.R.A.S., Barrister-at-Law. Third Edition. Demy 8vo. cloth, 28s. *Just published.*

Chemistry for Students. By A. W. Williamson, Phil. Doc., F.R.S., Professor of Chemistry, University College, London. *A new Edition, with Solutions.* Extra fcap. 8vo. cloth, 8s. 6d.

A Treatise on Heat, with numerous Woodcuts and Diagrams. By Balfour Stewart, LL.D., F.R.S., Professor of Natural Philosophy in Owens College, Manchester. *Third Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 7s. 6d.

Forms of Animal Life. By G. Rolleston, M.D., F.R.S., Linacre Professor of Physiology, Oxford. Illustrated by Descriptions and Drawings of Dissections. Demy 8vo. cloth, 16s.

Exercises in Practical Chemistry (Laboratory Practice). By A. G. Vernon Harcourt, M.A., F.R.S., Senior Student of Christ Church, and Lee's Reader in Chemistry; and H. G. Madan, M.A., Fellow of Queen's College, Oxford.

Series I. Qualitative Exercises. *Second Edition.* Crown 8vo. cloth, 7s. 6d.

Series II. Quantitative Exercises.

Geology of Oxford and the Valley of the Thames. By John Phillips, M.A., F.R.S., Professor of Geology, Oxford. 8vo. cloth, 21s.

Text-Book of Botany, Morphological and Physiological. By Dr. Julius Sachs, Professor of Botany in the University of Würzburg. Translated by A. W. Bennett, M.A., Lecturer on Botany, St. Thomas' Hospital, assisted by W. T. Thiselton Dyer, M.A., Christ Church. Royal 8vo. half morocco, 31s. 6d.

Crystallography. By M. H. N. Story-Maskelyne, M.A., Professor of Mineralogy, Oxford; and Deputy Keeper in the Department of Minerals, British Museum. *In the Press.*

VIII. ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE.

- A First Reading Book.** By Marie Eichens of Berlin; and edited by Anne J. Clough. Extra fcap. 8vo. *stiff covers*, 4*d.*
- Oxford Reading Book, Part I.** For Little Children. Extra fcap. 8vo. *stiff covers*, 6*d.*
- Oxford Reading Book, Part II.** For Junior Classes. Extra fcap. 8vo. *stiff covers*, 6*d.*
- On the Principles of Grammar.** By E. Thring, M.A., Head Master of Uppingham School. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 4*s.* 6*d.*
- Grammatical Analysis**, designed to serve as an Exercise and Composition Book in the English Language. By E. Thring, M.A., Head Master of Uppingham School. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3*s.* 6*d.*
- An English Grammar and Reading Book**, for Lower Forms in Classical Schools. By O. W. Tancock, M.A., Assistant Master in Sherborne School. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3*s.* 6*d.*
- The Philology of the English Tongue.** By J. Earle, M.A., formerly Fellow of Oriol College, and sometime Professor of Anglo-Saxon, Oxford. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 7*s.* 6*d.*
- A Book for Beginners in Anglo-Saxon.** By John Earle, M.A., Professor of Anglo-Saxon in the University of Oxford. *Nearly ready.*
- An Anglo-Saxon Reader.** In Prose and Verse. With Grammatical Introduction, Notes, and Glossary. By Henry Sweet, M.A. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 8*s.* 6*d.*
- Chaucer.** The Prioresses Tale; Sir Thopas; The Monkes Tale; The Clerkes Tale; The Squieres Tale, &c. Edited by W. W. Skeat, M.A., Editor of *Piers the Plowman*, &c., &c. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 4*s.* 6*d.*
- Chaucer.** The Tale of the Man of Lawe; The Pardoneres Tale; The Second Nonnes Tale; The Chanouns Yemannes Tale. By the same Editor. *Nearly ready.*
- Specimens of Early English.** A New and Revised Edition. With Introduction, Notes, and Glossarial Index. By R. Morris, LL.D., and W. W. Skeat, M.A.
- Part I. *In the Press.*
- Part II. From Robert of Gloucester to Gower (A.D. 1298 to A.D. 1393). *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 7*s.* 6*d.*
- Specimens of English Literature**, from the 'Ploughmans Crede' to the 'Shepheardes Calender' (A.D. 1394 to A.D. 1579). With Introduction, Notes, and Glossarial Index. By W. W. Skeat, M.A. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 7*s.* 6*d.*

- The Vision of William concerning Piers the Plowman**,
by William Langland. Edited, with Notes, by W. W. Skeat, M.A.
Second Edition. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- Shakespeare. Hamlet**. Edited by W. G. Clark, M.A., and
W. Aldis Wright, M.A. Extra fcap. 8vo. *stiff covers*, 2s.
- Shakespeare. The Tempest**. By W. Aldis Wright, M.A.
Extra fcap. 8vo. *stiff covers*, 1s. 6d.
- Shakespeare. King Lear**. By the same Editor. Extra fcap.
8vo. *stiff covers*, 1s. 6d.
- Shakespeare. As You Like It**. By the same Editor. Extra
fcap. 8vo. *stiff covers*, 1s. 6d. (For other Plays, see p. 31.)
- Shakespeare. Midsummer Night's Dream**. By the same Editor.
In the Press.
- Milton. The Areopagitica**. With Introduction and Notes.
By J. W. Hales, M.A., late Fellow of Christ's College, Cambridge.
Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s.
- Addison. Selections from Papers in the Spectator**. With
Notes. By T. Arnold, M.A., University College. Extra fcap. 8vo.
cloth, 4s. 6d.
- Typical Selections from the best English Writers with Intro-**
ductory Notices. Second Edition. In Two Volumes. Extra fcap. 8vo.
cloth, 7s. *Sold separately*, price 3s. 6d. each.
- Vol. I. Latimer to Berkeley. Vol. II. Pope to Macaulay.
- See also XIII. below for other English Classics.*

IX. FRENCH LANGUAGE AND LITERATURE.

- An Etymological Dictionary of the French Language**, with
a Preface on the Principles of French Etymology. By A. Brachet.
Translated into English by G. W. Kitchin, M.A., formerly Censor of
Christ Church. Crown 8vo. *cloth*, 10s. 6d.
- Brachet's Historical Grammar of the French Language**.
Translated into English by G. W. Kitchin, M.A. Third Edition.
Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Corneille's Cinna, and Molière's Les Femmes Savantes**. Edited,
with Introduction and Notes, by Gustave Masson. Extra fcap. 8vo.
cloth, 2s. 6d.
- Racine's Andromaque, and Corneille's Le Menteur**. With
Louis Racine's Life of his Father. By the same Editor. Extra fcap.
8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- Molière's Les Fourberies de Scapin, and Racine's Athalie**.
With Voltaire's Life of Molière. By the same Editor. Extra fcap. 8vo.
cloth, 2s. 6d.

- Selections from the Correspondence of **Madame de Sévigné** and her chief Contemporaries. Intended more especially for Girls' Schools. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s.
- Voyage autour de ma Chambre, by **Xavier de Maistre**; **Ourika**, by **Madame de Duras**; **La Dot de Suzette**, by **Fievée**; **Les Jumeaux de l'Hôtel Corneille**, by **Edmond About**; **Mésaventures d'un Écolier**, by **Rodolphe Töpffer**. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- Regnard's Le Joueur**, and **Brueys and Palaprat's Le Grondeur**. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- Louis XIV and his Contemporaries**; as described in Extracts from the best Memoirs of the Seventeenth Century. With English Notes, Genealogical Tables, &c. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.

X. GERMAN LANGUAGE AND LITERATURE.

- New German Method**. In Four Volumes. By **Hermann Lange**, Teacher of Modern Languages, Manchester.
- Vol. I. The Germans at Home. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- Vol. II. A Grammar of the German Language. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Vol. III. The German Manual. *In the Press*.
- Vol. IV. German Composition. *In Preparation*.
- Lessing's Laocoon**. With Introduction, English Notes, etc. By Dr. **Albert Haman**, Teacher of German at the Taylor Institution, Oxford. *In Preparation*.
- Also, Edited by **C. A. BUCHHEIM**, *Phil. Doc.*, Professor in King's College, London.
- Goethe's Egmont**. With a Life of Goethe, &c. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s.
- Schiller's Wilhelm Tell**. With a Life of Schiller; an historical and critical Introduction, Arguments, and a complete Commentary. *Second Edition*. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Lessing's Minna von Barnhelm**. A Comedy. With a Life of Lessing, Critical Analysis, Complete Commentary, &c. *Second Edition*. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- In Preparation.*
- Goethe's Iphigenie auf Tauris**. A Drama. With a Critical Introduction, Arguments to the Acts, and a complete Commentary.
- Selections from the Poems of Schiller and Goethe.
- Becker's (K. F.) Friedrich der Grosse**.
- Egmont's Leben und Tod**, and **Belagerung von Antwerpen** by Schiller.

XI. ART, &c.

- A Handbook of Pictorial Art.** By R. St. J. Tyrwhitt, M.A. formerly Student and Tutor of Christ Church, Oxford. With coloured Illustrations, Photographs, and a chapter on Perspective by A. Macdonald. *Second Edition.* 8vo. *half morocco*, 18s.
- A Music Primer for Schools.** By J. Troutbeck, M.A., Music Master in Westminster School, and R. F. Dale, M.A., B. Mus., Assistant Master in Westminster School. Crown 8vo. *cloth*, 1s. 6d.
- A Treatise on Harmony.** By Sir F. A. Gore Ouseley, Bart., Professor of Music in the University of Oxford. *Second Edition.* 4to. *cloth*, 10s.
- A Treatise on Counterpoint, Canon, and Fugue**, based upon that of Cherubini. By the same Author. 4to. *cloth*, 16s.
- A Treatise on Musical Form and General Composition.** By the same Author. 4to. *cloth*, 10s.
- The Cultivation of the Speaking Voice.** By John Hullah. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.

XII. MISCELLANEOUS.

- Dante.** Selections from the Inferno. With Introduction and Notes. By H. B. Cotterill, B.A. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- Tasso.** *La Gerusalemme Liberata.* Cantos i, ii. With Introduction and Notes. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
- A Treatise on the use of the Tenses in Hebrew.** By S. R. Driver, M.A., Fellow of New College. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.
- Outlines of Textual Criticism applied to the New Testament.** By C. E. Hammond, M.A., Fellow and Tutor of Exeter College, Oxford. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 3s. 6d.
- Ancient Liturgies.** With Introduction, Notes, &c. By C. E. Hammond, M.A. *In Preparation.*
- The Modern Greek Language in its relation to Ancient Greek.** By E. M. Geldart, B.A. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 4s. 6d.
- A System of Physical Education : Theoretical and Practical.** By Archibald Maclaren. Extra fcap. 8vo. *cloth*, 7s. 6d.

XIII. A SERIES OF ENGLISH CLASSICS,

Designed to meet the wants of Students in English Literature, under the superintendence of the Rev. J. S. BREWER, M.A., of Queen's College, Oxford, and Professor of English Literature at King's College, London.

It is also especially hoped that this Series may prove useful to Ladies' Schools and Middle Class Schools; in which English Literature must always be a leading subject of instruction.

A General Introduction to the Series. By Professor Brewer, M.A.

1. **Chaucer.** The Prologue to the Canterbury Tales; The Knightes Tale; The Nonne Prestes Tale. Edited by R. Morris, Editor of Specimens of Early English, &c., &c. *Sixth Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d. (See also p. 27.)
2. **Spenser's Faery Queene.** Books I and II. Designed chiefly for the use of Schools. With Introduction, Notes, and Glossary. By G. W. Kitchin, M.A., formerly Censor of Christ Church.
  - Book I. *Eighth Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
  - Book II. *Third Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s. 6d.
3. **Hooker.** Ecclesiastical Polity, Book I. Edited by R. W. Church, M.A., Dean of St. Paul's; formerly Fellow of Oriol College, Oxford. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 2s.
4. **Shakespeare.** Select Plays. Edited by W. G. Clark, M.A., Fellow of Trinity College, Cambridge; and W. Aldis Wright, M.A., Trinity College, Cambridge. Extra fcap. 8vo. *stiff covers.*
  - I. The Merchant of Venice. 1s.
  - II. Richard the Second. 1s. 6d.
  - III. Macbeth. 1s. 6d. (For other Plays, see p. 28.)
5. **Bacon.**
  - I. Advancement of Learning. Edited by W. Aldis Wright, M.A. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo, *cloth*, 4s. 6d.
  - II. The Essays. With Introduction and Notes. By J. R. Thursfield, M.A., Fellow and Tutor of Jesus College, Oxford.
6. **Milton.** Poems. Edited by R. C. Browne, M.A., and Associate of King's College, London. 2 vols. *Fourth Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth*, 6s. 6d.

Sold separately, Vol. I. 4s.; Vol. II. 3s.

7. **Dryden.** *Select Poems.* Stanzas on the Death of Oliver Cromwell; *Astræa Redux*; *Annus Mirabilis*; *Absalom and Achitophel*; *Religio Laici*; *The Hind and the Panther.* Edited by W. D. Christie, M.A., Trinity College, Cambridge. *Second Edition.* Ext. fcap. 8vo. *cloth, 3s. 6d.*
8. **Bunyan.** *The Pilgrim's Progress*; *Grace Abounding.* Edited by E. Venables, M.A., Canon of Lincoln. *In the Press.*
9. **Pope.** *With Introduction and Notes.* By Mark Pattison, B.D., Rector of Lincoln College, Oxford.
- I. *Essay on Man.* *Fifth Edition.* Extra fcap. 8vo. *stiff covers, 1s. 6d.*
- II. *Satires and Epistles.* *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *stiff covers, 2s.*
10. **Johnson.** *Rasselas*; *Lives of Pope and Dryden.* By T. Arnold, M.A., University College.
11. **Burke.** *Select Works.* Edited, with Introduction and Notes, by E. J. Payne, M.A., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Fellow of University College, Oxford.
- I. *Thoughts on the Present Discontents*; the two Speeches on America. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. *cloth, 4s. 6d.*
- II. *Reflections on the French Revolution.* Extra fcap. 8vo. *cloth, 5s.*
12. **Cowper.** Edited, with Life, Introductions, and Notes, by H. T. Griffith, B.A., formerly Scholar of Pembroke College, Oxford.
- I. *The Didactic Poems of 1782*, with Selections from the Minor Pieces, A.D. 1779-1783. Extra fcap. 8vo. *cloth, 3s.*
- II. *The Task*, with *Tirocinium*, and Selections from the Minor Poems, A.D. 1784-1799. Extra fcap. 8vo. *cloth, 3s.*

Published for the University by
MACMILLAN AND CO., LONDON.

Also to be had at the
CLARENDON PRESS DEPOSITORY, OXFORD.

The DELEGATES OF THE PRESS invite suggestions and advice from all persons interested in education; and will be thankful for hints, &c. addressed to the SECRETARY TO THE DELEGATES, Clarendon Press, Oxford.

